

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19'uncu Toplantı

7 Kasım 2017 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleleri

- Millî Eğitim Bakanlığı
- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- Yükseköğretim Kurulu
- Üniversiteler

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

19'uncu Toplantı

7 Kasım 2017 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.04'te açılarak iki oturum yaptı.

Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz tarafından, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunum yapıldı.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Millî Eğitim Bakanlığının,

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının,

Yükseköğretim Kurulu ve üniversitelerin

2018 yılı bütçeleri ile 2016 yılı kesin hesapları kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 19.40'da toplantıya son verildi.

7 Kasım 2017 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.04

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

(Oturum Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdinç tarafından açıldı)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 19’uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Millî Eğitim Bakanlığı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu ve üniversitelerin bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Sunumlara başlamadan önce, Sayın Bakanım, bürokratların kendilerini tanıtılmalarını istiyoruz.

Sayın Bakan Yardımcımızdan başlayalım.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Millî Eğitim Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Yılmaz.

Süreniz otuz dakika.

II.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı ile üniversitelerin 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarıları ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarılarını sunmak ve Bakanlık faaliyetlerimiz ile hedeflerimiz hakkında bilgi sunmak üzere huzurlarınızda bulunmaktayım. Bu vesileyle Komisyonumuzun Başkan ve tüm üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim, çağa uygun olarak sürekli değişen ve gelişen birikim ve tecrübeler ışığında yenilenen bir süreçtir. Temel hedefi ise bilgi toplumunun gerektirdiği becerilerle donanmış, millî kültür ile insanlığın evrensel değerlerini içselleştirmiş bireyler yetiştirmektir.

Millî Eğitim Bakanlığı olarak herkesin eğitim ve öğretime eşit şartlarda erişmesi, çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışı kazanması, girişimci, yenilikçi, dil becerisi yüksek, iletişime ve öğrenmeye açık, öz güven ve sorumluluk sahibi, sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesi önceliğimizdir.

Bugüne kadar yapılan çalışmalar neticesinde temel altyapı ve erişim sorunlarını büyük ölçüde çözdük. Nitelikli bir eğitimi ve herkes için eğitimde fırsat eşitliğini değışmez ve daimi hedefimiz olarak görüyoruz. Bu hedefe ulaşma doğrultusunda, eğitime erişimi ve eğitimde kaliteyi artıracak etkin ve verimli işleyen bir kurumsal yapıyı tesis etmek, Bakanlığımızın beşeri, mali, fiziki ve teknolojik altyapıyla yönetim ve organizasyonunu daha da iyileştirmek istiyoruz.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, eğitim bütçemiz 2018 yılında bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 18'ine denk gelecek şekilde 134 milyar 727 milyon Türk lirası olarak belirlenmiştir. Söz konusu bütçe çerçevesinde, Bakanlığımız, toplumun hemen hemen tüm kesimlerini içine alan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim hizmetlerini yerine getirmektedir.

2017-2018 eğitim ve öğretim yılında resmî ve özel 10.482 okul öncesi, 25.308 ilkokul, 18.643 ortaokul ve 11.360 lise olmak üzere toplam 65.793 okulumuzla eğitim ve öğretim faaliyetlerimize devam ediyoruz. Bu okullarımızda 1 milyon 61 bin 989 öğretmenle toplam 17 milyon 508 bin 955 öğrencimize eğitim vermekteyiz.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hükümetlerimiz döneminde zorunlu eğitim süresi sekiz yıldan on iki yıla çıkarıldı. Söz konusu çalışmalarla eğitimin her kademesindeki okullaşma oranında ve ortalama eğitim süresinde artışlar gerçekleşti.

Eğitimi çağın teknolojisiyle buluşturmak üzere Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi'ni başlattık. Bugüne kadar, bu proje kapsamında 432.288 adet etkileşimli tahta okullarımıza kurulmuştur. 14.933 okulda, 1 milyon 8 bin 971 adet uç kurulumu yapılmıştır. Altyapısı tamamlanan okullara VPN internet erişimi de verilmektedir. Bu konuda çalışmalarımız devam etmektedir. Okulların altyapılarının yapılması ve sınıflara etkileşimli tahtaların kurulmasına bundan sonraki süreçte de devam edilecektir. Her okulumuz bu teknolojik imkânlardan faydalanacaktır. Bu süreçte, eğitsel e-içeriklerin oluşturulması da bir diğer önemli çalışmamızdır. Öğretim programlarının, bilgi teknolojileri destekli öğretime uyumlu hâle getirilmesi suretiyle oluşturulan içerikler Eğitim Bilişim Ağı üzerinden öğretmen, öğrenci ve velilerimize sunulmaktadır.

EBA, öğretmen ve öğrencileri tanıyan, bireyselleştirilmiş öğrenim imkânı sağlayan, kullanıcıya yapay zekâ algoritmalarını da kullanarak geri dönüşler yapan ve önerilerde bulunan, verileri analiz edebilen, raporlama yapabilen yeni nesil bir sistemdir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; eğitimin sadece resmî kurumlarda yapılmayacağı hepimizin malumudur. Bu kabulden hareketle, eğitimde özel sektörü hep bir paydaş olarak gördük. Özel öğretim kurumlarının nitelik ve niceliğinin artırılmasının, eğitim sistemimizde kalite ve rekabet odaklı eğitim hizmetlerinin verilmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz. Bu kapsamda, özel sektörün dinamik yatırım ve işletme kabiliyetinin eğitim sistemine katkısını artırmak için teşvik düzenlemeleri getirdik. Özel öğretime arazi ve okul tahsisi, vergi istisnaları, ucuz kredi imkânları ve öğrenci başına eğitim öğretim desteği uygulamalarını hayata geçirdik.

2017-2018 eğitim öğretim yılında yeni katılan 75 bin öğrenciyle birlikte toplam 306.282 öğrencinin eğitim öğretim desteğinden faydalanması planlanmıştır. 2014-2015 eğitim öğretim yılından itibaren toplamda 520.866 öğrenci eğitim öğretim desteğinden faydalanmış olacaktır.

2017-2018 eğitim öğretim yılı itibarıyla 1.777 yeni özel okul bu yıl faaliyete geçti. Geçtiğimiz öğretim yılı da dâhil olmak üzere toplam 2.850 özel okul açılmıştır. Söz konusu uygulamalar devlet okullarındaki ikili eğitim yükünün ve derslik başına düşen öğrenci sayısının azaltılmasına da önemli

katkı sağlamaktadır. Eğitimde özel sektörün payının artırılması yönündeki çalışmalarımız devam etmektedir. Türkiye'deki bu oran yaklaşık yüzde 7 civarında, OECD ülkelerinde yüzde 15 civarında, Millî Eğitim Şurasında yüzde 25'e çıkarılmasını doğrultusunda tavsiye kararı alınmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz 2016 tarihinde Fetullahçı Terör Örgütünün millî iradeye yönelik darbe girişimini müteakip bu terör örgütüyle iltisaklı veya aidiyeti tespit edilen 1.065 özel okul, 361 diğer özel öğretim kurumu ve 848 özel öğrenci yurdu olmak üzere, toplam 2.274 kurum kapatılmıştır. Terör örgütüne gerçekleştirilen 15 Temmuz menfur darbe girişiminden sonra bu örgütle irtibatlı veya iltisaklı olduğu için kapatılan 1.065 özel okul nedeniyle eğitim hizmeti sunumunda herhangi bir boşluk da oluşmamıştır, aksine eğitim yatırımı yapan vatandaşlarımız sayesinde özel okullaşma oranı ve özel okula gitme oranı da artmıştır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; eğitim sisteminin temel unsuru öğretmendir. Ülkemizin geleceğinin teminatı olan gençlerimizin demokratik değerlerle buluşmasında, onların millî ve manevî değerlerle donatılmasında, ülkemizin geleceğini inşa edecek gençlerimizin yetiştirilmesinde en büyük pay hiç kuşkusuz öğretmenlerimize aittir. Eğitimde en büyük yatırımı öğretmene yaptık. Bu süreçte eğitimin unsurlarından herhangi biri eksik olsa da eğitim faaliyeti devam eder ancak öğretmen yoksa eğitim devam etmez, yapılamaz. 2003 yılından bu yana 584.288 öğretmen ataması gerçekleştirdik. Bugün görev yapan her 3 öğretmenden 2'si bu dönemde atandı.

Bu noktada, eğitim öğretim hizmetleri sınıfındaki mevcut personelimiz hakkında bazı bilgileri sizlerle paylaşmak isterim. Bakanlığımıza bağlı resmî eğitim kurumlarında görev yapan 904.679 öğretmenimiz bulunmaktadır. Hükümetlerimiz döneminde atanan öğretmen sayımız, mevcut öğretmen sayısının yüzde 64'üne karşılık gelmektedir. Bu, aynı zamanda, genç bir öğretmen kadrosuna sahip olduğumuzu da gösterir. Nitekim 40 yaş ve altındaki öğretmen sayımız toplam öğretmen sayımızın yüzde 66'sına tekabül etmektedir. Bu da OECD ülkeleri arasında en genç öğretmene sahip olduğumuzu göstermektedir. Bu süre içinde öğretmen başına düşen öğrenci sayımızı ilköğretimde 17'ye, ortaöğretimde de 13'e düşürdük. Ülkenin her tarafında öğretmen doluluk oranları birbirine yakın bir orana yükseldi, bunun tek istisnası İstanbul'dur, Marmara'da bu oran biraz daha aşağıdır.

Bilindiği üzere, öğretmen ihtiyaçları Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik esaslarına göre belirlenmektedir. Norm kadro doluluk oranları Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 90,35'e, Doğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 92,28'e, ülke genelinde ise yüzde 90,60'a ulaşmıştır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarında da önemli iyileştirmeler yapılmıştır. 2002 yılında Bakanlığımız bünyesinde göreve yeni başlamış 9'uncu derece 1'inci kademedeki bir öğretmenimizin maaşı 470 lira iken 1 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla yüzde 515 artışla 2.891 liraya yükselmiştir.

2002 yılında ek ders ücretinin saati net 2,75 liraydı, 2017 yılında net 12,11 liraya yükseldi. Bu durumda, haftada on beş saat, ayda toplam altmış saat ek ders veren öğretmenimizin ek ders ücreti 2002 yılında 165 lira iken 1 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla yüzde 340 artışla net 726 liraya yükselmiştir. Haftada on beş saat ek ders veren bir öğretmene 2002 yılında maaşıyla birlikte toplam 635 lira ödenirken 2017 yılının ikinci yarısında toplamda 3.618 lira ödenmektedir. Tüm öğretmenlere, her eğitim öğretim yılında bir defa, eğitim öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenmektedir. Yapılan ödeme, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında 1.050 TL'ye yükseltilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumsal gelişim açısından her meslek önemlidir fakat öğretmenlik mesleğinin ayrı bir önemi ve yeri vardır çünkü öğretmenler her mesleğin yetiştiricileri oldukları gibi, toplumsal kültür ve değerlerimizin de aktarıcılarıdır. Bu nedenle, öğretmenlik mesleğine

yönelik iyileştirme çalışmaları öncelikli hedeflerimizdendir. Öğretmenlik mesleğine yönelik lisans eğitimlerinin yapılandırılmasına, öğretmen alımına, adaylık ve yetiştirme süreçlerine, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini teşvik etmeye, performanslarının değerlendirilmesine, kariyer gelişimine ve çalışma şartlarının iyileştirilmesine kadar pek çok hususta yol haritası niteliğinde olan Öğretmen Strateji Belgesi, Yüksek Planlama Kurulunca onaylanarak 9 Haziran 2017 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Öğretmen Strateji Belgesi, yaşam boyu öğrenme yaklaşımı anlayışıyla 3 amaca yönelik olarak hazırlanmıştır. Bunlardan biri, yüksek nitelikli, iyi yetişmiş ve mesleğe uygun bireylerin öğretmen olarak istihdamını sağlamak. Bir diğeri, öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimini sürekli kılmak yani hizmet içi eğitim. Üçüncüsü ise öğretmenlik mesleğine yönelik algıyı iyileştirmek ve mesleğin statüsünü güçlendirmektir. Öğretmen Strateji Belgesi, bu amaçlara yönelik olarak 35 eylemden oluşmaktadır. Bu eylemlerin tamamı, öğretmen yetiştirme, geliştirme ve istihdam süreçlerinde sürdürülebilir bir kaliteyi sağlamak ve sürekli mesleki gelişimi teşvik etmek amacıyla güncel uluslararası gelişmelerin ışığında hazırlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kaliteli bir eğitim için eğitim altyapısının tamamlanması gerekir. Bu kapsamda, derslik başına düşen öğrenci sayısını azaltmak ve ikili eğitime son vererek tüm okullarımızda tam gün eğitim öğretime geçmek için derslik yapımı çalışmalarını kararlılıkla sürdürüyoruz. Bu çerçevede, 2003 yılından bugüne kadar, 48.463’ü hayırsever vatandaşımız tarafından olmak üzere, toplam 282.166 adet yeni dersliğin yapımı tamamlanarak eğitim öğretimin hizmetine sunulmuştur. Bu vesileyle, gerek derslik yapımı ve gerekse diğer ayni ve nakdi bağışlarıyla eğitimimize gönülden destek olan vatandaşlarımıza, hayırseverlerimize huzurlarınızda bir kez daha teşekkürü bir borç biliyorum. Her eğitim kademesinde derslik başına düşen öğrenci sayısı yeni yapılan derslikler sayesinde ülke genelinde her geçen gün azalmaktadır. Bütün bu çalışmalar sonrasında derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 24’e, ortaöğretimde ise 23’e düşmüştür. Bu konudaki çalışmalarımıza hızla devam edebilmemiz için Bakanlığımızın yatırım bütçesi bir önceki yıla göre yüzde 6,91 artışla 7 milyar 737 milyon Türk lirası olarak öngörülmüştür. Bu yatırım bütçemizin kullanımında öncelikle ve özellikle ikili eğitimin yapıldığı ve yoğun göç alan şehirlerimize öncelik vereceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında Okullarda Güvenli Ortamın Sağlanmasına Yönelik Koruyucu ve Önleyici Tedbirlerin Artırılmasına İlişkin İşbirliği Protokolü imzalanmıştır. Bu protokolle geleceğimizin teminatı çocuklarımızın güvenli bir eğitim öğretim hayatı geçirmesi, madde bağımlılığı ve diğer zararlı alışkanlıklardan korunması ve mevcut güvenlik durumunun belirlenerek koruyucu ve önleyici güvenlik tedbirlerinin alınması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında, Bakanlığımız, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve ASELSAN Anonim Şirketiyle 762 okulda çalışmalara başlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan protokol çerçevesinde 2003 yılından bu yana Türkiye çapında Şartlı Eğitim Yardımı Programı uygulanmaktadır. Bu programla, ihtiyaç sahibi ailelere çocuklarını düzenli olarak okula göndermeleri şartıyla her ay eğitim yardımı yapılmaktadır. Okul öncesi ve ilköğretime devam eden erkek çocukları için 35 lira, kız çocukları için 40 lira, ortaöğretime devam eden erkek çocukları için 50 lira, kız çocukları için 60 lira olmak üzere aylık destek verilmektedir. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu’ndan karşılanan şartlı eğitim yardımıyla başladığı günden 2017 Haziran ayı sonuna kadar ilk ve ortaöğretimdeki öğrencilerimizin annelerine 5 milyar 881 milyon 628 bin 506 lira ödeme yapılmıştır. Ayrıca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu’ndan 1988-2005

döneminde 305 adet, 2009-2017 döneminde 229 adet olmak üzere toplam 534 adet yurt çocuklarımızın eğitim hizmetine sunulmuştur. Bu vesileyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz üzere, ücretsiz ders kitabı dağıtım uygulaması, eğitimde fırsat eşitliğine yönelik yürütülen çalışmalarımızdan biridir. Bu kapsamda, 2003'ten 2017 yılına kadar toplam 2 milyar 680 milyon 30 bin 389 adet kitap öğrencilerimize ücretsiz dağıtılmıştır. Bu uygulama için toplam 4 milyar 626 milyon 470 bin 672 lira ödeme yapılmıştır. Ortaöğretim öğrencilerine ücretsiz ders kitabı dağıtılması amacıyla 2018 yılı Bakanlık bütçesine 222 milyon 901 bin 500 lira kaynak ayrılmış olup ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan 2018 yılı için 361 milyon 250 bin lira ödenek tahsis edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen burslar, eğitim ve öğretime erişimi artırarak fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkı sağlamaktadır. İlköğretim ve ortaöğretimde 261.230 öğrenciye 2017 yılı itibarıyla 204,38 lira aylık burs ödenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlık olarak özellikle engelli vatandaşlarımızın eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanabilmeleri öncelik verdiğimiz konulardan biridir. Bu bağlamda, engellilerin eğitim ve rehabilitasyonuna ilişkin olarak 2006 yılından 2017 yılı Eylül ayına kadar bütçemizden 14 milyar 552 milyon lira harcanmıştır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; ülkemizin her çocuğu bizim için bir değerdir ve eğitime erişimini sağlıklı bir şekilde temin etmek de bizim görevimizdir. Bu kapsamda, ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul ve kurumlara taşıma yoluyla erişimlerinin sağlanmasına devam etmekteyiz. Eğitime erişim hakkını kullanmakta güçlük çeken ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci ve kursiyerlere taşıma hizmeti vermekteyiz. Bu çerçevede, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında 91 bin 262 öğrencimize taşıma hizmeti verilmiştir. 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında toplam 773.998 ilköğretim öğrencisi taşınmış olup bunların 688.579'u öğle yemeği hizmetinden de yararlanmıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında ise 757.714 öğrencimiz taşınmaktadır. Ayrıca, 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında 497.740 ortaöğretim öğrencisi taşınmış ve toplam 493 bin 528 öğrenci öğle yemeği hizmetinden de faydalanmıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında ise 472. 262 öğrencimiz hâlen taşıma hizmetinden faydalanmaktadır.

Temel eğitim ve ortaöğretim öğrencilerine hizmet veren yurt ve pansiyonlarımızda koğuş sisteminden oda sistemine geçme çalışmalarımız da devam etmektedir. Bu kapsamda, toplam yatak sayısı 537. 292'ye ulaşmıştır.

Yine, çocuklarımıza sağlıklı ara öğün tüketim alışkanlığını kazandırılmak, yeterli ve dengeli beslenmelerine katkıda bulunmak, sağlıklı büyüme ve gelişmelerini sağlamak amacıyla 2011-2012 eğitim ve öğretim yılından itibaren Okul Sütü Programı, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren de Okullara Kuru Üzüm Dağıtım Programı başlatılmış olup bu uygulamalardan her yıl yaklaşık 6 milyon öğrenci yararlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız tarafından uygulamaya konulan Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi çerçevesinde, Bakanlığımıza bağlı resmî-özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında istekli öğrenci ve kursiyerlere ücretsiz olarak destek ve yetiştirme kursları verilmektedir. Destekleme ve yetiştirme kursları tamamen okul müfredatını takviye amacı gütmektedir. 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı destekleme ve yetiştirme kursları 23.009 kurs merkezinde gerçekleştirilmiştir. Bu kurs merkezlerinde 268.767 kadrolu, 39. 241 ücretli toplam

308.008 öğretmen görev almıştır. Söz konusu kurslara toplam 9 milyon 255 bin 964 öğrenci katılmıştır. Destekleme ve yetiştirme kursları birinci dönem, ikinci dönem ve yaz kursları olmak üzere üç dönemde yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilgilerinize sunmak istediğim bir diğer husus Bakanlığımızın yurt dışı eğitim öğretim faaliyetleriyle ilgili çalışmalarıdır. Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın eğitim ihtiyacını karşılamak ve eğitim öğretim alanındaki uluslararası ilişkilerimizin geliştirilmesini sağlamak amacıyla Bakanlığımızın 34 ülkede 31'i eğitim müşavirliği ve 25'i eğitim ataşeliği olmak üzere toplam 56 temsilciliği bulunmaktadır. Bakanlığımızca açılan, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın çocuklarının devam ettiği 16 ilkököl, 23 ortaokul, 24 lise, 4 Türkiye Türkçesi Öğretim Merkezi olmak üzere toplam 67 eğitim kurumunda eğitim ve öğretim hizmeti vermekteyiz.

Yurt dışındaki çocuklarımızın kimliklerini koruyarak, buldukları ülkelerde hayatın her alanında önemli yer edinmesi için özellikle Avrupa ülkelerinde “Türkçe ve Türk Kültürü” dersi adı altında eğitim faaliyetlerimiz devam etmektedir.

Bildiğiniz gibi, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarının eğitim öğretim ihtiyacını gidermek, onların ana vatanlarıyla bağlarını sağlamlaştırmak, ülkemizin eğitim alanında sahip olduğu birikimi, tecrübeyi insanlığın hizmetine sunmak amacıyla, gayesi sadece eğitim olan Türkiye Maarif Vakfını kurduk. Vakıf, faaliyetlerine 1 Eylül 2016 tarihinde başlamıştır. Bugün itibarıyla, Türkiye Maarif Vakfı 33 ülkede temsilcilik açmış, 18 ülkede de eğitim öğretime başlamıştır. Bu eğitim hizmetlerinde gelişmeleri takip etmek ve seri bir şekilde örgün eğitim sistemimize entegre etmek amacıyla Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bünyesinde Türkçe öğretim programları ve ders araç gereçleri çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu grup, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarının ihtiyaç duydukları programlar ve ders araçları ile Türkiye Maarif Vakfının hedef kitlesi olan yabancı öğrencilere yönelik ders araç ve gereçlerini hazırlayacaktır.

Ayrıca, 1416 sayılı Kanun kapsamında, yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamak amacıyla Bakanlığımız tarafından üniversiteler ve kamu kurumları adına öğrenci gönderilmektedir. 2017 yılında 393 farklı alanda 1.155 yurt dışı kontenjanı açılmış olup ÖSYM'nin lisans programları tablosundaki 1.052 lisans alanı taranarak ilan edilen burs kontenjanlarına 328 farklı lisans alanından mezun olan öğrencilerin başvurulabilmesi sağlanmıştır. Şu an 52 farklı ülkede 3.635 öğrencimiz bu kapsamda eğitim öğretim görmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitimin önemli alanlarından bir diğeri de Türkiye ekonomisinin uluslararası rekabet gücünü artırma ve nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması için verilen mesleki ve teknik eğitimidir. İş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek ve alanlarda eleman yetiştirilmesini sağlayacak şekilde mesleki eğitimin kalitesini artırmak ve eğitim -istihdam bağlantısının sağlıklı bir zeminde yürütülmesini sağlamak Hükümetimizin bir diğer önceliğidir.

Ülkemizin iş gücü ihtiyacının karşılanması için sektörlerin taleplerine uygun ve sektörle iş birliği içinde, yeni tema içerikli mesleki ve teknik eğitim modelini başlattık.

6764 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle yaygın mesleki eğitim kapsamında bulunan çıraklık eğitimini zorunlu eğitim kapsamına aldık. İşbaşı eğitimiyle usta yetiştirilmesi için önemli bir adım atılmıştır. Ustalık programlarının verileceği dört yıllık süre zarfında isteyenler fark derslerini de vererek lise diploması alabilecekler, isterlerse de ondan sonra üniversiteye katılabileceklerdir. 6764 sayılı Kanun'la tüm meslek lisesi mezunlarına da teknisyen unvanı verilmesinin önu açılmıştır.

Öğrencilerin işletmelerde gerçek iş ortamında, üretimin içinde yaptıkları beceri eğitimleri ve stajlar mesleki eğitim için önemlidir, olmazsa olmazdır. İşletmelerde beceri eğitimi ve staj yaptırmakla yükümlü bulunan işletmeler tarafından öğrencilere ödenen ücrete devlet olarak katkı vermekteyiz. Böylece daha fazla işletmenin daha çok öğrenciye beceri eğitimi ve staj imkânı sağlamasının önü açılmıştır. Ayrıca, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarına devam eden öğrencilerin alan eğitimine başladıkları andan mezun oluncaya kadar iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigorta primleri de devletimiz tarafından karşılanmaktadır.

Belirli bir sektörün öne çıktığı ve yoğunlaştığı merkezlerde sadece bu sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmek üzere bir meslek alanında eğitim verilen tematik mesleki ve teknik Anadolu liseleri açılmıştır. Bu yıl 12 ilde bulunan 19 tematik meslek lisesini açtık ve bu liseler eğitim öğretim faaliyetlerine başlamıştır. Mesleki ve teknik eğitimde yapılan iyileştirme çalışmalarını sektöre aktarmak, karşılıklı görüş alışverişinde bulunmak, mesleki ve teknik eğitimde eğitim-sektör iş birliğini geliştirmek amacıyla Bakanlıkça illerde düzenli periyodlarla eğitim sektör istişare toplantıları yapılmaktadır, bundan sonra da yapılmaya devam edilecektir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın milletvekilleri; mesleki ve teknik eğitimde kaliteyi artırmak, sanayi kuruluşlarına nitelikli iş gücü sağlamak ve istihdamı artırmak amacıyla, organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören her bir öğrenci için eğitim desteği ödemesi Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında öğretim desteği verilen alan sayısı 20' ye çıkarılmıştır.

2016-2017 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla organize sanayi bölgeleri dışında açılan ve belirli standartlara sahip olan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında okuyan öğrencilere de eğitim öğretim desteği ödemesi yapılmaya başlanılmıştır.

Organize sanayi bölgelerinin içinde ve dışında açılan özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde eğitim gören her öğrenci için bölüm başına 4.300 lira ila 6.900 lira arasında eğitim öğretim desteği verilmektedir. Bu kapsamda, 2016-2017 eğitim öğretim yılında 33 özel mesleki ve teknik Anadolu lisesine yaklaşık 120 milyon lira ödeme yapılmıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında mesleki ve teknik eğitim alan 41.234 öğrencinin eğitim öğretim desteği ödemesi de Bakanlığımızca karşılanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretim programlarının geliştirilmesi ve güncellenmesi dinamik bir süreçtir. Öğretim programlarının sadece bilgidен oluşmaması, aynı zamanda beceri, yeterlilik ve değerleri de içermesi gereklidir. Uygulamaya konulan programlar, öncelikle öğrencilerimizin yaşayacağı çağın gerektirdiği bilginin yanında beceri, yeterlilik ve değerler kazandırmayı amaçlamaktadır. 1'inci sınıftan 12'nci sınıfa kadar konu ve kavram bütünlüğü dikkate alınarak 51 dersin programlarını yeniledik. Bu süreçte katılımcı ve demokratik anlayışı önemsedik. Bu kapsamda yürütülen çalışmalarda üç ana başlık ön plana çıkmaktadır. İşlevsel bilgilerin ön plana çıkarılarak konular arasında sadeleştirmenin yapılması, uluslararası ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sunumunuzun yarısında'yız, süreniz bitti.

Size ek süre veriyorum.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Başkanım, sağ olasınız.

Bu kapsamda yürütülen çalışmalarda üç ana başlıkla birlikte öğretim programlarını geliştirirken gözettiğimiz hususları da kısaca arz etmek isterim. Millî Eğitim Kalite Çerçevesi'nde daha önce ilan ettiğimiz temel yeterliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi yanında bireylere matematik, okuma, anlama

ve yazma, bilim, bilgi ve iletişim teknolojileri, sorun çözüme, yabancı diller, öğrenmeyi değerli kılma, insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi, hayatla ilgili beceriler, mesleki beceriler, sanat, beden eğitimi yeterliliklerinin de kazandırılması amacıyla öğretim programları geliştirme çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmaların yanı sıra, öğretim programlarının bilgi teknolojileri destekli öğretime uygun hâle getirilmesi, programlardaki kazanımları öğrencilerin zihinlerinde somutlaştırmak, kazanımları kavramalarını kolaylaştırmak, konu ve kazanım bazlı öğretim materyallerinin ve içeriklerinin hazırlanması, eğitsel e-içeriklerin genişletilmesi ve geliştirilmesi çalışmaları da devam etmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız ilgili birimleri tarafından hazırlanan 66 dersin öğretim programı güncelleme çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, öğrencilerimizin en az bir yabancı dili yazılı ve sözlü iletişim kurabilecek şekilde öğrenmesini sağlamak üzere öğretim programlarında gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Buna ek olarak 5'inci sınıflarda Yabancı Dil Ağırlıklı İngilizce Eğitim Pilot Uygulaması başlatılmıştır. Bu uygulamada dil bilgisi kurallarının öğretilmesi yerine, öğrencilerin okuma, yazma, konuşma ve dinleme esasında 4 temel dil becerisinin geliştirilmesi ve öğrencilerin dili iletişimsel olarak kullanabilmesi amaçlanmaktadır.

Eğitim sistemimizde dezavantajlı öğrencilere yönelik -yine bu yıl başladığımız bir uygulama bu çalışmalarımız da devam etmektedir. İlkokulların 3'üncü ve 4'üncü sınıflarına devam eden öğrencilere yönelik olmak üzere, önceki yıllarda çeşitli nedenlerle okuma, okuduğunu anlama, yazma ve temel matematik alanlarında eksikliği görülen öğrencilerimizin eksiklerini gidermek için İlkokullarda Yetiştirme Programı hazırlanmıştır. Pilot uygulama sonrası İlkokullarda Yetiştirme Programı'nı ülke genelinde yaygınlaştıracamız.

Yine, özel yetenekli çocuklarımızın eğitimi için bu yıl yeni bir uygulama daha başlattık. İstanbul'da bir araştırma geliştirme ve uygulama okulu kurduk. Bu okula ülke genelinde BİLSEM seçme sınavları baz alınarak 30 ortaokul, 30 lise özel yetenekli öğrencisini seçerek eğitim öğretime başladık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız ayrıca Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriye vatandaşlarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalarını da sürdürmektedir. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 2017 yılı verilerine göre, ülkemizde okul öncesi dâhil, 5-17 yaş arası okul çağında yaklaşık 976 bin Suriyeli bulunmakta olup hâlihazırdakilerin 253.542'si geçici eğitim merkezlerinde, 358.966'sı okullarımızda olmak üzere toplam 612.508 Suriyeli öğrenciye Bakanlığımız tarafından eğitim öğretim hizmeti verilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim sürecinin toplumsal hayatın dinamik unsuru olduğu gerçeğini dikkate alarak yaygın eğitimi halk eğitimi merkezleri ve olgunlaşma enstitüleri aracılığıyla yürütmekteyiz. 2014-2018 yıllarını kapsayan Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi doğrultusunda 992 halk eğitimi merkezi, 19 olgunlaşma enstitüsü ile toplam 3.159 programla eğitim hizmetleri vermeye devam ediyoruz. Hayat boyu öğrenmeye katılımı artırmak istiyoruz. 2016-2017 eğitim ve öğretim döneminde 7 milyon 690 bin 81 vatandaşımız eğitim almıştır.

Sayın Başkan ve Komisyonumuzun değerli milletvekilleri; ülkemizin 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olma hedefine ulaşması ancak ve ancak nitelikli bilgi üretimi ve nitelikli insan kaynağıyla mümkün olabilir. Bu da küresel ölçekte rekabetçi bir yükseköğretim sistemine sahip olunmasını zorunlu kılmaktadır.

Ülkemizde yükseköğretime erişim ve yükseköğretim alanındaki okullaşma oranının artırılması 2000'li yıllar öncesinde çözümlenmesi gereken en önemli konu iken özellikle 2003-2014 yılları arasında bu konuda sayısal açıdan gerçekten bir büyüme yaşandı. Bugün itibarıyla 112 devlet, 67 vakıf yükseköğretim kurumu, 5 vakıf meslek yüksekokulu ile Millî Savunma ve Türk-Japon Bilim ve Teknoloji üniversitelerimizle birlikte toplam 186 yükseköğretim kurumumuz bulunmaktadır. 2016-

2017 eğitim ve öğretim döneminde öğrenci sayımız da 7 milyon 198 bin 987’i aşmıştır. Bu öğrenci sayımız Avrupa’da 2’nciyiz, 1’incisi Rusya. Rusya’nın nüfusunu da dikkate almak lazım. Bu öğrenci sayısının 2 milyon 555 bin 926’sı ön lisans, 4 milyon 71 binden fazlası lisans, 480 bin civarı yüksek lisans, 91 bin 267’si doktora öğrencisidir. Öğretim elemanı sayımız ise 151 bin 763 olup bunun 71 bin 390’ı öğretim üyesidir.

Yükseköğretim sistemimizde son on yılda yaşanan bu büyüme sürecinin bundan sonraki aşaması keyfiyet itibarıyla nitelik ve kalite bakımından da büyümedir. Bu kapsamda tarafımızca gerçekleştirilen ve yapısal değişim niteliğinde olan bu önemli girişimlerimizle Kalite Kurulunun oluşturulması ve misyon farklılaşması odaklı ihtisaslaşma önümüzdeki dönemin esas çalışma alanı olacaktır.

Bunlardan Kalite Kuruluyla ilgili olarak 1 Temmuz 2017 tarihli Üretim Reform Paketi kapsamında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na eklenen 35’inci ek maddeyle idari ve mali açıdan bağımsız bir kalite kurulu kurulması mümkün oldu. Kısa süre içerisinde bu yapıyı tamamlayacağız. Bu kurul, önceki dönemde olduğu gibi, biri “kurumsal değerlendirme” diğeri “program akreditasyonu” olmak üzere dış değerlendirme odaklı iki ana misyonu koordine edecektir.

Yapısal değişikliği gerçekleştirecek ikinci husus, üniversitelerde misyon farklılığı odaklı ihtisaslaşma ve bu kapsamda beklenen çeşitliliştir. Yine Üretim Reform Paketi kapsamında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 7’nci maddesinin (d) fıkrasının (4)’üncü bendi olarak Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasına “Yükseköğretim kurumlarının ihtisaslaşmasına yönelik çalışmalar yapmak ve bu konuda karar vermek.” ifadesi eklenmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, herkesin merak ettiği konulara gelecek misiniz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Az kaldı, az kaldı. Ondan sonra muhakkak ki merak ettiği şeyleri de söyleyeceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Basının da, kamuoyunun da, bizlerin de merak ettiği konular var. Bunlara gelmediniz ve sunumunuzda da yok.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Biz bunu kendimiz de okuruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz bunu okuruz zaten, zamanı rasyonel kullanalım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, müzakere de var. Soru-cevap bölümü de var ama...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz bir şeyler söylemeden...

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Bakanım, siz devam edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, sizin önceliğiniz ile bizim önceliğimiz farklı olabilir. Biz, bizim önemli gördüklerimizi sunuyoruz. Siz ise kendi önemli gördüklerinizi... Yani sizin önemli gördüğünüzü biz önemli görmeyebiliriz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama 80 milyonun önemli gördüğü...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sürenizden gidiyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Üniversitelerimizin tümünün aynı ve birbirinin kopyası olmasını tasvip etmiyoruz. Üniversitelerimizin hepsi uluslararası nitelikleri gözetmeli, farklı değerler üretmelidir. Bu kapsamda üniversitelerimizin bir kısmının eğitimde, bir kısmının araştırma ve teknoloji üretiminde, bazılarının da bölgesel kalkınmaya katkı sağlamakta farklılaşmasını istiyoruz. Bu yaklaşımla kastedilen, bir üniversitenin sadece bir alanda faaliyet göstermesi değil, üniversitenin bütün alanlarda faaliyet gösterirken bir alanda temayüz etmesidir.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için YÖK'ün koordinasyonunda hem üniversitelerin buldukları bölgeye olan katkılarını artırmak hem de üniversiteleri belirli alanlarda ihtisaslaşmaya teşvik etmek üzere Kalkınma Bakanlığımız ile Yükseköğretim Kurulunun iş birliğinde "Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması" çalışması başlatıldı. Bu kapsamda, Bingöl Üniversitesi tarım ve havza bazlı kalkınma alanında; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi hayvancılık alanında; Düzce Üniversitesi sağlık ve çevre alanında; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarım ve jeotermal alanında; Uşak Üniversitesi tekstil, dericilik ve seramik alanında Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması Projesi'nin pilot yükseköğretim kurumları olarak belirlenmiştir.

Misyon farklılaşması çalışmasının bir sonraki aşaması olan araştırma üniversitelerinin belirlenme süreci başlatılmıştır. Bu süreçte araştırma üniversiteleri açıklanmıştır Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından. Buna göre; Ankara Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi araştırma üniversiteleri olarak belirlenmiştir. Aday araştırma üniversiteleri ise Çukurova Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi olarak belirlenmiştir.

Yine Üretim Reform Paketi içinde yer alan ve yükseköğretim sisteminde yapısal değişiklikler için önemli araçlar olacağını düşündüğümüz aşağıdaki hususlarla ilgili ikincil mevzuat çalışmaları da başlatılmıştır. Bunlar: Eğitim Programları Danışma Kurulu ve Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulunun -yasayla oluştu, ikincil mevzuatını oluşturacağız- oluşturulması; doktora sonrası araştırmacı istihdamı, devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda fiilen altı yıl çalışan öğretim üyelerine yurt içinde ve yurt dışında alanıyla ilgili AR-GE niteliğinde çalışmak üzere bir yıl süreyle ücretli izin verilmesinin önünün açılması; sermaye şirketi statüsünde teknoloji transfer ofisi kurulabilmesinin önünün açılması; bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödeneklerin kullanılmasında proje kapsamında görevlendirilecek tezli yüksek lisans ve doktora programlarındaki öğrencilere burs ödenebilmesinin mümkün hâle gelmesi; organize sanayi bölgelerinde meslek yüksekokulları kurulması ve buradaki öğrencilere Yükseköğretim Kurulu bütçesine bu amaçla tahsis edilen ödenekten eğitim desteği yapılabilmesi mümkün hâle getirilmesi; yine yükseköğretim kurumlarında ve belirli fakülte ya da bölüm ve programlarda görevlerinde kalmalarında fayda görülenlerin yaş hadlerinin ilgili yükseköğretim kurumunun teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun onayıyla birer yıllık sürelerle 75 yaşına kadar uzatılabileceğine ilişkin düzenlemenin yapılması gibi yeni önlemler alınmıştır.

Bu önemli projeleri hayata geçirebilmek üzere nitelikli insan kaynağına ihtiyacımız olduğu açıktır. Doktora derecesine sahip insan kaynaklarının nicelik ve nitelik olarak artırılmasına yönelik olarak ülkemiz için öncelikli olanlarda öğretim üyesi ihtiyacı olan bu alanlarda ihtisaslaşacak 912 araştırma görevlisi için ilana çıkılmış olup bu kapsamda atanan araştırma görevlileri 2017 yılında görevlerine başlamıştır.

Türk yükseköğretim sisteminin keyfiyet yerine bilimsel metotla yeniden şekillendirilmesine ve üniversitelerimizin ihtisaslaşmasına katkı sağlayacak Öncelikli Alan Araştırma Görevlisi Projesi'yle de yükseköğretimde hissedilebilir bir iyileşme hedeflenmektedir. Bu projede üniversitelerimiz en fazla 3 öncelikli alan için yetiştirecekleri öğrenci sayılarını, kurumsal kapasitelerini ve ilgili alanlarda yetkinlikleri ile yeterliliklerini içeren başvurularını yaptılar. 56 farklı yükseköğretim kurumu 42 farklı alanda 229 başvuru yaptı. Değerlendirmeler sonucunda 35 farklı yükseköğretim kurumuna 41 farklı alanda 354 kadro tahsis edildi.

Bunun yanı sıra, yükseköğretim tarihimizde bir ilk olacak olan “100/2000 Doktora Projesi” hayata geçirildi. Bu alanlar da rasyonel bir yaklaşımla belirlenerek ülkemizin gelecek on yılını şekillendirecek bir şekilde tasarlandı. “100/2000 Doktora Projesi” bilim hayatımızın önümüzdeki yıllarda teminatı olacaktır. Bu program kapsamında 2016-2017 bahar döneminde 1.424, 2017-2018 güz döneminde ise 1.821 kontenjan verilmiştir.

Bilim hayatını üniversitemizin bilimsel gücüyle tekrar şekillendirmeye ve yükseköğretimi “kalite”, “ihtisaslaşma”, “öncelikli alanlar” ve “nitelikli doktora” gibi kavramlarla yeniden yapılandırmaya gayret ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe görüşmelerimiz kapsamında değineceğim son husus Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Başkanlığımızın çalışmaları ve önümüzdeki yıla ilişkin projeksiyonlarıdır.

ÖSYM, ülkemizin önemli hizmet kurumlarından biridir. Bütün hizmetlerini e-devlet standartları çerçevesinde yürütmekte, hızla gelişen bilimsel ve teknolojik yeniliklerden yararlanarak sürekli kendisini yenilemektedir. 10.469 başvuru merkezinden başvuruları alıp 176 sınav koordinatörlükleri eliyle birçok sınav gerçekleştirmektedir. ÖSYM bünyesinde 2017 yılı içinde bugüne kadar yaklaşık 7 milyon 966 bin adayın katıldığı 30 sınav yapılmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu sayı yaklaşık 9 milyon adayın katıldığı 40 farklı sınav şeklinde gerçekleşecektir.

ÖSYM, yılbaşında açıklanan sınav takvimi çerçevesinde hizmetlerini yerine getirirken bazı önemli yenilikleri de gerçekleştirmiştir. Elektronik sınav uygulamasının yaygınlaştırılması bunlardan biridir. Ankara’da yeni açılan Esenboğa e-Sınav Merkezi, aynı anda 5 bin adayın elektronik sınava girebileceği kapasiteyle dünyanın en büyük elektronik sınav merkezidir. Şimdiye kadar sadece yabancı dil sınavında uygulanan elektronik sınavlara ALES ve EDUS sınavı da eklenmiştir. Kamu kurumlarından gelen talepler doğrultusunda 2018 yılından itibaren hâlen yazılı ortamda yapılan bazı sınavların da elektronik ortamda yapılması mümkün olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim alanında gerçekleştireceğimiz bütün bu faaliyetler için: 63 milyar 503 milyon 243 bin TL personel giderleri için, 9 milyar 785 milyon 948 bin lira Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi olarak, 8 milyar 693 milyon 97 bin lira mal ve hizmet alımları için; 2 milyar 784 milyon 739 bin lira devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ile diğer cari transferler için; 7 milyar 737 milyon 121 bin lira sermaye giderleri için, 24 milyon 504 bin lira sermaye transferleri için olmak üzere toplam 92 milyar 528 milyon 652 bin lira Bakanlığımız bütçesi; 27 milyar 761 milyon 363 bin TL Yüksek Öğretim Kurulu ve üniversitelerin bütçesi, 537 milyon 550 bin TL Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçesi, 13 milyar 889 milyon 262 bin TL de yine eğitim için kullanılıyor ancak Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi içerisinde olan Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu bütçesi tarafından kullanılmaktadır. Buradan da eğitim için toplam ayrılan miktarın 134 milyar 727 milyon olacağı görülmektedir.

Ayrıca bunlara ilaveten, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan 1 milyar 523 milyon 750 bin lira, Millî Eğitim Bakanlığı olarak okullarımızın yapımına hayırseverlerin katkısı olarak 547 milyon 600 bin lira, il özel idarelerinin katkısı olarak 526 milyon 161 bin lira, 2017 yılında da ek yatırım programlarına aldığımız projeler için 350 milyon lira, okul aile birliklerinin gelirleri 716 milyon lira, öğrencilerimize dağıtılan okul sütü ve kuru üzüm için tahmini 233 milyon lira olmak üzere 3 milyar 896 milyon 552 bin 974 lira da eğitim bütçemize dâhil edildiğinde toplam eğitim için harcanan miktar yaklaşık 138 milyar 624 milyon liraya ulaşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim, ülkemizin yarınını şekillendiren en önemli unsur, insana dair yapılacak yatırımların en değerlisidir. Hükümetimiz bu bilinçle hareket etmekte, eğitim alanına yönelik yatırımlarını bilimsel ve pedagojik gelişmelerle koşut bir şekilde sürdürmektedir. Bu

sürece katkısı olan herkese teşekkür ediyorum. Eğitimi memleketimizin ortak meselesi olarak görüp bundan dolayı da desteğin sürdürülmesi önemlidir. Komisyonumuzun bu desteği vereceğine olan inancım tamdır. Şimdiden verilecek destek için teşekkür ediyorum.

2018 yılı bütçemizin eğitim ailemize, öğretmenlerimize, öğrencilerimize, velilerimize ve ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Bütçeler üzerindeki sunumlar tamamlanmıştır.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri

a) Millî Eğitim Bakanlığı

b) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı

c) Yükseköğretim Kurulu

ç) Üniversiteler

BAŞKAN – Şimdi müzakerelere geçiyoruz.

Öncelikle sırasıyla siyasi parti grubu sözcülerinin, ardından da söz istemlerine göre diğer milletvekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın Temizel'in.

Kameraman arkadaşlar, kalmak isteyenler yerinde kalabilir, ayrılmak isteyenler de -konuşmalar başlayacak- lütfen...

Buyurun Sayın Temizel.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Türkiye’de basın yok, basın yok Sayın Başkanım, sadece iktidarı anlatıyorlar, muhalefeti anlatmıyorlar. Bu, basın filan değil yani böyle basın olmaz, bunlar yandaş. Yazıktır ülkemize! Basın biraz kendisine baksın, aynaya baksın, borazan olmasın! Basın, objektif bir şekilde iktidarı, muhalefeti, kim ne söylüyorsa onu vatandaşa yansıtın. Böyle basın olmaz! Yazıktır ülkeye!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Temizel’e söz verdik, lütfen, lütfen...

Sayın Temizel, buyurun.

Sürenizi tekrar başlatıyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, Sayın Temizel’e söz hakkı tanıdım, sessizlik istiyoruz lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Değerli milletvekilleri, Sayın Millî Eğitim Bakanının sunuşunu dinledik. Şu sunuşu dinleyen milletvekilleri olarak bundan bir buçuk yıl önce 15 Temmuz 2016 tarihinde sanki bu ülkede iğrenç bir darbe olmadı, devleti içten ele geçirmeye çalışanların büyük bir kısmı bu Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının veya ilgili kuruluşlarının kontrolü altında gerçekleştirilen sınavlardan devleti işgal etmedi, hiçbir şey olmadı, güllük gülistanlık vaziyetteyiz; hâlâ bugün bile devam eden bu mücadeleye karşılık Türkiye güllük gülistanlık, Millî Eğitim Bakanlığı gayet olumlu çalışmalarda bulunuyor, eğitim sistemi kesin olarak ikide bir değiştirilen bir konumda değil. İnsan gerçekten kendisiyle alay edildiğini düşünüyor, alay edildiğini düşünüyorum çok açık bir şekilde.

Değerli milletvekilleri, “millî” sıfatını taşıyan bizim iki bakanlığımız var: Biri Millî Savunma Bakanlığı, biri de Millî Eğitim Bakanlığı. İki tane kurumumuz daha var ama özellikle Millî Emlak Genel Müdürlüğünün o “millîlik” vasfıyla ilgili görevi neredeyse bitmiş vaziyette, TOKİ’yle beraber bitirdik. Millî Güvenlik Kurulumuzun işlevi daha farklı bir şekilde işliyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, eğer bir kurum “millî” sıfatını taşıyorsa korunması gereken değişmez değerlerin yüceltilmesini ve geliştirilmesini sağlamak zorundadır; olay budur. Bu kavramlar konusunda geriye tek bir milim bile gidemezsiniz, ileriye gitmek zorundasınız; millîlik bunu gerektirir, “millî” kavramı budur, millî eğitim de budur, millî savunma da budur ama bilimsel gerçeklerden ayrılmayan, bilime katkıda bulunacak bir kurum yerine, biz tamamen farklı bir kurumun bütçesini tartışır bir vaziyetteyiz. Eğer sizler buradaki işlevlerinizin bir kısmını vakıflara vermeye başlamışsanız, işte, o durumda bu “millîlik” kavramıyla ilgili olarak görevinizde ciddi anlamda bir soru işareti doğar.

“Millî” demek, “Millî Eğitim Bakanlığı” demek ve onun bütçesini savunmak sıradan bir olgu değildir. Biz, ülkemizin geleceğiyle ilgili ipuçlarını bu bütçeden alırız ve o ipuçlarının daha güçlü bir şekilde çekilebilecek sağlam yerlere bağlanması için de, buralardan bu Bakanlığın ne gibi talepleri var, acaba ne karşılınır diye bakarız.

Değerli milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanlığının eğitim sistemiyle ilgili olarak kurmuş olduğu stratejiler ve özellikle de sistemi belirleyen sınavla yerleştirme olayları artık bir çorbaya döndü. 2004 yılından beri sistemimiz, LGS’den OKS’ye, SBS’den de TEOG’a kadar geldi.

2017 bütçesindeki konuşmanızı aynen aktarmak istiyorum Sayın Bakanım: “Ayrıca, temel eğitimden ortaöğretim kurumlarına öğrenci yerleştirme uygulaması olan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi yani TEOG uygulamasına devam edilecektir.” 2017 bütçe konuşması Sayın Bakanım. “Bu sistemde okullarımız, öğretmenlerimiz ve müfredat merkeze alınmıştır. Temel eğitimden ortaöğretime geçiş kapsamındaki bu uygulamaya ilişkin her yıl çok kapsamlı olan araştırmaları yapıp, geri dönüşler alıyoruz. Aldığımız bu dönüşler, uygulamalarımızın sahada büyük bir memnuniyet oluşturduğunu ve hüsnükabul gördüğünü gösteriyor. Bu kapsamda, çocuklarımızın sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif etkinliklerinin de sürece yansıtılacağı bir mekanizma içinde çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.”

TEOG nerede? TEOG nerede?

MUSA ÇAM (İzmir) – Allah rahmet eylesin!

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Millî eğitim sistemi, millî eğitim, millî eğitimin kurduğu millî eğitim sistemi...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bir yıl sonrasını göremiyorsun!

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir bütçe öncesindeki konuşma metni Sayın Bakanın, üstelik, bu sene, 2018 bütçesinde değişmiş olan TEOG’la ilgili tek bir kelime yok, yeni kurulacak sistemle ilgili de yok, televizyonlardan söylenmiş olması Plan ve Bütçe Komisyonu için de yeterlidir değerli arkadaşlar, ilave bir şey yapmanıza gerek yok, sormanıza da gerek yok.

Değerli milletvekilleri, bu tartışmalar ön planda dururken bugün sabahleyin bir gazetemizde bir haber çıktı. Bu haber, Türkiye’nin eğitim alanında dünyaya açılan penceresi Maarif Vakfının, bir yıl gibi bir sürede 5 kıtada, 19 ülkede, 90 okula ulaştığı, 23 ülkeyle protokol yaptığı, öğrenci sayısının da 10 bini aştığını söylüyor idi. Vakıf Başkanına göre, bu okullarda uluslararası eğitim standartlarında eğitim veriliyordu, okullarda spor ve sanat tesisleri, laboratuvarlar, kütüphaneler de kurulmuştu ve en önemlisi şu; vakıf, Amerika Birleşik Devletleri’nde 4 okul kurmuştu, 72 öğrencisi vardı ve 22 öğretmeni vardı. 72 öğrenciyi 22 öğretmen.

Değerli arkadaşlar, ya bizim zekâmızla alay ediyor ya da bizim yurtseverliğimiz hiç dikkate alınmıyor. Eğer bir vakıf bir yıl içerisinde böyle bir başarı elde ettiyse, onları gerçekten kutlamak ve getirip Millî Eğitim Bakanlığını onlara teslim etmek gerekiyor. Zaten vakıf kanununa baktığımız zaman da Millî Eğitim Bakanlığının paralel kanunu olduğu anlaşılıyor çünkü Millî Eğitimin bütün işlevlerini görebiliyor ancak şimdilik galiba yurt dışında egzersizler yapıyor, o egzersizleri çok başarılı olduğu zaman bu noktaya gelinecek.

Peki, Millî Eğitim Bakanlığı ne yapıyor? Millî Eğitim Bakanlığı kendi bütçe ödeneklerinden vakfa ödenek aktarıyor Bakanlar Kurulu kararıyla.

Kurduğumuz sistemi bir daha gözlerinizin önüne seriyorum: Biz, Türkiye Maarif Vakfı Kanunu çıkartıyoruz 2016 yılında. Çok ilginç bir şekilde 17 Haziran 2016 tarihinde çıkartıyoruz bunu, 6721 sayılı Kanun. Bu kanunla yurt dışında bu vakfa inanılmaz görevler veriyoruz. Okullar açıyor, okulları satın alabiliyor, kurulmuş olan kuruluşları devralabiliyor, özellikle de bu fona ulusal ve uluslararası fonlardan kaynak aktarıyor, Bakanlar Kurulu kararıyla kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinden ödenek aktarıyor; aktarmışız nitekim de. İşin en çarpıcı tarafı, 3/7/2017 tarihinde yani bundan dört ay önce bu kadar gelişmiş olan bir vakfa, bu kadar iş yapmış olan bu vakfa Bakanlar Kurulu kararıyla da 241 milyon Türk lirası kaynak aktarıyoruz. Bütçesini yaptığımız Millî Eğitim Bakanlığının kaynaklarının kullanılmasıyla ilgili olarak bu kaynaklara dönüp de geri bakma olanağınız yok sizlerin, bitti, bitti, bu kadar.

Kamudan bu vakıf için ayırdığımız personelin, orada çalıştıkları süre içerisinde -on yıla kadar gidiyor çalışma süreleri kanuna göre- on yıl içerisinde Türkiye’de ücretli izinli sayılacakları, her türlü sosyal güvenlik, kademe, terfi vesairesinden yararlanacakları, o ülkelerde de 9’uncu derecedeki dışişlerindeki sürekli görevlerde bulunan kamu personelinin maaşının 3 katına kadar maaş ödeneceği yazılıyor. Şimdi, buradaki eğitim ordusu gidip de başka bir yerde mücadele verdiği zaman, eğitim verdiği zaman birdenbire bu olanaklara nasıl kavuşuyor? Ve bu insanlar bu kadar nitelikli insanlarsa, bunların emeğinden burada niye yararlanılmıyor? Eğitimimizde hangi sistemi sonuna kadar yaptık, o kadar başarılı olduk da artan insan gücümüzü, bu kaynaklarımızı buralara tahsis ediyoruz? Etmeyelim değerli arkadaşlar, gerçekten etmeyelim. Bir yere doğru gidiyoruz ama gittiğimiz yer o kadar aydınlık bir yer falan değil.

Biz millî eğitimimizi sahiplenmek istiyoruz. Çok önemsiyoruz bu olayı. Bizim çağdaş bilim dünyasından geri kalmamamız gerekiyor, bunun için zaten millî eğitim sistemimizi kurmaya çalışıyoruz. Elbette ki diğer ülkelere destek sağlamak bu ülkenin temel görevlerinden, işlevlerinden biridir, tarihsel sorumluluğudur ama öncelikle ve öncelikle ülkemizin içidir bizim sorumluluk alanımız. Onunla beraber yürüteceğimiz başka alanlarımız, işlerimiz de vardır. Dolayısıyla, bu olayları ve bu alanları geçiştirmemiz kesin olarak mümkün değildir değerli arkadaşlar, yapılmaması gerekiyor.

Biz, burada yıllardan beri Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini yapıyoruz. Şu anda da 91 milyar lira -eğer yanlış aklımda kalmadıysa Sayın Bakanın söylemesinden- bütçe yaptık. Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin -bağlı kuruluşlar ve diğer kuruluşları, üniversitelerin bütçelerini saymıyorum- 91 milyar liranın 63 milyar lirası personel gideri zaten. Bu kadar, personel gideri; başka bir şeyiniz yok. Diğer yatırımlarınız, diğer her şeyinizde olduğu gibi başkalarına havale edilmiş vaziyette neredeyse. Böyle bir bütçeyle dev gibi bir bakanlık ve başında “millî” sıfatı olan bir bakanlık yönetilir mi? Niye sürekli olarak işlevlerini başka kurumlara havale etmeye başka kurumlarla çalışmaya başlıyor?

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından 1,5 milyar liraya yakın bir ödenek geliyor. Bu ödeneği ne yapıyoruz değerli arkadaşlar? Hiç baktınız mı bütçenize? Özel hesaba aktarıyoruz ve çocukların taşınmasında kullanıyoruz. Çocukların taşınmasında, öğrencilerin taşınmasında ödenek kullanıyorsunuz...

Bir bakanlık sizin özel hesabınıza gönderiyor, Meclisin denetimi dışına çıkıyor özel hesap nedeniyle, özel hesap üzerinden de öğrencinin naklini yapıyoruz. Madem bu Millî Eğitim Bakanlığının görevi, niye Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından bu ödeneği aktararak getiriliyor, ayrı bir olay.

Değerli arkadaşlar, “millî” sıfatını taşıyan Millî Eğitim Bakanlığımız, bizim bütçemizde, sürekli olarak, bütçe üzerinde gizli hesaplara olanak sağlayan bir Bakanlıktır. Her defasında personel ödeneğini koyarız, personel ödeneğinin üçte 1’ini otomatik olarak yedek ödeneye aktarıyoruz; sonra, o ödenek eksikliği nedeniyle Millî Eğitim Bakanlığı her sene bütçesinde ödenek üstü harcama yapar. Bilmem anlatabildim mi? Önceki yıllardaki uygulamalara bir bakın, her sene ciddi anlamda bir kaynak aktarıyoruz, böylece, bir taraftan bütçemiz açık vermiyormuş gibi oluyor, bir taraftan Meclisin bütçe hakkı nedeniyle yeniden ödenek vermesi ve bunun hesabını sormasıyla ilgili olayın önüne geçiyorsunuz ama yedek ödenegi aktardığımız zaman, personel giderleri nasıl olsa ödenek aranmaksızın yapılacak ödemeler olduğu için hiç kimsenin maaşını almasında vesairesinde de bir aksaklık olmuyor. Bu olmaz. Bunun için Anayasa Mahkemesine gidiyoruz, diyoruz ki: Meclisin bütçe hakkı elinden alınıyor. Personel ödeneğinden sanki ihtiyacı yokmuş gibi yedek ödeneye aktarma yapılmasına izin verip ondan sonra, aktarma yapılan miktar kadar ödenek üstü harcama yapıyor. Olmaz; Anayasa Mahkemesi de “Olmaz.” dedi. 2015 yılı bütçesiyle ilgili olarak gitmiş olduğumuz şeyde, Anayasa Mahkemesine açmış olduğumuz davada Anayasa Mahkemesi bunu reddetti, bütçe hakkına aykırı bulduğu için reddetti. 2016’da yine konuldu, yine götürdük; 2017’de yine konuldu, yine götürdük. Bu defa ne oldu değerli arkadaşlar, bu defa ne oldu Sayın Bakan biliyor musunuz? Anayasa Mahkemesi ta 2016 yılı bütçesinin bile kararını vermedi. Böyle bütçe mi olur, böyle devlet mi olur? 2015 yılında diyor ki: “Anayasa’ya aykırı, bunu koymayın.” Ama devlet bütçesinin içerisinde Millî Eğitim aynısı yine yapıyor, yine Anayasa Mahkemesine gidiliyor ama 2016 yılı, 2017 yılıyla ilgili olarak kesin olarak kararını vermiyor. Şimdi, ne yapmış olacağız? Biz burada Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini mi yapmış olacağız? Millî Eğitim Bakanlığına sizin verdiğiniz ödenekler çerçevesinde faaliyette bulunma izni mi vermiş olacaksınız? Hayır. Bu olay gerçekten olmuyor, bunun bu şekilde gitmesi de mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, biz buradaki bütçelerde, biliyorsunuz, hem 2018 bütçesini hem de 2016 yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı’nın görüşüyoruz. 2016 yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı’nın içerisinde çok somut olarak bu rakamlar yer alıyor ve eleştiriliyor da işin garip kısmı. Ama daha önceki yıllarda eleştiri konusu yapılan bu hususlar birdenbire Sayıştay raporlarında da rastlanmıyor daha sonraki zamanlarda. Ne oluyor? Yani ne oluyoruz? Eğer devlet, artık denetlenemez, Meclisin bütçe hakkını kullanmadığı bir kurum hâline geldiye o zaman, bu bilinsin, burada gece yarılarna kadar mesai harcamanın falan hiçbir gereği de yok. Niye uğraşılıyor? Değerli arkadaşlar, bütçe hakkı demokrasi demektir, demokrasi olduğu için biz bununla uğraşıyoruz. Ama herkes, el birliği etmişçesine “millî” sıfatı taşıyan bir bakanlığın bütçesi üzerinden 5018 sayılı Kanun’un, Anayasa’nın bütün ilkelerini çatır çatır çiğniyor ve biz de bu bütçeyi burada kabul ediyoruz. Bunu kabul etmiyoruz, bunu gerçekten kabul etmiyoruz.

Süre sınırlaması nedeniyle bu tür bakanlıkların bütçelerinin on dakikaya sığmadığını zaten görüyorsunuz. Başkanlık sağ olsun, hiç değilse cümleleri tamamlayacak, her konuya değinecek kadar bir fırsat vermeye çalışıyor.

Değerli arkadaşlar, özellikle, ödeneküstü harcamalarla ilgili olarak bu kadar net tavır sergilenmişken bunların hiçbir şey yokmuşçasına hem burada oylanıp hem aşağıda oylanmasını kesin olarak kabul edemiyoruz. Bir defa daha tekrar ediyorum, özellikle, 2016 yılı kesin hesap verilerine baktığımız zaman, Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinden 16,2 milyar liralık bir kesinti yapıldığını görüyorsunuz ve bütçemiz o kadar ödeneküstü harcama veriyor. Diğer yıllar da aynen devam ediyor; 2013’te de olmuş bu, 2014’te de olmuş, 2015’te de olmuş, 2015’te 19,6 milyarmış. Ama ısrarla ve ısrarla yapıyoruz

bunu ve Anayasa Mahkemesinin de bu konuda bu kadar duyarsız kalmasını gerçekten kabul etmiyoruz. Bununla ilgili olarak 2017 yılındaki rakam daha az değil. 2016 yılı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığının ödeneküstü harcama toplamı 16,2 milyar, 2015'teki 19,6 milyar ve bütün bunların hepsinin de yedek ödeneye aktarıldığını görüyorsunuz o bütçenin içerisinde.

Değerli milletvekilleri, son olarak -başka bütçeleri diğer arkadaşlarımız zaten ayrıntısıyla tartışacaklar- üniversite hastaneleriyle ilgili olarak bir konuya değinmek istiyorum. Bizim üniversite hastanelerimiz, hastane işleten üniversitelerimiz artık ciddi anlamda çökmek üzereler, bitiyorlar; bitiyorlar değerli arkadaşlar, hepsi gırtlığına kadar borçta. Yıllar itibarıyla devreden borçları, zararları ve birikmiş zararları artık bir iktisadi işletme olma niteliklerini olduğu gibi ortadan kaldırıyor. Sadece Dokuz Eylül Üniversitesinin birikmiş olan, 2017'ye devreden borcu 273,8 milyon lira, İstanbul Üniversitesi Hastanesinin 486,8 milyon lira, Uludağ Üniversitesinin 308,4 milyon lira. Siz üniversiteleri bu duruma attığınız takdirde üniversite hastanelerinden herhangi bir hizmet bekleyebilir misiniz? Gittikçe kalitesi düşüyor, insanlar buralardan uzaklaşıyorlar. Nereye gidiyorlar? Özel hastaneleri desteklesinler diye devlet hastaneleri ve üniversite hastanelerini çökertmek zorunda mıyız değerli arkadaşlar? Alın işte, çöküyor; bar bar bağıyor, “İmdat!” diye bağıyor. Hepinizin bölgesinde, artık üniversitesi olmayan ilimiz neredeyse kalmadığına göre, büyük bir kısmında da tıp fakültesi olduğuna göre, hepsi aynı durumda. Üniversite hastanelerinin verdiği hizmet bedellerinin ödenmesinde diğer kurumların vermiş olduğu hizmet bedelleriyle kıyasladığınız zaman müthiş bir farklılık olduğunu görüyorsunuz, düzeltmek zorundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İkinci süreyi vermiştiniz galiba değil mi?

BAŞKAN – Siz devam edin, buyurun.

Grup sözcülerine toleranslı davranıyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Toleransınızı ve iyi niyetinizi suistimal etmek asla aklımızdan geçmeyen bir konudur, onu biliyorsunuz; o nedenle, hızla toparlayacağım.

Değerli arkadaşlar, özet olarak, Türkiye, 15 Temmuz 2016 tarihinde iğrenç bir darbeyle ve kalkışmayla karşı karşıya kaldı. Bunun kaynakları araştırıldığı zaman şu anda bütçesini görüştüğümüz Bakanlığın bağlı ve en azından ilgili, sorumluluğundaki kuruluşların önemli bir payı görüldü ve o örgütlenme içerisinde yurt dışındaki eğitim örgütlenmelerinin Türkiye'ye ciddi anlamda pahalıya mal olduğu ortaya çıktı ve oralarda -hâlâ söylentileri burada dile getirmek istemiyorum- söylentiler devam ediyor, aldı başını gidiyor. Eğer bizim kanunla kurduğumuz vakıf birdenbire bu ülkelerin hepsinde biraz önce sayılarını verdiğim duruma ulaşmış ise, 90'a yakın okula ulaşmışsa bu okulların daha önce o terör örgütünün kurmuş olduğu okullarla ilişkisi olmasından endişe ederim, bu endişemi net olarak dile getiriyorum burada ve buralarda yeniden örgütlenip, yeniden onlara karşı mücadele etmenin o kadar kolay olmadığını da bilirim. Bu konuda yanılmış olmak, şimdiye kadar yanılmış olmaktan ötürü ödediğimiz bedellerden çok daha ağır olur. Bu vakıfla, Milli Eğitim Bakanlığına bir paralel yapı oluşturmuş oluyorsunuz. Biraz önce dış örgütlerinizle ilgili verdiğiniz sayının neredeyse üç katına yakın o dış örgütlerde görevli olan insanların tüm haklarını kullanan personel görevlendiriyorsunuz. Tehlikeye dikkatinizi çekiyorum. Nasıl olsa burada yapılan konuşmalar bir yere gitmiyor, gelecek sene de elimize alıp geliriz, ondan sonraki sene de elimize alıp geliriz ama inşallah böyle bir konuşma yapmayız.

Bütün bunlara karşın bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, burada pek çok bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Ve inanın, elbette pek çok önem veriyoruz o bakanlık bütçelerine ama benim için en önemli bakanlık Eğitim Bakanlığımızın bütçesi. Çünkü şöyle bakalım: Bakın, ben artık 44 yaşındayım ve üç kuşaktır bu ülkeyi demokratik bir ülke yapma hayali kuran siyasetçiler bu ülkeyi demokratik bir ülke yapamadılar. Üç kuşak belki de hayal ettiği bu ülkeye bu anlamda ulaşamadı ama dördüncü ve beşinci kuşağı kurtarma şansımız var bu anlamda. Bunun da eğitim politikalarından geçtiğini biliyorum. Çünkü ben çocukluğumda bir anda bir azınlık okulunda kendimi buldum, orada yaşadığım sıkıntıları biliyorum, bir azınlık okulunda yaşadığım sıkıntıları biliyorum ve bir azınlık okulunda olmanın avantajlarını da biliyorum, çok dilli eğitim nimetlerinden faydalanarak. Sonra ortaokulda bir devlet okuluna gittim, orada yaşadığım antidemokratik uygulamaları ve ayrıştırıcı, nefret diline varan uygulamaları yaşadım Ermeni kimlikli bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak. Sonra dediler ki... Ailemin durumu pek de iyi değildi. “Yahu bu çocuk İngilizce öğrenemedi, İngilizce öğrensin, bunu bir koleje gönderelim çünkü devlet okulunda kimse İngilizce öğrenmiyor.” dedi. Durumunu da zorladı benim ailem, “Ya, lisede bir koleje gönderelim.” dedi, evet, İngilizceyi de öğrendim, çok daha iyi öğrendim ama ailemi son derece zorlayan, o maddi anlamda son derece zorlayan uygulamayla karşı karşıya ailemi bıraktım ve bunun mahcubiyetini yaşadım aileme karşı Sayın Bakan lisede. Sonra üniversiteye gittim, üniversitemizin antidemokratik bir üniversite olması anlamında YÖK’e karşı mücadelelere, eylemlere katıldım. O yıllarda 12 Eylül Anayasası’nın bize dayattığı antidemokratik, baskıcı, vesayetçi YÖK uygulamasına karşı mücadele eden bir insan oldum ve bunun mücadelelerini verdim yıllarca. Sonra bir okulda hasbelkader eğitim yöneticisi oldum, azınlık okullarında bir eğitim yöneticisi oldum ve yıllar bu haklar için... Yani bir tek azınlık okulları için değil, bütün sistemin demokratikleşmesi için mücadeleler verdim, bir insan hakları aktivisti ve bir eğitim yöneticisi olarak. Ya bu anlamda hem yaşadığım hayatla hem de karşı karşıya kaldığım uygulamalarla bütün bu eğitim sisteminin bize neler yaptığını bir kuşak olarak gördüm ve geçmiş uygulamalarında. Ama şimdiki mücadele ne? Yeni kuşaklar demokratik, laik, bilimsel, eşitlikçi bir eğitim habitatu içinde yaşasınlar, mücadelemiz bu olmalı. Ancak mevcut fotoğrafına baktığımızda Sayın Bakan, 2017 Türkiye’si’ndeyiz. Ya, açıkça söyleyeyim, bakın, bir tek bürokrasinize bakın Sayın Bakan. Ya, arkanızdaki bürokrasiye bir bakın, yalnızca erkek bir bürokrasiyle gelmişsiniz, -tek bir kadın arkadaşımızı tenzih ederim, o da AB’den sorumlu arkadaşlar genelde kadın arkadaşlar oluyor- erkek devletin erkek bürokrasisiyle gelmişsiniz, bu anlamda asla en azından cinsiyet eşitlikçi bir Bakanlığa sahip değilsiniz. Bakıyorsunuz öğretmenlerin ciddi bir oranı kadınlar ama müdürlerin çok ciddi bir oranı erkeklerden oluşuyor, o da EĞİTİM-BİR-SEN’li erkeklerden oluşuyor. Yani bu anlamda en azından cinsiyet eşitlikçi noktada Sayın Bakan, Bakanlığımız sınıfta kalmıştır. Sıfır size Sayın Bakan bu anlamda.

Peki, hayal ettiğimiz ne? Demokratik, laik, bilimsel, eşitlikçi bir eğitim. Sayın Bakan, şunu öz güvenle söyleyebiliyor musunuz ya: “Bakanlığımız bütün uygulamalarında demokratik bir Bakanlıktır.” diyebiliyor musunuz öz güvenle? Bence çok zor söylersiniz bunu, umarım da söyleyebilirsiniz veya bu hayallerinizden bahsedersiniz.

Ne hayal ettik? Şimdi, tevhide tedrisatla tek bir gömlek giydirildi eğitim sistemine. Eskiden çoğulcu, daha pek çok kesimlerin kendi eğitim sistemlerini kurabildiği vakıf sistemleri çerçevesinde eğitim modellerimiz vardı. Dedik ki: Tevhidi tedrisat olacak ama gömlek dardı, çok dilli, çok kültürlü bir coğrafyamız varken tek dil dayatıldı, tek kimlik dayatıldı ve tek inanç dayatıldı bu sisteme ve millî derken hem Diyanet İşleri Başkanlığında hem Millî Eğitim Bakanlığında hem de devletin pek çok kurumunda bu dayatıldı. Bunun da komiserliğini kime yaptırıldılar Bakanlığınızda? Talim Terbiye Kuruluna yaptırıldılar bu komiserliği. Bakın, hemen arkanızda oturuyor Talim Terbiye Kurulu. Bu bir komiserliktir, ben öyle görüyorum. Aman bu Bakanlık siyaset geldiğinde bu dar gömleğin dışına çıkmanın komiserliğidir ve adı da Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığıdır ya. 2017 Türkiye'si'nde değerli arkadaşlar, bakın, talim, terbiye, askerî nizam anlamında Bakanlığa, siyasete komiserlik yapan bir kurulumuz hâlâ var. Adı Talim ve Terbiye olan bir kurul demokratik bir kurul olabilir mi Sayın Bakan? Asla olamaz ve maalesef bu anlamda tek tek diye saydığımız her şeyin komiserliğini yapıyor ve bu anlamda demokratik değil. Peki, hayal ettiğimiz ne? Hem yerel anlamda pek çok gerçeklik var Türkiye'de biliyorsunuz, pek çok yerelde diller var, kültürler var, inançlar var. Çeşitli okulların açılmasıyla ilgili bile çeşitli zamanlara belki değiştirebilecek, sıcaklıkla ilgili, mevsimlikle ilgili tarım işçiliği var, başka konular var. Pek çok konuyla ilgili ailelerin tabii ki bu anlamda çeşitli uygulamalara ihtiyacı varken siz diyorsunuz ki: "Arkadaş, böyle olacak, bütün Türkiye bu eğitimi alacak. Şırnak'ta da, Edirne'de de, Trabzon'da da, Hakkâri'de de herkes aynı eğitimi alacak." Ya olmaz, olmuyor işte, sonuçları belli, siz aynı eğitimi dayattığınız zaman Şırnak'ta asla fırsat eşitliği söz konusu olamıyor. 4 yaşında, 5 yaşında anaokuluna giden bir çocuk, tek kelime Türkçe bilmeyen bir çocuk, bir anda tek kelime Kürtçe bilmeyen bir öğretmenle karşılaştığında o çocuğun fırsat eşitliğinden bahsedemezsiniz, bu bir işkencedir. Sayın Bakan, bu işkenceyi 2017 Türkiye'si'nde devam ettiriyoruz. Hangi demokratik eğitim?

Peki, laiklik anlamında ne noktadayız? Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti Anayasa'mıza göre. Sayın Bakan, elbette ki dinî anlamda eğitim alma talebi olan veliler elbette buna ulaşmalıdır ama gerçekten bu, Eğitim Bakanlığının konusu mu olmalı diye tartışmalıyız. Yani elbette olabilir ama bu Eğitim Bakanlığının konusunun merkezi hâline mi gelmeli, her şey buna göre mi konumlanmalı diye tartışmalıyız. Maalesef son yıllarda elbette ifrat-tefrit noktasında pek çok savrulma oldu, geçmişte bu anlamda çok da engelleyici uygulamalar da oldu ama sizin Bakanlığınız noktasında dinî eğitimi -hani dindar bir nesil yetiştirme hedefinden bahsetti ya Sayın Cumhurbaşkanı- bu anlamda Bakanlığınızın bir numaralı misyonu hâline getirdiniz. Oysa bu konularınızdan ancak biri olabilir ama siz bunu getirip eğitim politikalarınızın göbeğine koyduğunuz zaman, yalnızca buna uygun müdür adayları, yönetici adayları seçtiğiniz zaman benim o zaman tek amacımı dindar bir nesil yetiştirmek olarak görür o müdürler Sayın Bakan. Oysa nerede kaldı bilimsel eğitim, demokratik eğitim, eşitlikçi eğitim? Bunların hepsini yok sayan bir anlayış var. Son yıllarda TÜRGEV ve Ensar vakıflarıyla yapılan iş birliği anlaşmaları, protokolleri, yönelmeleri de maalesef bununla ilgili kaygıları büyük oranda artırdı. Sayın Bakan, bu noktada dinî eğitim almak isteyen insanlarımıza elbette bir yöntem bulmalıyız ama eğitimin temeline, ortasına mutlaka bilimsel, eşitlikçi, demokratik eğitim anlayışını koymalıyız Sayın Bakan. Yoksa eğitimde başarıdan ve adaletten bahsedemeyiz.

Son olarak sosyal bir hukuk devleti olmayı öngörüyor. Eşitlikçi, fırsat eşitliğinden bahsediyorsunuz. Sayın Bakan, Allah'ınızı severseniz, ya siz şöyle bir "tweet" attınız bakın kurumunuz. Şöyle diyor aynen "tweet"tinizde, sonra "tweet"inizi silmek zorunda kaldınız, Millî Eğitim Bakanlığının resmî Twitter hesabında. Hani son günlerde bu TEOG çok gündemde ama siz sunumunuzda tek kelimeyle dahi bahsetmediniz, o topa girmediniz. Aynen şöyle bir "tweet" attınız: "Nitelikli okulları hedefleyenler merkezî sınava girecek. Ve bu sınava girmeyenler de evlerine en yakın 5 okuldan birine

razı gelecek.” diye bir “tweet” attınız. Sayın Bakan, bu “nitelikli okullar” tanımlaması sizin gerçekten bütün kariyerinizin tam ortasına oturdu. Hani bazı bakanlar belli kelimelerle anılırlar ya, siz şu anda artık nitelikli yüzde 5-10 okul tanımladınız, geride kalanları da otomatik olarak yüzde 90 niteliksiz okul olarak tanımlamış oldunuz maalesef. Siz çok çabalayan bir Bakan olarak... Gerçekten büyük bir talihsizlik olarak görüyorum bu ifadeyi ve bununla ilgili herhangi bir düzeltme de şu ana kadar yapmadınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Silindi.” dediniz ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Efendim?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Silindi.” dediniz ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam ama “tweet”i silmek yetmiyor Sayın Bakan. “Tweet”i silmek... Bakın, onun ekran görüntüsünü aldık biz.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Yani o tarihten kaydını da silemezsiniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O “tweet”in ekran görüntüsü var şu anda bizde, ben size gösterebilirim isterseniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ömür boyu arkanızdan gelecek Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O Twitter vallahi arkanızdan gelecek Sayın Bakan, o sizi hep takip edecek. Maalesef, böyle bir talihsizlik... Yani diyorum ya siyasette talihsizlik vardır, bazen bir kelime...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sınavla öğrenci alan okullar yani niteliği var, niteliği sınavla öğrenci alması. Dolayısıyla da ola ki böyle yorumlanır diyerek... Biz böyle düşünmedik ama bizim düşündüğümüz gibi düşünmeyenler de... Ya, birisine “Çok iyisin.” dediğinde “geri kalan kötü” anlamı çıkmaz, birisi “Çok yakışıklısın.” dediğinde “diğerleri çirkin” anlamı çıkmaz.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Ya, bence doğruyu söylediniz, itiraf ettiniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Samimi itiraf.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Sınavla öğrenci alan okullar” tabirini kullandık. Öyle bir bilginiz olsun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, açıkça söyleyeyim, bakın, siz orada öyle tanımlamış oldunuz ama sonuç olarak şu oldu: Bu okullara gitmek isteyenler... Sonuç olarak, sizin bir sefer bir iddianız vardı, bu iddiayı Sayın Cumhurbaşkanı söyledi: “Ya, arkadaş, eskiden sınav mı vardı? Şimdi niye bu sınavları yapıyoruz? Çocukları yarış atı gibi koşturuyoruz?” Altına imza atarım, çok doğrudur. Ben kesinlikle bu sınavlara, çocukların tam ergenliğe girme çağlarında yarış atı gibi koşturulmasına tamamen karşıyım. Spor alanında, sosyal alanda, eğitim alanında tam kararlarını verecekleri aşamada bu stresleri yaşamalarına tamamen karşıyım ama bunu ortadan kaldırmanız için Sayın Bakan, asla yüzde 5, 7, 10 okulu “nitelikli” olarak tanımlayamazsınız. Bunu tanımladığınız anda, “Sınavı da kaldırmıyorum.” dediğiniz anda her veli o nitelikli okullara doğru koşma isteği duyar. Sayın Bakan, veliler büyük bir kaygı yaşıyor Türkiye Cumhuriyeti’nde. 80 milyon insandan bahsediyoruz. Ya, yalnızca anne, baba değil ki; dayılar, halalar, dedeler, anneanneler, babaanneler torunları için, çocukları için, yeğenleri için kaygı içindeler Sayın Bakan. Son günlerde yaptığınız açıklamayla maalesef -çünkü bir anda oldu bu, Sayın Cumhurbaşkanı bir açıklama yaptı, eğitim döneminin başlamasına birkaç gün kala ya da o günlerde bir açıklama yaptı, bir anda “Sınav kalkıyor.”- yıllardır bu düzenle ilgili, yıllardır değişmiş uygulamalardan yeni düzene tam alışacakken veliler bir anda kalktı. İnanın, büyük bir panik başladı, “Ne olacak, ne bitecek? Benim çocuğum nereye gidecek?” kaygıları başladı. 80 milyon insanda şu anda kaygı var çünkü herkesin bir yeğeni, torunu, çocuğu var Sayın Bakan ve bu kaygıları gidermek sizin

boynunuzun borcuyken siz yangına benzin döktünüz Sayın Bakanım. Gittiniz, o yangının tam ortasına “nitelikli okullar” tanımlamasıyla benzini döktünüz Sayın Bakan. İnanın, herkes, bakın, gidin herkes çocuğunun nitelikli bir okulda okumasını ister ve o “yüzde 5”, “yüzde 10” tanımlamasıyla... Siz bir de “Sınavı kaldıracacağız.” dediniz Sayın Bakan. Sınavı kaldırıyor musunuz? Hayır, kaldırmıyorsunuz, haşa. Hem sınav devam ediyor hem de diyorsunuz ki “Özel okullar ayrı bir sınav da yapabilir.” Yapacaklar da... Ne oldu? Fırsat eşitliği var mı? Yok. “Nitelikli-niteliksiz” okul ayrımı var mı? Var. Bu çerçevede herkes o sınava doğru koşmaya devam edecektir Sayın Bakan.

Bakın, yıllardır eğitimi ticarileştiriyoruz. Az önce size örneğini de verdim. Hani, benim annemin, babamın durumu yokken de buna rağmen devlet okulundan alıp “Ya, İngilizce öğrensin bu çocuk. Zorlanalım. Başka şey olmasa da olur -hani reklamda var ya “Olmasa da olur.” reklamı, Darüşşafaka okulları veriyor- çocuğumuz dil öğrensin, biraz daha iyi bir eğitim alsın.” diye bunu yaptılar. İnanın, milyonlarca insan, aşından, tırnağından, ekmeğinden eksiltip “Çocuğumu nasıl daha iyi bir okulda okuturum.” kaygısında ve inanın, özel okullarla ilgili bu zorluğu yaşayan yüz binlerce veli var Sayın Bakan, milyonlarca veli var, çok yüksek maliyetlerle karşı karşıyalar. Siz yıllardır eğitimin ticarileşmesini destekliyorsunuz Hükümet olarak, bunu teşvik ediyorsunuz; oysa yapmamız gereken tam tersi. Eşitlik nasıl sağlanır Sayın Bakan? Bakın, kamu herkese, her mahalleye, özellikle dezavantajlı mahallelere eşitlikçi ve nitelikli eğitim hizmeti sunar. Sosyal adalet böyle sağlanır, Anayasa’nın gereği böyle sağlanır. Ancak siz gelip bu “nitelikli-niteliksiz” okul ayrımını yaparsanız bakın ben size ne olacağımı söyleyeyim Sayın Bakanım. ABD’de bu var, Amerika Birleşik Devletleri’nde. Orada ne var biliyor musunuz? Ticarileşmiş okullar var, özel okul sistemi, parası olanlar zaten oraya gönderiyorlar, kast sistemi bu anlamda oluşmuş. Bir de nitelikli devlet okulları var orada. Onlar nerede biliyor musunuz? Zengin mahallerde gine; orta, üst sınıf mahallelerde. Herkes, durumu olan ve durumunu iyi yapmaya çalışan herkes o mahallelere taşınmaya çalışıyor -hani bu adrese dayalı sistemi getiriyorsunuz ya- geride kalan mahallelere, o dezavantajlı mahallelere -tırnak içinde söylüyorum- ne nitelikli öğretmen gitmek istiyor ne de nitelikli bir okulda okumasını isteyen veli orada oturmak istiyor ve geride kalan, kaybeden büyük bir çoğunluk var. Bu tam Amerikan sistemidir. Hani “Kazanan her şeyi alır arkadaşı...” “Winners&losers” yani “kazananlar ve kaybedenler dünyası” olarak tanımlanan, adaletsiz, eşitsiz bir dünya maalesef ve bu dünyayı siz bize, Türkiye’ye şu anda ilan etmiş durumdasınız Sayın Bakan. Behemehâl bu yanlıştan dönmek durumundasınız.

Yapmamız gereken, kamusal eğitimi öne almak ve kamunun da nitelikli eğitim verebileceğini göstermek Sayın Bakan. Bakın, inanın parası olan “Bir şekilde nasılsa çocuğumu koleje gönderirim, özel okula gönderirim.” diye bakıyor, bu kaygıları kısmen eksiltmiş oluyor ama büyük çoğunluğun, yüzde 90, yüzde 90 küsur çoğunluğun -özellikle dezavantajlı olan mahallelerle ilgili, hani o kaygılı olanlar- böyle bir imkânı yok ve olmayacak. Yoksul mahallelerde niteliksiz -sizin tanımınızla- okullarda kalarak o kast sisteminde “işçisin sen, işçi kal” şarkısını söyletmiş olacaksınız o ailelere Sayın Bakan. İşçi olmayı o anlamda, ters anlamda söylemiyorum; o şarkı anlamında söylüyorum, bu kast sistemi anlamında söylüyorum. Belli kastlardan, inanın, dünyada belli mahalleler çıkamazlar. Bir çocuk hangi mahallede doğmuşsa o anlamda avantaj ya da dezavantajlarla karşı karşıya kalır. Sayın Bakan, bu anlamda, eşitlikçi, demokratik, laik, bilimsel eğitim anlayışıyla ilgili behemehâl bazı vurgular yapmanız gerekiyor; yoksa, inanın, bu kaygılar 80 milyonu her anlamda sınavlara daha fazla itecektir. Sınav sistemi asla kalkmayacaktır. Herkes dershanelere, özel öğretmenlere, bilmem neye yönelmeye çalışacaktır, olmayan da o mahallelerde o kast sistemleri içinde kayıp kuşaklar olarak devam edecektir.

Sayın Bakan, bu noktada bir de demokratik eğitimden bahsettim ve çok dilli olmaktan, çok kültürlü olmaktan bahsettim ama Bakanlığınız tek dili dayatıyor maalesef. Ben, bakın, sonuç olarak azınlık okullarında okudum. İlk dilim Ermenice, sonra Türkçeyi öğrendim okullarda -biliyordum

zaten kısmen- ama iki dilli eğitime geçtim, sonra evrensel dili çok daha rahat öğrendim, İngilizceyi çok daha rahat öğrendim. Niye biliyor musunuz? Çünkü çok dilli olmak, biliyorsunuz, yeni dillerle tanışmayı kolaylaştıran bir şey. Yani Kürtçesi olan bir çocuğa veya Lazcası olan bir çocuğa -Sayın Bekaroğlu iyi biliyor- yalnızca tek dil olarak dayatıldığı zaman... Mesela, Şırnak'taki örnekte oldu ya, Şırnak'ta bir öğretmen "Kürtçe konuşmayacağım." diye duvara afiş astı. Bununla ilgili haberiniz var mı Sayın Bakan? Vardır herhâlde. Yani son yıllarda, hani barış sürecinde, demokratikleşme konusunda Eğitim Bakanlığının yapabileceği pek çok şey varken bu konularda devlet tekrar eski fabrika ayarlarına dönüyor ve bir öğretmen duvara "Kürtçe konuşmayacağım." diye bir afiş asabiliyor, astırabiliyor.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın behemehâl çok dilli eğitimin nimetleriyle ilgili -yıllardır söylüyorum ama bununla ilgili bir adım göremedim- ana dil temelli çok dilli eğitimin korkulacak bir paranoya olmadığını, buna geçilebileceğini, bunu tercih eden ailelerin, velilerin böyle okullara götürebileceklerini, ana dil temelli çok dilli eğitimin bir hak olduğunu ve bunun da ülkenin barışına ve her anlamda bütün sosyal kalkınmasına katkı sunacağı konusunda bir vizyonu olması gerekir. Ben böyle bir vizyon sizden duymadım. Belki bugün bu anlamda bir vizyonunuzu duymak isterim.

Sayın Bakan, YÖK bir vesayet kurumu. Bununla ilgili üniversite yıllarında mücadele ettiğimi söyledim, belki siz de mücadele etmişsinizdir, anlarınıza bir bakarsanız. Yok ama, siz 12 Eylül'den önce üniversite mezunuydunuz herhâlde?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tam ortasında darbeye yakalandık.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman belki mücadele etmişsinizdir darbeye karşı, bu vesayetçi kurumlara karşı.

AK PARTİ de kuruluş yıllarında gerçekten böyle bir vizyon koydu yani bu vesayetçi bütün kurumlara, kurullara karşı "Bunları kaldıralım, ülkemiz demokratikleşsin." anlayışını ortaya koydu. Evet, Millî Güvenlik Kurulu belli oranda geriletildi yani siyasetin göbeğinde olmamaya başladı. Yükseköğretim Kurulunun demokratikleşmesiyle ilgili pek çok tartışma oldu ancak geldiğimiz noktada siz devleti belli bir cemaate bu anlamda emanet ettiğiniz için, verdiğiniz, teslim ettiğiniz için biz sizi uyarmamıza rağmen darbe girişimi yaşadık. Ne oldu darbe sonrası? Buradan, bu girdaptan çıkışı demokratikleşmeyle değil, tam tersine o vesayet kurullarında gördünüz, devleti eski fabrika ayarlarına göndermede gördünüz Sayın Bakan ve YÖK'e sarıldınız, Millî Güvenlik Kuruluna sarıldınız. Sayın Bakan, YÖK'ün olduğu bir ülkede ve vesayetçi olduğu bir ülkede, üniversitenin özgür olmadığı bir ülkede bilimden bahsedemeyiz, özgür düşünceden bahsedemeyiz. Bunlarla ilgili de bir şeyler duymak isteriz sizden.

Sayın Bakan, bakın, barış isteyen bir öğretmen bir televizyon programına çıktı diye mahkeme tarafından cezalandırıldı, Ayşe Öğretmen'den bahsediyorum. Beyaz'ın programında barış isteyen bir öğretmen mahkeme tarafından cezalandırıldı. Terörü övmekten dolayı ceza verilen bir ülkedeyiz şu anda, bir öğretmenden bahsediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (İstanbul) – Toparlıyorum.

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nuriye ve Semih, biliyorsunuz, biri üniversitede çalışan, biri sınıf öğretmeni. Şu anda açlık grevlerinin iki yüz otuz dördüncü günündeler Sayın Bakan. Sizin bu anlamda neler yaptığınızı duymak isteriz. Bakın, ölümün eşliğinde olan iki eğitimciden bahsediyoruz. Haklarında herhangi bir iddia yok, kanun hükmünde kararnameyle ihraç edildiler, herhangi bir mahkeme kararı

yok. İhraç edildiler ve “Ekmeğimizi istiyoruz, işimizi istiyoruz, öğretmenliğimizi yapmak istiyoruz.” diye eyleme geçtiler ve iki yüz otuz dört gündür açlık grevindeler Sayın Bakan ve ölüm sınırındalar. Bunlarla ilgili ne yaptınız, ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bu iki insanın, iki eğitimcinin ölümüne göz yumacak mısınız Sayın Bakan?

Barış isteyen akademisyenler “Barış istiyoruz.” diye bir imza attıkları için ihraç edildiler, mahkemelerle karşı karşıyalar Sayın Bakan. Bunlarla ilgili ne yaptınız, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Sayın Bakan, son olarak azınlık okullarıyla ilgili bir iki cümle edeyim. Azınlık okullarının Lozan’da statüleri ortaya konuldu, imza attı Türkiye Cumhuriyeti devleti. Doksan altı yıl sonra “Lozan” demekten utanıyorum bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, bir Ermeni vatandaş olarak utanıyorum ama hâlâ Türkiye Cumhuriyeti devleti azınlık okullarının bir statüsünü tanımlamadı, bir statüsü yok. Özel okullar çerçevesinde tanımlanan okullar ama bunlar özel okul değil Sayın Bakan, bunu biliyorsunuz. Bu anlamda da bir şeyler duymak isterim. Azınlık okullarının sorunlarıyla ilgili bir çalışmanız var mı? Bununla ilgili sizinle iş birliği yapmaya hazırız. Statülerinin artık tanımlanmasıyla ilgili bir yasal düzenlemeye ihtiyaç var, bütün sorunlarının çözülmesiyle ilgili.

Sayın Bakan, son olarak, Millî Eğitim Bakanlığı büyük bir başarısızlık hikâyesidir, büyük bir başarısızlıktır. Gayrisafi yurt içi hasılaya göre yüzde 2,2’den -iktidarınız döneminde- 2,6’ya çıkardınız yalnızca ama OECD ülkeleri içinde yüzde 5’tir bu ama mesele yalnızca para değil Sayın Bakan, bakın, mesele yalnızca para değil, bu paranın nasıl harcandığı. Belki çok daha az bir parayla -az olmasın tabii, çok olsun ama- daha nitelikli, bütün herkese eşitlikçi bir eğitim verebiliriz.

Sayın Bakan, 2002 yılında bir öğretmen 18 çeyrek altın alabilirken maaşıyla, şu anda 12 çeyrek altın alabiliyor, farkında mısınız? Hani, “Öğretmenlerin maaşını bu kadar artırdık.” diyorsunuz yani bu anlamda bunlara bakın. Öğretmenler hâlâ yoksulluk sınırının altında maaşlara razılar. Yoksulluk sınırının kaç para olduğunu biliyorsunuz. Bu anlamda, öğretmenlere gerçekten hak ettikleri yaşam standartları sağlandı mı?

Bütün bunlara bakarak Sayın Bakan, hayal ettiğimiz şey, her anlamda, çocuklarımız için, geleceğimiz için demokratik, bilimsel, laik, parasız, kamusal ve herkese eşitlik vadeden bir eğitimidir. Bu anlamda sizlerden hiçbir şey duymadık maalesef, umarım ki bizim cevaplarımızı verirken bu konuda bazı yorumlar yaparsınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Ayhan, buyurunuz lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, benim süremin yarısını Sayın Topcu kullanacak.

BAŞKAN – Önce Sayın Topcu mu kullanacak?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Evet.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Topcu.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; evet, genel olarak bu bütçe yılının, özelde de Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin inşallah hayırlara vesile olması dileğiyle sözlerime başlamak istiyorum.

Evet, eğitim olayı sürekli; doğumla beraber başlıyor, ölene kadar. Yani üniversite mezuniyetinden sonra da bu yetiştirdiğimiz insanın sorumluluğuna sahip çıkmamız lazım devlet olarak, devlet perspektifinden baktığımızda. Yani ilköğretim, okul öncesi, ortaokul, lise, üniversite ama ondan

sonra ne yapıyoruz? Boşluğa atıyoruz. İşsizlik düzeyine baktığımızda, gerçekten, gençler arasında ve üniversite mezunları arasında yükselen bir işsizliğin olduğuna şahitlik ediyoruz. Ondan sonra, toplumsal açıdan baktığımızda, sorunların arttığını yine görebiliyoruz. Yani, Millî Eğitim Bakanlığı açısından bakıldığında, bu sorunun yalnızca bir bakanlık olarak değil de geniş perspektiften, Aile Bakanlığı... Yani insan unsurunun eğitimi, geliştirilmesi ve topluma katkısından bahsederken, toplumsal dönüşümlerden bahsederken bunun için tek başına Millî Eğitim Bakanlığının yeterli olmasını da beklemiyoruz.

Şimdi, tabii, millî eğitimde de sürekli gündeme gelen değişiklikler söz konusu. Özellikle, baktığımızda, gerçekten oturmamış bir yapıyla karşı karşıya olduğumuz bir realite yani gözden kaçırmamak lazım bunu. Ama en son yapılan, bu TEOG'un kaldırılması olayı veya sınavın kaldırılması olayına baktığımızda, evet, katılıyoruz. Gerçekten hem ailelerin hem çocuklarımızın hem gençlerimizin sınırlarını bozan böyle bir sınav sisteminin ortadan kaldırılması, eğitim sistemimizin yeni bir farklı bir yapıya kavuşturulması bizim de istediğimiz bir sonuçtu. Özellikle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim eğitim sistemine yönelik olarak seçim beyannamelerimizde de belirttiğimiz ve iki üç hafta önce de Sayın Genel Başkanımızın da grup konuşmasında ifade ettiği gibi, sınavların kaldırılması lazım. Tabii, bunun yerine gelecek? Hop diye kaldırdığımızda, tabii ki bunun hemen yarın yerine yeni bir sistemin getirilip de başarıyla uygulanması tabii ki söz konusu değil. Onun için, bunun, "uzun soluklu bir portfolyo sistemi" dediğimiz, ta, çocuğun okula başladığı andan itibaren, tabii ki geniş bir komisyonla -psikoloğu, ailesi, okul yöneticileri, öğretmenleriyle beraber- bu çocuğun bir dosyasının tutulması ve sistem içerisinde bunun ara ara eritilerek eğitim sistemlerine yedirilmesi yani "kaydırılması" diye ifade edeyim. Bu şekilde yetiştirilmesinin çok daha başarılı olacağını düşünüyoruz. Tabii, bu arada, bunları yaparken mesleki ve teknik eğitimin de güçlendirilmesi lazım. Bizim şu anda eğitim sistemimizde herkesin yalnızca sınava odaklı bir şekilde, üniversite sınavına girmeye yönelik olarak hazırlandığını görüyoruz ki bunların da yığılma yaptığını görüyoruz. Şimdi, bu açıdan bakıldığında, birçok tedbirler var, bunların da yarın başarı getirmesi tabii ki söz konusu değil ama önemli olan burada kararlılık. Eğer yöneticiler, Bakanlık veya bütün sisteme bakıldığında kararlılık var ise sonucunda mutlaka bir başarı gelecektir. En önemlisi, verilen kararın arkasında durmama veya uygulamama veya uygulamadaki başarısızlıktır.

Şimdi, mahalle okuluna geldiğimizde, özellikle bütün dünyanın örnek aldığı ve uygulamaları yakın takibe alınan Finlandiya eğitim sistemine baktığımızda, bütün çocukların orada mahalle okuluna gittiğini biz biliyoruz. Mahalle okullarına gidiyor ve orada bu çocukların hepsi bu başarıyı gösteriyor. Bizler de, hepimiz de mahalle okullarından yetiştik. Tabii ki burada bu başarının gelebilmesi için... Bu arada, bir gerçek var ki PISA sonuçlarına bakıldığında veya diğer sonuçlara bakıldığında, Türkiye'nin başarı seviyesi açısından en düşük okulla en yüksek okul arasındaki fark iki yıl fark. Öğrenciler arasında iki yıllık bir fark var. Yani başarı seviyesi düşük olan öğrencilerin iki yıl daha fazla eğitim aldıktan sonra öbürünün başarısına denk geleceği elimizdeki verilerle ispatlanmış durumda. Bu gerçekten hareketle, şimdi, o zaman, bakıldığında mahallelerine gitmesi lazım, tamam katılıyoruz ama burada -deminden beri konuşmacıların da söylediği gibi- mahallelerine gidebilmesi için... Şu anda, baktığımızda, okullar arasındaki başarı seviyesinin de farklı olduğunu görebiliyoruz. Onun için, herkes şimdiye kadar sınav sistemiyle geldiği için ve millî eğitimdeki yapılanmalar da bu başarı veya başarısız -"başarısız" ifadesini kullanmak istemiyorum ama- bu şeylere göre yapılandırıldığı için, öğretmen atamalarında, öğrencilerin seçilip gelmelerinden sonra oluşan bir okul var, öbür tarafta da farklı bir okul var. Onun için diyoruz ki: "Gelin, öncelikle ve birinci sırada bu sorunun çözümü için öğretmenin güçlendirilmesi lazım, öğretmenin yetiştirilmesi lazım." Bu, öğretmene sağlanan haklarla ve hizmet içi eğitimlerle mümkün olacaktır. Önce öğretmenin kendi algısını yükseltmemiz lazım, kendi motivasyonunu kurtarmamız lazım, kendi motivasyonunu yükseltmemiz lazım ama şu anda toplumsal

algıyla beraber bir bireysel algıya baktığımızda, gerçekten çökmüş durumdalar. O zaman -bütün dünya biliyor, Amerika'nın keşfine de gerek yok, yeni yerlerin keşfine de gerek yok- eğer eğitimde başarılı olmak istiyorsak Sayın Bakanım, özellikle vurgulamak istiyorum, öğretmene sahip olması gereken değeri vermemiz lazım, burada bir revizyona tabi tutmamız lazım. Reform mu diyorsunuz, ne yapıyorsunuz, elimizdeki öğretmenin önce motivasyonunu yükselterek -bunun bilgi açısından da ben bilgisinin yeterli olduğunu düşünüyorum ama- kendini geliştirme açısından, kendini algılaması açısından da desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bir diğeri: Okulların güçlendirilmesi lazım, okul kültürünün, evet, mahallenin tekrar yaşatılması lazım, mahalle kültürünün yaşatılması lazım. Sosyolojik olarak baktığımızda, mahalleler, özellikle toplumsal dayanışmanın ve toplumsal bütünlüğün, birliğin sağlanmasında aileden sonra ikinci alanlar olmakta. Onun içindir ki mahallelinin tekrar kaynaşması için, bütünlüğün sağlanabilmesi için, farkındalığın artması için ve paylaşımın da artması için bu mahalle okullarının tekrar başarılı kılınması lazım, onun için de okulların güçlendirilmesi lazım. Okulların güçlendirilmesi demek, öğretmenin, atanan öğretmenlerin işte başarılı okullara atanma veya... "Başarılı" derken sıralamaya göre başarı kriteri olarak, o da neye göre belirleniyor, orası da ayrı tartışma konusu ama orada bütün öğretmenlerin tesadüfi örnekleme dağıtılıp ondan sonra bütün öğretmenlerin güçlendirilmesi lazım. Başarısız öğretmen yok aslında. Ne var? Sistemden kaynaklanan veya tabii ki sistemin ortaya çıkardığı bir durum söz konusu. Bunun içindir ki aileler hazır, ailelerin tek kaygısı çocukları için bir gelecek. Biz ülke olarak baktığımızda çok zengin değiliz. Bizim bütün mirasımız çocuklarımıza bırakacağımız bir gelecek veya onlara sağladığımız eğitim. İşte dendi ki: "Çocuğunu İngilizce öğrenmesi için bir okula gönderme" veya işte 'Ben okuyamadım, çocuğum okusun.' veya işte 'Çocuğum kendisini kurtarsın.' şeklinde özelemler var ailelerin." Biz zengin değiliz ve bütün yatırımımızı çocuklarımızın üstüne kuruyoruz. Bazıları şanslı, özel okula gidebiliyor, bazıları gidemiyor. Bizler gidemedik, zaten memur çocuğuyduk, 4 kişinin eğitimi söz konusu ama o mahalle okullarından yetiştik. Bunun içindir ki veli her şartta desteklemeye hazır ama veliye istikrarlı bir politikanın sunulması lazım. Çocuklar mutlu olmak istiyor ya. Ta küçük çocuk artık diyor ki: "Sınava ne zaman gireceğim? Başarılı oldum mu, başardım mı?" Çocukların tek endekslisi olduğu şey, başarı veya sınavlar. Yani sınıftaki zamanında eğer öğretmenler sınıfta öğretebiliyorsa, o başarılar dershaneler yokken gelebiliyorsa şu anda da gelebilir, yeter ki biz o kültürü oluşturabilelim, yeter ki okulları güçlendirebilelim ve sosyal dayanışmayı okullarımızda kuralım. Yapılamaz mı? Yapabiliriz. Önemli olan, demin de dediğimiz gibi, kararlılık. Ben ailelerin Millî Eğitim Bakanlığındaki bu kararlılığı gördükten sonra destekleyeceğine de inanıyorum. Yani, tabii ki oradaki açıklamalarda hatalar olabilir, onu da söyleyeyim ben size: "Okulların seçiminde isteyen sınava girsin, çocuğunu sokmak isteyen sınava soksun." Demin de dediğim gibi, herkesin geleceğe yönelik çocuğuna bırakabileceği en önemli şey eğitim. Onun için çok fazla da katılım olacaktır sınava, onu da söyleyelim. Çok fazla 1'inci çıkacaktır. 60 soruyla siz 1'inciyi veya başarıyı nasıl ölçeceksiniz? Onun için bir sınav, çocuk zaten heyecanlı, sınavdan çıkanlara ayrı ayrı aile soruyor: "Başardın mı? Kaç tane yaptın? Kaç tane yanlış?" İşte "Çocuğum bugün ne yaptın, arkadaşına yardım ettin mi?" veya "Ne yaptınız? Nasıl eğlendiniz? Nasıl oynadınız?" veya "Arkadaşında nelerden etkilendin? Olumlu olarak neler yaptın?" değil de "Kaç tane matematik çözdün? Kaç tane soru cevapladın?" şeklindeki ifadeler var. Şimdi, bu açılardan da baktığımızda, onun için diyoruz ki mahalle sistemi, özellikle mahalle okulu doğru bir karar, sınavın kaldırılması lazım ama diyoruz öğretmen unsuru birinci unsur. Okulların güçlendirilmesi lazım. Bütün öğretmenlerimizin başarılı olmasını istiyoruz, onun için eskiden nasılsa olacaklarına da inanıyoruz, şu anda da aynı şekilde öğretmen yetiştirmelerin olması lazım. Sözleşmeli öğretmenliğe gelince, buradan dolayı olarak geçtiğimizde, bu yapı öğretmenlerimizi mutsuz etti, garantisi yok. Onun için öğretmenlerimizin bir garantiye kavuşturulması lazım veya herhangi bir

kişinin iki dudağı arasından çıkacak olan söze onun başarısının veya geleceğinin endekslenmemesi lazım. Yani öğretmen rahat olacak, öğretmen huzurlu olacak, öğretmen akşam eve gittiğinde “Yarına ne yapacağım? Ay sonuna yetiştirebilecek miyim? Çocuklarımın eğitimini nasıl sağlayacağım?” şeklinde bir kaygısının olmaması lazım veya “Özel ders versem bütçeyi bu kadar şekilde kapatırım.” şeklinde düşüncesinin olmaması lazım. Evvelsi gün veya geçen haftalarda arkadaşlarla karşılaştık. Çocuğunu bu dersanelerden döndüsen özel okula gönderiyor “Hocam, ayrıyeten de 5 bin lira özel ders parası veriyorum.” dedi. Yani demek ki sistem kendi yapılanmasını üretiyor aslında. Yani bir taraftan kapatıyorsunuz, etüt merkezlerini kapatıyorsunuz, bilmem şunlar kapanıyor ama tekrar ne başlıyor, özel ders sistemi başlıyor yani eğer okullar güçlendirilirse, öğretmenler mutlu hâle getirilirse bence buna kimse ihtiyaç duymayacaktır. Biz ne özel ders aldık... Tabii ki orada sayısal olarak da farklılık vardı ama üniversite sayıları ile sınava giren öğrenci sayıları arasında da yine orana baktığımızda böyle bir dengenin olduğunu da görebiliyoruz. Yani buralardan baktığımızda, bunun için öğretmenin bir de performans değerlendirmesi diye bir sistem çıktı, çok eleştiriye açık bir sistem. Daha önce bu sistem denendi pilot olarak, o zaman üniversitede hocaydım ve çok fazla eleştiri aldığı için tekrar kaldırıldı bu sistemden. Bakın, bunlar intikam alma aracı olarak görülebilir. Çünkü biraz daha insanların kabul alanlarının geniş olması lazım. Yani, işte Twitter’da yazılanlar var, işte arkadaşların, öğretmenlerin birbirlerini değerlendirmesi var, öğrenci değerlendirmesi, veli değerlendirmesi. Bence hiç öğretmeni kaygılandırmaya gerek yok. Bu performans değerlendirmesinin acilen kaldırılması lazım. En iyi performans değerlendirme bence tehdit unsuru olarak değil de öğretmenin kendi kendisini değerlendirmesi: “Benim eksiklerim ne? Ben bunları nasıl telafi edebilirim?” Bakanlık bu eksikleri telafi için neler sunacak öğretmene, bunların düşünülmesi lazım, yoksa “Bakın, performans değerlendirmesi getiriyoruz, sınıfta başarılı mısın, değil misin?” Başarı kriteri çok zafî bir kavram aslında. Eğer biz bütün toplumumuzun başarılı, gerçekten kendine güvenen bir toplum olmasını istiyorsak eğitim çok önemli. Bunun için de özellikle 4’üncü sanayi dönemine geçildi ama bir bakıyoruz ki biz hâlâ müfredatı değiştirmekle meşgulüz. Ama, işte en son Dünya Ekonomik Forumu’nda çıkan veya diğer bilimsel makalelerdeki verilere baktığımızda artık iki tane önemli veri var özellikle gençlerin yetiştirilmesinde; bir tanesi, iletişim becerisi, liderlik ve insanları etkileme becerisinin geliştirilmesi; bir diğeri de özellikle temel teknoloji becerileri olmak üzere. Bu iki temel beceri olmazsa olmaz, bütün eğitim sisteminde verilmesi gereken beceriler. Bakın, değerler eğitimi filan katmıyorum ben daha, mutlaka toplumsal birliğin, bütünlüğün, dirliğin sağlanabilmesi için temel değerlerin verilmesi lazım, hem ülke hem millî hem de dünya değerlerinin verilmesi lazım. Ama bir de biz yalnız yaşamıyoruz, kapalı bir sistem içinde de değiliz. İşte görüyoruz ki Twitter’dan yazılan bir mesaj veya herhangi bir ülkede alınan bir karar veya bir başkının söylediği söz diğer ülkelerdeki ekonomik sistemleri çökertiyor. Onun içindir ki yani “Dışarı bizi ilgilendirmiyor, dışarı ne öğretiyorsa öğretsin biz bildiğimizi yaparız.” şeklinde düşünmenin artık yerinin olmadığını hepimiz biliyoruz. Bunun içindir ki bütün çocuklarımızı bu donanımlarla yetiştirmemiz lazım. Liderlik olmadan olmuyor ve yine yapılan bir araştırmada bunun ilk basamağının okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasından geçtiğini söylemek istiyorum. Bunun zorunlu hâle getirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bir diğeri: Özellikle geleceğin öngörüsüne yönelik bir müfredatın hazırlanması lazım. Yani çocukların ileriye yönelik projeksiyonları çok rahatlıkla yapabilmesi lazım, anı yaşamaması lazım, sınav kaygısıyla hareket etmemesi lazım. Bunun içindir ki müfredatın bu şekilde tekrar yapılandırılması lazım.

Bir diğeri: Artık öğretmenlerimizin de -demin dediğim gibi- profesyonel hâle getirilmesi lazım kimseye bağımlı olmadan. Gerçekten, sınıfa giren bütün hocalarımıza saygıyla bakıyorum. Çünkü sınıfa girdiği zaman bütün kaygılarını, problemlerini unutuyorlar. Elinden gelen bütün her şeyi yapmak için, o çocuklara verebilmek için... Eğer böyle bir düşüncesi varsa Bakanlığın ve devletin de bunları elinden geldiğince desteklemesi gerekiyor.

Bir diğeri, çocuklarımıza kariyer rehberliği yapılması lazım. Yani şimdi “Puanım nereyi tutarsa.” şeklinde değil de, bunun devlet bazında da bu kariyer planlamasının çok iyi oturtulması lazım. Ondan sonra denmez ki “Şu kadar veteriner açıkta.”, “Bu kadar ziraat mühendisi açıkta.” Bunun için üniversitelerin de Millî Eğitim Bakanlığının da tabii ki diğer bakanlıkların da beraber çalışması gerekiyor. Üniversitelere de tabii ki çok fazla değinmek gerekiyor ama genel olarak söylemek istiyoruz. ICT okuma becerisi ve dijital akıcılığa da yatırım yapılması lazım. Maalesef FATİH Projesi’yle ne yapıldı? Bu ortadan kaldırıldı ve dersler bile kaldırıldı. Şu anda ölü doğan bir çocuk var elimizde. Bütün dünya bu ICT okuryazarlığına ve dijital sürdürülebilirliğe yönelmişken bakıyoruz ki, çok fazla bu konuda adımların atılmadığını da görebiliyoruz. Tabletlerin takibinin yapılmadığını da görebiliyoruz.

Bir diğeri, mesleki ve teknik eğitim. Eğer konuşmamın ilk başında söylediğim gibi, biz çocukları yönlendirmeyle portfolyo sisteminden alarak eğer mesleki ve teknik eğitime gereken önemi vermiş olsaydık, belki şu anda bu kadar yığılmanın da olmayacağını görecektik. Çocukların içindeki özü, tözü keşfedebilmesi için eğitim çok önemli. Mutlaka herkesin aynı anda üniversiteye gitmesi değil, belli becerilerinin, sahip olduğu becerilerin yetiştirilmesi lazım. Ama önünün de asla kapatılmaması lazım. Okumak isteyen herkesin de -ileride, 30 yaşında mı okumak istiyor- önünün açık olması lazım. Sistemlerin de birbirine açık olması gerekiyor. Ve en önemli şey de zihinsel dönüşümlerin gerçekleştirilebilmesi için hayat boyu öğrenme kültürünün oluşturulması lazım. Biz yıllardır diyoruz “hayat boyu öğrenme”, “hayat boyu öğrenme” ama yani baktığımızda da hayatın kendisini tam olarak tanıyamadığımız için, bu hayatın ne olduğunu da bilemediğimiz için, yalnızca bu hayatı sınavdan ibaret bir sistem olarak gördüğümüz için bu hayatı da ne yapamadık aslında? Tanıyamadık biz. Onun için diyoruz ki, tekrar ediyoruz: Lütfen, aynı hatalara düşülmesin ve tekrar özellikle hem küresel gelişmeler hem de millî dinamiklerimiz dikkate alınarak müfredatın ve sistemin uygulaması ve gözden geçirilmesi gerekiyor.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Topcu.

Sayın Çakır, buyurun lütfen.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli çalışanları ve basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti’nde eğitim ve öğretim hizmetlerini planlamak, programlamak, yürütmek, takip ve denetim altında bulundurmak, Türk vatandaşlarının yurt dışında yapacağı eğitim ve öğretimle ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek, ayrıca eğitim ve öğretim konularında yükseköğrenim gençliğinin barınma, beslenme ihtiyaçlarını ve maddi yönden desteklenmelerini sağlamak, her çeşit örgün ve yaygın eğitim kurumlarını açmak ve yükseköğretim dışında kalan öğretim kurumlarının açılmasına izin vermek ve kuruluş kanununda belirtilen diğer görevleri yürütmek. Bütçesini görüşmekte olduğumuz, son zamanlarda ratingi yüksek ve gündemin ana konusu olan Millî Eğitim Bakanlığı bu bahsedilen görevlerini yerine getirirken Türk milletinin bütün fertlerini kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün hâlinde millî şuur etrafında toplamak, millî ahlakı, insani üstün değerlerini

geliştirmek, milletimizi hür düşüncenin ilme inanmış, şahsi teşebbüse ve toplum sorumluluğuna değer veren bir anlayış içinde bilgi, teknik, sanat ve ekonomi bakımından çağdaş uygarlığın yapıcı, seçkin bir ortağı hâline getirmek. Bu ülküye ulaşmak için her yaştakileri eşit eğitim imkânları içinde kabiliyetlerine göre en üstün seviyede yetiştirmek, milletimize ve insanlığa faydalı, iyi ve verimli yurttaşlar hâline getirmek, sosyal ve ekonomik kalkınma programlarının uygulanması için gereken çeşitli vasıftaki insan gücünü hazırlamaktır. Sürdürülebilir kalkınma için eğitim hedefi ve Onuncu Kalkınma Planı'nda öngörülen yeniden şekillenmekte olan dünyada milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini esas alarak gerçekleştirilecek yapısal dönüşümlerle ülkemizin uluslararası konumunu ve halkımızın refahını yükseltme vizyonuyla uyumlu olacak şekilde eğitim ve öğretimde yeniden yapılandırma sürecine bu beklentileri karşılayacak şekilde devam edilmelidir.

Bakanlığımızın bütçe sunumunda Millî Eğitim Bakanlığının hedef ve stratejileri hakkında detay bilgileri görme imkânına sahibiz. Burada aynı zamanda ileriye dönük projektör tutarken daha önceki yıllardaki hedeflerle ilgili gerçekleşme ve sapmalar da değerlendirilerek yeni değişikliklerin detaylı bir şekilde ele alınması, alınan ve alınacak önlemler ayrıntılı olarak belirtilerek kamuoyunun aydınlatılması uygun olacaktır.

Eğitim ve öğretim hizmetlerinin devlet eliyle yürütülmesi düşüncesi ilk kez II'nci Mahmut döneminde gündeme gelmiştir. Eğitim sistemimizdeki ilk yasal düzenleme 1869 yılında çıkarılan Maarif-i Umumiye Nizamnamesi'dir. 1911 tarihli Maarif-i Umumiye ve Teşkilatı Nizamnamesi'yle bütünsel bir yapı oluşturulmuştur. Kurtuluş Savaşı yıllarında İstanbul'da Osmanlı Hükûmetinin Maarif Nezareti, Ankara'da ise Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmetinin Maarif Vekâleti olmak üzere iki eğitim bakanlığı bulunmaktaydı. 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasını müteakip 2 Mayıs 1920 tarihinde, 3 sayılı Kanun'la kurulan ve 11 vekâletten oluşan İcra Vekilleri Heyetinde, Bakanlar Kurulunda Maarif Vekâleti de bulunmaktaydı. İstanbul'daki Maarif Nezareti 1923 yılında kaldırılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar muhtelif isimler altında çalışmalarını sürdürmüştür: 1923-1935 yılları arasında "Maarif Vekâleti", 1935-1941 yılları arasında "Kültür Bakanlığı", 1941-1946 yılları arasında "Maarif Vekilliği", 1946-1950 yılları arasında "Millî Eğitim Bakanlığı", 1950-1960 yılları arasında "Maarif Vekâleti", 1960-1983 yılları arasında "Millî Eğitim Bakanlığı", 1983-1989 yılları arasında "Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı", 1989 yılından günümüze kadar da "Millî Eğitim Bakanlığı" adıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Görüldüğü üzere, bugüne kadar adı bile kanuni değişim ve dönüşümler itibarıyla oldukça fazla değişikliğe uğrayarak, bir süreçten geçerek bugüne gelen Bakanlık, çalışma muhtevası da yine buna benzer nedenlerle ve burada sıralamaya vakit bulamayacağımız değişikliklere uğramış, düşünme, anlama, araştırma ve sorun çözme yetkinliği gelişmiş, bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilerle donanmış, millî kültür ve insanlığın ve demokrasinin evrensel değerlerini içselleştirmiş, iletişime ve paylaşımına açık, sanat duyarlılığı ve becerisi gelişmiş, öz güveni, öz saygısı, hak, adalet ve sorumluluk bilinci yüksek, gayretli, girişimci, yaratıcı, yenilikçi, barışçı, sağlıklı ve mutlu bireylerin yetişmesine ortam ve imkân sağlamak misyonuyla faaliyetlerini yürütmektedir. Özgürlükçü bir eğitim felsefesi, daha esnek, sivil ve demokratik bir eğitim sistemi oluşturulması, okullarda ve ortalama eğitim süresinde artış sağlanması, çağın gerektirdiği bilgi ve donanıma sahip bireylerin yetiştirilmesini hedefleyen FATİH Projesi, EBA ağıyla bireyselleştirilmiş öğrenim imkânı sağlayan yeni nesil bir sistem olarak devreye alınmış olması, Millî Eğitim Bakanlığında 2018 yılı için genel bütçe içinden ayrılan 135 milyar liralık bir rakamı da Millî Eğitime verilen önemin aynı zamanda bir göstergesi olarak gördüğümü ifade etmek istiyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı konumu itibarıyla her zaman ve hemen hemen herkesin haklı ya da haksız eleştirilerine konu olmaya aday bir kurumdur. Yönetimi elinde bulunduranların kendilerine göre ve iyi niyet çerçevesinde kabul ettiğimiz uygulamalarının benimsenmesi yanında tepki verenler de olmuştur. Bugün de gerek burada duyduklarımız, yapılan değerlendirmeler, eleştiriler, gerekse farklı ortamlarda dile getirilen temennilerin kendi içinde kabul edilebilir olması yanında yol gösterici özelliği de son derece önemlidir.

Eşrefimahlukat, yaratılmışların en şerefli olma özelliğine sahip insanoğlunun yaratılışında eğitime, gelişmeye uygun bir potansiyele sahip olduğunu biliyoruz. İster biyolojik ister fiziki ister sosyal yanlarıyla olsun her yönüyle insan doğumundan ölümüne kadar öğrenme duygusuyla bir yaşam sürdürme durumundadır. İşte, insanın bu öğrenme heves ve duygusu kurumlarca planlanarak ete kemiğe büründürülmekte, fert bazlı bahsedilen konu toplum organizasyonu içerisinde bir bütünlük saikiyle toplu bir şekilde şekil almasıyla da profesyonel bir kurumsal kimliğe kavuşuyor. İşte Millî Eğitim Bakanlığı bu üst kimliğin adı olarak bütün bu bahsedilenleri derleyip toparlayıp önüne koyduğu amaç, hedef ve misyon doğrultusunda başarabildiği kadarıyla da tebriği ve teşekkürü hak eder. Rakamsal bilgilere takılmadan Bakanımızın genel sunumunu mukayeseli olarak takip etmiş olduk.

15 Temmuz sonrası yaşanan sıkıntıları, özellikle Millî Eğitim camiasında örgütün yapılanmasına sadece paralel çete gözüyle bakılmayacağı, ondan çok daha ötede bir kuşatma ve yönlendirmeye sahip çıkma girişimi olduğu her geçen gün yeni bulgularla netleşmeye ve... Oluşan hasarı tespit etmeye çalışıyoruz. Üzerine tezlerin yazılacağı, kitapların yazılacağı bu örgütün Millî Eğitimi ele geçirme taktik ve stratejisi ayrıca incelenecek kadar önemlidir.

Toplumdaki değişim dinamizmini, ihtiyacını eğitimle iç içe bir süreçten geçiremezsek eğitim boşa kürek çekmenin adı olarak anılacaktır. Eğitimi yarına sahip çıkma adına, bugünün anlamı olarak, tahtasına, sırasına, masasına, kitabına kaydederek oralardan geçecek nesillerin anlayışına, sevgisine, sezgisine indirebilmeliyiz. “Bana bir harf öğretmenin kırkyıl kölesi olurum.”, “Çocuklarınızı kendi yaşadığınız ana göre değil, onların yaşayacağı zamana göre eğitin.”, “Hiç bilen ile bilmeyenler bir olur mu?”, “İlim Çin’de de olsa alınız.”, “Beşikten mezara ilim tahsil ediniz.” ayet, hadis, kibarıkelaam, aklımız öngördüğünden beri konuştuğumuz, duyduğumuz paha biçilmez ifadeler değil mi? Sadece neresinden baktığımız, tuttuğumuz önemli. Bu ifadeler bizim tercihimizde yönlendirici etkiye sahip mi değil mi buna bakmalıyız.

Toplumun her türlü maddî, manevî değişimlerini, değişim ihtiyaçlarını Millî Eğitim Bakanlığı dengeleyebilmeli, denetleyebilmeli, anaokulundan en üst eğitim kurumuna söyleyebilecek, iletişim kurabilecek bir şeyleri olmalı. Sürdürülebilir kalkınma için eğitim hedefi ve Onuncu Kalkınma Planı’nda öngörülen yeniden şekillenmekte olan dünyada milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini esas alarak gerçekleştirilecek yapısal dönüşümlerle, ülkemizin uluslararası konumunu ve halkımızın refahını yükseltmek anlayışıyla uyumlu olacak şekilde eğitim ve öğretimde yeniden yapılandırma süreçlerinin toplumun, gündemin ve günün beklentilerine göre devam etmesini önemsiyoruz. 15 Temmuz sonrası FETÖ mensuplarının Bakanlık camiamızdan temizlenmesi operasyonu yanında “Geride bıraktıkları hasarı, tortuları da temizleyecek hangi çalışmaları yaparsak daha başarılı oluruz?”ün araştırılması gerekli ve son derece önemlidir.

Bir hikâyeye anlatmak istiyorum. Eğitim işte bu hikâyedeki farkı yakalamayı sağlamalı diye düşünüyorum.

“Okulun ilk gününde 5’inci sınıf önünde dururken öğretmen çocuklara bir söz söyledi; çoğu öğretmen gibi, öğrencilerine baktı ve hepsini aynı derecede sevdiğini söyledi. Ancak bu imkânsızdı çünkü ön sırada, oturduğu yerde bir yana kaykılmış, ismi Mustafa Y. olan bir erkek çocuk vardı. Bayan

Mediha bir yıl önce Mustafa'yı izlemiş ve diğer çocuklarla iyi oynamadığını ve sürekli olarak kirli dolaştığını gözlemlemişti. İlave olarak Mustafa tatsız olabiliyordu. Bu öyle bir noktaya geldi ki Bayan Mediha onun kâğıtlarını büyük bir kırmızı kalemle işaretlemekten, kalın çarpılar yapmaktan ve kâğıdın üstüne en düşük derece notu koymaktan zevk alır oldu.

Bayan Mediha'nın, okulunda her çocuğun geçmiş kayıtlarını incelemesi gerekiyordu ve Mustafa'nın kayıtlarını en sona bıraktı. Ancak, onun hayatını gözden geçirdiğinde bir sürprizle karşılaştı.

Mustafa'nın 1'inci sınıf öğretmeni şöyle yazmıştı: 'Mustafa gülmeye hazır, parlak bir çocuk, ödevlerini derli toplu ve temiz yapıyor ve çok terbiyeli. Onun etrafta olması çok eğlenceli.'

2'nci sınıf öğretmeni şöyle yazmıştı: 'Mustafa mükemmel bir öğrenci, sınıf arkadaşları tarafından çok seviliyor ama annesinin ölümcül bir hastalığı olduğu için sıkıntı içinde ve evdeki yaşamı mücadele içinde geçiyor.'

3'üncü sınıf öğretmeni şöyle yazmıştı: 'Mustafa'nın annesinin ölümü onun için çok zor oldu. Mustafa elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyor ama babası ona ilgi göstermiyor ve eğer bazı adımlar atılmazsa evdeki yaşamı yakında onu etkileyecek.'

Mustafa'nın 4'üncü sınıf öğretmeni şöyle yazmıştı: 'Mustafa içine kapanık ve okulda derslere çok fazla ilgi göstermiyor, çok fazla arkadaşı yok ve bazen sınıfta uyuyor.'

Bunları okuyunca Bayan Mediha problemi kavradı ve kendinden utandı. Öğrencileri ona güzel kurdelelerle ve parlak kâğıtlarla sarılmış güzel hediyeler getirdiğinde bile kendini çok kötü hissediyordu. Mustafa'nın hediyesini alıncaya kadar bu böyle devam etti. Mustafa'nın hediyesi bir marketten aldığı kalın, kahverengi ambalaj kâğıdıyla beceriksizce sarılmıştı. Bayan Mediha onu diğer hediyelerin ortasında açmaktan acı duydu ve Bayan Mediha paketten taşlarından bazıları düşmüş yapma elmas taşı bir bilezik ve çeyreği dolu olan bir parfüm şişesini çıkarınca çocuklardan bazıları gülmeye başladı ama o bileziğin ne kadar güzel olduğunu haykırdığında çocukların gülmesi kesildi. Bileziği taktı ve parfümü bileklerine sürdü. Mustafa o gün okuldan sonra öğretmenine şunu söylemek için kaldı: 'Öğretmenim, bugün aynı annem gibi kokuyordunuz.'

Çocuklar gittikten sonra Bayan Mediha en az bir saat ağladı. O günden sonra, okuma yazma ve aritmetik öğretmeyi bıraktı. Bunun yerine çocukları eğitmeye başladı. Bayan Mediha Mustafa'ya özel ilgi gösterdi. Onunla çalışırken zihni canlanmaya başlıyor görünüyordu. Onu daha fazla teşvik ettikçe daha hızlı karşılık veriyordu. Yılın sonuna kadar Mustafa sınıftaki en zeki çocuklardan biri oldu ve tüm çocukları aynı derecede sevdiğini söylemesine rağmen Mustafa onun gözdelelerinden biri oldu.

Bir sene sonra Bayan Mediha kapısının altında bir not buldu, ona hâlâ tüm yaşamında sahip olduğu en iyi öğretmen olduğunu söylüyordu. Altı yıl sonra Mustafa'dan bir not daha aldı; liseyi bitirdiğini, sınıfında üçüncü olduğunu ve onun hâlâ hayatındaki en iyi öğretmen olduğunu yazmıştı. Bundan dört yıl sonra, bazı zamanlar zor geçmesine rağmen okulda kaldığını, sebatla çalışmaya devam ettiğini ve yakında kolejden en yüksek dereceyle mezun olacağını yazıyordu. Yine Bayan Mediha'nın tüm yaşamındaki en iyi ve en favori öğretmen olduğu yazılmıştı. Sonra dört yıl daha geçti ve başka bir mektup aldı. Bu kez fakülte diplomasını aldıktan sonra biraz daha ilerlemeye karar verdiğini açıklıyordu. Mektup onun hâlâ karşılaştığı en iyi ve en favori öğretmen olduğunu açıklıyordu. Ama şimdi ismi biraz daha uzundu: Profesör Doktor Mustafa Y. (Tıp Doktoru)

Öykü burada bitmiyor. Mektubun yanında bir not daha vardı, onda da şöyle bir talep vardı: Mustafa bir kızla tanıştığını ve onunla evleneceğini söylüyordu, babasının birkaç hafta önce vefat ettiğini açıklıyordu ve evlenme töreninde Bayan Mediha'nın damadın annesinin yerine oturup oturamayacağını soruyordu.

Şüphesiz Bayan Mediha bunu kabul etti. Tahmin edin. Taşları düşmüş olan o bileziği taktı, dahası, Mustafa'nın annesinin sürdüğü parfümden sürdü. Birbirlerini kucakladılar ve Doktor Mustafa Bayan Mediha'nın kulağına şöyle fısıldadı: 'Bana inandığın için teşekkür ederim öğretmenim, bana önemli olduğumu hissettirdiğiniz ve bir fark meydana getirebileceğimi gösterdiğiniz için çok teşekkür ederim.' Bayan Mediha gözlerinde yaşlarla fısıldadı, şöyle dedi: 'Mustafa, yanlış şeylere sahiptim. Bir fark meydana getirebileceğimi bana öğreten sensin. Seninle tanışmıyca kadar nasıl öğreteceğimi bilmiyordum.'"

İşte Millî Eğitim Bakanlığının bu farkı yaratabilecek bir dönüşüm gayreti, hevesi ve heyecanı taşıması ümidiyle bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, hazırını saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çakır.

Grup sözcülerinin konuşmaları sona erdi. Şimdi Komisyon üyesi arkadaşlarımızın söz taleplerini karşılayacağım.

Buyurun Sayın Karabıyık.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu kadar kısa bir sürede hangi birini anlatacağımı ben de çok bilemedim ama şöyle başlamak isterim: Eğitimde en önemli şey adalet ve fırsat eşitliği. Millî Eğitim Temel Kanunu'nda her öğrenciye kapasitesinin en üst düzeyinde eğitim fırsatının verilmesi gerektiği ifade edilir, genellik ve eşitlik ilkesi son derece önemlidir. Bu durumda aslında ilk işinizin ülkedeki okullar arasındaki nitelik ve nicelik farklarını kapatmak olması gerekir ama Millî Eğitim Bakanlığının bütçesine baktığımda -önceki yıllarda da- bu sene daha da azalmış bir şekilde eğitime yönelen yatırımların çok yetersiz olduğunu görüyorum. Bu şekilde ne kalkınma ne tekli eğitim sistemine geçme, hiçbir şeyi yapmak, fırsat eşitsizliğini de ortadan kaldırmak zaten mümkün değil.

Sayın Bakan, müfredat konusuna keşke zamanım olsa da girsem. Sadece yandaş sendikanın görüşleri alınarak ve askıda sanki görüş alınmış gibi daha sonra ilan edildiğinde ise ilanından daha öncesinde kitapların aslında basıma verilmiş olduğunu biz belgelerle aslında size ifade etmişik basın açıklamalarında. Bu konuya hiç girmek istemiyorum, "Bu müfredatla hangi kalkınma?" filan demek de istemiyorum.

Sübyan mektepleri konusunda çok sayıda basın açıklaması yaptık, lütfen, tekrar dikkatinizi çekiyorum. 2,5-3 yaşında, göz teması kuramayan çocuklar hâlen orada hurafelerle eğitiliyor. Lütfen, buna dikkat çekmek isterim.

Ben bugün konuşmamın aslında özünü TEOG üzerine yapacağım çünkü TEOG'u vatandaşlar, veliler çok fazla anlamadı çünkü anlaşılması gerçekten çok zor. Bu konuda, gerçekten, ekibimizle dün gece geç saatlere kadar da ayrıntılarıyla çalıştık, uzman arkadaşlarla bir araya geldik. Basın da ilgi gösterirse, bunun bazı yerlerine lütfen açıklık getirelim diye düşünüyorum.

Şimdi, Millî Eğitim Bakanlığı bugüne kadar benimsediği eğitim politikalarıyla eğitim sistemini, maalesef, siyasal iktidarın ihtiyaçları ve hedefleri doğrultusunda gerçekleştirdi; bu bir gerçek ve yapboz tahtasına döndü eğitim sistemi, 6'ncı bakan şu anda görevinde. Vatandaşa sorduğunuzda, hiç kimse eğitim sisteminden memnun değil. Hatta bir örneği vereceğim konuşmamın sonunda.

Şimdi, temel eğitimden ortaöğretime geçişte yapılan son değişiklik, Bakanlığın asıl amacının gerçekten herkesin memnun olacağı bir ortaöğretim sisteminin oluşturulması olmadığını bize aslında gösterdi. Bu sistemle -dikkatinizi çekerim bu sistemle- ülke "nitelikli okula gidenler" ve "diğer liselere gidenler" olarak ikiye ayrılmıştır.

Bu sistem öğrencileri maalesef ikiye ayırmıştır. Siz bu sisteme geçerken dediniz ki: “TEOG öğrencileri ve velileri okul dışı kaynaklara yöneliyor, dersane, etüt merkezi, kurs gibi.” E, şimdi daha fazla yönelecekler, aynen devam edecek. “Sınavın olduğu 6’ncı ve 7’nci günlerde okula gidilemiyor.” Hiçbir şey değişmedi. “Öğrenciler sınava hazırlık için devamsızlık yapıyordu.” Ne olacağını bilmiyoruz, hâlen yine aynı stres içerisinde yaşıyorlar. “Sınava hazırlanırken öğrencilerin sosyal ve psikolojik gelişimleri olumsuz etkileniyordu.” Şu anda ailelerin ve öğrencilerin psikolojileri çok daha bozuk. “Öğrencilerin ve velilerin üzerinde sınav stresi olumsuz etki yapıyordu.” Şu anda bu sınav stresi, Sayın Bakan, maalesef, artık had safhada.

TEOG’un kaldırılma şekli -buraya dikkat çekmek isterim- usulen ve esastan yanlıştır Sayın Bakan. Bir kere, bir millî eğitim sistemi, bir sınav sistemi, çocukların geleceği bir kişinin iki dudağı arasında olmamalıdır. Sayın Cumhurbaşkanı bir gün bir ifade kullanıyor, “Kaldıracağız.” diyor -daha önceden de biz örneklerini gördük, YÖK’le ilgili “Şu sınav kaldırılacak, yardımcı doçentlik kaldırılacak.” falan gibi- hemen arkasından ilgili bürokratlar çalışmaya başlıyor ve de bu sistem hiç görüş alınmadan değiştirilmeye çalışılıyor. Bir değişiklik planlanıyorsa özellikle tüm paydaşların katılımının sağlandığı bir millî eğitim şurasıyla yapılmalı, fikirler alınmalı, bir model eleştirel desteği alınmadan da ortaya konmamalı Sayın Bakan, siz bunu çok daha iyi biliyorsunuz.

Devlet sözle yönetilemez; şu anda yapılan değişikliğin genelgesi, yönergesi, yönetmeliği yoktur. Zannederseniz, modeli taslak olarak alıp, eleştirel desteği alıp sonra geliştirilecek sanırım genelge ama yapboz tahtası olmaya da bu durumda devam edecek diye düşünüyorum.

Şimdi, burada bir başka nokta, şöyle bir ifade var, eğitim uzmanlarınca deniliyor ki: “Aslında imam-hatip ortaokullarının -ki biz imam-hatip ortaokullarının başarılı olmasını isteriz, onların da nitelikli eğitim vermelerini isteriz ama- maalesef, bu yıl girecekleri sınavda başarısız olacakları anlaşıldı, ölçüldü ve böyle bir sisteme geçildi.” Aynı zamanda bunun cevabını almak isterim sizden daha önce ama keşke o imam-hatip ortaokulları da başarılı olsalardı. Bunu ifade ettiğimizde imam-hatip ortaokullarına karşı olduğumuzu söylemeyi ya da basında bu şekilde ifade etmeyi son derece yanlış olarak düşünüyorum. Biz talebe göre dengeli olarak tüm okulların açılmasından yana olduğumuzu defalarca söyledik.

Bir başka nokta, nitelikli okul nedir? Bu “nitelikli” kelimesi gerçekten içler acısı bir kelime. Diğerleri niteliksiz mi? Şimdi getirilen yeni sistem, Eğitim Bölgesi ve Sınavsız Mahallî Yerleştirme Sistemi’dir, değil mi Sayın Bakan? Öğrencilerin yüzde 90-92’si Adrese Dayalı Sistem’le girecek. Sizin buradaki beklentiniz 1 milyon 200 bin öğrencinin yüzde 10’u yani 120 bini sınava talip olacak, diğerleri yerleştirmeye. Peki, Sayın Bakan, ya yarısı talip olursa, 600 bini talip olursa ne olacak?

Eğitim bölgeleri var, yani şöyle diyeyim: Eğitim bölgesi zaten 1999 yılında çıkarılmış Eğitim Bölgeleri ve Eğitim Kurumları Yönergesi’yle belirlenmişti. Hani, büyük illerde, büyük kentlerde ilçeler 5-6 kilometre çapında ve en az 30 bin nüfuslu ama küçük yerlerde buraya bakılmadan bir bölge tanımlaması yapılmıştı. Şimdi, her eğitim bölgesinde 5 tane okul olması lazım, 5 ayrı yani en az 2, 3’ü akademik lise olarak okul bulunması lazım ama Türkiye’nin her yerinde, bu tanımlanan eğitim bölgelerinin altında, ilçelerin altındaki eğitim bölgelerinde böyle bir kompozisyon var mı Sayın Bakan? Şaşat’ta var mı? O zaman, 70 kilometre dâhilinde böyle bir yapı olmadığı zaman, böyle bir kompozisyon olmadığı zaman bu çocuk ya oradaki liseye gitmeye zorunlu kılınacak veya 70 kilometre ilerideki başka bir yere gitmenin de belki yolunu arayacak. Yani bu aslında adil değil; bu, fırsat eşitsizliği anlamında yorumlanır bence.

Önce sınava girenler yerleşecek, onlar yerleştikten sonra sınava girenlerden yerleşmeyenler ve diğer talep edenler yerleşecek ama ikisinden de talepler aynı anda alınıyor. Yabancı ve özel liseler de kendi sınavlarını yapabilecek. Mesela burada da daha önceden onların sınav yapabilmeleri kaldırılmıştı bir KHK'yla yakın zamanda, şimdi yeni bir KHK yok henüz daha onların kendi sınavlarını yapabilmeleri için. Demek ki bazı şeyler arkadan geliyor, önce söylem geliştiriliyor, sonra arkadan devam edecek.

Şimdi, çalاکalem bir çalışma karşımıza çıktı ve biz bundan gerçekten hiç hoşnut olmadık, vatandaş hoşnut olmadı. Bu, genelge, yönerge konusunda bir an önce bir çalışma yapılması gerekiyor.

“Öğrenciler okul dışı kaynaklara yöneliyordu.” söyleminiz vardı ama bu bence çürüdü Sayın Bakan çünkü gerçekten yine okul dışı kaynaklara bu öğrenciler yönelecekler.

Yine, bu noktada, bir okulu tercih eden başarılı öğrenci sayısı çok olduğunda ne yapacaksınız yani ikili öğretime mi geçeceksiniz o zaman? Öğrenci tercihleri konusunda 5 okulun 5'inin de akademik lise olması çok zor bir ihtimal çünkü eğitim bölgeleri belirlenirken her okul türünün kapsanmasına dikkat edilse bile, bu, Türkiye'nin her yeri için geçerli değil. Bunun da altını çizmekte yarar görüyorum.

Sonuçta başka bir konuya geçeceğim, çok az sürem kaldı sanıyorum ama öncelikle tekrar belirteyim ki: Gerçekten, şu anda TEOG'un kaldırılması, kaldırılma şekli, yerine yenisinin getirilme şekli son derece yanlış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Bursa) – Lütfen, ek süre alayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Karabiyik.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Bakan, siyaset eğitimden elini çektiği anda herkes mutlu olacak çünkü eğitim, gerçek amacını o zaman görecek yani gelecekteki gençleri ideolojik şekillendirme hedefinden uzaklaşmış olacak. Siyaset hiç elini sürmese, saray yönlendirmese, siyaset elini çekse her şey daha iyi olacak. Millî eğitimcilerin işidir bu, bu ülkede çok değerli millî eğitim uzmanları var, onların işidir.

Son bir noktaya değiniyorum -çok konu var ama- Sayın Bakan, vakıflar. Maalesef, vakıflara verilen bu yetki son derece yanlış. Şunu anlıyorum, şunu görüyorum: Millî eğitim örgün eğitimle ideolojik bazı yerleştirmeleri yapabiliyor; vakıflardan beklenen, yaygın eğitimle hanelere daha çok ulaşmak diye düşünüyorum artık çünkü vakıflara bu kadar yetki verilmesinin -lütfen, beni bağışlayın- içinden ne bir anlam çıkartabiliyorum, anlamı bir tek bu olabilir. Bunun dışında, zaten Millî Eğitim Bakanlığın yapacağı görevleri paralel bir şekilde vakıflara teslim etmesi ve -Ensar Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti, TÜRGEV daha önce ismi bazı olaylarda da geçen vakıflar- onların tanıtım yapabilmeleri, gezi düzenleyebilmeleri, yarışma düzenleyebilmeleri, kitap basabilmeleri; böyle bir şey anlaşılır gibi değil. Yani Millî Eğitim Bakanlığı neden vakıflara teslim oldu Sayın Bakan? Bunların hepsi sizin görev alanınız, sizin sorumluluğunuz. “Yaygın eğitimi onlar daha kolay sağlıyorlar.”sa sebep bu çocuklara gerçekten günah. Siyasetin eğitimi şekillendirmemesi gerekiyor Sayın Bakan.

Son bir şey söyleyeceğim. Geçen gün İnegöl'deydim -samimiyetinize güvenerek söylüyorum- yaşlı bir amca ve Adalet ve Kalkınma Partisine sürekli oy veren bir amca bana dedi ki: “Kızım, çok uğraşıyorsunuz siz ama zahmet etmeyin, eğitim sistemi götürecekt onları.” Maalesef, Sayın Bakan, eğitim sisteminden, bu kadar yapbozdan veliler, çocuklar, herkes, herkes son derece memnuniyetsiz. Bunları söylemek istemezdim ama bunlar maalesef gerçeklerimiz. Daha da çok şey vardı ama onları da sorularla artık getireceğim. Lütfen, bu nitelikli eğitim olayını bir kez daha düşünün; öğrencileri bölmüştür, tanımı da yoktur.

Bir de meslek liselerinde katsayıyı daha önce, biliyorsunuz, kaldırmıştınız, demiştiniz ki: “Bu katsayı uygulaması üniversiteye girişi etkiliyor.” Bu değişiklikten sonra meslek liselerinden ve imahatiplerden üniversiteye lisans düzeyinde giriş ne kadar arttı? Bizim ölçümlerimize göre, dört yıllık lisansa giriş şu anda yüzde 2,5 oranında, yüzde 2,5’u giriyor; oysa, bu uygulamaya siz geçmeden önce yüzde 15’ti. Ne oldu da bu öğrencilerin başarısı bu kadar düştü?

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının önemiyle ilgili söylemlerinizden sonra da 2011 yılında bir düzenlemeyle, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının tamamına öğretmen yetiştiren 50’ye yakın yükseköğretim kurumunu kapattınız. Şu an meslek liselerine öğretmen yetişiyor mu bilmiyoruz, herhâlde mevcutlardan gidiyor. Yedi yıldır meslek liselerine öğretmen yetişmiyor bu ülkede. Bu okullar nasıl gelişecek, nasıl desteklenecek? Herhâlde meslek liselerine öğretmen yetiştiren bu okullar geçmişte birçok mezun vermiş ancak atanmamıştı, şu anda oradan destekleniyor sanırım. Bu çok önemli.

Bir de eğitim-istihdam ilişkisi bağlamında, kaç ortaöğretim ders programının ulusal meslek standartları ve yeterlilik çerçevesinde geliştirildiğini de öğrenmek istiyorum.

Çok konum var, bir kısmını da sorulara bırakacağım Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karabıyık.

Öğle arası öncesi son konuşmacı Sayın Ayhan.

Buyurun lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben fazla uzatmak istemiyorum, sabrınızı da zorlamayacağım.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, Sayın Bakan, basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada Millî Eğitim bütçesini görüşüyoruz, bu önemli bir olay. Aşağı yukarı 900 bin civarında çalışanı içinde barındıran bir olay, çok büyük bir olay, sonuçları ülkenin geleceğini doğrudan etkileyen bir olay. Bu nedenle, bu konuda hassasiyetle durulması gerekir. Ama başlangıçta bir ihtiyaç planlamasının da olması lazım. Bugün aldığımız bir tedbiri hemen uygulamaya geçme şansımız olsa bile onun ileride ortaya çıkacağı etkilerin, implikasyonların toplumu nasıl etkileyeceğini önceden ölçmek de biraz zorlaşıyor, tahminde de doğru olup olmayacağını bilemiyoruz.

Şimdi, burada eğitimin önemi, ne kadar önemli olup olmadığı üzerinde sizlerle pek bunu tartışmak istemiyorum ama burada bir vakıa var, bir tespit yapmamız lazım: Elde ettiğimiz sonuçlar eğitime verdiğimiz önemle örtüşmüyor. Yani çok önem veriyoruz, çok kaynak ayırıyoruz, özellikle iktidar şunu çok söylüyor: “En fazla bütçeyi biz ayırıyoruz, daha önce bu kadar ayrılıyordu.” Ama bugün şu şikâyetler, iktidara mensup arkadaşları da dikkate aldığımızda, elde ettiğimiz sonucun bu kadar emeği ve kaynağı israf ettiğimizi de ne yapıyor, ortaya koyuyor. Şimdi, bu çok önemli bir olay.

Bunun dışında, baktığımız zaman, Sayın Bakan, mevcut sistemden öğrenciler şikâyetçi, öğretmenler şikâyetçi, veliler şikâyetçi, okul yöneticileri şikâyetçi; sendikalar, sivil toplum örgütleri sürekli yakınma içindeler. İşverenlerimiz eğitim kalitesinin düşük olduğunu net bir şekilde ifade ediyor; yeterlilik, nitelik ve donanımına sahip iş gücünün yokluğundan dert yanıyorlar. Netice olarak, Sayın Cumhurbaşkanını da şikâyetçi. Siz de bunun üzerine bir tedbir geliştirmeye çalıştınız. Ancak bunu akşam aldığımız veya birkaç gün sonra için alacağımız bir kararın etkilerinin bu bahsettiğimiz bu 900 bin kişiden öte tüm toplumu etkilediğini, etkileyeceğini net bir şekilde de ifade etmemiz lazım. Burada öngörülerimizi görmemiz lazım. Ben sizi hafta sonu Anadolu Ajansıyla yaptığımız şeyde izledim.

Tabii, burada, ortaya konan görüşlerin dikkate alınması lazım ama akşamdan sabaha da söylediğiniz etkilerinin, sonuçlarının ne olabileceğini bilemeyiz. Orada da birtakım espriler çıktı, siz de söylediğiniz, onların üzerinde durmak istemiyorum ama neticede bu eğitim, bir planlaması var; YÖK var, ortaöğretim var, siz varsınız, ilköğretim var, okul öncesi öğretim var. Bakıyoruz bütün bunlara, netice itibarıyla, bunları değerlendirirken bunun bir de bilimsel bir yöntemi var, eğiticileri var, öğreticileri var. Bunları toplayıp bir hülasesini ortaya koyup ne yapacağımızı öngörüp planlamazsak bizim hiçbir şeyden netice almamız mümkün olmaz.

Şimdi, nasıl bu hâle geldi eğitim sistemi? Hepimiz yakınıyoruz, 15 Temmuzda bu rezil örgüt bu sistemi felç etti. Ya bu sisteme bu nasıl girdi, nasıl oldu, burası nasıl felç oldu, YÖK sistemi nasıl felç oldu, bunların üzerinde de durmamız lazım. Teşhis ve tedavide asgari müştereklerde bir araya gelip anlaşamazsak bunu zaten ileriye götürmemiz de mümkün olmaz, bunun millî olması da mümkün olmaz. Netice olarak, eğitimi bu şekilde sokarken, planlarken neyi de görüyoruz; ülkenin bir adım ileri gitmesi, daha rahat, refah içinde hayat sağlamak. Bakıyoruz yani buraya ayırabileceğimiz kaynaklar bizim belli. Buraya ayırabileceğimiz kaynaklarla elde edeceğimiz maksimum faydanın nasıl sağlanacağına dair de bir yöntem geliştirmemiz, bir hesaplama yapmamız lazım.

Şimdi, buraya fazla finansman ayırmak -sizler söylüyorsunuz- önemli ama fazla finansman ayırmakla bu sorunu çözenin mümkün olmadığını görüyoruz. Ben baktım, yüzde 70'e yakını personel harcaması netice itibarıyla baktığımız zaman, yüzde 70. Personelsiz bu işin olması mümkün mü, değil ama yüzde 70 kaynağı buraya ayırıyorsanız kaynağı ayırdığınız kesimlerin de bu işten memnun kalması lazım. Sayın Bakan, hakikaten, özellikle bu müdür atamalarında, seçimlerde oluşturulan komisyonlardaki sıkıntıları ben burada pek detaylı olarak dile getirmek istemiyorum, orada büyük sıkıntılar var. Geçmişte ortaya çıkan bu problemler bugüne bize taşıdı. Bu sıkıntıları da bertaraf etmek için asgari müştereklerde ne yapmamız lazım, birleşmemiz lazım. Daha iyi bir performans için, gelecekte ihtiyaçlara uygun bir yapı için zaman kaybetmeden acele harekete geçmemiz lazım. Bu sorumluluk yalnızca Millî Eğitim Bakanlığında değil ama bunu da bir beka meselesi olarak telakki edip sadece Millî Eğitim Bakanlığı, AKP olarak "Biz bunu yaparız, biz yaparız." dersiniz hâl meydana. Dolayısıyla, bunu toplumun tüm kesimleriyle, paydaşlarıyla ortak çözüme götürmekte yarar var diye inanıyorum. Şimdi, geldiğimiz nokta bu. Beka meselesindeyiz, beka meselesinde de "Bizim yanlısımız bu, biz burada eksik yaptık, hatalarımız bunlardı." diye de net bir şekilde sizlerin de bunu kamuoyu önünde paylaşması lazım. Buradan sıklıkla "reform" adı altında günü kurtarmaya yönelik birçok kısa görüşlü adımlarla sorunu ele almak yerine sorunun kökenine inen, sonuç alıcı ve kalıcı açılımlarla ortaya koymaya yönelik olması lazım bunun; aksi takdirde, bu işi çözmek mümkün değil. Bu alanda kafa karıştıran kısır çekişmeler ve sığ polemiklerden kendimizi kurtarmalıyız. İçinde bulunduğumuz şartları sizin "Çok iyiydi." diye iddia etmenize gerek yok. Bizim de "Bu hâle düştük, bunu kurtarmamız lazım." diye size de yardımcı olmamız lazım. Neticede, siz seçilmiş bir Hükûmetsiniz ancak inatla "Biz bu işi biliriz. Getirdiğimiz nokta budur." dersiniz bu meselenin çözülmesi mümkün değil, memlekete de faydası yok, daha da kötüye gider. Getirdiğimize baktığımız zaman -biraz önce sayın hocam söyledi- insanlar kendilerine bir yol arıyorlar. Nasıl yol arıyorlar? Kursun ötesinde, ayrıca 5 bin lira da cebinden veriyor, getiriyor evde çalıştırıyor. Bu bir vakia, bir gerçek ama burada sosyal adalet, eşitsizlik de son derece ne oluyor, yaygınlaşıyor. Bunu olan ödüyor, olmayan ne yapıyor, ödeyemiyor.

Bunun ötesinde, eğitim gündemiyle ilgili birkaç aylık tartışmalara biraz açık yüreklilikle, akli selimle yakından bakalım. Bu söylediklerimizin ne kadarının gerçek olduğu ortaya çıkacak. Ana tartışma konumuz, bugün daha çok konuşulan "TEOG kalsın, yerine başka bir sınav ya da sıralama sistemi gelsin.", "Üniversiteye giriş sınavı yeniden düzenlensin. Sınavlar iki aşama yerine, tek seferde iki oturumda yapılsın." Aslında, bu mesele sadece son bir haftanın, son bir iki ayın da meselesi

değil; uzun dönemdir konuşuyoruz, neredeyse otuz senedir konuşuyoruz, kırk senedir konuşuyoruz. Burada bizim emsalimiz yaşta olanlar bu sistemin içinde, hep girdiler çıktılar, bu sıkıntıları duydular, bu heyecanı yaşadılar müspet veya menfi. Geçen zaman içinde akla gelebilecek birçok sınav sistemi denendi, hatta sizin döneminizde kaç tane denendi. Yani baktığınız zaman, önemli olan, bunların makul şekilde değerlendirilmesi lazım ve bir sonuç ortaya koyulması lazım.

Bu sektörün büyümesinde, yaygınlaşmasında bizi içeriden çökertmek isteyen FETÖ çetesinin de oynadığı rol bugün hepimizin malumu. Bu yapıya bağlı unsurların Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK sistemi içine sızarak eğitim politikasını kendi istedikleri gibi yönlendirmeleri, aslında ülkemize verilen en büyük zararın başında gelmeli. Burada sizin payınız, başkalarının payı, herkes nasibine düşeni alacak ama ne yapmamız lazım? Bu sektörden hâlen bu şekilde nemalandırmaları kesinlikle ortadan kaldırmak lazım. Bu konuya Millî Eğitim Bakanlığının da çok önemli bir şekilde dikkat etmesi ve ele alması lazım.

Diğer taraftan, eğitim performansımızda ciddi bir şekilde gerileme var. Dünya Bankasının raporlarına bakıyorsunuz, diğer alanlarda ilave raporlara, görüşmelere bakıyorsunuz, bunu ne yapıyorsunuz? Yakın bir şekilde görüyorsunuz. Zaten vakıa da ortada. Bizim sistemin hastalığı, öğrenciler üst kademeye eksik bilgiyle gidiyor. Biraz önce söylendi, yani iyi okul ile kötü arasında, aynı sınıfta bulunan insanların arasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, lütfen tamamlar mısınız.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bunun ne yapılması lazım? Giderilmesi lazım. Dolayısıyla bunu toplumla paylaşarak makul bir şekilde alacağımız tedbirlerin de ne yapılması lazım, bilinmesi lazım.

Tabii, burada tüm enerjimizin, eğitim kalitesinin yükseltilmesi amacıyla yönelik olarak hizmet eder hâle getirilmesi de lazım.

Daha sonra tekrar söz alacağım, sabrınızı zorlamak istemem, ben şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Görüşmelere 14.30' a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.44

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.39

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 19’uncu Birleşimin İkinci Oturumu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, sırasıyla söz taleplerini karşılama devam edeceğim.

Sayın Bekaroğlu, buyurun, süreniz on dakikadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, değerli arkadaşlarım; önce şöyle bir tespitle başlamak istiyorum: Ülkemizde herkes mutsuz, herkes şikâyet ediyor, her konuda şikâyet var, ağlaşıyor. İşte nedir bunlar? Bakıyorsunuz, demokrasi, özgürlükler, haksızlığa uğrama, adaletsizliğe uğrama, ekonomik problemler var. “Geçinemiyorum, bir ev alamadım, borçlarımı ödeyemiyorum.” diyor, böyle bir büyük sıkıntı. Ama en temel, en büyük şikâyetler, Sayın Bakanım, millî eğitimle ilgili geliyor. Yani, bileşenler dediğiniz; bileşen de ne oluyorsa yani insan, neyse bileşenler... Öğrenci rahatsız, veliler büyük endişeler taşıyorlar, öğretmenler şikâyetçi, müdürler şikâyetçi. Ben bu hafta sonu bir akrabamla konuştum, işte, kalorifer şeyi, müstahdemle ilgili maaşı, okul aile birliği topladı, toplayamadı, sigortasını ödeyemedi; hepsi şikâyet içinde ve veliler, herkes ama zengini fakiri filan... Ha, bir de vazgeçmiş olanlar var, “Ne olursa olsun.” diye bırakmış olanlar var, onlar zaten gündelik yaşıyor, onları saymıyoruz ama bu da hatırı sayılır bir nüfustur, devletin bunları sayması lazım. Esasen, devlet de bunlar için var.

Aileler çocuklarının geleceğiyle ilgili ciddi endişeler taşıyor. Ne olacak yani? Sadece okul filan değil yani bu, güvenliğinden tutun, ekonomisi, geleceği ne olacak? “Başka bir yere mi gitsek?” filan diye imkânları olanlar da gitmenin yollarını araştırıyor. Bunlar gerçek. Yani “Muhalefet bu taraftan görüyor, bardağın dolusunu görmüyor, boşunu görüyor.” filan değil Sayın Bakanım, gerçek tespit bu yani, samimi bir şekilde yaklaşıyorsak bunu açık bir şekilde görebiliyoruz ve haklılar da insanlar. Yani insanlar yerinden, yurdundan, toprağından, tarlasından kopartıldı. Artık kimse ne pancarla ne tütünlü, çayla, fındıkla, hiçbir şeyle geçinmiyor. İster istemez, insanlar topraktan koptuktan sonra şehirlere, kentlere geldiler; eğitim üzerinden, devlet üzerinden bir işe girmek, bir gelecek kurmak istiyor. İnsanların en doğal hakkı da bu. Ama maalesef bu konuda çok ciddi yakınmalar var, endişeler var, insanlar rahatsız.

Sayın Bakanım, şimdi bütçenizi sundunuz. Arkadaşlar ifade ettiler, sizi rahatsız edebilecek alanlara da girmediniz, es geçtiniz oraları, o konularla ilgili çok fazla bilgi vermediniz. Ama bugünlerde en çok tartışılan ve sanıyorum, bütün gazetecilerin filan da “Millî Eğitim bütçesi görüşülecek Plan Bütçede.” dediğimiz zaman, en fazla üzerinde durdukları konu, işte, bu, liseler ve üniversitelere girişle ilgili yapılan değişiklikler.

Sayın Bakanım, ne YÖK’ün açıkladığı üniversiteye giriş sistemi ne de sizin açıkladığınız sistemden kimse tatmin olmadı. Niye bu kadar büyük gürültü koptu? İşte, ülkenin Cumhurbaşkanı çıkıyor, TEOG diye bir meseleden bahsediyor filan. Zaten ülkenin Cumhurbaşkanı, tuhaf, her gün bir meseleden,

yardımcı doçentten üniversiteye girişine kadar... Tabii, Cumhurbaşkanı her konuyla ilgilensin. "TEOG olmaz." dedi filan ve hemen apar topar yeni bir giriş sistemi üzerinde çalışmaya başladınız. Apar topar diyorum, hiçbir şeyiniz yoktu. Her ne kadar Sayın Müsteşar çıkıp "Evet, biz şu kadar zamandan beri çalışıyoruz, çalışmamız var." demiş olsa bile, o andaki paniklemeden, yapılan açıklamalardan gördük ki ciddi bir şekilde devletin herhangi bir hazırlığı yokmuş; bürokrasinin öyle, bugünden yarına sınav sisteminin değişeceğine dair bir bilgisi yokmuş.

Şimdi, bir şey açıkladınız Sayın Bakanım, çıktınız, dediniz ki işte... Arkadaşlar söylediler, girmek bile istemiyorum, gerçekten bütün kayıtlardan çıkarmak gerekiyor. Siz, Millî Eğitim Bakanı, millî eğitimin başında bulunan, birinci derecede sorumlu, siyasi bütün sorumluluğu olan insan çıktınız, okullarımızın yüzde 10'unun nitelikli olduğunu, diğer yüzde 90'ının da niteliksiz olduğunu söylediniz. Bunu söylerken aslında satır aralarında şunu da söylediniz: "Yani, bizim yüzde 10, diğer yüzde 90 mahalle filan yani gider, en yakın okula gider." Böyle bir şey ifade ettiniz. Bu çok vahim bir şey Sayın Bakanım, sadece sizin adınıza değil yani. Aslında, çok sonra sildiniz filan ama çok da ülkenin gerçeğini anlattınız. Bu bütçeler, bu olup biten her şey maalesef ve maalesef belli sayıda insan için yapıyor.

Sayın Bakanım, şimdi, biz burada Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu olarak bütçeyi konuşuyoruz. Yani bütçe hakkı demokrasinin temeli. Niye konuşuyoruz bütçeyi? Kimden ne kadar vergi toplayacağız, nasıl toplayacağız bu vergileri ve nasıl dağıtacağız, bunu konuşuyoruz. Ama bakın medyaya, bugün Sayın Başbakan sorulan soruya bakın. Vergi, işte şundan bir kuruş, şundan beş kuruş, şu kaçırıldı, şunu yapacağız, cezalar, bir sürü şeyler konuşuyoruz. Zamlar, açıklar var. Sayın Maliye Bakanı torba yasayla 37 milyar daha borçlanma yetkisi aldı. Bir de öğreniyoruz ki efendim, böyle değildir. Yasalarla ilgili bugün Sayın Başbakan ifadesinde "Yasayla ilgili bir engel yok ki, ne var bunda?" filan diye söyledi. "Ben zaten gemiciyim. Gemici şirketleri her yerde olur. Dolayısıyla benim şirketim de -ya da çocuklarıma devrettim o şirketi- Malta'da olabilir, vergi cennetinde olabilir." Belki de yasal soruşturmalarda hiçbir şey çıkmaz yani ben bilmiyorum ben o işleri, hukukçu değilim ama etik olarak, hele hele bütçeyi konuştuğumuz bugünde bu ülkenin Başbakanının çocukları kurum vergisi ödememek için vergi cennetinde şirket kurduklarını bilmek bir vatandaş olarak -başta söylemiş olduğum- "Bu ülkeyle ilgili hiçbir umudum kalmadı, gelecek endişesi yaşıyorum. Ne olacağım ben?" sorusunu kat kat artırıyor Sayın Bakan.

Şimdi, bu çıkardığınız sistemle ilgili esas Sayın Cumhurbaşkanının itiraz ettiği, herkesin itiraz ettiği "Yahu, çocuklarımız yarış atı oldu, böyle bir şey olmaz. Çocuklar çocukluklarını yaşayamıyor, çocukların kişilik gelişimi olmuyor, oynayamıyorlar, kendilerini gerçekleştiremiyorlar. Dolayısıyla bu sınav sistemi yanlış, adaletsizdir." tespitlerinin hiçbirini çözmiyor Sayın Bakan. Bir defa, baştan ayırdınız, yüzde 90'dan vazgeçtiniz: "Nereye giderse gitsin. Mahallede bir yere gidecek." Orada da imkân olanlar daha iyi semtlerde, muhtemelen daha iyi öğretmenlerin bulunduğu okullara taşınacaklar, bir de emlak hareketi olacak ülkede. Onu da bir tarafa bırakıyorum. Diğer yüzde 10'u da bir sefer yapılacak 60 soruyla seçilecek. TEOG'dan ne farkı olacak? 60 soru sorduğunuz için az mı çalışacaklar? Ne fark oluyor? Hiçbir farkı yok.

Sayın Bakanım, bir defa, millî eğitim... Ya, dünya artık bilgi filan ölçmüyor, bilgi her zaman her yerde elde edilebiliyor yani. Bilgi kaynakları arttı, elektronik devrim var, Google var, bilgi dolu. Bugün eğitimin temelinde, bu ülkenin de temelinde soru sorabilen, seçme kabiliyeti olan öğrenciler... Yani kıymetli olan, değerli olan şey budur. Eleştirel düşünebilen... Bunu yapabilmek için, böyle bir sınav yapabilmek için eleştirel düşünebilen öğrencileri yetiştirecek bir eğitim sistemine ihtiyaç var. Dünya yapıyor Sayın Bakanım ya, bunlar var.

Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümete geldiği günden beri ne kadar şey... Sistem değildi bunlar. Sayın müsteşar, yine sistem değişikliğiyle ilgili bir laf söyledi. Sistem işte ya, dünya kadar değişiklik yaptınız, sil baştan değişiklikler yaptınız. Ama hâlâ, gerçekten Türkiye millî eğitim sistemi... Eleştirel düşünebilen, seçme yeteneğini geliştirebilen, kişilik geliştirebilen bir eğitim sistemi yok Sayın Bakanım. Nitelikli okullarda da yok, niteliksiz okullarda da yok. Türkiye'nin yapacağı bir şey varsa gerçekten bu, bunu yapacak. Ha, son zamanlarda hiçbir şey yapılmadı filan diye söylemiyoruz. Hem Bilim, Teknoloji ve Sanayi Bakanımız söz etti hem bugün sizin sunuşlarınızda da var, mesleki ve teknik eğitimle ilgili birtakım adımlar atılıyor. Organize sanayi bölgelerinde teknik okullar açılıyor. Cumhuriyet Halk Partisinin 2015 seçim beyannamesinde de bunlar yer almıştı. Dolayısıyla biz bunları konuşmadıktan sonra kaç lira gelecek, nereye gidecek, nasıl gidecek; bunları tartışmanın çok fazla bir anlamı yok.

Değerli arkadaşlarım, ben sizin -yani Adalet ve Kalkınma Partisini kastediyorum- nasıl düşündüğünüzü, kalıplarınızı az çok tahmin edebiliyorum, bazı konularda da hak veriyorum. Yani böyle bir panik, rövanşist havada, bir an evvel yapmak, devletin bütün kurum ve kuruluşlarının ele geçirilmiş olmasına rağmen hâlâ sanki iktidar olamamış gibi hareket etme; bunu anlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, lütfen son cümlelerinizi alayım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Beş dakika.

BAŞKAN – Yok beş dakika. Yani sırada var 35 kişi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Birkaç dakika daha verdin. Ben bitiriyorum.

BAŞKAN – Bir dakika daha vereyim.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şöyle bir şeyiniz var: Geçmişte siz de, sizin aranızdaki arkadaşlar da eğitim sistemini, ülkedeki demokrasiyi, devlet aklını, tek tipi, dayatmayı filan ciddi bir şekilde eleştirirdi. Şimdi anlıyorum ki bu eleştiri, gerçekten, böyle, çoğulcu, özgürlükçü, eşitlikçi bakan bir eleştiri filan değilmiş; “Niye biz değil de onlar?” tarzındaki bir eleştiriymiş çünkü geldiniz, her şeye bir merkezden, tek şeyden bakmaya başladınız.

Bakın, Sayın Bakanım, bazı vakıflarla sözleşmeler...

BAŞKAN – Yeni cümle oldu, son cümlelerinizi alayım lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devam ediyoruz, bitireceğiz. Devam edeyim.

BAŞKAN – Tamam yani daha sorularda da söz veririm.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum, bir dakikada bitiriyorum.

BAŞKAN – Evet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...protokoller imzalamışsınız. Belli vakıflar, isimlerini vermiyorum. Nedir, ne anlatacaklar, ne yapacaklar, az çok belli. Bu, böyle çoğulcu seçme yeteneği olan bir şey getirmez. Bakın, din de böyle bir şey istemiyor arkadaşlar, böyle bir Müslümanlık yok. Yani çocuklara belli dogmaları belli eller aracılığıyla dayatmak, kabul ettirmek dinin de istediği bir şey değildir. Din, seçme yeteneği üzerine şey yapar. Eğer çocuk eğitimi, din eğitimi filan verilecekse bu eğitimde çocuklara seçme yeteneği, eleştirel düşünce kapasitesi verebilecek yetenekte... Siz böyle yapmıyorsunuz, “Geçmişte bize dayattılar, biz de şimdi dayatıyoruz.” Devletin bütün araçlarını, imkânlarını, gücünü kullanarak dayatıyorsunuz. Dolayısıyla hiçbir şey yapmadınız, devrim filan yapmadınız; içerik değişti, iktidardakiler değişti, siz değiştiniz. Buradan bir yere gidemeyiz. Burada Türkiye gerçekten dünyayla rekabetçi, özgürlükçü; demokrasisini filan geliştiremez.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, çok teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, siz de tek tipçi, dayatmacı oldunuz ya.

BAŞKAN – Sayın Durmaz, on dakikadır süreniz, buyurun lütfen.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Plan ve Bütçe Komisyonuna katkı sunan çok değerli basın mensupları, sivil toplum örgütlerinin yöneticileri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar; 2018 yılı bütçesinin ve 2016 yılı kesin hesaplarının ülkemize, eğitime olumsuzlukları konuşulmayacak kadar güzellikler ve katkılar sunmasını diliyorum; hayırlı, uğurlu olsun.

Tabii, eğitimde başarı hepimizin özünde niyetiymiş gibi gözükse de şöyle planlamaya baktığımız zaman, on beş yıllık bir iktidarın karnesi bu başarıda iyi notlarla dolu değil. Yani on beş yıla bir eğitim notu verilecekse, birçok alanda olduğu gibi Sayın Bakanım, millî eğitim politikasında AK PARTİ hükümetleri sınıfta kalmıştır. Yani eğitimde temel başarı için -işte o sizin sıraladığınız fiziki koşulların olması ayrı- okul, aile, öğretmen ve çevre; bu faktörlerin hepsini uyumlu hâle getirecek olan devletin millî eğitim politikası. Bunun yolu ve yöntemi... Toplumun bütün bileşenlerini önemseyip -sendikaları, bilim adamları, sivil toplum örgütleri- bu ülkede bir eğitim modeli arzu edilse oluşturulabilir miydi? Evet, oluşturulabilirdi ama bu yönde hiçbir şey yapmadık, denemedik.

Bizim toplumumuzda, bizim inancımızda eğitimin yeri büyük. Bakın, Hazreti Ali “Bana bir harf öğretenin kulu, kölesi olurum.” diyor; Peygamber Efendimiz “İlim Çin’deyse de alın.” diyor ve geliyoruz, Hacı Bektaşî Veli “İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlık.” diyor; bu ülkeyi kuran Mustafa Kemal Atatürk “Hayatta en hakiki mürşit ilim.” diyor, hatta “Bir gün benim sözlerim bilimle çelişirse siz bilimi seçin.” diyor ama biz bu noktada tamamen bunlardan uzaklaştık.

Az önceki saydığım okul... Okulun fiziki donanımının olması, bilgisayarlarının olması, laboratuvarlarının olması yetmiyor, bu okullarda liyakatli okul müdürü ve yöneticilerin olması lazım.

Sayın Bakanım, bir sendikaya Türkiye’deki bütün okulları teslim ettik bu iktidar döneminde ve yargının hiçbir kararını da uygulamadık. Yani on binlerce mağdur olmuş başarılı okul müdürlerinin hiçbirini okullardaki görevine dönmedi, yargı kararları da uygulanmadı.

Aile: Türkiye’de ailenin zaten belli bir bölümünün yaşam standardı... O çocuğunu okula götürürken rastladığı arkadaşının çantasına imrenmeyecek. Gerek servis aracıyla gerek giyim kuşamıyla gerekse çantasında getirdiği -beslenme çantasındaki- malzemeye kadar dengesiz bir ülkede yaşamaktayız. Bu şartlarda birbirini gözetlemekten eğitime odaklanıp o çocukların arzu ettiğimiz bu çağdaki hedefleri yakalaması oldukça da zor.

Öğretmenlere bakıyorum, öğretmenlerin tamamının sorunu, okul bittikten sonra ya ikinci bir iş peşinde ya da hafta sonları nasıl çalışıp da aile yaşamına katkı sunacağı. Hani diyoruz ya: “Cenab-ı Hak yeryüzüne inse seçeceği meslek öğretmenlik olurdu.” Ama şu anda öğretmenlik çok özenilecek bir meslek durumunda değil. Biz “geleceğimiz” dediğimiz çocuklarımızı teslim ediyoruz ama bu noktada bunu yetiştirecek öğretmenlere gereken önemi, ihtimamı göstermiyoruz. Az önce rakamları sizden duydum. Ben de öğretmen kökenliyim, biliyorum ama bir öğretmenin bin lira ev kirasının olduğu bir kentte, sizin söylediğiniz 3.600 lira maaşla yaşayıp, kendini geliştirmesi -hepimize idol olacak-giyimiyle kuşamıyla böyle bir yaşam tarzında olması çok zor.

Yine okullarda yurt sevgisini, birbirimizi sevmeyi, kaynaşmayı, bu ülkeye katkı sunmayı öğretti bize öğretmenlerimiz. Ama bakıyoruz, ülkemizin bütçesi, eğitimde ve öğretimde rakamları büyüyor ama eğitime katkı sunacak dokunuşlarda gerekli hassasiyeti göstermiyor. OECD ortalamasına baktığımız zaman, ülkemizin ayırdığı bütçenin de ortalamanın oldukça altında olduğunu görüyoruz.

Yine 2002 yılında iktidara geldiğinizde Sayın Bakanım, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden yatırımlara ayrılan pay yüzde 17,8 idi ama bugün 2018 yılına geldik, rakamlar büyüyor, bu 8,36 gerilemiştir. On beş yılda eğitimde her alanda geriledik, okuduğunu anlamayan bir nesil de yetiştirmeyi başardık. Bunun sorumlusu mutlak ama mutlak -hiç tartışmasız kabul etmek zorundasınız- AK PARTİ iktidardır; insana, bilime, eğitime değer vermeyen, eğitimi yazboz tahtasına çeviren bir anlayıştır.

Gelin, on beş yılda eğitimde baş döndüren değişimlere bir göz atalım. On beş yılda 7 millî eğitim bakanı değişirken her değişen bakanla yeni bir sınav sistemi, yeni bir eğitim uygulaması olmuştur. İktidarınız döneminde müfredat, içerik, program, sınav sistemi olmak üzere 19 temel değişiklik yaptınız; çocuklar hangi sınava alışıcağını, o öğretmenler neyi öğreteceğini şaşırır hâle geldiler. Ülkemizde atanamayan 400 bin öğretmen varken eğitim gibi çok ciddi bir alanda da sözleşmeli öğretmenlik ve ücretli öğretmenlik gibi kavramlarla bu ülkeyi tanıştırdınız. 2005 yılında lise eğitimini dört yıla çıkarıp liselerin önüne “Anadolu” unvanı koydunuz ama bu proje de istikrarlı bir şekilde gitmedi. Yani her okulun, Anadolu lisesi kıymetli, bu ülkenin çocukları da geleceği ise aynı eğitimi verebilir konumda olması lazım.

Hepimizi üzen bir 15 Temmuz geçirdik. Bu 15 Temmuzda bir grup okulları kapattık ve alelacele yeni okullar türedi, her dershaneye okullaşma için bir süre verdik ve Sayın Bakanım, balkonu olmayan... Bırakınız bahçesini, ülkemizde ne acı ki arkadaşlar, balkonu olmayan okullarımız oldu. Bunlar yavaş yavaş kendi geliştiriyor ama eğitimde böyle oynama ya da sınama-yanılma yöntemleri bu ülkeyi bir yere götürmez.

LGS, OKS, SBS, ÖSS, ÖYS ve TEOG... Sonra bugün eğitimde geldiğimiz durumun sebeplerinden bir başkası da yine çok köklü bir değişim olarak sunduğunuz 4+4+4 ama bunu da gördük, bu ülkeye çok şey vermedi. İlk 4'ten sonraki devam zorunluluğunun olmayışı, açık okulun yolunun açılışı, bu ülkede 1 milyon üzerinde kız çocuğunun okuldan koparılmasına en büyük etken oldu. Ve Sayın Cumhurbaşkanı çıktı bir sabah, “Yahu, böyle bir sınav mı olur? Biz TEOG’la mı yetiştik, büyüdük?” deyip -varsa planlamamız- bütün planlamalarınızı altüst edip yeni bir haberle uyandı. Biliyorum ki sizin de kıymetli ekibinizin de böyle bir şeyden haberi yoktu. Yine Başbakan çıktı, farklı şeyler söyledi. Ama bütün bunlar, bu ülkenin eğitimini bileşenleriyle ortak masaya yatırıp -siyaseten sizler gibi düşünmeyebilir ama- bütün sendikaların, sivil toplum örgütlerinin, bu ülkenin dinamiklerinin bir araya gelip oynanmayacak ama çok makul, mantıklı, verim alınacaksa üzerine konabilecek bir eğitim stratejisinin belirlenip bundan da sapmadan... Siz de biliyorsunuz, başında millî olan iki bakanlıkta da görev yaptınız ama bu millî olmak beraberinde bir sorumluluğu, bir vebali, biri yanlış yaptığı zaman “Bir dakika arkadaşlar, ben bu ülkenin Millî Eğitim Bakanım. Biz buna müsaade etmiyoruz, bunun doğrusu budur, pat diye böyle şeyler ortaya atılıp bu ülkede denenmez...”

Üniversitelerimiz: Üniversiteleri gördük, birçok akademisyen, bilim adamı malum terör örgütüyle yapılandırıldı, işinden el çekti, devlette çalışmadı; kabul. Ama bunlardan tıp doktorlarına bakıyorum, nitelikli elemanları devlette yetiştirip elimizle “Buyurun, tepe tepe bunları kullanın.” dercesine özel hastanelere uzman yetiştiren bir şey hâline geldi bu yöntem. Bir taraftan, bakıyorsunuz bir hukukçu, avukat böyle bir yapıyla ilintiliyse Barolar Birliği onun diplomasını da iptal etti. Yani bu anlamda da eğitimle çelişen, doğrusu olmayan, çok bize iyi bir yol haritası olmayacak örneklerin hepsini bir arada yaşadık

Ve Sayın Bakanım, son açıklamalarınızdan sonra bakın hemen basına düştü: “Millî Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz, TEOG’un yerine gelen yeni sistemi önceki gün açıkladı. Yılmaz: ‘Eğitim bölgesi ve sınavsız mahalli yerleştirme sistemi olarak tanımlanan yeni sistemde öğrenci, adreslerine en yakın okula yerleştirilecek.’” Ve bundan sonra ilanlar: “Çocuğunuza Anadolu lisesi için en yakında ucuz ve kiralık ev.” İşte şu kadar artı, bu kadar bu gibi belli...

MUSA ÇAM (İzmir) – Yeni bir sektör yani.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yeni bir sektör.

Bunun eğitimle hiçbir zaman bağdaşmaması, yanından geçmemesi, bunlar konusunda da ortak bir anlayışı bir arada yakalamamız gerekiyor. Bu kadar laiklikten, bilimsel eğitimden uzak bir eğitim anlayışı olamaz, olmamalıdır Sayın Bakanım.

Ve bunun yanı sıra her şeyden önce eğitim parasız, demokratik, nitelikli, bilimsel olmak zorundadır. Durumundadır demiyoruz.

Eğitim hakkının önündeki engeller kaldırılmalıdır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmaz, lütfen son cümlelerinizi alayım.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Ticari yaklaşımlarına son verilmelidir.

Her kalemdeki eğitim yatırımlarına hız verilmelidir. Ders kitaplarının hazırlanmasından eğitim yöneticilerinin belirlenmesine, sınıf mevcutlarından eğitimin laik, bilimsel ve demokratik ilkeler doğrultusunda verilmesine özen göstermeliyiz.

Eğitim temel bir insan hakkı olarak görülmeli, herkes eğitim hakkından eşit koşullarda yararlanmalıdır. Eğitim sistemi ırkçı, etnik ayrımcı, dışlayıcı, cins ayrımcı, farklı kültürleri yok sayan, piyasa değerlerini yücelten tüm öğelerden şiddetle arındırılmalıdır. Eğitim süreci özgür düşüncenin önünü açarak çocukların zihinsel gelişmelerine yardımcı olacak biçimde yeniden düzenlenmelidir. Bunun için çağın gereklerini gözeten bir anlayışla tüm eğitim sistemini yeniden ortak bir anlayışla masaya yatırıp ele almak durumundayız.

Eğitimde eleştiren, sorgulayan ve kendi geleceğine sahip çıkacak sağlıklı nesiller yetiştirmek durumunda değil, zorundayız diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım lütfen.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ve Sayın Bakanım, özel okullar açılıyor, sermayesi olanlar açıyor. Bununla ilgili de Anadolu kentlerinde de büyük kentlerde de bir kota belirleyip mutlak ama mutlak eğitimin ticarileşmesini önleyip, bu idealizmle yaklaşan, marka değerini koruyan, para kazanmaktan öteye bir sosyal sorumluluk gibi bu alana gireceklere müsaade edilmelidir. Asla, bunun üzerinden bir rant elde etme, eğitimden böyle bir pasta düşünenlere de müsaade edilmemelidir diyorum, 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bakın önümde bazı protokoller var. Millî Eğitim Bakanlığı ile Ensar Vakfı arasında, Çeşitli Eğitim, Seminer ve Sosyal Etkinlikler Düzenlenmesine Dair İş Birliği Protokolü. Türkiye Gençlik Vakfı, TÜGVA'yla yapılan bir protokol, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ile Birlik Vakfı arasında bir protokol, İHH'yle yapılan bir protokol, TÜRGEV'le yine yapılan protokol.

Böyle bir yol tercih ettiğinize göre, bu vakıflarda gerçekten nitelikli, Millî Eğitim Bakanlığına, öğretmenlerine ve öğrencilerine bu konularda destek olabilecek, yardımcı olabilecek nitelikteki elemanlar var mı acaba? Hiç böyle bir çalışma oldu mu? Bunu yapabilecek durumdalar mı bunlar? Özellikle mi seçildiler?

Şunu biliyoruz: Tabii ki kendi millî değerlerine, manevi değerlerine bağlı kişiler yetiştirmemiz lazım, yerli insanlar yetiştirmemiz lazım. Ama bunları temin edecek vakıflar mıdır bunlar? Buralarda gerçekten buna hizmet edecek kalitede, seviyede insanlar var mı? Bu vakıfların birikimleri böyle midir gerçekten de?

Türkiye, millî eğitimde belli aşamaları belli dönemlerde kaydetmiş. Mesela, özellikle iktidarınızın dile getirdiği Abdülhamit Han dönemi. O dönemde de eğitimde önemli bir merhale kaydedilmiş. Bu Mülkiyedir, Tıbbiye-i Şahane'dir, vesaire yani Batılı okullar o dönemde kurulmuş. Tam tersine böyle içe dönük çalışılmamış. Eğer İslam'ın merhale kaydettiği dönem diyorsak onlar da o zamanki çağdaş dünyanın bilimlerini, bilgilerini özümsemişler, ondan sonra o atılımı yapmışlar. Yani durup dururken böyle sadece işi duygusal olarak görüp işin duygusal yönüyle akli yönüyle hiç ilgilenmeyip böyle protokoller yaparak bu işi halletmemişler. Bu, işin belki görünürde manevi tarafı ama belki altında da çok büyük maddi konular var. Bilmiyorum. Ama siz de bilmiyorsunuz, siz de açıklamadınız şimdiye kadar. Bilmiyoruz. Yani bu vakıflar bu seviyede vakıflar mıdır? Şu arkanızda bir "staff" var, değerli insanlar var, hocalar var; bunlar dururken bu vakıflardaki öğretmenler ya da yöneticiler ve bu vakıflar, Millî Eğitim Bakanlığına, Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığına bunları öğretecek, öğretmenlerine yol gösterecek, öğrencilerini yarınlara yetiştirecek birikime sahip midir? Bir bilgi verebilerseniz memnun olurum.

Geçen yılki bütçe görüşmelerinde en fazla eleştirdiğimiz konu, hatırlıyorsunuz -siz de o konulara çok değindiniz- bu 15 Temmuz darbe girişimiydi. Hepimiz lanetledik. Bundan bir ders çıkarmak lazım dedik. Hatta siz şöyle bir cümle kullanmışsınız: "Darbe yapanlar yani arabayla birisi gidiyor, duvara vurdu, arabayla giderek 3-5 kişiyi yaraladı, öldürdü, olay bundan ibaret. Arabayı sağa çek, ölenleri Allah rahmet cylesin, yaralıları da tedavi et. Arabanın içindekileri de yargıla, geri kalanlarda bir şey yok, bildiğin gibi devam et. Peki, on yıl sonra yeniden bu millet tekrar uçurumun kenarına gelmez mi?" Doğru bir soru. "Gelir. Bunun için ne yapmak lazım? Dolayısıyla biraz tedbir almak lazım." Şimdi tedbir almak sadece o içindekileri yakalayıp o içindekilere ceza vermek midir? Siz ondan sonra diyorsunuz ki: "Millî Eğitime bu kadar en fazla yerleştikleri yer Millî Eğitimdi, biz onları aldık, şu kadar öğretmeni açığa aldık, cezalandırdık vesaire..." Bu arabanın içindekileri sadece alıp cezalandırmak... Peki, o arabanın kullanılmasındaki zihniyet, ehliyetleri var mıydı, o arabayı kullanabilecek seviyedeler miydi? Peki, bu vakıflarla protokoller yapmak o zihniyeti devam ettirmek değil midir? Yani o adamı indirdik, aynı zihniyette bir başkasını bindirmek gibi olmuyor mu? Yani sadece kişilere mi vâkıftır bu konu yoksa zihniyetle mi kaim bir olaydır? Böyle bakmak gerekmez mi Sayın Bakanım? Bakın, ne güzel gelmişsiniz, yakalamışsınız; bunu devam ettirmemek için, bu olayı, bu duvara çarpanları, bu zarar verenleri, bu zihniyeti devam ettirmemek için sadece kişilerle ilgili değil bu, kafayla ilgili, kafa yapısıyla da ilgili bir olay. Bunu da görmemiz lazım. Onun için gereğini yapmanızı bekliyoruz.

Bu konu bu vakıflarla yapılan protokollerle halledilebilecek bir konu değil diye düşünüyorum. Ha var, bu vakıfların şöyle şöyle birikimleri var diyorsanız, açıklayabilirseniz hakikaten memnun olurum.

Bu yeni sınav sisteminizi eleştirmeyeceğim. Yeni açıkladınız ama onunla ilgili şunu söyleyeceğim: Bu şekilde olmaması lazımdı. Yani açıklamanızın, bu sınav değişim şeklinin, Sayın Cumhurbaşkanına devreye girdikten sonra bir gecede olmaması lazımdı. O şekliyle Bakanlık olarak güven vermemiş oldunuz, yaptığınız işi inandırıcı olmaktan çıkardınız. Belki doğru bir iş yaptınız, bilmiyorum, ben bu konuları çok iyi bilmem ama şekil olarak, usul olarak bir kere yanlıştı. Bu şekilde olmaması lazımdı.

Bütçeniz, bakıyorum, bu sene 8,8 artmış. Genel bütçedeki artış geçen yıldan beri yüzde 18'in üzerinde, sizin bütçenizde yüzde 8 küsurluk bir artış var. Milli Eğitim bütçesi çok fazla artış göstermemiş. Geçen yıllarda da aslında aldığımız ödeneği tam olarak kullanmamışsınız. Mesela 2013'teki başlangıç ödeneğinizi tam kullanmamışsınız, 2014'tekini tam kullanmamışsınız, 2015'te bir miktar harcama fazlalığı var, 2016 da aynı şekilde.

Bir de yatırımlarınızın yetersiz olduğunu düşünüyorum. Şimdi, 2018 için 112 araç talep ediyorsunuz, bunun 65 binek aracı, 20 de pikap var. Sayın Bakanım, bu 20 pikap niçin acaba, onu arkadaşlar çıkarabilir mi, niçin talep ediyorsunuz? 3.433 taşıt aracınız var. Yeterli mi bütün bunlar? Bu konularda bilgi verebilirseniz memnun olurum.

Bir de 34.684 lojman, 549 sosyal tesis, toplam 35.233. Sayın Bakanım, biliyor musunuz bilmiyorum, doğu ve güney doğudaki öğretmen lojmanları çok kötü vaziyette. Bunlarla ilgili yeterli ödenek koydurdunuz mu bu seneki bütçeye? Her sene bir şey konuyor ama yetmiyor. Gerçekten berbat vaziyette. Öğretmenler orada kalabilecek durumda değil. Bunun için yeterli ödeneğin ayrılması lazım.

Biliyorsunuz, sadece önümüzdeki yıl bütçesiyle ilgili olarak değil, daha önceki yaptığınız harcamaları, bütçe harcamalarını da denetliyoruz. Millî Eğitim Bakanlığı 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporu Bakanlığınıza şartlı bir görüş vermiş. 1+8 bulgu var. Bazıları önemli. Müsaadenizle onları dile getirmek istiyorum.

Şimdi, denetim görüşünün, şartlı görüşünün dayanağı, taşınmazların envanter ve muhasebeleştirme işlemlerinin tamamlanmamış olması. Bunu epeyden beri Bakanlığınız tamamlamadı. Yani gayrimenkulleri hâlâ tam olarak bilmiyorsunuz, kayda almadınız. Orada öyle bir eksiklik var 2016 sonu itibarıyla tabii bu. Belki 2017'de tamamladınız.

“İl ve ilçe Millî Eğitim müdürlüklerinden bazılarının Avrupa Birliği projeleri kapsamındaki kaynaklarla yaptığı projelerden gelir ve giderler muhasebe kayıtlarına alınmıyor.” Sayın Bakan, bunlar önemli, önemli konular, paraya müteallik konular, 1 kuruş bile olsa bunların istismar edilmemesi, kayda alınması lazım, takip edilmesi lazım.

Millî Eğitim Bakanlığının farklı birimlerindeki ücret ödemelerinde gelir vergisi matrahlarının birleştirilmemesi. Bir öğretmen birkaç yerden ücret alıyor, o zaman vergi matrahının değişmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlar mısınız Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Orada bir eksiklik var.

3'üncü bulgu önemli, "Özel okullarda okuyan öğrencilere verilen eğitim ve öğretim desteğine ilişkin mevzuattan kaynaklanan eksiklikler ile uygulamadan kaynaklanan hata ve noksanlıkların olması..." Bu konuda detaylı açıklama var Sayıştay raporunda. Buna bakılırsa memnun olurum.

Yine, İhale Kanunu'na uyulmuyor, öyle bir eleştiri var.

"Norm fazlası öğretmenlerden istekli olmayanlara..." Bu tartışılması gereken bir konu, bunu dikkate almanız gerekir. "Norm fazlası öğretmenlerden bazı branşlardaki öğretmenlerin maaş karşılığı ders saatini doldurmadan maaş almalarına rağmen mevcut ders ve ek ders saatlerine ilişkin karardaki hüküm gereği -böyle bir karar varmış- öğretmenler istekli olmadıklarında kendilerine ders görevi verilmediğinden mevcut insan kaynağının verimli kullanılmaması durumu ortaya çıkmakta, ders görevi verilmeyen öğretmenlerin yerine ücretli sözleşmeli veya kadrolu öğretmen istihdamına zorunlu kalınmakta olup, söz konusu hususun çözümü için bir şeyler yapılması gerekir." diyor Sayıştay raporu. Nedir bu sorun? Niye çözülemiyor? Önemli görüyorum. Diğerleri de aynı şekilde önemli.

Sayın Başkanım, diğer raporlara girmeyeceğim ama Bakanlığım faaliyet tablosunda şunlara cevap verilebilirse memnun olurum: Faaliyet sonuçları tablosunda, Sayın Bakanım, hizmet alımları var, 5 milyar 943 milyon lira. Bu hizmet alımı nedir, detayını verebilirse arkadaşlarımız memnun olurum.

Yine, cari transferler kaleminde hane halkına yapılan transferler var 1 milyar 724 milyon lira. Yurt dışına yapılan transferler var 77 milyon lira, küsuratlarını okumuyorum. Yine, sermaye transferleri var, yurt için sermaye transferleri 1 milyar 735 bin, yurt dışı sermaye transferi 38 milyon. Bunlarla ilgili bilgi verebilirse arkadaşlar memnun olurum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayıştay raporlarının diğer bölümleri de önemli. Döner sermayeye ilişkin olanlar, özel hesaba ilişkin olanlar, hepsi önemli.

Ölçme, Seçme Merkezi Başkanlığı ile YÖK'le ilgili olarak da bu sefer bulgular var, geçen yıl yoktu. Onların da dikkate alınması gerekiyor diyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir, süreniz beş dakikadır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli katılımcılar; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum ve bütçemizin gerçekten başarıya ulaşması ve hedeflerine ulaşmasını diliyorum.

Evet, Sayın Bakanım, burada birkaç bakanlığın bütçesine katıldım. Bu bütçelerde genellikle ön plana çıkan, o bakanlıkların bütçelerinde hedeflere ulaşırken hepsinin vurgusu "nitelikli insan kaynağı" ve gerçekten ülkemizin ihtiyacı olan o "nitelikli, beşeri sermaye"nin nasıl geliştirileceği. Bu nedenle de doğal olarak sizin Bakanlığınızın öneminin daha da çok arttığını gördüm. Ki geldiğimiz noktada da on beş yıl öncesindeki eğitim sistemindeki sorunlara baktığımız zaman, şimdi, gerçekten on beş yıl sonrasında daha da bir kaosa dönüşen, bir sistem tartışmasının sonuçsuz kaldığı... Çabalarınız çok değerli, çok kıymetli, ilk Bakanlığınız...

BAŞKAN – Sayın Özdemir, bir dakika müsaade eder misiniz.

Değerli arkadaşlar, bundan sonra danışman arkadaşlarımızın gelip içeride çekim yapmalarına müsaade etmeyeceğim. Yani şu an arkadaşlara söyledim, araştırıyorum; Sayın Kürkcü'nün bu ayaklıklarından, tripodlardan isteyen milletvekilinin sırasına da bir tane koyacağım, kendi çekimlerini kendileri yapınlar. Hakikaten Komisyon ciddiyetiyle bağdaşmıyor.

Tekrar, sürenizi başa alıyorum, buyurun lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, doğal olarak şu anki bütçenin de sorunları çözücü noktada yine yetersizliği var. Siz de açıkladınız, bütçenin gerçekten çok büyük bir kısmı, yüzde 80’i personel giderlerine gidiyor. Yani eğitimin temel sorunlarını çözme noktasında yetersiz kalacak.

Özelleştirme var ciddi anlamda. Geçen yıl da biz bunu eleştirmiştik. Gerçekten bu özel kurumlara verilen özellikle bütçe içerisinde ayrılan bir kaynak var, ciddi anlamda bir kaynak bu. İşte, eğitim sisteminde -ki bu ispat edilmiş, tespit edilmiş- mutsuz olan herkes, istisnasız birçok kesimin ve vatandaşlarımızın vergileriyle oluşan bütçeden eğitim gibi sıkıntılı bir alanda özel kesime bu kadar kaynak aktarılması gerçekten kabul edilebilir değil. Dengesiz, plansız bir özel okul ve kurum sayısında artış gözleniyor ve bu eşitsizliği aksine artırıcı bir eğilim içinde. Baktığımız zaman, özel öğretim kurumlarının nitelikleri, kalitesi, yapılarıyla, altyapılarıyla, özellikleriyle devlet okulları arasında gerçekten makasın açıldığı ve özel okullara da bir eğilimin arttığı. Ancak bu da belli bir kesim ve belli bir gelir düzeyine sahip aileler için ve çocuklar için bir fırsat, diğer çocukların, ki bu son kaldırdığımız TEOG sisteminde öyle öğrenciler vardı ki ailelerin onları yazdırabilecekleri okul yoktu. Öğrenciler tamamen sistemin dışında kalmışlardı. Bu durumda özel okulların bu kadar teşvik alması tekrar değerlendirilmeli. Bir devlet okuluna giden bir öğrenci var, bu öğrenci devlet okulundan çıktıktan sonra bir özel okula veya kuruma, işte spor eğitimi için gidiyor, başka bir özel eğitim kurumuna müzik eğitimi için gidiyor, bir başkasına dil eğitimini takviye etmek için gidiyor. Bu, mahallesindeki başka bir özel -aynı kendisinin muadili- ortaokulun kursları bunlar. Kültürel, sanatsal, sportif faaliyetlerinin önemi gerçekten hâlâ devlet okullarımızda yeterli düzeyde değil. Kütüphane talebi, her okulda mutlaka bir kütüphane olması gerekliliğini tekrar vurgulamak istiyorum.

Diğer bir konu: Sunumunuzda öğretmen strateji belgesinden bahsettiniz. Bu uzun süre beklenen ve açıklanmayan bir belgeydi. Bu belge 9 Haziranda Resmî Gazete’de yayımlandı nihayet, önemli tespitler ve bulgular var burada. Bu tespitler ve bulguların bu sorunları çözücü eylem planlarının mutlaka hayata geçirilmesi gerekiyor.

Sayın Bakan, baktığımız zaman, son beş yılda eğitim fakülteleri sayısında ciddi bir artış var, öğrenci sayısı ve fakülte sayısı artışı var ama fakültelerin niteliği, eğitim standartları gerçekten çağın gerektirdiği bilgi, donanım ve gerçekten o öğretim kurumlarımızın niteliğini artıracak öğretmenlerimizin en önemli... İşte siz de sunumunuzda ağırlık vermişsiniz, bu dönem öğretmenlerimizin koşullarının ve niteliklerinin artırılması... Bu niteliklere sahip mi bu fakülteler? Bunların da gerçekten irdelenmesi gerekiyor.

Daha sonrası, tabii ki oradaki öğretmenlerimizi seçme ve atama sistemleri. Bu da bir kriz; topladığımızda, hâlâ neredeyse 1 milyona yakın öğretmen var. Mesleki ölçüm becerileriyle ilgili sınavlar -işte mülakat sistemini bu yıl çok tartıştık- oradaki sorunlar, sıkıntılar... Mezun sayısında, atamalarda bariz bir artış var evet dönemimizde ama mezun sayısındaki ihtiyacın da doğal olarak arttığını biz gözlemliyoruz. Bu konuda da nasıl olacak, nasıl bir yöntem ve öğretmen niteliğinin gerçekten artırılması konusu bu dönem önceliğiniz olmalı.

Teknoloji altyapısı da çok önemli; şüphesiz, bu konuya da büyük bir kaynak ayrılıyor, sunumunuzda da belirttiniz ama altyapı öncesinde gerçekten nitelikli, bilimsel, çağdaş ve müfredat çok önemli. Yine bu dönem çok tartıştık. Biz Cumhuriyet Halk Partisi Eğitim Komisyonu üyeleri olarak bu konuda çok basın açıklaması yaptık, size mesajlar ilettik, sorular sorduk bizi dikkate almanız için. Nitelikli, donanımlı, gerçekten kaliteli, başarılı öğretim kadrosu, altyapı ama müfredat, bu dönem özellikle

müfredatın hazırlanış biçimi, katılımcılığın az olması -ben de şahsen size bir bilgi notu göndermiştim bu konuda- sadece konuşuldu. Bir sendikanın talepleri doğrultusunda ya da onların tespitleri doğrultusunda bir müfredat açıklandı. Bu konuyu da dikkate almanızı tekrar öneriyorum.

YÖK'le ilgili birkaç şey söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Sayın Usluer, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

GAYE USLUER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, öncelikle 2018 bütçesinin ülkemiz için, bu ülkedeki çocuklarımız için, herkes için hayırlı olmasını diliyorum.

15 Temmuz sonrası ülkemizde en büyük yarayı alan kurumların başında Millî Eğitim Bakanlığı geliyor ve eğitim sistemimiz gerçekten büyük yaralar aldı. Eğitim sistemimizin aslında yoğun bakımda olduğunu söylersek çok da yanılmamış oluruz.

Şimdi, öğretmenler ağlıyor bugün, neden ağlıyorlar? Geçim sıkıntısı nedeniyle ağlıyorlar, atanamadıkları için ağlıyorlar, güvencesiz çalıştırıldıkları için ağlıyorlar ve en son da performans sistemine kurban edilecekleri için ağlıyorlar. Bu öğretmen yani ağlayan öğretmen iyi öğretmez. Öncelikle öğretmeni huzura kavuşturmamız lazım ki oradan iyi sonuçlar bekleyelim. Veliler ağlıyor çünkü çocukları için kaygılılar. Varlıklı aileler “Çocuğumu ortaöğretim için hangi ülkeye göndermeliyim?” bunun telaşındalar yani beyin göçü ortaöğretime kadar indi. Çocuklarımız sınavlar nedeniyle, evet, kaygılı ve stresliydi ancak pazar günü yaptığımız açıklama sonrasında hem veliler hem çocuklarımız daha kaygılı ve daha stresli oldular.

Sayın Bakanım, pazar günü yeni sistemi açıkladınız. Kafalarda binbir sorular, hatta deli cevaplar: “Acaba en iyi okulların olduğu semtlere mi taşınalım? ‘Çocuğumuzu en yakın okul en iyi okuldur.’ mantığıyla iyi bir okula yetiştirebilmek için.”

1 milyon 800 bin öğrenci bu yıl nitelikli yüzde 10'luk orandaki okula girmek için yarışacaklar yani yarış daha büyüdü, dolayısıyla kaygı da daha çoğaldı. Vakıflarla yapılan yeni protokoller kaygı verici. Temmuz ayında en büyük protokol, en kapsamlı protokol Ensar Vakfıyla yapıldı. Millî Eğitim Bakanlığı daha önce anahtarı FETÖ'ye teslim etmişti, daha anahtarı FETÖ'den tam alamamışken yeni anahtarları yeni vakıflara teslim ediyoruz. Sıbyan okulları nedir Sayın Bakanım? Geçen sene de, ondan önceki sene de sormuştuk: “Okul öncesi eğitim Diyanet İşleri Başkanlığına bırakılmayacak kadar önemliyken bunu yapmayalım, niye yapıyoruz? diye sormak istiyorum.

15 Temmuzda millî eğitim büyük yara aldı ve şunu diyebiliriz: Eğitim sistemimiz şu anda yoğun bakımda. Bütçeyi açıkladınız. Millî Eğitim Bakanlığı 2017 Bütçesi yüzde 13,18 iken 2018 bütçesi düşmüş yüzde 12,13'e. Rakamları bir yana bırakalım, eğitim bütçesinin millî gelir içerisindeki oranını OECD ülkeleri ortalamasıyla karşılaştıralım: Bu oran OECD ülkelerinde yüzde 6, 2017'de bizim oranımız yüzde 3,54; 2018'de oran yüzde 2,69. Ben buradan şunu sormak istiyorum: Bu bütçeyle eğitim ihtiyaçlarını karşılayabilecek miyiz? Mevcut ihtiyaçları dahi karşılayamayacağız. Devlet okulları yine velilere muhtaç, okul aile birliklerine muhtaç. Okul aile birlikleri taşeronla hizmetli tutmaya devam edecekler.

Sayın Bakan “Millî eğitimimiz yoğun bakımda.” demiştim. Tabii ki bir hastayı iyileştirebilmek için mutlaka bir elimizde paranın olması lazım ve ben diyorum ki bu parayla, bu bütçeyle yoğun bakımdaki hastayı nasıl iyileştireceğiz? Tedavi masrafları ağır, tahribat çok büyük; yatırım bütçesini artırmadıkça eğitim sistemini yoğun bakımdan çıkaramayız. İlacın ne olduğu belli değil ama eski ilaçları kullanarak tedavi edemeyiz.

Ben sözlerimi bitirirken şunu söylemek istiyorum size: Millî Eğitim Bakanlığını, eğitim sistemimizi içine düştüğü durumdan ancak ve ancak ortak akılla kurtarabiliriz ve rehabilitasyon sürecinin uzak olacağını, uzun olacağını biliyoruz elbette ancak ortak akıl içerisinde asla ve asla siyaset olmamalıdır, ortak akıl içerisinde asla ve asla ideoloji olmamalıdır. Çocuklar bizim çocuklar, gelecek bizim geleceğimiz. Lütfen, ortak akılı bütçede de, yaşamın her alanında da uygulayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Usluer.

Sayın Cevheri, süreniz on dakikadır.

Buyurun.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Değerli Bakanım, kıymetli Komisyon üyesi arkadaşlarım; Türkiye Cumhuriyeti devletin insana yaptığı yatırımla en önemli bakanlıklardan biri olan Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bakanlığımızın bütçesinin ülkemize, milletimize ve başta öğrencilerimiz olmak üzere bütün millî eğitim camiasına hayırlı olmasını Cenab-ı Allah’tan temenni ederim.

Şeyh Edebali’nin Osman Bey’e nasihatinde söylediği şu naçiz cümleyle başlamak istiyorum: “Ey oğul, insanı yaşat ki devlet yaşasın.” cümlesi, insanı eğiten, vasıflı hâle getiren, topluma faydalı bir birey oluşturan millî eğitimimiz için önemli bir düsturdur kanaatindeyim.

AK Parti hükümetlerimiz de bu şiarla, her zaman olduğu gibi 2018 yılı bütçesinde de en büyük payı Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine ayırmıştır. Eğitime ayrılan kaynak 122 milyar TL’den 2018’de 134 milyar 724 milyon TL’ye çıkarılmaktadır. Bu şekilde, bütçe giderlerinin yüzde 18’i ve vergi gelirlerinin yüzde 22’si eğitime harcanacaktır.

Millî Eğitim bütçesinin kaynaklarının dağılımına ve harcama kalemlerine baktığımızda, tamamen bir sosyal bütçe olduğunu, devletin şefkat elinin önce yarınımızın teminatı olan çocuklarımızın başını okşadığını, geleceğimize yatırım yaptığını görmekteyiz.

Millî eğitim istatistiklerine göre Türkiye genelinde 65 bin 793 okulumuzda 2017-2018 eğitim öğretim yılında Türkiye’de örgün öğretimde 17 milyon 508 bin 955 öğrenci yararlanmaktadır. Eğitim sistemimizin en önemli unsuru olan öğretmenlerimizin sayısı 2002 yılında 510 bin iken, 2015-2016 eğilim öğretim yılında 993 bin, 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında 1 milyon 5 bin 308, 2017-2018 eğitim öğretim yılında ise 1 milyon 61 bin 989 oldu.

Öğretmen sayısının Bakanlığımızın sürekli yaptığı atamalarla artması sonucu, öğretmen başına düşen öğrenci sayısında da ciddi manada bir düşüş meydana gelmiştir. 2002-2003 öğretim yılında ilköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci 26 iken şu an itibarıyla 17’ye düşmüş, ortaöğretimde 18 iken 13’e düşmüştür. Görüldüğü gibi, öğretmen sayısının artmasından dolayı öğretmen başına düşen öğrenci sayısında bayağı bir düşüş meydana gelmiştir. Yine, 2002 yılında 343.194 olan derslik sayısı son on beş yılda yapılan 281 bin 995 yeni derslikle birlikte 563.995 dersliğe çıkmıştır. Buna özel okulların 168.347 dersliğini ilave ettiğimizde, toplam derslik sayısı 732.342 olmaktadır.

Derslik sayısındaki bu ciddi artışla öğrencilerimizin sayısının artmasına rağmen derslik başına düşen öğrenci sayısında da yine düşüşler meydana gelmiştir. Derslik başına düşen öğrenci sayısına baktığımızda ise 2002-2003 öğretim yılında 36 iken yüzde 50'lik bir düşüşle 2017-2018'de 24'e, ortaöğretimde 30 iken yüzde 25'lik bir düşüşle 23'lere düşmüştür.

Millî eğitim açısından diğer önemli bir husus ise yükseköğretime merkezî yönetim bütçesinden ayrılan kaynağın 2002 yılı bütçesine göre 11 kat artışla 3,6 milyar liradan, 2018 yılında 41,7 milyar liraya çıkmış olmasıdır. Diğer bir bakışla, merkezî yönetim bütçesinden yükseköğretime ayrılan pay 2002 yılında yüzde 3 iken bu oran 2018 yılında yüzde 5,5'e çıkmıştır.

Gençlerimize daha fazla sayıda yükseköğretim okuma imkânı sağlamak için bir yandan mevcut üniversitelerin fakülte, bölüm ve mevcut kontenjanları artırılırken diğer yandan her ilimizde üniversite kurularak devlet üniversitesi sayısı 53'den 112'ye çıkarılmış, eğitimde fırsat eşitliği güzel bir şekilde gösterilmiştir. Vakıf üniversitelerini de ilave ettiğimizde üniversite sayısı 179'a çıkmıştır. Üniversitelerimizdeki öğrenci sayısı ise 2002'de 1,9 milyon iken bugün 7,6 milyonu aşmıştır. Örgün öğretimde okullaşma oranı ise, 2002'de yüzde 23,3 iken yüzde 82'lik bir artışla yüzde 42,4'e yükselmiştir.

Bu arada, önemli bir hususa değinmeden geçmeyeceğim. Geçen yılki bütçe üzerinde de bununla ilgili konuşmuştum. Bakanlığımız çok güzel bir uygulama yaptı. Üniversitelerin ön lisans programlarına sınavsız geçiş uygulamasına son verilmesi, özellikle meslek yüksek okullarında eğitimin kalitesini artırmak ve üniversiteleri yerelleşmekten kurtarmak için çok önemli bir adım olmuştur. Üniversiteler "universal" olmalı, yerelleşmemeli, mahalli kalmamalıdır.

Bu arada, üniversite demişken, Sayın Bakanım, özellikle GAP'ı biliyorsunuz, 1 milyon 822 bin hektar bir alanda sulama yapılıyor. Şanlıurfa GAP'ın merkezinde. Ben üniversitede öğretim üyesi olduğum için de Harran Üniversitesinin Şanlıurfa'daki fiziki ortamlarını çok iyi bilmekteyim. Başlangıçta biz altı kampüste eğitim öğretime başladık. Şu anda ciddi manada üç kampüste eğitim öğretim yapılıyor ama bizim Harran Üniversitesinin Osmanbey Kampüsü 27.400 dekarlık bir alan. Ciddi manada fiziki ortam için her türlü şartlar müsait. Bizim şu anda Eyyübiye Kampüsü ve Osmanbey Kampüsü iki yeni üniversitenin kurulması için çok ciddi manada müsaittir. Biz fiziki mekâna hiçbir para vermeden iki üniversite kurabiliriz. Bununla ilgili ben GAP tarım üniversitesinin kurulması için bir kanun teklifi hazırladım. Bugün bunu sizin huzurunuzda özellikle ben kamuoyuna açıklıyorum. Bu noktada destek verirseniz Şanlıurfa ve Türkiye tarımı için çok ciddi manada bir adım olacaktır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ülkemiz ve bölgemizde işsizlik çok önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yaş ortalaması 19,1 olan, Türkiye'nin en genç ili olan Şanlıurfa'da işsizlik çok yüksek boyutlardadır. Özellikle genç kesimde işsizliği azaltmanın en etkili yolu mesleki eğitimi teşvik etmektir. Bunun için Bakanlığımızın mesleki eğitimi teşvik için yaptığı çalışmaları takdirle karşılıyoruz. Bu husustaki Bakanlığın uygulamalarına baktığımızda, özel sektörün organize sanayi bölgesi içerisinde veya dışında özel meslek lisesi açabilmesine imkân verilmesi, bu okullarda okuyan öğrencinin tamamına eğitim öğretim desteğinin verilmesi takdire şayan bir uygulamadır. Bu noktada, şahsımızda bütün Bakanlığa tebrik ediyorum. Bu uygulama hem özel sektör hem de devletten teşvik alacak hem de kendi iş gücünü yetiştirebilecektir.

Sayın Bakanım, özellikle Bakanlığınızın Türkiye'nin millî eğitiminde katettiği mesafeler her yönüyle takdire şayandır. Başta Bakanımız olmak üzere de, bu başarıda emeği geçen bütün Millî Eğitim camiasına teşekkürlerimi ifade etmeyi bir borç biliyorum ancak bu noktada hoşgörünüze sığınarak Şanlıurfa'nın eğitim durumuna burada değinmeden geçemeyeceğim ama sözlerimin başlangıcında

özellikle Bakanlığımızın İstanbul'dan sonra özellikle pozitif ayrımcılık yaparak Şanlıurfa'nın eğitimine ve öğretimine çok ciddi manada destek verdiğini burada, kamuoyunun önünde şükran duygularımı arz ederek ifade etmek istiyorum.

Şanlıurfa'nın eğitim öğretim durumuna baktığımızda, özellikle bizim şu anda ana sınıf, ilkokul, ortaokul, lisede 558.942 öğrencimiz bulunmaktadır ancak buna özel öğretimdeki öğrencileri, açık öğretimdeki öğrencileri ve Suriyeli kardeşlerimizi ilave ettiğimizde, bizim öğrenci sayımız 691.012'ye çıkmış bulunmaktadır. Yukarıdaki sayılara baktığımızda, birçok ilin nüfusundan daha fazla bir öğrenci kitlesi Şanlıurfa'da bulunmaktadır. Şanlıurfa'daki derslik sayısına baktığımızda, özellikle şu anda sizin de desteklerinizle 19.003'e çıkmıştır derslik sayımız ve özellikle son iki yıl içerisinde ciddi manada bir katkı sağladınız. 2002-2003 eğitim öğretim döneminde 5.101 olan derslik sayısı şu anda 19.003'e çıkmış. Ciddi manada Şanlıurfa derslik noktasında muazzam bir mesafe katetmiş ancak bu kadar ciddi manada Bakanlığımızın yatırım yapmasına rağmen, şu anda bizim ilave 2 bin dersliğe daha ihtiyacımız bulunmaktadır ve yine, Şanlıurfa, tabii, bu derslik sayısının yetmemesi, okullarımızın yetmemesi, hızlı nüfus artışı ve sürekli iç göç almasından dolayı, şu anda Sayın Bakanım, özellikle baktığımızda 783 okulda ikili öğretim hâlâ yapılmaktadır. Bu da normal eğitim öğretimin, okulların yüzde 37'sine tekabül etmektedir. Dolayısıyla Şanlıurfa'da hedeflerimize ulaşmamızda bu nokta ciddi manada bir engel teşkil etmektedir.

Öğretmen sayımıza baktığımızda, norm kadromuz 29.265, mevcut öğretmen sayımız 25.090, dolayısıyla ihtiyacımız 4.175. Bu noktada yine bir teşekkür ifade etmek istiyorum. Eğer sözleşmeli öğretmen sistemine geçmemiş olsaydınız zannederseniz açığımız çok daha yüksek olacaktır.

Tabii, bunun sebeplerinden biri de, baktığımızda, Şanlıurfa'da kaba doğum oranı Türkiye'nin ortalama yaklaşık 2 katı. Türkiye'de doğum oranı 16,9; Şanlıurfa'da ise 33,2. Her yıl ortalama olarak Şanlıurfa'da 60 bin yeni evladımız okula kayıt yapıyor. Bu da ciddi manada bir derslik ihtiyacını meydana getiriyor. Tabii, öğretmen sirkülasyonunun yoğun olması, mazeret sebebiyle öğretmenlerimizin gitmesi, her yıl sizin yaptığımız ciddi manada atamalar olmasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cevheri, son cümlelerinizi alayım lütfen.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – ...ciddi manada bir öğretmen açığımızın da bulunduğunu da ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, bu noktada eğer önerilerimi hoşgörürseniz, doğu ve güneydoğuda eğitim yapan öğretmenimize belli bir miktarda maaş artışının verilmesi veya lojman, kira desteğinin verilmesi, öğretmenlerin kalması noktasında ciddi manada bir katkı sağlayacaktır.

Bu arada, yine bir talebimi ifade etmek istiyorum. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde öğretmen akademisi bulunmamakta. Şanlıurfa GAP'ın merkezinde yer aldığı için, Şanlıurfa'da bir öğretmen akademisinin kurulması hem öğretmenlerin kalitesini artırılması hem de eğitimimizin kalitesinin artmasına çok katkı sağlayacaktır.

Mevsimsik tarım işçiliği için yaptığımız uygulamalara da özellikle teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, son cümlemiz.

BAŞKAN – Teşekkür...

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Baktığımızda, ciddi manada öğrencilerimiz kayıt altına alınmıştır.

Ben şahsınızda Millî Eğitim bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Günay, süreniz on dakikadır.

Buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli Komisyon üyelerimiz; dün Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın bütçesini gördük, onayladık. Ülkemize, milletimize hayırlı olsun diyoruz.

Bilim, sanayi, teknoloji dediğimiz zaman, bunu en önemli besleyen unsurlardan bir tanesi de insan kaynağı, insan sermayesi. Dolayısıyla, direkt eğitimle ilgili ve Türkiye’de şu anda nitelikli insan gücüne en fazla ihtiyaç duyulan bir dönemdeyiz her alanda. Şimdi, insan zenginliği eğitimle, teknolojik zenginlik de inovasyon ve AR-GE’yle gerçekleştirilebilir diyoruz. Türkiye de eğer bir atılım yapacaksa insan ve bilgi temelli ekonomiyle yapacak. Dolayısıyla, bilgiyi ve teknolojiyi üretecek beyinler ancak eğitimle ortaya çıkacak. Peki, nasıl bir eğitim? Zaten –gündemimizde- her alanda konuştuğumuz, küresel rekabetçilik gücünü artıracak bir eğitim sistemini şu anda tartışıyoruz ve bir arayış içindeyiz.

Benim naçizane önerim, size arz etmek istediğim konu, okul öncesi dâhil, müfredatta genç beyinlere sorgulama, analiz etme, yaratıcı düşünce sistematizasyonu verecek bir eğitim sistemine yönelmemiz. Bunları genç yaşta, genç beyinlere aşılamamız gerekiyor ki üniversiteye geldiklerinde o bizim istediğimiz bilgi ve teknolojiyi üretebilecek altyapıya sahip olsunlar.

Tabii, burada üniversitelerimizin rolü çok çok önemli. Bu sistem içinden gelen gençlerimizin yeşerdiği, hayata atıldığı; bilim, sanat, spor, kültür alanlarında küresel rekabet gücüne değer katan yuvalar olması gerektiğinde herhâlde hepimiz hemfikiriz. Ancak, üzülerken bazı verileri sizinle paylaşmak istiyorum. Çünkü bir akademisyen olarak üniversitelerimizin küresel rekabette ne durumda olduğunu çok yakından takip ediyorum. Ne yazık ki 2017-2018 sıralamalarında bir düşüş var. Bunun nedenini hep birlikte sorgulamak ve hep birlikte çözüm üretmemiz gerektiğini düşünüyorum. Örneğin U.S. News’un sıralamasında 5 üniversitemiz var, bunlardan ilk 4’ü ilk 500 içinde, isimleriyle vereyim: 2017 yılında ve 2018 yılında Boğaziçi 116’ncıyken 190’ıncı oldu, ODTÜ 231’inciyken 344’üncü, İTÜ 257’den 336’ya, Bilkent 389’dan 491’e, Hacettepe de 550’den 567’nci sıraya geldi. Şimdi, bunun üzerinde düşünmemiz lazım çünkü bu 5 üniversiteden 4’ü de şu anda “araştırma üniversitesi” olarak grupladığımız üniversiteler içinde. Aynı şekilde, Times Higher Education sıralamasına göre baktığımızda da yine dilimler içinde elliler, yüzer basamak gerileme görüyoruz. Şimdi, o zaman, bu üniversitelerimizin neden 2018’de geriye düştüğünü hep birlikte biraz araştırmamız gerekiyor. 10 tane araştırma üniversitemiz var, bu çok güzel bir gelişme. Bu üniversiteler bir şekilde bir model olarak desteklenmeli ve diğer üniversitelerimize de umarım gelecek dönemlerde yansıtılacak şekilde, aşamalı olarak bu model uygulanmalı.

Şimdi, benim yine bir akademisyen olarak gözlemlediğim iki önemli neden var; bunlardan bir tanesi insan kaynağı, diğeri de finansal kaynak, üniversitelerimizin şu anda içinde bulunduğu durum. Şimdi, “insan kaynağı” dediğinizde şu anda yaşanan birtakım sorunlar var. İşte, nitelikli öğretim üyesi diyoruz ve bunda bir açık olduğu kesin. Evet, üniversite sayılarımızı artırdık ama nitelikli öğretim üyesi sayısında... Tabii, bu, zaman alan bir şey, eğitim zaman alan bir şey, bu da bir gerçek ama buralarda bu açığı kapatmamız gerekiyor. Belki de bu açık uluslararası öğretim üyesi alımlarıyla desteklenebilir. Bunu yapan üniversitelerimiz de var ancak şu anda bazı sorunlar yaşanıyor uluslararası öğretim

üyeleriyle ilgili. Eminim, YÖK en kısa zamanda bunu halleder. Amerika, Avrupa ülkeleri, İngiltere modelleri yani eğer öğretim üyesinde bir açık varsa yurt dışından destek ve beyinlerin desteği çok çok önemli. Burada biraz teşvik etmek önemli diye düşünüyorum.

İkinci bir sorun da 1416 sayılı Kanun kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yurt dışına gönderilen master ve doktora öğrencileri var. Ancak, gördüğüm kadarıyla bu, üniversitelerle iş birliği içinde değil. 2012’de uygulanmaya başlanan bir model ki o da sorgulanabilir, o dönemde neden böyle bir şey başladı? Bunun, rekabet ve fırsat eşitliğini zedelediğini düşünüyorum ve ileride mağduriyet ve hukuki problemler yaşanabilir. Burada, -naçizane- benim yine dikkate getirmek istediğimi konu, bu, üniversitelerin açık alanlarıyla belirlenip üniversitelerle iş birliği hâlinde yapılırsa belki daha verimli sonuçlar alınabilir çünkü gerçekten büyük bir yatırım var burada.

İkinci konu, finansal kaynak dedik. Şu anda bütün üniversitemizin 2015’ten beri aldıkları bütçe ve yıllık bazda artış oranları var önümde ve tabii ki artış oranları oldukça düşük. İçinden geçtiğimiz dönem, konjonktürel birtakım sorunlar, bunun hepimiz farkındayız ama en azından araştırma üniversiteleri olarak nitelenen bu 10 üniversiteye bir şekilde, en azından enflasyon oranı kadar -çünkü şu anda yüzde 2 ile yüzde 8 arasında bir artış var- bir destek verilirse demin de söylediğim gibi bir pilot proje olarak bunlar kabul edilip yani bütün üniversiteleri belli bir seviyeye düşürmek yerine aşama aşama bütün üniversiteleri belli bir yere çekmek hedefiyle bu üniversiteler desteklenebilir ve bu araştırma üniversitesi modeli umarım gelecek dönemlerde tüm üniversitemizde yaygınlaşacak şekilde gerçekleşir. Çünkü, biz burada, bu 10 üniversitede şu anda toplam 605 bin lisans öğrencisinden bahsediyoruz, yüksek lisans yani master ve doktora da 131 bin öğrenciyi kapsıyor. En azından bu yüksek lisans tarafına ağırlık verdiğimizde, nitelikli insan gücü kaynağımız buralardan yetişerek, diğer üniversitelere de yaygınlaşarak umarım bu nitelikli öğretim üyesi açığımız da zaman içinde kapanacaktır.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın İrgil, süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle tüm milletvekili arkadaşlarımıza, Sayın Bakana, Bakanlık çalışanlarına ve konuklara hoş geldiniz diyorum, bütçenizin de hayırlı olmasını diliyorum.

Şu ana kadar konuşan arkadaşlarımızın hepsi bütçeyle ilgili birçok somut ve olumlu katkılar söylediler. Fakat, ben Bakanlığın genel tutumundan ve bizim Millî Eğitim Komisyonundaki birkaç yıllık gözlemimizden anlıyorum ki Bakanlık içerisinde hiçbir şeyin sistematik ve planlı gitme şansı yok. Çünkü Bakanlıkla ilgili kararların büyük bir çoğunluğunun Bakanlığın dışından alınarak, hatta Millî Eğitim Komisyonu üyelerinin de bizimle birlikte öğrendiğine çoğu kez şahit oldum. Bakanlığın bu konuda ne inisiyatifi var ne de kudreti var. Yani Sayın Bakan sabahleyin savunduğu bir şeyi öğleden sonra televizyonda çok rahat reddedebilecek duruma gelebiliyor çünkü haklı, onun da elinde bir şey yok. Kaldı ki programlarına baktığımızda aynı ciddiyetsizliği, aynı sistemsizliği görebiliyoruz. Bu Bakanlıkla, bu yapıyla, bu kadrolarla ve bu anlayışla ama özellikle Başbakanlıktan ve saraydan gelen bu talimatname tarzındaki tarzla bir millî eğitim politikası oluşturmanın mümkün olmadığını arkadaşlar gördü, anlattı, biz de gördük ve görüyoruz ve görmeye de devam edeceğiz.

Bu arada, hemen, sunuşlarla başlayayım: Bu hafta Bakan Bey'in de -itiraf ettiği gibi- yüzde 90'ın niteliksiz olduğuna dair bir açıklaması oldu. Aslında bu yüzde 90'lık kayıp genel olarak Bakanlığın tüm sunuşlarında da var. Bu geçen seneki, 2016 sunuşları 201 sayfa, bu da bu seneki sunuşları 27 sayfa. Buradaki bu fiziksel kayıp bile Bakanlıktaki erimenin yani eksilmenin bir ifadesi ve aynı zamanda bu işe verdikleri ciddiyetin bir ifadesi.

Örneğin, geçen sene, Bakanlık birçok sunuşunu veya rakamları... O kadar karmaşa ve kaos içinde ki kendileri de içinden çıkamayacak durumdalar ve çözümleyemeyecek hâldeler. Yüzlerce örnek var ama ben sadece bir tane örnek vereceğim. 2017 bütçe sunuş konuşması Sayın Bakanın: "FATİH Projesi kapsamında 432.315 etkileşimli tahtanın okullarımıza kurulumu ile 16.876 okulumuza şu kadar bilmem ne yapılacak." diyor ve diyor ki: "2017 yılında 100 bin adet etkileşimli tahtanın daha okullarımıza konulması hedeflenmektedir." Şimdi bu yıla bakalım, aynı cümle: "FATİH Projesi kapsamında 432.288 adet etkileşimli tablo okullarımıza kurulmuştur." Geçen senekinden 27 tane daha az yani dalga geçer gibi... Geçen sene "100 bin tane fazla yapacağız." diye hedef koyuyorsun, bu sene ilan ettiğin rakam geçen senekinin gerisinde. Yani bu ciddiyetsizlikler veya bu düzensizlikler... Kaldı ki bunlarla ilgili söylenecek çok şey var, bu beş dakika da yetmez.

BAŞKAN – Torba yasada değişiklik var biliyorsunuz...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bir saniye, ben söyleyeyim, Bakan cevap versin.

Kaldı ki bu FATİH Projesi çok şaibeli ve üstünde son derece konuşulması gereken, araştırılması gereken fakat defalarca Meclis araştırması önergesi vermemize rağmen arkadaşların araştırmamıza izin vermediği bir projedir. Buradaki yolsuzluğun, hadsizliğin ölçüleri eğer bu araştırma yapılırsa görülecektir. Kaldı ki aynı şey -Sayın Bakanın belirttiği gibi, daha önce Zekeriya Bey'in de veya Sayın Kuşoğlu'nun da- taşıma işlerinde de yani taşıma ihalelerinde de benzer konular vardır.

Bakanlıkla ilgili beş dakika içinde söylenecek ve toplanacak şey çok az ama şunu söyleyebilirim: Sistem olarak tam ne yaptıklarını bilmiyorlar. Biraz önce TEOG'la ilgili konuyu, parçayı Sayın Zekeriya Bey ifade etti. Aynı şekilde haziran ayında Komisyonunda bu konu konuşulmuştu, Komisyonadaki arkadaşlar hatırlarlar. Mahalle bazlı yerleştirme meselesi söz konusu olduğunda Bakanlık ne demişti arkadaşlar, hatırlayın? "Yani biz bunu düşünmüyoruz, bu çok uygun olmaz." Gördüğünüz gibi buradaki kararları, bu ülkenin millî eğitimle ilgili kararlarını bu Millî Eğitimin kadroları, uzmanları falan almıyor, kimseye de sorulduğu yok. Ben Millî Eğitim Komisyonu üyesiyim, karşımda da Millî Eğitim Komisyonu üyesi arkadaşlarım var, ben daha Bakanlığın bir kez bile Mecliste bizimle bu konuyu konuştuğunu hatırlamıyorum. Kimseyle istişare edildiği falan yok. Sadece ediliyormuş gibi yapıyor; binlerce insan, öğretmen, yazık, oturuyor geceleri Bakanlığa birtakım önerilerde bulunuyor ama sonuçta bir tek adamın, tek bir adamın kararıyla her türlü planlama, program değişebiliyor. O yüzden de bu karmaşa, kaos sürecektir, bu mağduriyetler sürecektir.

Ben devam edeyim mağduriyetlere. Müfredat sistemi... Arkadaşlar söyledi. Öğretmen atamalarındaki mağduriyetler ve verilen ve tutulmayan sözler... Siz kendi ağzınızdan... Bu yıl 10 bin öğretmen eksik ataması yaptınız kendi ifadenize göre. 2018'de ne yapacaksınız bilmiyorum, herhâlde söylersiniz.

Onun dışında, 2017 KPSS'sine girenler hiçbir yere... Yani sınavı boşa gitti. Onlarla ilgili bir şey yapmalısınız. Bu KPSS'ler birkaç yıl geçerli olmalı.

Öğretmen maaşlarını söylediniz... Ben size daha acı bir şey söyleyeyim, özel okulları teşvik ediyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Ben sözümü tamamlayabilir miyim? Özel okulları tamamlayayım Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, beş dakika verdik.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Açar mısınız, sözümü tamamlayayım, özel okulları.

BAŞKAN – Özel okul... O, bir paragraf hâline de gidebilir Sayın İrgil.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının saygıdeğer yöneticileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AKP hükümetlerinin bize göre en başarısız, kendilerine göre en başarılı olduğu ama aynı zamanda da en çok manipüle etmeye çalıştığı Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini görüyoruz.

On beş yılda sayısını bilemediğimiz kadar değişiklik yapıldı. Üç yeni sınav sistemi getirildi, bakanlar değişti, eğitim sistemi yapboz tahtasına döndü, her bakan yeni bir sistem getirdi, bir öncekini rafa kaldırdı ancak bu sistemlerden hiçbirisi kalıcı olmadı. Tüm bu sistem karmaşasının yanı sıra dikkat çekilmesi gereken en önemli nokta, eğitimin ve toplumun din temeline dönüştürülmesidir. 4+4+4 yasasının çıktığı Nisan 2012’den bugüne eğitim süreçlerinin en karanlık dönemini yaşıyoruz. MEB’le yapılan protokollerin neredeyse tamamı Diyanet İşleri Başkanlığı üzerinden yapılmış, Diyanet İşleri Başkanlığı üzerinden TÜRGEV, Ensar, İHH, Anadolu Gençlik Derneği, Hayrat Derneği ve daha onlarca yapıyla birlikte hac-umre yarışmaları, yaz okulları, Kur’an kursları, Her Sınıfın Bir Yetim Kardeşi Var Projesi, kamplar, konferans, sempozyum, paneller okul binalarında gerçekleştirilmiştir.

Kız çocuklarının başları ve bedenleri “18 yaş altı her birey çocuktur. Dinî, ideolojik hiç bir dayatma yapılamaz.” ilkesine rağmen yasal olarak 9, fiilen ise okul öncesinden başlatılarak kapatılmaya başlanmış, kız çocuklarının üzerinde baskı artmıştır.

İmam-hatip okullarından başlanarak yasa ve yönetmeliklerde yer alan karma eğitim uygulaması fiilen sonlandırılmıştır. Kız-erkek sınıfları, koridorları, binaları ayrılmış, maddî imkânı olmayan öğrencilerin cemaat, vakıf yurtlarına yönlendirilmesi yapılarak denetimsiz ortamlarda istismara uğramalarının ve hatta Aladağ’da olduğu gibi ölümlerinin önü açılmıştır.

Okul öncesi parasız zorunlu hâle getirilmezken, protokoller üzerinden okul öncesi eğitim kurumları yerine sübyan okullarının açılması teşvik edilmiştir. Bu mektepler özellikle emekçilerin yoğun olarak yaşadığı mahallelerde hem kreş hem de okul öncesi din eğitimi veren, denetimden muaf yapılar olarak hızla yayılmışlardır. Devlet okullarında ana sınıflarının yeterli sayıda olmaması, 150-200 lira arasında değişen ana sınıfı ücretlerinin aileler tarafından karşılanamaması, okul saatlerinin çalışan kadınlara uygun olmaması nedeniyle yaşanan çaresizlikler bu “mektep”leri cazip hâle getirmiş, küçük yaşta çocukların psikolojilerinin bozulmasına yol açmıştır. Hâlihazırda ihtiyacı karşılamayan okul sayısına rağmen okul binalarının tamamı veya bir kısmı imam-hatip ortaokullarına veya liselerine dönüştürülmüştür. Birçok yerde ilkokul binalarının içerisine dahi imam-hatip sınıfları açılmış, Antalya pilot bölge tarif edilerek ortaokul binalarının içine imam-hatip sınıflarının açılması kararı alınmış, 2012’den bu yana imam-hatip ortaokullarına giden öğrenci sayısı 7 kat, imam-hatip liselerine giden öğrenci sayısı ise yaklaşık 3 kat artmıştır. Tüm bu çabaya rağmen görüyoruz ki her 5 imam-hatipliden

4'ü üniversiteye girememiştir. Her türlü ayrıcalık, olanak ve avantaj sağladığımız imam-hatip liseleri, üniversite girişi sınavında beklenen başarıyı gösterememiş, 222 bin imam-hatipliden ancak 40 bini üniversiteye girmiştir.

2012'den bu yana özel okul sayısı 10 kat, özel okullara giden öğrenci sayısı 12 kat artmıştır ve Sayın Bakan konuşmasında özel okulları teşvik edeceklerini söylemiştir. Vallaha, hazır bu özel okulları teşvik ederken, desteklerken Millî Eğitim Bakanlığını da kökten özelleştirelim, siz de kurtulun Bakanım, biz de kurtulalım.

2017'de öğretmen strateji belgesi, ders saatleri çizelgesi, mescit zorunluluğu, kurum açma kapatma yönetmeliği, Ensar, İlim Yayma ve Birlik Vakfı protokolü, müfredat düzenlemesi ve son dönemde yaşadığımız sürgünlerle de AKP Hükümetinin eğitime yönelik inşa sürecinin hız kesmeden sürdüğünü görüyoruz. MEB'in Ensar'la imzaladığı protokolün vakfa "uçsuz bucaksız" denecek bir inisiyatif tanıdığını, Bakanlığın yetki ve sorumluluk alanında olması gereken müfredatın, neredeyse "anahtar teslim" denecek tarzda vakfa bırakıldığını hatırlatmak gerek. Üstelik Ensar Vakfının sadece ortaokul ve liselerde değil, yaygın eğitime yani halk eğitim merkezlerine girdiğini de görüyoruz. Son protokol, bu vakfa ülke genelindeki 1000'e yakın halk eğitim merkezlerinde kurslar düzenleme hakkı veriyor. Çok daha önemlisi ise kendi müfredatını oluşturmaya kapı açıyor. Ensar, Millî Eğitim Bakanlığını arkasına alarak milyonlarca yetişkin insana, üniversiteye giriş kursundan din adamlığı kursuna kadar değişen çeşitlikte programlar verebilecek. MEB verilerine göre Türkiye genelinde 986 halk eğitim merkezi buluyor. Merkezlerde 3 milyon 400 bin civarında erkek, yaklaşık 4 milyon da kadın kursiyer eğitim gördü. Anlaşılan Bakanlık anahtar bir vakfa vermiş, iş yapıyor görünmekten başka bir işlevi de kalmamıştır.

Eğitimin dinî yaşama hizmet etmesi en katı biçimiyle Suudi Arabistan'da görülen bir uygulama. Orada dine uygunluk denetimi Eğitim Politikası Yüksek Komitesi tarafından yapılır. Suudi Arabistan Anayasası'nın eğitimle ilgili maddesi -Madde 13- "Eğitim, gençlerin gönlünde İslam inancının yerleşmesini, onların bilgi ve becerilerle donatılmasını..." diye başlar. Türkiye şu hâliyle kendi anayasasını değil, âdeta Suudi Arabistan Anayasası'nı uygulamaktadır.

EĞİTİM-BİR-SEN'in talep ettiği gibi "Atatürkçülük" kavramı sosyal bilimler derslerinin müfredatından tamamen çıkarıldı, Atatürk'ün işlenişinin kapsamı daraltıldı. Bakanlık ayrıca biyoloji ders programından Darwin'in evrim kuramını da çıkardı. Peki bu kapsamda düzenlenen müfredat değişikliği ne anlama geliyor? Evrim kuramına yer vermeyen müfredat bilimle bağını koparmış demektir. Bir müfredatta bilime yer verilip verilmemesi evrim kuramına ne ölçüde yer verildiğine bakarak anlarız. Çünkü evrim kuramı, hayata eleştirel bakabilmemizi sağlayacak bilimsel yöntemi herkesin anlayacağı yalınlıkta sunar. Biyoloji dersinde evrim kuramına yer verilmemesi diğer derslerin içeriğinin de bilimsellikten uzak olduğunu kanıtlar.

Okul müdürleri ve müdür yardımcılarının seçildiği mülakatlarda listenin neredeyse tamamının, adı geçen sendikaların üyelerinden oluşması da dikkat çekilmesi gereken ayrı bir noktadır.

Özellikle vurgulamak gerekir ki 4+4+4 sistemi kız çocuklarımızı okuldan uzaklaştırıyor. 2016-2017 verileri henüz açıklanmadığı için, 2015-2016 yılı verilerine göre birinci kademe eğitimi tamamlayarak ikinci kademe eğitime yani ortaokula geçen 5 milyon 211 bin 506 çocuğumuz var. Ancak bu çocuklarımızdan 338.075'i çeşitli nedenlerle eğitimine okulda devam edemeyerek ayrılmak zorunda kalmış. Açık öğretim ortaokul programına geçiş yapması sağlanan bu öğrencilerin 211.882'si kız çocuğu, başka bir deyişle, kâğıt üzerinde yani uzaktan eğitim görenlerin yüzde 63'ünü kız çocuklarımız oluşturuyor.

OECD araştırmasında geleceğin bilim insanlarının hangi ülkelerde yetişeceğini anlamaya çalışıyorlar. Listenin başında Almanya yer almaktadır ama ardından gelen üç ülke oldukça sıra dışı: Estonya, Finlandiya, Meksika. Bu ülkeler dünyada, gençlerini bilimsel kariyere en çok yönlendirenler arasında yer almaktadır. Tahmin edileceği üzere, Türkiye maalesef bu sıralamada en son sırada yer alıyor. Son sıralarda değil, en son sırada yer alıyor. Ekonomik rekabetin inovasyona dayandığı bir çağda bu oranlarla dünyayla nasıl rekabet edeceğiz?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bir önemli nokta da gençlerin bir şekilde yerleştirildikten sonra üniversite diye kapısından girdiği kurumların hâlidir. Akademik kadroları tasfiye edilmiş, özgürlüğün yerine itaatin, yetkinlik yerine partizanlığın geçer akçe hâline geldiği kurumlar olmuş; olağana dönüşmüş OHAL'e ilave, öğrenciler de 12 Eylülcüler aratacak disiplin yönetmeliği ve idari uygulamalara maruz bırakılmaktadır. Akademik özerklik ve özgürlükler, çiğnenen cüppelerin işaret ettiği üzere, postalların altında zapturapt altına alınmak istenmektedir. Bunların olduğu yerde yetişen öğrencilerden itaatkâr parti bürokratları çıkar belki ama özgür düşünceli, araştıran, eleştiren ve daha iyiyi kurmaya muktedir bir gençlik asla çıkmaz.

Barış bildirisi imzacılarından 400'e yakın akademisyen kanun hükmündeki kararnamelerle görevinden ihraç edilmiş, süresiz açığa alınmış veya istifa ya da emekliliğe zorlama yoluyla üniversitelerden uzaklaştırılmıştır. Akademisyenlerin ihracı açık bir Anayasa ihlali anlamına gelmektedir. Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre "Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar." Ancak aralarında barış akademisyenlerinin de bulunduğu binlerce akademisyen, idari bir tasarrufla, Hükümet tarafından, savunmaları alınmadan, somut bir suçlama yapılmadan üniversiten çıkarılmışlardır. Şimdi görüyoruz ki bu akademisyenlere tek tek ve sırayla davalar açılıyor. En son öğreniyoruz ki Galatasaray Üniversitesinde farklı fakültelerde görev yapan akademisyenlere dava açılmış. Zaten ağır bir mobbing altında işlerini yapmaya çalışan bu akademisyenlere dönük bu uygulamaları kabul etmek mümkün değildir? Sayın YÖK Başkanından bu konuya dair kapsamlı bir açıklama beklemekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adrese dayalı kayıt sistemi öğrencilerin istediği okula gitme hakkını ortadan kaldırmaktadır. Üstelik de okullar arasındaki eşitsizlik, adrese dayalı kayıt sistemiyle sınıfsal eşitsizlikleri de artıracaktır. Çok sayıda veli, öğrencisinin gitmesini istediği okulların bulunduğu bölgelere taşınacak ve buralarda oluşan yoğunluklar da yeni sorunlara neden olacak. Ekonomik nedenlerle ikametini değiştiremeyen ailelerin çocukları ise buldukları adres bölgesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen son cümlelerinizi alayım.

MUSA ÇAM (İzmir) - ...bulunan okul türüne mecburen yerleşmek zorunda bırakılacak. Sonuçta yapılan her açıklama, eğitim sisteminde var olan eşitsiz koşulları daha da derinleştirecektir. Biliyoruz ki lise bina sayısının yetersizliğinden kaynaklı, 2012'den bu yana, 2 milyonu aşkın öğrenci örgün eğitim dışına çıktı. Yaşanılan, fiilen eğitim hakkı ihlalidir. Eğitim hakkı ihlali okulların donanımı, fiziksel koşulları açısından da eşitsizlikler barındırıyor. Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'yle yapılan değişiklik üzerinden fiilen imam-hatip öğrencisi olmak zorunda bırakılmaktadırlar.

Son cümlem: Burada öğrencilere imam-hatip liseleri tercihi dışında başka bir tercih yöntemi bırakılmamaktadır. Bazı yerlerde üç imam-hatip lisesi var, bir de Anadolu lisesi ama o Anadolu lisesinin de kontenjanı belli. Böyle bir durumda, bu kadar dengesiz bir okul dağılımının olduğu bir eğitim sisteminde beş okulla öğrencilerimizi sınırlandırıp ondan sonra açıklama yaparak "Öğrencilerimizi istemedikleri okula göndermeyeceğiz." söylemleri ne yazık ki gerçeği yansıtmıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) - Fırsat eşitliğini engelleyen, okumak isteyen çocuklarımızın önünü kesmeye dönük bu tür uygulamaları kabul etmek mümkün değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, sizin de zulmünüz artsın, iyi mi!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aydemir, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, başlarken bir hak teslimi yapacağım hak teslimi yapan birisi için. Zühal Topcu Hanımefendi’yi dinledim ben, hakikaten çok öğretici bir konuşma yaptı ama o arada politikalara dönük de hakkı teslim eden yaklaşımı oldu. Kendisine çok teşekkür ediyorum. Yani bütün bütün, mefhumumuhalifinden yaklaşılmadığı zaman hakikaten öğretici oluyor.

BAŞKAN – Efendim, süreniz on dakika, hatırlatayım da size...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tamam.

Değerli Başkanım, Sevgili Bakanım; şahsınızda bütün heyeti saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime Sayın Cumhurbaşkanımıza ait olan bir vizyon belirlemesiyle başlamak istiyorum, diyor ki Sayın Cumhurbaşkanımız: “Üstat Necip Fazıl’ın ifade ettiği gibi ‘Durun kalabalıklar, bu cadde çıkmaz sokak.’ diyebilen bir gençlik istiyoruz. Bu, cehalete “çıkılmaz sokak” diyebilen bir gençlik. Böyle bir bilinçle, böyle sağlam iradeyle kendini yetiştirecek, milletimize yönelecek her tehdidin karşısında dimdik durabilecek gençlik en büyük hayalimiz.” Ve belğ bir hedef koyuyor ak önderimiz: “Biz istiyoruz ki önümüzdeki dönemde ülkemizin yeni Alparslanları, yeni Fatihleri, yeni Gazi Mustafa Kemalleri çıksın; bunu gerçekleştirelim istiyoruz. Biz istiyoruz ki bu topraklardan daha nice Yunus Emreler, Mevlânalar, Itriler, Mimar Sinanlar yetişsin.” 2002’den bugüne her alanda tarihe geçecek ilerleme kaydeden ülkemizin eğitim ve öğretimdeki temel hedefi bu. Mazisine ait değerler ve zirveler temelinde çağdaş bilgi ve birikime sahip bir gençlik. Tarihi geçmişiyile barışık, geleceğe yön vermeye amade bir gençlik. 15 Temmuzdaki gibi millî iradeye ipotek koymaya kalkışan hainler karşısında milletimizin vicdan, dirayet ve irfanını sergileyerek bir direniş destanı yazan gençlik. Millî Şairimiz bu gençliği “Asım’ın nesli” olarak takdim ediyor ve o ruhu, o gençliği “Asım’ın nesli diyordum ya nesilmiş gerçek / İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecek.” ifadeleriyle kaydediyor. Böylesi bir nesli inşa etmek üzere mübarek bir niyetle eğitimde ilkleri başlatan Sayın Cumhurbaşkanımızın şahsında tüm eğitim camiasına müteşekkirimiz.

Sayın Bakanım, biz on altı yılda her alanda ezberleri bozduk, her alanda alışılmış cehalet ve geri kalmışlık atmosferini yok ettik; eğitim meselesinde çıkmazda olan bir Türkiye vardı, o alanda da ezberleri bozduk. On altı yılda 2002 yılına kadar yapılmış derslik sayısını katlayarak yürüdüük, bir yapılanma ve bir yatırım dönemi yaşadık. İlköğretimden ortaöğretime kadar tüm eğitim kurumlarımızda ücretsiz ders kitapları dağıtım sistemine geçildi. Bunlar aslında bilinen şeyler ama tekrarda fayda var, ısrarla tekrar etmek lazım çünkü hakikaten insan hafızası nisyanla malul, unuttuyoruz; bazen de siyasi yaklaşımla, muarız kafasıyla bunları unutturmaya çalışıyoruz. Onun için altını çizerek her seferinde söylemek lazım. O babdan söylüyorum Değerli Bakanım.

Eğitimde yeni sistemle, 28 Şubat darbe döneminin ürünü haksızlıklara, adaletsizliklere, katsayıyla ortaya çıkan mağduriyetlere son verildi, ortaöğretimde ayrımcılık ortadan kaldırıldı, 76 olan üniversite sayısı 200 eşiğine geldi, üniversitede okuyan gençlerimizin sayısı 10 milyon sınırında, her yıl milyonlarca öğrenci üniversitede eğitim görme imkânına kavuştu. Bunlar ilktir, tektir ve takdirliktir. Hasılı, bu ak dönem ekonomik kalkınma yanında eğitim kalkınması dönemidir.

Değerli arkadaşlarım, devrisabık yapmak istemem ancak dünü hatırlamadan bugünü görmek mümkün değildir. İnançları sebebiyle, inançlarının gereğini yapıyor diye gençlerimizin üniversitelerden atıldığı dönemleri, milyonlarca gencin yükseköğretim hayalini gerçekleştirmediği yılları unutmamak, unutturmayacağız. Fikir, inanç ve girişim özgürlüklerinin kısıtlandığı, yükseköğretimin bir ayrımcılık hâline geldiği, kaliteli eğitimin ancak yüksek gelir dilimine mensup aile çocuklarına münhasır kılındığı dönemler hatırımızdan çıkmıyor. Yükseköğretim kurumlarının metropollerde yoğunlaştığı, her şehirde bir üniversite kurulmasının hayallere bile giremediği dönemleri hatırdan çıkarmak mümkün değildir. Şimdi hâle bakın ve lütfen şükürle bakın. Katsayı ayrımcılığından mağdur olan yok, dar gelirli olan çocukları da dâhil olmak üzere her öğrenci ücretsiz dağıtılan ders kitaplarıyla eğitim alıyor, eğitimde kalite ve nitelik farkına imkân vermeyen, özellikle Anadolu’umuzun ücre köşelerindeki gençlerimizin eğitim fırsatlarından yararlanmasında kampüslerimiz şehir şehir yükseliyor, her ilinde üniversite olan bir Türkiye var artık, gençlerimiz inanç özgürlüğü içinde eğitim imkânlarından yararlanıyor, başörtüsü zulmünden eser yok. Burada eğitimde çağ atladığımızı belığ biçimde kaydeden, ülkenin kavuştuğu eğitim nimetlerini vurgulayan bir tarifi hatırlatayım, Sayın Cumhurbaşkanımız “Biz öğrenciyi üniversiteye değil, üniversiteyi öğrencinin ayağına götürdük. Yaptığımız iş bu. Bizler bu konuda rahatız.” diyor ve vurguluyor: “Eğitim kimsenin tekelinde değildir, olamaz; eğitim de sağlık da ulaşım da diğer tüm hizmetler de sadece mutlu azınlığın, parası olanların değil, tüm milletin hakkıdır.” İşte geldiğimiz mükemmel konum budur.

Değerli arkadaşlarım, biz ilimle yoğrulmuş irfanın, hikmetin temsilcisi bir milletiz. Nitekim bu hazinemizi 15 Temmuzda bir ihanet odağını tarihe gömerek ortaya çıkardık. Millî irade, basiret, irfan ve izanını bir kez daha ortaya koydu. Millî irade şuuru vesayet alçaklığına galip geldi. Bunda, hiç şüphesiz, aldığı eğitimle tarihiyle barışan, dil, inanç, kültür değerlerine yeniden dönen gençliğimizin payı büyüktür. Millî irade terbiyesinden geçmiş, tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet idealine nefislerini adayan gençlerimize minnettarız.

Evladı olmaktan müftechir olduğum Erzurum’un beşerî kıymetlerinden merhum Prof. Dr. Mümtaz Turhan “Bir memlekette herkesin okuryazar olması, herkesin tahsilden geçmesi kalkınmanın bir sebebi değil fakat neticesidir.” diyor. Mümtaz Turhan, değerli Kamil Aydın Hocamın da ilçesinden hemşehrisidir. Kendisiyle iftihar ediyoruz, Kamil Hocamla da öyle.

Bu bir sosyolog tespiti tabii. Bugün Türkiye’de herkes ama herkes eğitim alma hak, fırsat ve imkânına sahip. Yukarıda kaydettiğim üzere, her yıl 2 milyon gencimiz yükseköğretime başlıyor, üstelik üniversite seçerek. Tüm bu gelişmeler, aynı zamanda, ülkenin iktisaden kalkındığının da resmidir. Hâle şükrediyoruz, katkısı olan herkese teşekkür ediyoruz.

Sayın Başkanım, yükseköğretimde kaliteyi yükseltmek amacıyla misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma dönemi başladı. “Araştırma üniversiteleri” gibi, yükseköğretim lisanımıza yeni bir kavram girdi. Ankara, Boğaziçi, Erciyes, Gazi, Gebze Teknik, Hacettepe, İstanbul, İstanbul Teknik, İzmir İleri Teknoloji ve Orta Doğu Teknik Üniversiteleri...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Üniversitelerin işi araştırma. Her yerde ayrımcılık. Yüzde 10 nitelikli, yüzde 90 niteliksiz; üniversitelerin yüzde 5’i nitelikli, diğerlerini öylesine kurduk, gariban çocukları okusun diye kurduk.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mehmet Hocanın konuşması varsa yarısını alacağım o konuşmanın Başkanım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Her seferinde aynısını yapıyor, bu defa yarısını alacağım Başkanım.

BAŞKAN – Bir dakikanız kaldı.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öyle mi?

...proje kapsamında araştırma üniversiteleri arasına girdi. Çukurova, Ege, Selçuk, Uludağ ve Yıldız Teknik Üniversiteleri de yedek listeden bu statüden yararlanacak. Dikkat edilirse, aralarında, kaliteli eğitim arayışının göç nedenlerinden birini oluşturduğu Doğu Anadolu Bölgesi illerinden üniversite yok. Oysa, bizim, 61'inci bilim yılını idrak etmiş Atatürk Üniversitemiz ve bölgeye yüksek teknik eğitim sinerjisi taşıyan Erzurum Teknik Üniversitemiz var. Bu bazda, bölgenin yüksek eğitim dikkat ve hassasiyetini ifade etmesi noktasında bizim bir üniversitemizin de bu projeye dâhil edilmesini, Sayın Bakanım, özellikle hususen istirham ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ricayla oluyor bu işler zaten.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, eğitim kampüsleriyle ilgili, biliyorum ki Bakanlığımızın farklı bir yaklaşımı var. Evlere yakın okullar projesi şu anda cari. Ama bizim, Erzurum'da bunun güzel bir uygulaması başlatıldı. İlçeler noktasına da taşınmasını bu bapta da hususen talep ediyoruz Sayın Bakanım.

Başkanım, yani ben bu arada çok müteyakkız duruyorum çünkü hem de süre bitti. İki dakika ilave talep ediyorum.

BAŞKAN – Vallahi, Sayın Aydemir, kimseye vermiyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hemen iki... Ama burada öyle bir hâl, geliş yok.

BAŞKAN – Verirsem negatif ayrımcılık yapmış olurum.

Yani, ben sadece cümlelerinizi tamamlamanız için açacağım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Başkan tarafsız ve bağımsızdır.

BAŞKAN – Evet. Sadece cümlelerinizi tamamlamanız için...

Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, yine, kurulması planlanan öğretmen akademilerinden birinin Erzurum'da kurulması ve Atatürk Üniversitesinin bilimsel birikim ve bilimsel zenginliklerinden öğretmenlerimizin istifadesi diğer bir beklentimizdir.

Ve tabii öğretmenlerimiz... İlçelerimizde öğretmenlerimizin daha rahat ve huzurlu eğitim ve öğretim vermesi için lojman sayısının artırılması talebimiz var.

Bir diğer temennimiz de Erzurum'da bölge ölçeğinde eğitim ve öğretim hizmeti verecek şekilde donanım ve imkân sunan üçüncü fen lisesinin kurulmasıdır Sayın Bakanım. Bunu hususen talep ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kalan sürem yarısını Sayın Aydemir'e veriyorum.

BAŞKAN – Sizin süreniz kalmadı efendim, kalsaydı yapardık ama süreniz kalmadı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sadece iki dakika. Yok mu süresi?

BAŞKAN – Yok, kalmadı efendim. O, kendisi fazlaca konuşmuş.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Peki, bütçemiz hayırlı uğurlu olsun.

Çok teşekkür ediyorum

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Günal, süreniz beş dakika.

Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, buradayım efendim. Komisyon üyesi olmayınca arkaya düştük, süremiz de yarı yarıya düştü.

Hepinize saygılar sunuyorum değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Uzatma da yapmıyoruz. Haberiniz olsun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim. Ben zaten çok konuşmayacağım. Komisyon üyesi arkadaşlarımız burada, aynı zamanda Millî Eğitim Komisyonu üyesi arkadaşlarımız da burada.

Bütçenizin hayırlı olmasını baştan temenni ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığının gerçekten çok ağır sorumlulukları var. Hele hele şu anda sistem tartışmaları çok fazla. Ben onlara girmeyeceğim çünkü her sistemin kurallarından ziyade uygulamasının önemli olduğunu biliyoruz. İnşallah, bu keşmekeşten çıkacak bir şeyler olur. Onu da arkadaşlarımız takip edecek.

Ben bir fikrî takip için söz istedim Sayın Bakanım siz gelince. Yusuf Bey hemen gülmeye başladı, biliyor. Yani gülüyor ama bu sefer biraz zülfiyâra dokunacak. Orhan Bey de biliyor, bütün arkadaşlar biliyor. Yalnız, benim anlayamadığım bir şey var: 31 Ekimde yeni bir protokol yapmış Millî Eğitim Müdürlüğümüz. Siz hemen bakıyorsunuz. Şişli'deki meslek liseleri kampüsü diyoruz artık ona. Mesleki ve teknik anadolu lisesi ve müstemilatından oluşan bir yer var. Ben, geçtiğimiz haftalarda gittiğimde tekrar gezdim ki o zaman bu protokol yoktu. İki üç hafta önce gittim, yerinde arkadaşlarla bir daha ziyaret ettim. Çünkü ben bir şey söylüyordum, Sayın Müsteşarım, değerli Hocam Yusuf Bey diyor ki: "Ben ilgileniyorum."

Şimdi, kaçınıcı tadilat oldu, önce onu merak ediyordum. Yani, imzaladıktan sonra, bu iş akımıyla, yapımıyla ilgili protokolda kaç değişiklik yaptınız? Bu son değişikliğin nedeni nedir? Daha özet söyleyeyim mi Sayın Bakanım, kestirmeden, siyaset yapmadan: Gerisini siz bir takip ederseniz sevineceğim.

Biz ona baştan söyledik. Arkadaşlarımız da ilgilendiler. Üstleniciyle -artık vakıf demiyorum çünkü artık üstlenici doğrudan her şeyi takip ediyor- bir iş paylaşımı yapıldı, o da kendine göre bir iş merkezi yapacak özetle. Ama verdiği sözde, önce okulun binasını yapıp sonra kendininkini yapacaktı. Kendilerinde var fotokopisi. Bu sözleşmeyle "Önce ben işimi göreyim. Okul dursun, barakalara taşınsın." diyor. Bu olmaz. Zaten baştan da olmazdı ama bir orta yol buldular. Ona da razı değildik ama bir orta yol buldular. Şimdi yeniden bir tadilatla... Yani işveren için mi çalışacağız, okulu korumak için mi çalışacağız? Başka bir bakanlık olsa anlarım. Oradaki arkadaşlarımızla görüşürseniz... Sayın Müsteşarım da Sayın Bakan Yardımcımız da geçmişini biliyorlar. Ama şimdi bu noktaya geldikten sonra... Önce okulumuzu yapsın, sonra oraya ne istiyorsa yapsın. Şimdi orayı yaptıktan sonra çıkarınca herhâlde yeni bir plan tadilatı daha yapacaklar, daha doğrusu iş akışıyla ilgili sözleşme. O zaman "Tamamen okulu başka yere çıkaralım." diyecekler çünkü başladığımız nokta oydu. Kademe kademe

bir yere getirildi, şimdi geri adım atıyoruz. Benim anladığım bu. Başka bir şey varsa arkadaşlarımız bilgi versin. Sözleşme ısrarla öncelik sırası... Ben biliyorum ne olduğunu. Yusuf Bey kafa sallıyor ama fazla uzun vaktim yok diye... Böyle, tamamını biliyorum, yerinde de gezdim, ne yaptıklarını biliyorum.

Nezaketim çerçevesinde daha fazlasını söylemiyorum Sayın Bakanım. Eğer siz inceleyip bana söylerseniz ben ikna olup ben de arkadaşları ikna edeceğim ama ben orada gördüğüm manzardan ve bu sözleşmenin maddelerine bakınca ikna olmadım, bu konuyu ilk gündeme taşıyan kişi olarak da üç dört yıldır... Ta o zaman Bakanımız da başladı yani Çevre Bakanı da bir sürü şeyler yaptı. Dolayısıyla, bunu takip eden birisi olarak, son geldiği noktada, bu, 31 Ekim 2017 tarihli protokolün okullarımızın yararına olmadığını ve tam tersine, dezavantajlı bir durum oluşturduğunu, oradaki çocuklarımıza da kış gününde yeniden, başka şekillerde taşınmaya yol açacağını gördüm. Önce yapsın okulumuzu, sonra sizin yaptığımız protokol çerçevesinde, değiştirmeden, bir önceki protokolda neyse gerekli olan, sonra dönsün, kendi yapacağı, sizin yaptığınız anlaşmayı da artık yapsın, ondan vazgeçtik.

Teşekkür ediyorum.

Gerisini burada Komisyon üyesi arkadaşlarımız iletecekler.

Sayın Başkanım, gördüğünüz gibi, beş dakikayı tamamlamadan tamamlamış bulunuyorum.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Gerçekten şok içindeyim. Bizim Komisyondan gidince size bir hâller olmuş Sayın Günal.

Teşekkür ederiz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Estağfurullah efendim.

Ben Sayın Bakanın iyi niyetine güvendiğim için gerisini söylemiyorum. O araştıracaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Başkan Yardımcımıza teşekkür ediyoruz.

Evet, Sayın Gürer, süreniz beş dakikadır, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî eğitimle ilgili 6 bakanın, 3 müfredatın ve o kadar da sınav sisteminin değiştiğini ya da söylenecek çok sözü bizim Komisyon üyelerimiz söylemiştir.

Ben de taşınmalı eğitim konusuna değinmek istiyorum. Taşınmalı eğitim ülkemizde ciddi ve önemli bir soruna dönüştü. 1 milyon 271 bin 738 öğrenci taşınmalı eğitim almakta. Taşınmalı eğitim, köylerde göçü hızlandıran bir uygulama olduğu gibi, kız çocuklarının da okullu olmasını engellemektedir.

Derslik başına düşen öğrenci sayısının, sunumda Sayın Bakan, ilköğretimde 24, ortaöğretimde 23 olduğunu açıklamıştı. Bizim orada 25 tane öğrencisi olan ortaokul daha yeni yapılmış 2007 yılında Kızıören’de, kapatıldı. Sayın Müsteşarı aradım, konuyu kendisine de ilettim. Bu tür yeni olan her şeye vakıf, her şeyde var olan okulların kapatılması yönetmeliğe dayandırılıyor ve yönetmeliğin 13’üncü maddesinde “40 kişinin altına düşen ortaöğrenim kapanır.” deniyor. Bunu 20 veya 25 olarak değiştirdiğimiz zaman en azından köylerdeki okulların kapanmasını engellemiş oluruz.

Taşınmalı eğitimde çocuklar, veli, okul ilişkisi koptu. Ayrıca yedikleri yemeklerden de doğru dürüst çok bir gıda alamadıkları için sorunlar var. Ayrıca erken saatte kalkıp geç saatte minibüslerle döndüklerinde de bayağı mağdur oluyorlar. Taşınmalı eğitim konusunda siz de Urfa’daki konuşmanızda

söylemişsiniz, ciddi olarak ele alınmasının gereğini düşünüyorum çünkü sayı düşürülerek bazı okulların kapanması engellenebilir. Görüştüğümde Millî Eğitim müdürleri haklı olarak müfredatı gerekçe gösteriyorlar, “Yönetmelikte 40 olduğuna göre biz buna uymak zorundayız.” diyorlar.

Ayrıca bu yıl servisin olmadığı yerlerdeki çocukların gidiş geliş ücretlerini kendilerinin karşılaması uygulamasına da geçildi. Bir kişi çocuğu için 250 lira ödemek zorunda kalıyordu. Kısmen bazı yerlerde vali beyle de yaptığımız görüşmelerde bu konuda bir iyileşme sağlansa da sorun var.

Ayrıca ülkemizde çocuk işçi sayısı giderek artıyor. Çocuk işçi sayısının artması demek eğitim almayan öğrenci anlamına geliyor. Bu bağlamda da bir çalışmanın ihtiyaç duruma geldiği gerçek çünkü aileler yoksullaştıkça çocuklarını okuldan alıp çırak olarak iş yerlerine veriyorlar.

Yine, bölgemizde de oldu, engellilerde öğrenci sayısı düştüğü için kapanan okullar var. Bizim orada işitme engelliler... Daha önce başka okullar da kapandı. Engellilerin sayısı 1 bile olsa onlara eğitim verilmesinin gerekliliğine inanıyorum.

Kız çocuklarının taşınmalı eğitim nedeniyle okulsuz kalması yanında ayrıca erken yaşta evlilikler nedeniyle de veliler bir yerden bir yere çocuklarını çok göndermek istemiyorlar.

Bölgesel kalkınma odaklı üniversiteler kapsamında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi yer almıyor, oysa oradaki Dericilik Okulu öğrenci sayısı azlığı nedeniyle kapatılmak zorunda kaldı. Niğde'nin bu tür konularda dikkate alınmasını talep ediyorum.

Sunumda 2003 yılından bugüne kadar başış yapan 48.463 hayırsevere teşekkür ediliyor. Bu FETÖ okullarını yaptıranlar da bu teşekkürden nasibini alıyor mu, yoksa onlar bu sayının dışındalar mı, o da sunumun içinde yer almadığı için dikkatimi çekti.

Atanamayan öğretmenler sorunu sürekli bizlere de iletiliyor. Bu konuda siz 20 bin kişinin 2018'de alınacağını açıkladınız ama 100 bin öğretmen açığı olduğu söyleniyor, 300 bine yakın da atama bekleyen var. Böyle giderse on yılda mevcut tükenmiyor, onlara yeni öğretmenler ekleniyor. O zaman o konuda da farklı bir çalışmaya ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Bir de Sayın Bakanım, bunu daha önce de belirtmiştim, kuru üzüm dağıtılıyor. Şimdi, obez ve şeker hastası olan çocuklara kadar bu indigine göre kuru üzüm çocukların sağlık taramaları yapıldıktan sonra mı veriliyor, yoksa rastgele herkese veriliyor mu? Çünkü bunların da çocuklar üzerinde olumsuz etkisi ve yansımaları olabileceğini düşünüyorum.

Millî eğitimle ilgili siz konuşmalarınızda vurgu olarak söylüyorsunuz, “Atatürk'ü biz kimseye unutturmayız.” diyorsunuz ama müfredat unutuluyor. Bu yılki uygulamalarda Atatürk'ün adı çok geçmiyor, sosyal bilgiler kitabında dahi bazı konular çıkarılmış durumda. Bu konuların da dikkate alınmasının ihtiyaç olduğunu düşünüyorum çünkü Mustafa Kemal Atatürk'ten uzaklaşmak Türkiye'den uzaklaşmak demektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Açikkapı, buyurun.

Süreniz on dakikadır.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyeleri; öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyor, görüşmekte olduğumuz 2018 yılı Millî Eğitim Bakanlığı bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Bir eğitimci olarak, bir öğretmen olarak eğitim camiamızı, öğretmen ve öğrencilerimizi de saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Hükümet programlarımızda çok isabetli bir şekilde vurgulandığı gibi Türkiye'nin gerçek gücü, gerçek üstünlüğü, genç ve dinamik nüfusumuzdur. Sahip olduğumuz en büyük sermaye gençlerimizdir, çocuklarımızdır, evlatlarımızdır. Bu gerçeğin ışığında hareket eden hükümetlerimiz eğitimde fırsat eşitliğinde ve eğitim imkânlarına erişim konusunda çok önemli mesafeler katetmiştir. Okullaşma oranı ve fiziki şartların iyileştirilmesinde, millî ve manevi değerlerle yoğrulmuş gençlerin yetiştirilmesinde cumhuriyet tarihinin en büyük atılım ve çalışmaları sergilenmektedir.

134 milyar 727 milyonluk bütçenin 2018 bütçesinin yüzde 18'ine tekabül edecek olması millî eğitime verilen önemin göstergesidir. On beş yıl önce bu bütçeler hayal dahi edilemezdi. Böyle olduğu içindir ki 2003-2016 yılları arasında 269.596 yeni derslik inşa edilmiştir. İnşallah bu çalışma ve gayretlerimizle bütün eğitim kurumlarında tekli eğitim yapılacak, 2023 itibariyle ikili eğitim yapan kurum kalmayacak, gayretlerimiz devam edecektir. 2002-2003 eğitim öğretim yılında ilköğretimde 36, ortaöğretimde 31, genel ortaöğretimde 34, mesleki ve teknik ortaöğretimde 27 olan derslik başına düşen öğrenci sayısı 2016-2017 eğitim öğretim yılında ilköğretimde 24, ortaöğretimde 22, genel ortaöğretimde 22, mesleki ve teknik ortaöğretimde 23'tür. 2023 hedefimiz var ve derslik başına düşen öğrenci sayısı ilkökulda 20, ortaöğretimde 20 kişi olacak şekilde düzenlenecektir. Derslik başına düşen öğrenci sayısı bu şekilde 20 hedefine ulaşacaktır. Bu hedefe ulaşmak içinse Hükümetimizin yoğun bir gayretle çalıştığını görüyoruz.

Yine, bütçe kaynaklarını arttırdığımız içindir ki 584.288 öğretmen istihdamı sağladı ve atanana her 3 öğretmenden 2'si hükümetlerimiz döneminde atanmıştır. Elbette milletimizi geleceğe taşıyacak, ülkemizi muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkaracak eğitimin temel dayanağımızdır ve eğitimle birlikte topyekûn kalkınmanın mümkün olduğunu biliyoruz. Milletimizi geleceğe taşımak gibi büyük bir hedefi bulunan vizyonumuz sayesinde yalnız başına fiziki koşulları iyileştirmenin yeterli olmayacağını da bilincindeyiz.

Elbette gençlerimiz yarınlarımızdır, geleceğimize. Öyleyse onları köklerine bağlı, geleceği kuşatıp kucaklayacak, geleceği anlayıp kavrayacak bilgi, beceri ve donanımla yetiştirmek gibi bir sorumluluğumuz var, gayretimiz var. Gençlerimizin hayata hazırlanması, onlara meslek, aş ve iş imkânlarının sağlanması da öncelikli hedeflerimizden bir tanesidir.

Eğitimi geleceğimize yapılan en önemli yatırım olarak gören bir anlayışımız var. İnsanımızın yaşam kalitesini yükselten, ülkemizin insan kaynağını çağdaş dünyayla rekabet edebilir donanıma kavuşturan ve hayat boyu süren bir süreç olarak görüyoruz. Hükümetlerimiz de bu bilinçle çalışıyor ve temel altyapı ve erişim sorunlarını önemli ölçüde çözüme kavuşturma gayretini sergiliyor.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da zaman zaman ifade ettiği gibi çok özverili ve yoğun çabalara rağmen eksiklik ve aksaklıklarla da karşılaşmış olmamız doğaldır. Bu eksiklik ve aksaklıkların çözümü noktasında milletvekilleri olarak çözüm arayışlarına destek olmak durumundayız. Eğitim politikalarının milletimizin arzu ve istekleri doğrultusunda başarıya ulaşması, toplumsal değerlerimizin daha fazla özümsemesi ve gelecek kuşaklara aktarılması için atılacak her türlü adımda Hükümetimize tam destek olmayı vazife sayacağız.

Önümüzdeki dönemde başta eğitimin kalitesini yükseltmek üzere, çok daha fazla atılımların gerçekleştirileceğine olan inancımız sarsılmaz bir şekilde tamdır. Bakanlığımızın 2017-2018 eğitim ve öğretim yılına mesleki ve teknik eğitim alanında uygulamaya konulan birçok yenilikle başlamış olmasının önemli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Ülkemizde birçok işletme sahibi sektörlerinde ihtiyaç duydukları personele ulaşımda zorluklar yaşarken birçok genç kardeşimiz de mesleki yeterlilik veya zanaatkarlıktan yoksun oldukları için iş bulamama endişesi yaşamaktadırlar. Ülkemizin nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılanması için sektörün taleplerini dikkate alan Milli Eğitim Bakanlığımızın sektörle olan iş birliğini öngören yeni mesleki ve teknik eğitim modelini hayata geçirmiş olması da takdir edilmelidir.

Bakanlığımızın önemli ve dikkat çeken bir çalışması da esnaf ve sanatkârlarımızın mesleki devamlılıklarının temini noktasındaki çalışmasıdır. Esnaf ve sanatkârlarımızın istihdam edebilecekleri çıraklara erişimlerini kolaylaştıran, çırakların da kendi bilgi ve birikimlerini arttırabilecekleri, meslek edinmelerini sağlayacak bir iş bulabilmeleri için çıraklık eğitiminin zorunlu hâle getirilmiş olması hayati önem arz etmektedir. Bunun için Bakanımıza ve ekibine teşekkür ediyoruz.

Ayrıca, çırak öğrencilerimizin mezun oldukları takdirde ustalık ve iş yeri açma belgesi alacak olmaları, çırak öğrencilerimizin istekleri hâlinde fark derslerini tamamlayarak meslek lisesi diploması alıyor olmaları ve üniversite sınavına girebiliyor olmaları da çok önemli bir husustur ve takdir edilecek bir çalışmadır.

Bakanlığımızın yaptığı çalışmalar içerisinde dikkat çeken ve takdir edilmesi gereken bir çalışma olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, birkaç konuda da Elâzığ ilimiz hususunda desteklerinizi isteyeceğim.

1933 yılında halkevi olarak inşa edilen hizmet binamız –öğretmenevimizden bahsediyorum- 1952 yılından 1972 yılına kadar kız öğretmen okulu olarak, 1972 yılından 1982 yılına kadar da eğitim enstitüsü ve lise olarak kullanılmıştır. 1983 yılında 27 yatak kapasitesiyle öğretmenevi olarak açılışı yapılmıştır. Malatya, Tunceli, Bingöl, Muş, Diyarbakır başta olmak üzere bölge illerinden sürekli gelen-giden tüm kamu görevlileri tarafından konaklama ünitesi başta olmak üzere yoğun olarak tercih edilmektedir. Kurumda son iki yıldır devam eden yenileme ve iyileştirme çabalarına rağmen, binamızın çok eski ve küçük olması sebebiyle birçok eksikliği bulunmaktadır. Şu an dahi yapılacak tadilatın 5 milyon TL civarında olması öngörülmektedir. Mevcut hizmet binamızın sosyal tesis olarak inşa edilmemiş olması, eski bir yapı, küçük ve yetersizliğinden dolayı defalarca tadilat yapılmış, ancak istenilen memnuniyet bir türlü sağlanamamıştır. Yeni ve ihtiyaçları karşılayan bir öğretmenevine ihtiyaç duymaktayız. Bu konuda yardımlarınızı bekliyoruz Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, ayrıca, daha önce hükümet konağı içerisinde yer alan Milli Eğitim Müdürlüğü binamız hükümet konağımız yıkıldıktan ve yenisi içerisinde de yer almadığından şu an yeterli bulmadığımız bir binada hizmet görmektedir. Yeni bir İl Millî Eğitim Müdürlüğü binamıza da ihtiyaç vardır.

Yine, bölgenin huzur ve refah şehri, güven şehri, Fırat Üniversitemizin akademik zenginliği ve fiziki altyapı yeterliliği olduğunu düşündüğümüz şehrimize, Elâzığ'ımıza ayrıca bir Açık Öğretim Fakültesi talebimiz vardır. Bu konuda da zattalilerinizin desteklerini bekliyoruz. Bu, Elâzığ için oldukça önem arz eden bir konudur Sayın Bakanım.

Bu dilek ve temennilerle yeni bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, bütün hazıruna saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Açıkkapı.

Sayın Arslan, süreniz beş dakikadır.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepimizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımız millî olmaktan çıkmış, siyasi ve ideolojik bir bakanlığa dönüşmüştür. Bunu öncelikle göz ardı etmemenizi rica ediyorum.

Önceden FETÖ terör örgütünün yuvalandığı Bakanlığınız şimdi de onları temizlemeye çalışırken başka tarikatlara ve vakıflara geniş kadrolar ve imkânlar veren bir konuma getirilmiştir. Bu kadrolaşma karşısında FETÖ terör örgütü yapılanmasında ve darbe kalkışmasından sonra ders alınmadığı görülmektedir. O nedenle, hızla, yeni ve ideolojik bir tarikat yapılanmasından vazgeçilmelidir, artık bu tür yapılanmalara kesinlikle son verilmelidir.

Siyasi iktidarınızın on beş yıllık görev süresinde 6 bakanlık değişti. Her bakanlık yeni uygulamalar ve sınav sistemleriyle millî eğitim mevzuatı ve uygulamalarını tam anlamıyla alabora etmiştir. Bunu düzeltme yönünde çalışma yapmak yerine siz de yeni döneminizde eğitim sistemini bozmaya devam ediyorsunuz, sınav sistemlerini değiştiriyorsunuz.

Millî eğitimi imam-hatipleştirmeye devam ediyorsunuz. 2002 ile 2016 arasında imam-hatip okullarını 3 misli artırmışsınız. Diğer okullara baktığımızda Anadolu liseleri, fen liseleri ve teknik liseler ise yerinde saymıştır. Artık bu tür imam-hatip okulu yapmaktan ve açmaktan lütfen vazgeçin. Ülkemizin imama ihtiyacı yok, yeteri kadar imam var. Fen ve teknik okulların açılmasını sağlayın, nitelikli eleman yetişmesine de olanak verin diye belirtmek istiyorum.

Bizim ülkemiz eğitimde ve kalkınmada bir yere gelmişse laik eğitim, cumhuriyet eğitimimiz sayesinde gelmiştir. Topal da, aksak olarak da yürümüş olsa demokrasimizin sayesinde buralara geldik. Bunları bir kenara bırakarak çağdaş ve laik eğitimin cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ismini birçok ders kitaplarından çıkartarak farklı isimlerin kitaplara girmesine ve öğrencilerimizin daha çok Atatürk bilgilerinden uzak kalması, ağırlıklı olarak dinsel bir eğitime doğru gidildiği, karma eğitimin birçok alanlarda da azaltılmaya çalışıldığı görülmektedir.

Biz ülke olarak şeriatla yönetilen bir ülke değiliz, laik cumhuriyetle yönetiliyoruz. Laikliğe, cinsel eşitliğe uygun eğitim maalesef verilmiyor. Bakanlığınızın hazırladığı 11 ve 12'nci sınıflarda okutulan "Hazreti Muhammed'in Hayatı" adlı kitapta yer verdiğiniz bilgileri size okumak istiyorum:

- “1) Kocaya itaat ibadettir.
- 2) Bekârlık sultanlık değil, sancılı bekleyiştir.
- 3) Erkek daha ileridedir.
- 4) Ateistle evlenmeyin.
- 5) Evlenirken dindar kadın seçin.
- 6) Boşanma hakkı erkeğindir.”

Şimdi, size soruyorum: Bu tür sorulara gerçekten gerek var mı? Genç çocuklarımızın beyinlerini karıştırmaya, cinsel yönden eşitlik yönüyle onların kafalarını farklı yönlere çekmeye gerek var mı? Bu tür bilgilerin hızla ders kitaplarından çıkartılması gerekmektedir.

Sayın Bakan, Millî Eğitimde çalışan öğretmenler ve görevlendirilen idareciler de ağırlıklı olarak ideolojik anlamda size yakın olan bir görevlendirme yapmaktasınız. Bunlardan da vazgeçin. Artık ülkede gerçekten herkesin görev yapabileceği, sadece iktidar yanlısı kişilerin, öğretmenlerin yönetmesinin ötesinde herkesin yönetme görevinin okullarda olduğunu görmelisiniz. Üniversite eğitimi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arslan. Çok sağ olun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Teşekkür edeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Demir, buyurun.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, salondaki herkesi selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, 7 Kasım'da baba Nezir 10 yaşındaki Yiğitcan'ı bıçakla öldürdü. İçimiz kıyıldı. Nasıl bir ülkede yaşadığımızı... Nasıl bir iklim oluşturduk? Buna benzer olaylar gün geçtikçe artıyor. Size bir pasaj okumak istiyorum:

“Kahkaha Gülleri” adında 2'nci, 3'üncü sınıflar için piyasaya sürülen masal kitabında “Farkındayız, sadece kitap değil bir dünya veriyoruz.” sloganı kullanan Nar Yayınlarından çıkan İhsan Büyükçolak'ın derlediği çocuk kitabı çocuklarımıza uygun olmadığı fark edilir edilmez derhâl yayından kaldırılmış, piyasaya verilmiş olanlar toplattırılmıştır. Söz konusu yayın nedeniyle kamuoyundan özür dilenmiştir.

Bakın ne diyor pasajda: “Babası oğlunu öldürmüş. Başını odunların arasına koyup eve getirmiş, hanımına göstermiş. Hanım hiçbir şey dememiş. Ertesi sabah çocuğun başını kazana atmış, altına ateş yakmış. Öğle olduğunda kız sokaktan gelip üvey anasına ‘Yemeğimi hazırla, yiyip okula gideceğim.’ demiş. ‘Kazan mutfakta, tabağını alıp git. Yemeğini kendin koyuver.’ demiş üvey annesi. Kız, kazanların başına varmış, birinci kazanın kapağını kaldırır kaldırmaz korkup kaçmış; gözü ağabeyinin saçlarına takılınca onu tanımış. Hemen kapağı kapatıp ağlaya ağlaya okula doğru yol almış, okula varır varmaz bütün olan biteni hocasına anlatıvermiş. ‘Dünyada üvey analar böyle işleri çok yaparlar.’ demiş öğretmeni. ‘Bırak, üzülme. O ateşin dumanı onun gözlerini kör edecek fakat sen çok dikkatli davranmalısın. Şimdi beni iyi dinle: Ağabeyinin etine asla ağzın değmesin, kemiklerinin hepsini toplayıp bir gül ağacının dibine göm, ona su döküp kırk gece boyunca başında oturarak ebedilik duası oku. Diğerleriyle işin olmasın, gerisini merak etme sen.’ Kız, hocasının sözlerine kulak verip ağabeyinin kemiklerini toplamış ve bir gül ağacının dibine gömmüş.” Şimdi, bugün, bu tür kaç kitap var? 2009 yılında yayınlanmış ve 2017'ye kadar kaç tanesi satılmış? Ve ben biraz önce -gelmeden önce- Sayın Bakan internetten baktım, 2 liraya “Alternatif Kitap”ta satışı var bu kitabın. Bakın, böyle bir eğitim veriyoruz biz. Yani, lütfen, bırakın 2023 yılında bizim ilk 10 sıralamasına girmemizi, şu çocuklarımızı koruyalım. Lütfen Sayın Bakanım, gerçekten içimiz kıyıldı. Dolayısıyla, ben bunun üzerine gidilmesini istiyorum, Millî Eğitimdeki üst bürokrasideki sorumlular kimlerse onları...

Uyuşturucu, aldı başını götürdü; bu tür kitaplar, maalesef; biraz önce Kazım Milletvekilimin söyledikleri... Lütfen, çağdaş bir ülke olmak istiyoruz, uygar bir ülke olmak istiyoruz, değil mi? Özgür bireyler yetiştirmek istiyoruz ama böyle bir iklimde nasıl yetiştireceğiz, nasıl biz bilimi yakalayacağız, nasıl ilk 10'a gireceğiz? Yani, gerçekten içimiz yanıyor.

Fatih Projesi için geçen sene yedi sekiz dakika konuşuldu, bugün siz bir cümle ettiniz. Yani, gerçekten çok düşünülmesi lazım. Sizden ricamız şu Sayın Bakan: Eğitim, ulusal bir eğitim; bütün ülkemizi ilgilendiriyor, geleceğimizi ilgilendiriyor. Eğitim şurası toplayacak mısınız? Toplayalım, herkes konuşsun, bir katkı olabilir. Her gün bu değişiklikler gerçekten velileri çıldırtıyor, insanlarımızı perişan ediyor, psikolojisini bozuyor. Şimdi de mahalle sistemi gerçekten büyük bir göçe sebep olacak ki zaten Türkiye'nin en büyük sorunlarından bir tanesi.

Bunun dışında, üniversiteyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. 2012 yılında ilk 500 içine giren üniversite sayımız 10 idi 3 kriterine göre, bugün 5; 5 kriterine göre 1 üniversitemiz var. Allah aşkına, ne yapıyoruz biz? Yani, Sayın YÖK Başkanı bir şeyler yapmaya çalışıyor ama tek başımıza

yapmaya çalışmakla bir yere varamayız ki. Bakın, Sayın YÖK Başkanımıza ve size.. 5 milyar lira üniversitelerin borçları var, kaç senedir konuşuyoruz, bunu bile çözemeyen bir Hükümet 2023'e ilk 10'la nasıl geleceksiniz? Lütfen çözün.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Sayın Doğan...

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, tabii, medeni ülkelerde asloan öğretmenlerin itibarlarının kendilerine iade edilmesidir, saygın bir şekilde mesleklerini yürütmeleridir. Bunun için elbette ki ekonomik getiriler tek gösterge değildir ama en önemli göstergelerden bir tanesidir. Dolayısıyla, öğretmene 150 lira zam yapıp 200 lira vergi kesintisi yapmak ve maaşların ikinci vergi dilimine sokulmaması öğretmenleri ciddi manada itibarsızlaştıran bir tutumdur.

Yine, idarecilerin yandaşlığa göre değil -aslında tüm bürokraside olması gereken şekilde- liyakate göre atanması gerekmektedir. Bize gelen şikâyetlerden en önemli bir tanesi, yine, lisede günde sekiz saat ders saatinin çok fazla olduğu, özellikle son iki saatte hem öğretmenlerin hem öğrencilerin performanslarının çok fazla düştüğü yönündedir. Bu son 2 ders saatinin âdeta boş geçtiği söylenmektedir. Yine, özellikle bizim gibi sürekli sistemin değiştiği ülkelerde hem öğretmenlerin hem öğrencilerin yönlendirilmeye, oryante edilmeye çok fazla ihtiyaç olduğu bir gerçektir, burada da rehber öğretmenlere çok büyük rol düşmektedir. Ama rehber öğretmenler ne yazık ki görev tanımları itibarıyla -tabiri caizse- memurlaştırılmış durumdadırlar. Dolayısıyla rehber öğretmenlerden gerektiği gibi faydalanılmamaktadır.

Bir de bir sorum olacak Sayın Bakanım: Sunumunuzda Suriyeli öğrencilerden bahsettiniz, teşekkür ediyorum. Ancak, ülkemize Suriye'den gelen öğrencilerin hepsi biliyorsunuz Arap ve Müslüman değil, gelen Suriyeliler arasında Hristiyan olanlar da var. Yine bana gelen bazı şikâyetler şöyle: Örneğin, orada, Suriye'de, Halep'te özellikle, Ermeni okuluna giden Suriyeli öğrenciler burada devlet okullarına yönlendiriliyorlar, Geçici Koruma Yönetmeliği kapsamında ikamet izni olanlar devlet okullarına yönlendiriliyorlar. Bu da aslında hiç aşına olmadıkları bir eğitime tabi tutulmaya zorluyor onları. Oysa burada biliyorsunuz Ermeni okulları var fakat azınlık okulları mevzuatı onların Ermeni okuluna gitmelerine izin vermiyor. Bunun sayısı bir elin beş parmağını geçmez; 2, 3, bilemediniz 5'tir. Sizden talebimiz, bunlarla ilgili bir çözüm bulunması çünkü bu çocuklar -dediğim gibi- hiç aşına olmadıkları, bilmediği bir kültürde eğitim alacaklar. Öbür türlü, Ermeni okullarına misafir olarak gitseler bu sefer diploma alamayacaklar. Bu konuda da sizden bir çözüm bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, saygıdeğer hazırun; tabii, sabahtan itibaren hem sunum hem de genel değerlendirmeler açısından baktığımızda, gerçekten hem millî hem de Türkiye Cumhuriyeti'nin yapı taşı olan bir bakanlığımızla ilgili eleştiriler, değerlendirmeler, uygulamalarla ilgili ortaya konulan bakış açısının uygunluğu konusundaki görüşlerin paylaşılması ki daha da geniş çaplı olur ama... Sayın Başkan, bugün çözemedim, siz böyle önemli bir bakanlıkta bu kadar katı kurallar içerisinde çalışma performansını ortaya koyduğunuz zaman... Acaba Bakanlığın bir şeyi mi oldu yani size "Konuşturmayın." mı dendi? Yani, ben sizi ilk defa bu kadar görüyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan özellikle rica etti “Bilhassa Bihlun Hanım’a da beş dakikadan fazla süre verme.” dedi.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Vallahi ben ilk defa görüyorum. Hatta isterseniz sekiz dakikada da keseriz, zaten söyleneceği çok net olarak hep beraber paylaşabiliriz diye düşünüyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, 80 milyon küsur insanın yaşadığı bir ülke açısından baktığımızda, eğitimle ilgili yapılacak değişiklikler söz konusu olduğunda burada hem pedagojik temelli ve gerekçeleri pedagojik olarak da açıklanacak, onunla beraber de toplumsal uzlaşmaya tabansal olarak bir imkân tanıyacak düzenlemeler yapılmak zorunda. Ama son dönemde baktığımızda, bir kere özellikle on beş yıllık performansa bir baktığımızda, bakanların hızlı değiştiği, her gelenin farklı farklı tercihlerle kendini isimlendirdiği ve bunların da uyumuyla beraber uygulama aşamasında yarattığı sorunlarla karşı karşıya kalıyoruz ve yapılan emrivaki şeklindeki düzenlemeler -başta müfredatla ilgili düzenlemeler geldi, onun sonrasında sistemin bütünlüğü, teşkilat yapısıyla ilgili düzenlemeler geldi- bir karşılaştırma ihtiyacını da beraberinde ortaya çıkardı.

Anayasa’nın 42’nci maddesinde eğitim ve öğretimin ilkelere hangi doğrultuda olacağı çok açık: “Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitimin esaslarına göre devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.” Şimdi, öyle örneklerle karşılaştık ki, öyle hukuka yani yargıya da ulaşan örnekleriyle karşılaştık ki biz Anayasal uygulamada ne kadar onun temel, vazgeçilmez ilkesi olarak kendini göstermesini kabul ediyoruz? Diğer taraftan, bizim 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nda belirtilen eğitim şekli çağdaş, bilimsel ve laik eğitimidir. Şimdi, doksan üç yıllık eğitim birliğini bile ki bu eğitim birliği millî eğitim sisteminin dogmatik yapıdan demokratik yapıya geçişini sağlayan bir yapıyı tamamen değiştirebilecek tercihler ve onu bu cumhuriyetin getirmiş olduğu anlayışla karşılaştıracak farklı bir tercihin ortaya çıkmasını gelecek açısından, kala kala ki bilimin, ilimin, adaletin hâkim olması gereken bir eğitimde ne kadar tam olarak görüyoruz, onu bilemiyorum.

Tabii, “Ne kadar görüyoruz?”u ben bilemiyorum ama uluslararası kurum ve kuruluşlarda bize not veriliyor. Siz şimdi, öğretmenleri, öğretmen performansına bağlı öğretmen stratejisi oluşturup not vereceksiniz de Sayın Bakan, sizin Bakanlığa ve sizlere kim not verecek? O notu da bir şekilde almak lazım. Yani bugün ortaya çıkan tablo içerisinde karşılaştığımız sonuçların tek suçlusu öğretmen değil, tek suçlusu öğrenci de değil, aile de değil. Bir de sistematik açıdan bunu programlayan, süreci idare eden tercih ve karar mekanizmaları var. Onun ötesinde, baktığımızda, gerçekten durum birbirimizle paylaşmamız ve görmemiz gereken yani bir uygulama var, bunun sonucunda nereye gelmişiz?

OECD’nin İyi Yaşam Endeksi’ne bakıyorsunuz, eğitimdeki refahla beraber, maalesef, 10 üzerinden sıfır puanla Meksika’yla birlikte son sırada yer alıyoruz yani bu olamayacak bir şey ve diğer taraftan, eğitim refahında yine aynı şekilde sıfır puan alıyoruz. Bu OECD bizim içinde olduğumuz bir birlik. Onun ötesinde, şehirlere bakıldığında eğitimdeki refahın değiştiği yani ayrıştığı, hani diyoruz ya adalet vergide olsun, ekonomide olsun, gelirden olsun, her tarafta olsun ama eğitimde de adalette sınıfta kalmışız. Eğitimdeki adaletin bu kadar bozuk olduğu bir süreçte yine daha da bozacak tercihlerle sistem ortaya koyan bir değerlendirme oluyor.

Diğer taraftan, bir olumsuzluk yani not veren bir uygulama da UNICEF’ten gelen bir rapor var. Bu UNICEF raporuna göre baktığımızda da Türkiye, eğitim kalitesi kategorisinde -yani Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu’nun değerlendirmesinde- ne yazık ki sonuncu sırada. Yani bu PISA’lar, oradaki sonuçlar, işte, fen ve matematik konularına girmiyorum. “Çocuklar ve zengin ülkelerde sürdürülebilir

kalkınma hedefli” başlıklı bir rapor dâhilinde bu değerlendirmeler yapılıyor ve çocukların yaşam koşullarına yönelik kategoride Türkiye, 41 ülkede 36’ncı, eğitim kalitesiyle ilgili baktığımızda da dediğim gibi, ne yazık ki 41 ülke arasında 40’ıncı.

Yani şimdi, “Biz eğitimde okul açtık, okullaşmayı artırdık, şu kadar öğretmen oldu, bu kadar ilerledik. İşte, on beş sene önce şöyleydi, vay, Cumhuriyet Dönemi...” Eğitimde bu kadar sayısalıktan öte nitelik çok önemli. Okulları artırdık, öğretmeni artırdık da benim babamın yetiştiği dönemdeki mühendis ile bugünkü mühendise baktığım zaman arada dağlar kadar fark var. Benim kendi çocuklarım üniversiteyi bitirdi ama maalesef ve maalesef, oturup onların bilimsel açıdan eğitimle ilgili geldikleri noktaya baktığımda çok üzülüyorum, çok üzülüyorum yani destekle belli bir noktaya gelmediyse.

Çünkü bizim dünyayla rekabetimizde diyoruz ki -dün Bilim, Sanayi Bakanlığını konuştuk-bilimi ilerletmemiz lazım, işte, yüksek teknoloji ürünler geliştirmemiz lazım. Bunun için ne lazım? Öncelikle bizim bunları gerçekleştirecek kişileri geliştirmemiz lazım. Onların bu bilimsel gerçeklerin içerisinde üretmesi lazım, rahatça düşünmesi lazım. Yani TÜBİTAK’a lise talebesi bir çocuğumuz şeker hastalığının tedavisiyle ilgili bir keşfini yolluyor, TÜBİTAK kabul etmiyor, dünya sıralamasında ödül alıyor. O zaman şunu düşünüyorsunuz: Bu çocuk onu değerlendirenden çok daha önde. Değerlendiricileri de değerlendirmek, notlandırmak lazım. Öyle baktığımızda, maalesef ama maalesef, biliyorum...

Çok konuşmayacağım şimdi.

Severim ben Başkanı, baştan takıldığım da o, sevdiğim için takıldım.

BAŞKAN – İnanmayın, mobbinge maruz kaldım ben, onun için ağzımı açamayacağım.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sevgili Bakanım, bu Sayıştay raporlarını çok fazla, zaten önemli başlıkları paylaştı Bülent Bey de, YÖK ve ÖSYM’deki belli kayıtlarla ilgili ama benim sizin bu Sayıştay raporunda önemsedığım performans, stratejik planın değerlendirilmesi bölümü. Bakın, performans programında 2016 için 43 adet performans hedefi belirlenip 78 -katrilyon eski parayla-milyar küsur liralık bir kaynak kullanılması öngörülmüş ama yıl sonuna gelip de incelendiğinde bu kaynağın -bu performans programındaki 43 tane hedef var ya- sadece ve sadece yüzde 14,88’i performans hedefleri için kullanılmış, geri kalan da genel yönetim giderleri için harcanmış.

Sayın Bakanım, siz vizyonu, stratejiyi ve geleceği oluşturup ona göre eğitimin temelini atacak olan kişisiniz, Bakanlıksınız ve sizin burada gerçekleştireceğiniz o işte, hedefimiz, biz uzay hedeflerinde ortaya çıkan rekabeti gerçekleştirecek Türkiye mi olacağız, yoksa kendi yağımızla kendi içimizde kavrulacak Türkiye olarak mı kalacağız noktasında burada performans, stratejik plan ve çok önemli performans hedefleri ortaya konuluyor ama göstergelerle birbirini tutmuyor. Yani öyle enteresan tespitler var ki lütfen, rica ediyorum, özellikle Bakanımız olarak bu Sayıştay raporunu yakınızdada, beraber çalıştığımız arkadaşlarımızla beraber bir daha görün. Yani bir tarafta kriter ve performanslar birbirine uymuyor, onun yanında göstergeler ile kriterler birbirini tutmuyor. Bu nasıl bir çalışmadır ve bunu gerçekleştiren Millî Eğitim Bakanlığdır, buna da şaşırıyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

Hayırlı uğurlu olsun diyorum.

Lütfen “Erken evlendirmek örttür.” diye veya “Kocaya itaat etmek ibadettir.” diye kız çocuklarına öğretmek yerine kadın-erkek eşittir, birlikte mücadeleyle Türkiye’yi eğer ilk 10 ekonomiyse, dünyadaki sözü geçen ekonomisiyle hep beraber getireceğiz diye kabul edip ona göre eğitim vermek faydalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Kadın bir adım öndedir.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Ben eşitliğe razıyım Sayın Bakan, öne geçmekten öte eşitliğe razıyım, önce eşit hâle getirelim de...

Şurada Bakanlıktaki -yani Garo yok, onun yerine ben söyleyeyim- 1 değerli hanımefendi arkadaşım var, nerede Millî Eğitimde kadınlarımız? Bir de ne diyoruz, eğitimin temeli annelerden geçer, Millî Eğitimde de kadınlarımızın daha ağırlıkta olması lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Tamaylıgil sonuna kadar haklı genel görüntü itibarıyla, bu hakkı teslim etmek lazım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet efendim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, anlaştık.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu saatten sonra gelen milletvekillerimiz olursa onların söz taleplerini karşılamayacağım, onu bilgi olarak veriyorum.

Sayın Ayhan, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlar ve değerli Komisyon üyesi arkadaşlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok zor bir Bakanlığı tartışıyoruz ve onun bütçesiyle ilgili görüşme yürütüyoruz yani ben Sayın Bakanın yerinde olmak istemezdim. Özellikle hükümetleriniz boyunca, on beş yıl içerisinde en fazla bakanın değiştiği Bakanlıktır. Bu anlamıyla toplumun bütün kesimlerini, Türkiye açısından düşünecek olursak 80 milyon yurttaşımızı ilgilendiren bir alan ve sadece bu alan belli bir noktaya sabitlenmemiş, stabil olmamış, sınırlandırılmamış boyuta da sahip yani ölünceye kadar aslında karşı karşıya kaldığımız, doğuşunuzdan ölümünüze kadar da muhatap olduğunuz bir alan. Dolayısıyla bu alanda yapılacak çalışmaların herkesi kapsadığından hareketle, toplumun bütün dinamikleriyle ele alınması gerekiyor yani böyle bir gerçekliği de söz konusudur. Onun için eğitim politikaları oluşturulurken eğitime dair görüş ve düşünceler ele alınırken salt toplumun bir kesimi üzerinden değerlendirmeler yapmak, toplumun bir kesimi üzerinden eğitim politikaları oluşturmak da beraberinde eğitimdeki sorunları çözmekten ziyade sorunları daha fazla artıracak ve katmerleşmesine neden olacaktır. Şimdi, Türkiye gerçekliğine baktığımız zaman, özellikle cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar çok kimlikli, çok kültürlü bir Türkiye gerçekliğini görmekteyiz. Eğitim politikaları bu çok kültürlü, çok kimlikli boyuta ilişkin gerçekleştiriliyor mu, bu konuda çok ciddi tartışmalar, çok ciddi eleştiriler geçmişten günümüze kadar yapıldı. Hepinizin de bildiği gibi, Türkiye’de Osmanlı’dan günümüze, özellikle cumhuriyet ve bugüne kadar devam edegelen birtakım kronikleşmiş sorunlar var ve bu sorunların en başında gelen şey de Kürt sorunudur, etnik bir sorun var Türkiye’de. Onunla beraber, cumhuriyetten günümüze kadar gelen ve belki son dönemlerde şiddetini ve dozunu azaltan bir inanç sorunu var. Cumhuriyetten günümüze kadar gelen bir yaşam tarzı sorunu var. Dolayısıyla birçok başlıkla ifade edilebilecek temel sorunlar hâlen Türkiye’de mevcut. Bu mevcut sorunları çözmek, bu mevcut sorunlara sağlıklı yaklaşımlar geliştirmek hepimizin görev ve sorumluluğudur. Bu mevcut sorunlara nasıl bir yaklaşım sergileyeceğiz, nasıl bir yöntemle bu mevcut sorunlarımızı çözeceğiz, bu oldukça önem arz eden bir boyuttur. Kanımca,

herkesin de kabul edebileceği gibi, bilimsel, demokratik, özgürlükçü ve eşitlikçi bir yaklaşım, hepimiz tarafından kabul gören bir yaklaşımdır; hem anayasal bir realiteye uyan hem de ortaya çıkardığımız siyasal kültür ve ilişkiler manzumesi içerisinde hemfikir olduğumuz ortak bir paydaştır da.

Şu anda o temel yaşam alanlarına ilişkin politikalara baktığımızda, en başta ifade ettiğim gibi Türkiye’deki çok kimliklilik yönüne denk gelebilecek bir eğitim politikamız ne yazık ki yok. Örneğin 20 milyona yakın Kürt nüfusunun yaşadığı bir Türkiye gerçekliği var. Yani sayılar çok önemli olmamakla beraber 20 kişi de olsa aslında hâlen Kürt çocuklarının kendi ana dillerinde eğitim görmemesi gibi bir süreci yaşıyoruz ve bu ana dilde eğitim görmeme ciddi anlamda travmatik ve farklı sosyal problemlerin yaşanmasına neden olmaktadır. Bununla beraber, siyasal birtakım çatışmaların, siyasal birtakım olayların Türkiye’nin gündeminden çıkmamasına neden olmaktadır. Eğitim Bakanlığımızın öncelikli olarak buna ilişkin çok ciddi projelerinin olması gerekiyor. Yani birtakım korkulardan, endişelerden, kaygılardan uzak, insanın doğasına uygun bir yaklaşım ve tutumu sergilemesi gerekmektedir.

Geçmişten itibaren biz bunu yapamadık ne yazık ki. Niye “cumhuriyet” dedim? Cumhuriyette yukarıdan doğru bir yönetim anlayışı, yukarıdan doğru bir sistem inşa edilmeye çalışıldı. Türkiye için mevcut toplumsal dinamiklere, mevcut toplumsal yapıya uygun bir eğitim modeli ve sistemi ne yazık ki cumhuriyetten günümüze kadar gerçekleşmedi. Az önce ifade ettiğim ana başlıkların yadsındığı ve onun dışında daha farklı istendik modellerin, istendik yaklaşımların topluma dikte ettirildiği bir süreci yaşadık. Yani ne oldu buradaki eğitimden hedeflenen? Bir boşluğu doldurmak oldu. İnsandaki bir boşluğu dışarıdan doldurmak gibi bir eğitim faaliyeti yürütüldü ve Bakanlık bunu aslında gerçekleştirmeye çalıştı. Hâlbuki eğitimin ortak kabul edilebilir tanımı, bir boşluğu yukarıdan dikte edip doldurmaktan ziyade, insanda var olan kendine göre özellikleri açığa çıkarmaktır. Eğitimin esas amacı bu olmalıdır yani insanın potansiyelini açığa çıkarma faaliyetidir eğitim. Ne yazık ki ülkemizde bu daha çok siyasal saiklerle bir insan inşa etme, insan formatlama ve biçimlendirme alanı olarak değerlendirildi ve o günden bugüne biz bu alanı hep bu mevcut yaklaşımlarla hem gerçekleştiriyoruz hem de eleştiriyoruz. Yani Bakanlığın tarafında olanlarla karşısında olanların zihinsel olarak aslında çözemediği, paradoksal olarak işin içinden çıkamadığı açmaz da bence bu. Yani bir ortaklaşmayı sağlayamamamızın temel nedenlerinden biri de bu. Yani insanın doğasına, insanın toplumsal doğasına uygun bir yaklaşımda ve tutumda ortaklaşamıyoruz ne yazık ki. Dolayısıyla bütün bunların Eğitim Bakanlığının temel sorunu olduğunu, temel çalışma alanları olduğunu belirtmek gerekiyor. Yani nasıl bir insan istiyoruz? Gerçekten nasıl bir insan istiyoruz? Yani herkesin kendine göre şekillendirdiği, herkesin kendine göre eğip büktüğü bir insan modeli mi yoksa hepimizi ortak bir şekilde kesebilecek, toplumsallığımızı örebilecek, manevi değerlerimizi de içeren bir insan modeli mi istiyoruz? Tüm bunların masaya yatırılması lazım.

Şimdi arkadaşlar bütçeyle ilgili birçok şeye değindiler. O kadar çok sorun alanı var ki eğitimde bunları tek tek söylemek belki zaman alır. Bu anlamıyla çok fazla bir şey söylemek istemiyorum. Yani öğretmenlere ilişkin, öğrencilere ilişkin çok ciddi sorunlar vardır. Şüphesiz bunu Bakanlığınız da çok iyi biliyorsunuz, belki bunları da çözmeye ilişkin çok yoğun bir çaba da sarf ediyorsunuz, büyük bir emek de veriyorsunuz ama çözümün başında da ifade ettiğim gibi sadece sizin emeğinizle çözülebilecek sorunlar değildir. İstedığiniz kadar teknik önlemler alın, istediğiniz kadar birtakım çalışmalar yapın, toplumun bütün dinamiklerini bu çalışmalara dâhil etmediğiniz sürece bu eğitimde başarılı olmanız da mümkün değildir.

Aile içerisindeki eğitimi nasıl başaracaksınız? İnsanların birbirleriyle olan ilişkilerini nasıl başaracaksınız? Trafikteki eğitimsizliği nasıl çözeceksiniz? İnsanların öfkeyle birbirleriyle yapmış olduğu çatışmayı, insanların birbirlerine karşı göstermiş olduğu hoşgörüsüzlüğü nasıl çözeceksiniz?

Bunu sadece eğitim materyalini artırmakla, sadece birtakım fiziki olanakları, imkânları artırmakla çözmenin de mümkün değildir yani. Dolayısıyla bir bütün olarak aslında herkesin bu sorunu gören bir yerden çözümü kendinde başlatıp ele alması gerekiyor. Yani ana dilde eğitim dediğimiz, öğretmenlerin sorunu dediğimiz, öğrencilerin sorunu dediğimiz, toplumun sorunu dediğimiz bütün problemlerin çözüm kaynağı da budur. Yani regresif reflekslerden, böyle birtakım korkulardan, paranoyalardan kurtulup hepimizin kendimizi sorunun ve çözümün bir parçası hâline getirdiğimiz bir eğitim sürecini içimizde başlatmamız lazım.

Bakın, uluslararası alanda yapılan en önemli çalışmalardan biri hatanın nedenlerini araştırmaya yönelikti, geçtiğimiz yıllarda yapılmıştı. Bir yerde okumuştum, özellikle uluslararası alanda hatanın kaynakları nedir diye bir çalışma yürütülmüş ve bununla ilgili epey kapsamlı, değişik ülkelerden çalışmalar yapılmış. Çıkan sonuç, hatanın esas kaynağının yüzde 90'ının sistem kaynaklı olduğu, yüzde 10'unun da insan kaynaklı olduğu gerçekliği olmuştur. Yani bir hatanın asıl nedeninin en büyük, ağırlıklı payını sistemin oluşturduğunu görüyoruz. Dolayısıyla biz sistemimizi iyi bir şekilde kurabilirsek, sistemimizi iyi bir şekilde inşa edebilirsek inanıyorum ki hataları da asgariye indiririz. Hatanın zaten sona ermesi de mümkün değildir, eşyanın doğasına aykırı bir şeydir. Yani kötülük ve iyilik her zaman vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturma Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Doğruyla yanlıştın mücadelesi her zaman olacaktır, dolayısıyla niyetiniz ve tutumunuz eğer iyi bir şekilde ortaya konmuşsa, bunu iyi bir şekilde oturtmuşsanız ben inanıyorum ki bütün bu sorunlarımızı, bütün bu yaşadığımız çelişkileri, çatışmaları da önleyebiliriz. Onun dışında bizim önlememiz de mümkün değildir.

Tekrardan altını çizmek gerekirse demokratik olmak, eşitlikçi düşünmek, özgürlükçü yaklaşım olmazsa olmazdır. Bu, Kürtler için de böyledir, Türkler için de böyledir, Aleviler için de böyledir, Sünniler için de böyledir, Hristiyanlar için de böyledir yani kendine “İnsanım.” diyen herkes için böyledir. Dolayısıyla hepimizin ortak paydası insan olmaksın, insan olmanın toplumsallığı ve onun maneviyatıysa bu ortaklığı kendi kimliklerimizi esas alarak, kendi kimliklerimize saygıyı bir ortak yaşam, bir ortak vatan ruhuyla, vatan düşüncesiyle geliştirmek ve bunu demokratik bir sistemle şekillendirmek gerekiyor. Aksi takdirde sorunlarımızı çözmek de mümkün değil Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ayhan.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim. Saygılar sunuyorum, başarılar diliyorum. Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; şimdi 4+4+4 sistemine geçtiniz ama lise tarafı tamamen çökmüş durumda. Ortaokul tarafı da çöküyor. Açık liseye giden öğrenci sayısı 1 milyon 287 bin 249. Bu ne demek? Örgün eğitim çağındaki çocuklar okula gitmek yerine evlerindeler. Evlerinde de değiller bunlar. Ya ucuz iş gücü olarak, çocuk işçi olarak bir yerlerde çalışıyorlar ya da çocuk gelin olarak erken yaşta evlenmeye doğru zorlanıyorlar.

Şimdi, örgün eğitim çağındaki çocuklarımıza biz örgün eğitim vermeliyiz. Yani açık lise adıyla, çocuklar evinde, arada uğrayıp gelip gitmesi kabul edilebilecek bir şey değil. Yani bu 4+4+4 sistemi aslında 4+4 -onda 1'ini nitelikli kabul edersek- 0,1 yani 4+4+0,1 sistemi demektir ve eğitim sistemi kalitesi de dünyada 101'inci sıraya geriledi yani eğitim sistemi kalitesinde de ciddi bir kayıp var. Sayın Bakanım, sizin iyiniyetli çabalarınız belki var ama bu on beş yıllık bir politikanın parçası. Sistematik bir şekilde eğitim tahrip edildi ve ciddi bir yıpranma var ve bu yıpranma da maalesef dünya endekslerinde de bizi gittikçe gerilere doğru götürüyor.

Şimdi, bir okulun müstahdemi yok. Müstahdem için okul, velilerden para toplamak zorunda kalıyor; öğretmen-veli birbirine giriyor.

Öğrencileri sınavlarda doğru düzgün yerleştiremiyoruz, adil sınav yapamıyoruz. Öğretmeni alırken adil sınav yapamıyoruz, mülakatla alıyoruz; mülakattaki soruların da neler olduğu basına geniş bir şekilde yansıdı. Yani biz adil işler yapmadıkça, adalet duygusu incindikçe kalite de maalesef düşüyor. O kadar atanamayan öğretmen var, onun yerine hâlâ sözleşmeli öğretmenlerle biz iş görmeye çalışıyoruz.

Çocuklar köylerinde okuyamadıkları için taşınmalı eğitimle perişan oluyorlar. Bugün 2 kişilik cemaat olan yere imam atanıyor ama 39 çocuk varsa orada oraya öğretmen atanmıyor. Mutlaka köy okullarının tekrardan açılması yönünde bir çalışma yapılması gerekiyor ki çocuklar ailelerinden uzak, perişan olmasınlar.

Proje okulları, nitelikli dediğimiz okullar da maalesef niteliklerini kaybettiler; çok sayıda öğretmen boşaldı. Proje okulları dediğimiz okullar sadece bir taş duvardan ibaret değil onların bir kültürleri var, oranın öğretmenleri var, öğrencisi var ve belli seviyedeki, belli gruptaki öğrenciler oraya geldiği için de orada sonuçta daha etkin, sınav başarısı elde edebilen, daha başarılı olabilen insanlar yetişiyordu. Şimdi, oralardaki bu öğretmen döngüsü bozulduğu için oralarda da çok ciddi bir sorun yaşanıyor.

Şişli Motor Meslek Lisesi, ilk yerli ve milli motor meslek lisemiz. “Yerli, milli otomobil yapıyoruz.” diyoruz ama ilk motor meslek lisemiz maalesef ortadan kalkıyor. Bu konuda da mutlaka bu yönde bir çalışma yapmak lazım. Oralar AVM yapılıyor.

Yine tarım okulu, Türkiye'nin ilk tarım okulu, Mehmet Akif Ersoy'un da okuduğu tarım okulu maalesef bir vakıf üniversitesine, özel üniversiteye devredildi. Saman ithal ediyoruz doğal olarak. Şimdi “Yerli otomobil yapıyoruz.” diye “Anadol” yapmaya kalksak samanı da ithal olacağı için o da yerli ve milli olmayacak bu arada.

Cemaat ve vakıflara değerler eğitimi verdiriyoruz. Cemaat ve vakıflara değerler eğitimi verdirirken Millî Eğitim Bakanlığı bu değerleri bilmekten uzak mı? Niye biz bunlara veriyoruz? Bir cemaatin Türkiye'yi nerelere götürdüğü ortada. 15 Temmuzda kendi arkadaşlarına bomba atıp 49 polis memurunu bir bombayla şehit ettiler buradaki Gölbaşı'nda. Eğer siz insani değerlerden uzaklaşmış birinin kulu olarak bir insanı yetiştiriyorsanız -bu hangi cemaatten olursa olsun- kendini insan yerine koymayıp birinin kulu kölesi olarak görüyorsa, o, arkadaşını da parçalıyor, öldürebiliyor ve cemaatlara teslim edilmiş olan bu değerler eğitimi Türkiye açısından çok ciddi bir sıkıntı.

Yurt meselesinde de bütün kamunun, belediyelerin binaları bir vakfa, birkaç vakfa verilip oralarda çocukların yurt meselesini çözmesi isteniyor. Bu yanlış bir şey. Geçmişte bir cemaatin o yurtlarda çocukları nasıl canıye çevirdiğini hep beraber gördük. Devlet bu görevi doğrudan kendisi yapmalı. Bu konuda devletin organları var ve devletin binaları, devletin arsaları, devletin varlıkları yine devletin elinde kalmalı. Bugün Ahmet geliyor, yarın Mehmet geliyor; bunlara vermekle bu iş doğru bir yola sokulamaz diye düşünüyorum.

Sübyan mektepleri meselesi var. Şimdi, yükseköğrenim dışında hepsini Millî Eğitim Bakanlığı normalde eğitimi düzenliyor diye biliyoruz ama daha 3-4 yaşında, soyutla somutun ne olduğunu bilmeyen, hayalle gerçeğin ne olduğunu bilmeyen çocuklar “Günahlarım çoğalmadan öleyim.” diye annelerine gidip şikâyetle bulunuyorlar. “Bir an önce cennete gideyim.” diye şikâyetle bulunuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yani bu konuya da mutlaka el atmak gerekiyor. Çocuklarımız geleceğimiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Şeker.

Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim elimde Sayın Bakanın iki gün önce TEOG yerine getirilen sistemi açıklarken yaptığı konuşma metni var.

Sayın Bakan, öncelikle bu konuşma üzerinden bir eleştiri yapma sebebim asla sizi incitmek değildir, sadece Hükümetinizin ve sizin ve de ekibinizin içinde bulunduğu kafa karışıklığını ortaya koymaya gayret edeceğim çünkü sizlerin de elbette sadece bir kişiyi ikna etmekten öte tüm Türkiye’yi ikna etmek, özellikle eğitim hakları bir şekilde çalınan gençlerimizi ikna etmek gibi bir sorumluluğunuz olduğunu düşünüyorum.

Öncelikle bu isim konusundan başlayayım. Şimdi, sistemin adı “Veli Tercihli Serbest Kayıt Sistemi” Bence bu kendi içerisinde sorunlu bir isim çünkü hem tercihli hem serbest olmaz. Yani siz de serbest olmadığının farkındasınız ve tercihin de aslında imam hatibe dönük bir tercih olacağını da bilincindediniz dolayısıyla ikisini yan yana getirerek anlamı güçlendirmeye çalışmışsınız. Bakınız, ya tercihli olur ya serbest olur, ikisi yan yanaysa ikisinde de bir sorun var demektir.

Şimdi, diyorsunuz ki “Bu sınavın okul dışı kaynaklara öğrencileri yönlendirdiği şekilde algı vardı.” Sayın Bakan, bu yanlış bir cümle çünkü sizin işiniz algılarla olamaz sizin işiniz gerçeklerle olmalıdır. Oysa siz iki gün öncesine kadar yere göğe konduramadığınız TEOG sistemini, methettiğiniz TEOG sistemini Sayın Cumhurbaşkanı istemedi diye bir anda değiştirmek zorunda kalınca ve gerçeklerden de kopuk olduğunu bildiğiniz için algıyı düzeltme yoluna gittiğinizi siz de söylüyorsunuz. Diyorsunuz ki “Algı vardı.” oysa algıyı düzeltmek başka bir şeydir. Siz algıyı düzeltmek için koca bir sistemi anında yok ediyorsunuz. Bakın “değiştiriyorsunuz” dahi demiyorum çünkü ne koyacağınızı bilmeden kaldırdınız.

Devam ediyorum sizin konuşmanıza, diyorsunuz ki “Çocuklarını ortaokula kaydettirdiği anda hangi liseye gideceğini bilecek.” Sayın Bakan, bu salonda ve Türkiye’de iki gün sonra bu konuda ne olacağını kimsenin bildiğine inanmıyorum ben başta da siz olmak üzere. “Nereden biliyorsun?” diyorsanız, koyduğunuz bir sistem olmasına rağmen siz hâlâ televizyonlarda internet sayfası vererek diyorsunuz ki “Katılara açtık.” Bakın hâlâ sistemin ne olduğu belli değil. Velez ki bu sistem yerleşecek olsun bunun üç sene gitmeyeceğini herkesin biliyor olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla bugünden çocuğunu kaydettiren velinin üç yıl sonra çocuğunun hangi okula gideceğini bilmesi ihtimalinin sıfır olduğunu görmek zorundayız.

Yine devam ediyoruz sizin konuşmanız üzerinden; diyorsunuz ki “Adres bölgelerindeki liselere farklı akademik düzeylerde farklı ilgi ve birikimlerdeki öğrenci gelecek.” Bakınız bu çok talihsiz bir konuşma. Düşünebiliyor musunuz, bir Millî Eğitim Bakansınız ve daha ilk dört yılını tamamlamış, ilköğretimi bitirmiş çocuklar arasında akademik düzeylerde farklı ilgi ve birikimlerdeki öğrencilerin

varlığını peşinen kabul ediyorsunuz ve bunların da sınavsız bir biçimde aynı sınıfta, aynı okulda buluşmalarını bir başarı gibi ortaya koyuyorsunuz. Aslında bu, bir itiraf değil de nedir Allah aşkına? Yani sizin burada 11 yaşındaki çocukların akademik seviyelerinin farklılığını tespit etmekten öte gidermeye dönük politikalar üretmeniz beklenir.

Yine devam ediyorsunuz, diyorsunuz ki “Esas gayemiz, sınavsız liselere geçişi sağlayabilmektir.” Demek ki neymiş? Hâlâ sınav varmış. Oysa bu TEOG ilk kaldırılırken nasıl söyleniyordu Hükümetiniz tarafından? “Sınav mınav yok. Dileyen, istediği liseye gidecek.” diye takdim ediliyordu; oysa bu, aslında sınavın ta kendisi ve sınav aynı şekilde yapılıyor.

Peki, bu sınava kimler girecek? Diyorsunuz ki “Ya, buradaki püf nokta, bu sınava gireceklerin isteğe bağlı olması.” Bir önceki TEOG’da neydi? Zorla giriliyordu, herkes giriyordu, bu sefer isteğe bağlı. Oysa burada da aslında beklentimizin çok üstünde öğrencinin sınava gireceğini hepimiz biliyoruz hatta siz de biliyorsunuz. O kadar biliyorsunuz ki diyorsunuz ki “Merak etmeyin, bütün öğrenciler kendi sınıflarında sınava girecekler.” Bakınız, az sayıda bir öğrencinin girmeyeceğini siz de bildiğiniz için, bütün okullarda her öğrenciyi kendi sınıfında sınava sokmaya dahi aslında bir karar vermişsiniz. Dolayısıyla bu nitelikli saydığınız -çünkü o “nitelikli” kelimesi de baştan sona sorunlu bir yaklaşım-okullar için o okulun kapasitesinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MURAT EMİR (Ankara) – Bitirecektim...

BAŞKAN – Peki, otuz saniyede bitirelim lütfen.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Evet, çok teşekkür ederim.

Tabii benim buradaki niyetim, tekrar ifade edeyim, burada bir acelecilik var, bilimsellikten, pedagojik gerçekliklerden uzaklaşmış var ve bir kişiyi ikna etmeye dönük bir çaba var. Bu çabayı hepimiz biliyoruz ve bunlar aslında sizin sözlerinizde ve Hükümetinizin şahsında da somutlaşıyor. Benim amacım buydu, yoksa dediğim gibi, bir tartışmayı büyütme değildi.

Çok teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Emir.

Buyurun Sayın Çiçek.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli hazırun; herkesi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 140 milyara yaklaşan Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin milletimize hayırlı olmasını diliyorum. İnşallah, yüzde 18 olan bu oranları en kısa sürede yüzde 25'lere çıkarırız.

Devlet parasız yatılı okulu sınavlarını kazanmış, 1970-1976 yıllarında öğretmen okulu okumuş, sonra Harbiyede yıllarca Mehmetçiklere eğitimci olarak görev yapmış bir kardeşiniz olarak şunu söylemek istiyorum ki Türkiye'nin temel sorunu eğitimidir. Başta Ergenekon, Balyoz olmak üzere kumpas davalarında yaşadığımız, karşımızda hâkim, savcı cübbesi giymiş FETÖ militanlarının bize yaptığı işkencenin temelinde de eğitimsizlik vardır. Bu insanlar, bu militanlar hangi sistemden mezun olup, eğitilip oralara getirildiler?

Aslında bu bütçede, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde bunun bir öz eleştirisini görmek ve aynı sorunları bir daha yaşamamak için Millî Eğitim Bakanlığı olarak aldığımız tedbirleri burada okumak isterdim ancak bunu görmedik. Aksine yurt sorununu, öğretmen sorununu çözmeyen bir yaklaşımla bu sorunların gelecekte yine Türkiye’de yaşanacağı izlenimini edinmiş olduk.

Şimdi, Türkiye’nin geldiği inşaat seviyesi dikkate alındığında yurt sorunu bir senede çözülebilecek bir sorunken -tabii yakıştırmak veya inanmak istemiyorum ama- sırf istismar alanları bırakılsın diye -özellikle cemaatler için- bu sorunu çözmeden insanlık dışı bir yaklaşım varsa bunu nefretle kınıyorum.

Diğer önemli bir konu, bilim ve çağdaş eğitim. Tabii, belki tesadüftür, sunumda başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün ismini hiç görmedim ama Cumhurbaşkanımızın ismi birkaç yerde geçiyor. Şayet bilimsel eğitim yapacaksak, dünyada ilk 10 ülke arasına gireceksek bu noktada imam-hatiplerle bir yere gidemeyeceğimiz çok bariz.

Daha önce Millî Savunma Bakanı olduğunuz dönemde kumpas davası mağdurları için iadei itibar yasasını birlikte planlamıştık, o yasa çıkmadı. Aynı konuda normal okulların imam-hatipleştiği birkaç somut olaya şahit oldum ve öğrendiğim bilgi ne yazık ki bizim vicdanımızı yaraladı. Bize söylenen şuydu: “Bu konuda kararı biz vermiyoruz, kararı Cumhurbaşkanı veriyor, bize tebliğ ediyor, hangi okul nerede imam-hatip olacak, nerede normal olacak, bu süreçleri ne yazık ki Millî Eğitim yönetmiyor.” diye bazı acı itiraflarla karşılaşmıştık.

Şimdi şunu görüyoruz ki diğer bakanlıklarda da benzer sorunlar var. İki irade, uzman iradesi, bakanlık iradesi ile hâkim irade zaman zaman çelişiyor, çeliştiği zaman da son kararı hâkim irade veriyor. İşte, sınav sistemi de bu, yurt sorununun çözümü de bu, millî eğitime bakış açısı, müfredat sorununun çözümü de bu eksiklikten kaynaklanıyor.

Şimdi, öğretmen sisteminin yeniden ele alınması, öğretmen akademilerinin kurulması çok önemli. Bu konuda, köy enstitüleri gibi, tarihimizde başarıyla yer almış bir örnek var. Bu örnekten istifade edecek misiniz?

Suriyelilerle ilgili 1 milyona yakın öğrenciden bahsediyorsunuz. Suriye politikası, Hükûmetin politikası nedir? Bu öğrencilerin eğitim konusundaki geleceğine yönelik politikanız nedir, bir planlamanız var mı?

Son olarak da imam-hatipleşmeyle ilgili okulların dönüşümünde hangi ilkeleri esas alıyorsunuz? Bu konuda bizleri bilgilendirirseniz memnun olurum.

Tekrar bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, başarılar diliyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çiçek.

Söz sırası Sayın Adıgüzel’de.

Buyurun.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakana önce genel bütçeyle ilgili bir şeyler söyleyip sonra somut sorularım var özellikle bu TEOG sınavıyla ilgili, cevaplarsa çok sevineceğim.

Öncelikle, 2018 yılı bütçesine baktığımızda, son on beş yılda incelediğimiz zaman, tabii, rakamsal olarak artışlar var fakat bunun ihtiyaçları karşılamayacak düzeyde olduğunu net görüyoruz. Sadece zorunlu olan ihtiyaçları karşılayabilecek seviyede ve baktığımız zaman bu rakamlar da ihtiyacın çok altında kalıyor. Eğitim harcamalarının esas yükü bence eğitimi adım adım ticarileştirerek ve kamu kaynaklarını özel okullara aktararak ne yazık ki veliye yüklenmektedir yani halkın sırtına

yüklenmektedir eğitimin büyük bir kısmı. On beş yıldır bence Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının en başarısız olduğu alan eğitimidir. 2019’da okullarda tam gün eğitim sistemine geçeceğinizi söylediniz. Biz 2018 yılı bütçesine baktığımız zaman bunun pek gerçekleşebilir olduğunu göremiyoruz ne yazık ki bu artışlarla.

Diğer taraftan, bütçenin millî gelire oranı da son beş yılın en az seviyesinde görülüyor 2,69 seviyesiyle.

Diğer taraftan, bir yüksek öğrenim bütçesi var ve son on beş yılda, biliyorsunuz, devlet üniversiteleri 53’ten 112’ye çıktı. Toplamda üniversite sayısı da 76’dan 179’a çıktı fakat yükseköğretime ayrılan payın yeterli seviyede olmadığı çok net bir şekilde ortada.

Dursun Bey biraz önce bahsetti Suriyeli öğrencilerden. Yaklaşık 340 bin küsur Suriyeli çocuğun eğitim görmediği söyleniyor verilerde ve UNICEF üzerine basa basa “Bir kayıp nesil geliyor.” diyor. Bu kayıp nesil Türkiye’de nasıl değerlendirilecek? Mafyanın ya da terör örgütlerinin insan kaynağı mı olacak yoksa bunun için bütünlüklü bir çözüm öneriniz var mı?

Diğer taraftan, TEOG’a baktığımız zaman, akşamdan sabaha alınan kararlarla milyonlarca öğrencinin geleceğini şekillendirmeye çalışıyorsunuz. Bir gecede YGS ve LYS gitti yerine YKS geldi. Yeni sisteme ilişkin kafa karışıklığı ise henüz giderilmiş değil. Aksine bu sistemin de diğerleri gibi yeni sorunlara gebe olduğu çok açık ortadadır çünkü iktidara geldiği günden bugüne sayısız defa eğitim sisteminde değişikliklere gitmiş olmanıza rağmen başarıyı bir türlü yakalamış değiliz ve öğrencilerimiz kobay olarak kullanılıyor. Denemeden, bir akşam değiştiği söyleniyor sistemin fakat yerine ne konulacağı belli olmuyor, pilot uygulamalarla denenmediği için bunun sonuçlarının ne olacağını da bilmiyoruz; bence en büyük sorunumuz bu. Deneyip görmediğimiz için yarın bu çocuklarımızın hepsi bir denek olarak kullanılmış olacak. Evet, mantığınız “Yaptım, oldu.” Fakat ne yazık ki lafla peynir gemisi de bir yere gitmiyor.

Eğitim işini çok ciddiye almak zorundayız. Eğitimi ciddiye almadığımız sürece teknolojiye de ilerleyemeyeceğiz, dünya devi ülkeler arasına girme noktasında da hep geride kalacağımızı düşünüyorum. İşte, hâlâ bir yerli otomobilden bahsediyoruz, biz yerli otomobil yapılmasına karşı değiliz ama dünyada kendi kendine hareket otonom araçlar varken, bunun örneklerini geliştiren firmalar da milyarlarca dolara satılırken biz hâlâ işte basit yöntemlerle üretilebilecek bir aracı düşününüz. Eğitime ve teknolojiye yatırım yapmamız bu nokta da çok daha önemli.

Ben TEOG’a dönüyorum tekrar ve diyorum ki: Yöntemin adı, Eğitim Bölgesi ve Sınavsız Mahalli Yerleştirme Sistemi. Bence bu, beklentileri boşa çıkarmış bir sistem oldu sizin açıklamanızla da. Yanıt bekleyen soruları size somut olarak sormak istiyorum. Öncelikle, Sayın Bakanımız çıktı ve dedi ki: “Okulların bir kısmı nitelikli, bir kısmı niteliksiz.” diye değerlendirdi. Okulların yüzde 10’unu da nitelikli, yüzde 90’ı ise niteliksiz olduğu ifade edildi. On beş yıldır iktidarda olan ve eğitimde attığı her adıma tek başına karar veren bir partinin Bakanı olarak ülkede okulların yüzde 90’ını niteliksiz olarak nitelendirmek gerçekten çok vahim. O zaman ben de size sormak istiyorum: Ne demek niteliksiz okul ya da nitelikli okul ne demek? Bir çocuk niye niteliksiz okula gitsin? MEB niteliksiz okulları neden nitelikli hâle getiriyor? Önce bunu sormak istiyorum. 600 sayısından bahsediliyor. Bu okullar neye göre belirlenecek? Bu nitelikli okulların açıklanmasını neden Mayıs ayına bırakıyorsunuz? Bu da çok önemli.

Anladığım kadarıyla, ikamete dayalı kayıt sistemini getiriyorsunuz. Biz, daha ilkökul seviyesinde bile çözemedik bu meseleyi. Ben, İstanbul’da her gün okulların kapısında onlarca servis aracı görüyorum. Bu da demektir ki aynı mahallede okuyan çocuklar aynı ilkökula gitmiyor, bunun net bir örneğidir.

Öte yandan “beş tercih hakkı” diyorsunuz. Birçok mahallede ikinci, üçüncü tercih yapacak okul yok. Bu sorunu nasıl çözeceksiniz?

Öte yandan, yoksul mahalleler ile varlıklı mahallelerin yaşadığı okullar var yani yoksul insanlar ve varlıklı insanların yaşadığı okullar ve bunların arasında bir uçurum var. Yoksul ailelerin çocuklarının günahı ne?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Adıgüzel.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – İki tane daha sorum var, tamamlayayım, ondan sonra bitirelim.

BAŞKAN – Peki.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Yabancı eğitim kurumları, isterlerse kendi sınavlarını kendisi yapacak. Yine, bu sistem, yoksul, kırsalda yaşayan çocukları ötekileştirecek. Örneğin Tunceli’de bir öğrencimizi görebiliyorduk ya da Malatya’da Robert Koleji’ni kazanabilen. Şu an artık bu çocukların o sınavdan haberinin olma şansı da bence çok azaldı. O sınavların mali yükümlülüğünü yerine getirebilmek yani gelip sınava girme şansları da çok kalmadı diye düşünüyorum çünkü kendi sınavlarını yapma hakları var.

Son bir soru: Meslek liselerine yerleştirme nasıl olacak? Örneğin bazı alanlarda sınırlı sayıda meslek lisesi var, mesela denizcilik, gemi yapımı gibi alanlar. Mahallesinde deniz olmayan bir öğrenci buralara gidemeyecek mi ya da bu okulları bulunmayan bir öğrenci bu okullara gidemeyecek mi? Bunları sormak istiyorum.

Eğitimde birçok eşitsizlik var. Tabii ki beş dakikalık zaman eğitimin sorunlarını toparlamaya yetmiyor. Umarım, ülkemiz için, geleceğimiz için hayırlı bir bütçe olur.

Kolay gelsin.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Adıgüzel.

Buyurun Sayın Sayek Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; her şeyden önce, bir TEOG velisi olarak yarattığımız stresin ne kadar yüksek olduğunu belirtmeden geçemeyeceğim. Çocuklar, yatağa gitmeden önce o gece sizin Bakanlığınızdan açıklanmış olan sınav tarihini bilerek yattılar, ertesi sabah sizin dahi haberiniz olmadan bir sınavın iptal edildiği gerçeğiyle uyandılar. Bu çocuklar Türkiye gerçeğini bu kadar derin yaşamak zorunda bırakıldıkları zaman inanın stres öğrenmenin de önüne geçiyor, hayatın da önüne geçiyor. Bunu bizzat üstelik de şanslı bir çocuğun şanslı bir velisi olarak yaşadığımı söylemeden geçemeyeceğim. Dolayısıyla bu ülkenin fırsat eşitliği yaratan cumhuriyet değerlerinin önündeki engelin bu iş yapma biçimi olduğunu bizzat deneyimlemiş bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak söylüyorum, sadece bir vekil olarak değil.

Şimdi, eğitimde birçok sorun var. Bu sorunlar bütçemizin kompozisyonunda çok açık bir biçimde kendini gösteriyor. Bütçenin yüzde 70’inden çoğu personel giderlerine ayrılmış. Böyle olmasına rağmen “Personel giderleri yüksek.” deyip özlük hakları tanımlanmış güvenceli çalışan eğitimcilerden ve emekçilerden bahsetmek maalesef mümkün değil. Tabii, bunun bir diğer tarafı da yatırımlara yeterli oranda pay ayrılmıyor olması ki o da Türkiye’de tekrar ediyorum fırsat eşitliğine bunca ihtiyaç varken bu kadar yatırımsızlığın bir gelecek çalmak olduğu gerçeğini de gizlemiyor. Bunun da altını çizmek gerekiyor.

Şimdi, izin verirsiniz bu kısa süreyi iki unsura özellikle değinerek geçirmek istiyorum. Bir tanesi okul öncesi eğitim, diğeri de üniversiteler. Bunlar esasında birbiriyle çok ilintililer. Akademik ve uluslararası çalışmalar bize şunu gösteriyor: Çocukların okula erken başladıklarında, okul öncesi eğitim aldıklarında kısa vadede eğitimlerinin geri kalanına çok daha iyi hazırlandıklarını görüyoruz. Okul öncesi eğitim alan çocuklar eğitime başladıklarında akranlarından bir yıl önce başlamış oluyorlar esasında ama etki kısa vadeyle sınırlı değil, orta ve uzun vadede de çocukların akademik performanslarının arttığı, bununla birlikte eğitime devam etme ihtimallerinin arttığı, dolayısıyla dezavantajlı çocuklar okula erken başlatıldıklarında sistemin bir parçası olarak büyüme ihtimallerinin derinleştiği, sosyal sorunlarının azaldığı ve en önemlisi iyi işlere ve iyi ücretlere erişim imkânlarının arttığını çalışmaların hepsi gösteriyor. Yani bizim gibi verimlilik arayan, teknoloji arayan, daha yüksek katma değerli üretime ihtiyaç duyan ülkeler için yapılacak en önemli yatırımın okul öncesi eğitim olduğu çok açık ama yatırım bütçesi kendi bütçesinin yüzde 8'iyle sınırlı bir Millî Eğitim Bakanlığının da bunu sağlaması o derece imkânsız gözüküyor. Bununla beraber, okul öncesi eğitimi alanların matematiksel becerilerde de fark attıkları, almayan öğrencilerin en düşük düzeyde performans gösterme olasılığının iki kat yükseldiğini görüyoruz yani çocukları ne kadar erken iyi bir eğitim sistemiyle tanıştırsak çocuklarımız ve geleceğimiz için o kadar iyi oluyor.

Peki, Türkiye'deki durum ne? Vallahi ailelerin yüzde 40'ının yakınında bir kreş yok, üçte 2'si olsa da maddi olarak kreşlere erişemediklerini söylüyorlar. Bu, çocukların ötesinde, o çocukların anneleri için de bir ekonomik ve sosyal özgürlük anlamına geldiği için çok önemli bir program. Çocuğu olunca işi bırakan kadınların yüzde 80'i "Eğer kreş için finansal bir imkânım olsaydı işe dönerdim." diyor. Demek ki bizim hızla bütçemizin çoğunu okul öncesi eğitime ayırıp hem kadınları güçlendirmemiz hem çocuklarımızı yarına hazırlamamız hem de Türkiye'yi güçlendirmemiz gerekiyor.

Şimdi, okul öncesi eğitim bir yana, üniversitede de rezalet bir tabloyla karşı karşıyayız. Çok hızlıca birkaç şeye değinmek istiyorum. Dün de söylemiştim, Bilimler Akademisinin Bilimsel Özgürlük Raporu'nda var. İşten çıkartılan akademisyenleri hem işten hem hayattan kopartan uygulamalar yaptınız, pasaportlarına el koydunuz ama unutmayın ki bu insanları işten atabilirsiniz ama bilimden bilim insanını uzaklaştıramazsınız. Onlar, özgür Türkiye'yi inşa etmeye devam ediyorlar.

Bununla beraber, Disiplin Yönetmeliği'deki değişiklikler çok endişe verici. Akademisyeninden korkan bir ülke geleceğine yatırım yapamaz. Akademisyenler korkulacak değil, geleceğin ortağı olacak insanlardır. Merkezileşen düzen kendini üniversitede de çok net gösteriyor. Üniversitelerin hangi alanda ihtisaslaşacağına YÖK karar veremez, üniversitelerin kendisi kendilerinin hangi alanda daha iyi olduğunu herkesten çok daha iyi bilirler. Bu anlamda da merkezizetçilikten ziyade özgürlüklere ihtiyaç olduğu aşikâr.

TÜBİTAK'ı fişleme merkezi olarak kullandığımızda, Türkiye, bilimsel yayın kalitesinde ciddi kayıplara uğruyor. Bir istatistik vermek istiyorum: H endeksinde Türkiye, kendisine benzer ülkeler arasında en kötü 3 ülke arasına giriyor. Bilimsel yayın da yapamıyoruz, yaptığımız yayınlar kaliteli de olmuyor. Buna neden sorusunun özgürlüklerden uzak bir bilim ortamı olduğu çok aşikâr. OHAL devam ettiği sürece Türkiye bilim üretmez, teknoloji üretmez, sanayi üretmez.

Saygıları sunuyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, sayımız gittikçe artıyor. Aslında sonradan gelen milletvekillerimize söz vermeyeceğimi ben buradan ilan etmişim ama bunlar kayda alınmış. Buradaki kayıtların hepsinin söz taleplerini karşılayacağım ama bundan sonra oluşan söz taleplerini karşılamayacağım; onu bildireyim.

Sayın Yıldırım, buyurunuz.

Süreniz beş dakikadır arkadaşlar, bilgi olarak vereyim.

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Değerli Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; Mardin Artuklu Üniversitesinde kürdoloji ve teoloji birimlerinin sorumlusu iken 2011 yılında belki de AK PARTİ'nin kendi tarihi boyunca atmış olduğu en önemli adımlardan biri olarak Farklı Dil ve Lehçelerde Eğitim Projesi'ni ben görevli olduğum üniversitede sahiplenerek, doğru bularak ve oluşturmuş olduğum yaklaşık 40 kişilik bir ekibimle destekleyerek Millî Eğitim Bakanlığı için ders kitapları hazırladık, Kürtçeyi alakadar eden ders kitapları ve o zamanki Millî Eğitim Bakanlığının üst düzey yetkilileriyle yaptığım istişarelerde bunun ileride oluşacak olan ana dille eğitimin bir hazırlık adımı olacağı, dolayısıyla önemsenmesi gerektiği belirtildi ve biz de zaten önemsedik. Fakat maalesef süreç bozulduktan sonra hem benim binbir güçlkle oluşturduğum ve birçok eleştiriyi de göğüslediğim bu projenin akamete uğradığını görüyorum, görüyoruz. Her şeyden evvel, oluşturduğum o güçlü kadronun çok güçlü hocaları, önemli projeleri olan o hocaların bir kısmı ne FETÖ'yle ne de başka bir mekanizmayla hiçbir alakaları olmamasına rağmen ihraç edildiler. Sayın Bakanımız buradadır, kendilerinden istirhamım, bu arkadaşların gerçekten araştırılarak tekrar görevlerinin başına dönmelerini sağlamaları için şimdiden çok önemli rica ve istirhamlarda bulunuyorum; bu bir.

İkincisi: O zamanki istişareler neticesinde bu adımın ileride ana dilde eğitime geçeceği düşünülürken ve böyle bir hayal içerisinde biz yaşarken sürecin bozulmasıyla birlikte görüyorum ki belediyelerin Kürtçe tabelalarının bile artık büyük bir kısmı sökülmeğe başlandı. Sökülmeğenlerin bir kısmı -milim milim, küçük- âdeta mikroskopla, mercekla ancak bakılabildiğinde seçilebilen, görülebilen bir hâl almaya başladı. Ardından, Kürtçe konuşanların otobüslerden atıldığı, inşaatlardan atıldığı bir sürece gelindi. Bunlar vahim olaylar.

Hazır, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden söz açılmışken bunun yeniden gözden geçirilmesi, farklı dil ve lehçelerle oluşturulan projenin daha fazla ileriye taşınması, bunun için ek bir bütçenin oluşturulması ve ana dilde eğitime geçişte sürecin hangi aşamada olduğuna bakmaksızın sadece ve sadece somut, hakkaniyet ölçüsünde dillere yaklaşılması; bunun yanında, dediğim gibi, bu arkadaşlarımızın mutlaka ama mutlaka tekrar görevlerinin başına dönmesi... Çünkü gerçekten biz o adımı sahiplenirken -dediğim gibi, devrimci ve radikal bir adım olarak görmüştük- birçok noktadan ve birçok çevreden eleştirilmiştik. Yani AK PARTİ'nin ekmeğine yağ sürdüğümüz, hatta o zaman AK PARTİ ile cemaatin arası iyiydi, cemaatin ve AK PARTİ'nin birlikte, ikisinin de ekmeğine yağ sürdüğümüz yönünde... AK PARTİ'nin bu adım üzerinden prestij sağladığı, bu adım üzerinden propaganda yaptığı ama yarın öbür gün devran başka şekilde dönerse bu adımı tekrar askıya alacağı söyleniyordu ama ben ve ekibim mümkün olduğu kadar buna ihtimal vermemeğe çalışıyorduk. Ama bugün görüyoruz ki bizi bu şekilde eleştirenler, üzülmeye söylüyor, keşke haklı çıkmasalardı ama haklı çıkmış vaziyettedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Sayın Akyıldız...

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokratlar ve basın emekçileri; ben de hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

On beş yılda 6 Millî Eğitim bakanı değişmiş ve AK PARTİ hükümetlerinin en başarısız olduğu alan. Tabii, burada kıymetli Bakanımı, hemşehrimi de günah keçisi ilan etmek doğru değildir, üstelik bir de Sivashlı hemşehrim, elhamdülillah. Yani o anlamda bir günah keçisi ilan etmek doğru değil ama buradaki gerçekleri de hep birlikte konuşup ülkemizin geleceği, çocuklarımız geleceği adına birçok şeyi de birlikte yapma zorunluluğumuz var.

Sayın Bakanım, cumhuriyet döneminde eleştirilebilecek, noksanlıkları bulunabilecek yönleri olsa bile gerçekten millî bir politikayla adını da hak eden bir eğitim bakanlığımız vardı. Ama bakanların kendilerinin dahi nasıl bir sistem getirildiğini bilmediği bir ortamda, çocuklarımız âdeta bir kobay gibi kullanılmaya ve ülkemizin geleceğine kıyılmaya devam ediliyor.

Şimdi burada ben bir liste çıkardım, on beş yılda AK PARTİ hükümetlerinin neler yaptığını. Mutlak eksikğim vardır çünkü o hıza biz de yetişemiyoruz. Her gün neler yaptığının belki sizler de farkında değilsiniz çünkü maalesef tek adamı memnun etmekten başka bir derdi yok AK PARTİ hükümetlerinin bu ortamda.

Şimdi, 2002’de iktidar olmuşsunuz, 2003’te üniversite katsayı farkı artırılmış, 2004’te müfredat değiştirilmiş, 2005’te üç yıllık lise dört yıla çıkarılmış, 2005’te LGS gitmiş OKS gelmiş, 2007’de OKS yerine üç aşamalı SBS getirilmiş, 2009’da ÖSS yerine YGS ve LYS getirilmiş, 2009’da üniversiteye girişte katsayı kaldırılmış; 2010’da üç aşamalı sınav kalkmış, yerine yine tek sınav getirilmiş, 2010’da düz liseler Anadolu lisesi olmuş, 2012’de 4+4+4 eğitim sistemi getirilmiş, 2012’te tek SBS yerine yine birçok sınav getirilmiş, 2012’de dershaneler kaldırılmış, 2014’te TEOG ilk defa uygulanmaya başlanmış, 2017’de TEOG kaldırılmış, şimdi 2017’de tekrar yine LYS ve YGS kaldırıldı. Saydım 17, eksikğim var mıdır? Vardır. Çünkü dedim ya, hıza biz de yetişmek mümkün değil.

Şimdi yeni bir sistem açıkladınız. Bu sistem -herhâlde kamuoyunu takip ediyorsunuz- ne velilerin ne de öğrencilerin memnun olmadığı, kamuoyunda çok ciddi tepkilerin, çok ciddi eleştirilerin yer aldığı bir sistem. Şimdi bu sistemde -arkadaşlar değindiler belki, ben geç geldiğim için bilmiyorum, tekrara da kaçmasını istemiyorum, zamanım da az- 5 tane tercih yapıldığında, birçok mahallede zaten 5 tane imam-hatip lisesiyle çevrili bir evi olan insanı düşündüğünüzde yani bu çocuğu imam-hatip lisesine vermek zorunda bırakılması ne kadar adaletli olacaktır?

Şimdi, dediğim gibi, geç geldiğim için ben çok fazla eleştirmek yerine, bir öneriyle sözümü bitirmek istiyorum. Önerimiz şu Sayın Bakan: Bu çocuklar hepimizin, bu ülke hepimizin; çocuklarımızın geleceği, ülkemizin geleceği hepimizi ilgilendiriyor. O yüzden, çok geç değil çünkü bu getirdiğiniz sistem yürümeyecek, bunu siz de bizden daha iyi biliyorsunuz. Hep birlikte, gelin, bir eğitim şurası toplayalım. Eğitimle ilgili bu konuda sözü olan bütün bileşenleri, bütün herkesi davet edelim. Yangından mal kaçırmadan, bir kişiyi memnun etme derdine düşmeden, bu ülkede yaşayan bütün herkesi memnun edecek bir eğitim sistemini, millî bir eğitim sistemini, gelin, gerçekten birlikte kuralım. Bugünü kurtarmak adına acilen, apar topar, yarının ne getireceğini bilmediğimiz bir sistem yerine, millî eğitim sistemini, gelin, birlikte yapalım ve birlikte kuralım diyorum, 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, ben de herkese saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Botan, buyurun.

LEZGİN BOTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; ben de daha çok, özellikle bu öğretmen performans sistemine dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu sistemin kendisini aslında subjektif bir sistem. Sistem, istismara oldukça açık, ucu açık bir sistem. Bu sistemde öğretmenlerin bu şartlar altında verimli

çalışmalarını beklemek mümkün değil. Nitelikli nesiller yetiştirmek istiyorsanız öğretmenlerin niteliğini artırmanız lazım, öğretmenlerin özgürlüklerini, öğretmenlerin özgürce akademik anlamda kendilerini geliştirmelerine imkân sağlamanız lazım. Öğretmene verdiğiniz değer oranında nesillerin dönütünü alabilirsiniz. Öğretmen eğer pısrık, eğer sindirilmiş, eğer korkutulmuş, eğer korkularla, kaygılarla âdeta rehin alınmış bir duygu, bir ruh hâli içerisindeyse siz bu öğretmenlerden nitelikli nesilleri bekleyemezsiniz. Bu anlamda bu, bir denetim sisteminden, bir teftiş sisteminden çok, bir mobbing sistemini çağrıştırmaktadır ve oldukça objektiftir, istismara çok açık bir sistemdir, bu sistemin derhâl lağvedilmesi lazım ve bunun yerine daha şeffaf, daha demokratik, daha bilimsel ve daha çok itibar edilir bir sistemin ikame edilmesi lazım.

Sendikalar arasında ciddi tartışmalar var. Biliyorsunuz, çalışma barışını da oldukça zorlayan bir sistemdir. Sendika yöneticilerinin çoğunun belli bir sendikanın üyesi olduğunu düşünenecek olursak bunun diğer sendika üyeleri üzerinde de nasıl tahripkâr ve nasıl oldukça yoğun bir baskıya neden olacağını varın siz düşünün. Bu anlamda bu sistemin öğretmenler açısından negatif bir tabloyu açığa çıkardığını bilmenizi isterim ve Bakanlığın bu konuda bir an önce tarafsız, objektif bir mekanizmayı esas alması gerektiğini burada ifade etmek istiyorum.

İkincisi ise TEOG sistemi getirildiğinde yine aynen bu Hükümetin Bakanı tarafından oldukça övülmüştü, tartışılmıştı fakat maalesef yine taraflar katılmamıştı yani eğitimde söz sahibi olması gereken öğrenci, veli, halk, akademik çevreler bunun dışında kalmıştı, yine iktidar kendi içinde tartışarak getirmişti, oldukça da övgülerle getirmişti. Fakat sonuç itibarıyla pedagojiyle, eğitimle çok da alakası olmayan bir siyaset adamı bir sabah bu sistemin kaldırılması gerektiğini söylüyor ve Bakanlığın bünyesinde bulunan bütün akademik çevreleri hiçe sayarak böyle bir telkinde bulunuyor ve sistem bir gecede, bir günde çöpe gidiyor. Yerine ikame edilen sisteme bakıyoruz, bu da tartışılmadı, bizlere danışılmadı. Sayın Bakan bu konuda ne kadar bilgi sahibi bilmiyorum. Bizlerle paylaşılmadı Sayın Bakan, sizler getirmediniz, bizler konuşmadık; üniversiteler, akademisyenler, kamuoyu bunu tartışmadı, konuşmadı. Şimdiden bu sistem aslında ölü doğmuştur ve sizin sessizliğinizi neye yormamız lazım Sayın Bakan, bir yerlerden icazet mi bekliyorsunuz? Bunu çok açık ve şeffaf bir şekilde tartışmamız gerekiyordu çünkü bu 80 milyon insanı ve gelecekteki bütün nesilleri ilgilendiren bir mühim konu iken bunu sadece bir iktidar partisinin kendisinden menkul, kendi politikaları doğrultusundaki yürüttüğü çalışmayı aslında burada bir tabloyla ifade etmek istiyorum. Bakın, bu tablo aslında sistemin ne kadar başarısız olduğunu... Şimdi yarın öbür gün bu tabloya, bu başarısızlık tablosuna hangi bakanın fotoğrafı ve hangi sistemin adıyla konulacak, bunu da bizler merak ediyoruz. Bu, aslında başarısızlığın tablosudur değerli arkadaşlar. Onun için AKP'nin on beş yıllık eğitim politikasında her bakan değiştiğinde sistem değişiyor, her sistem değiştiğinde de asla, dediğim gibi, taraflarla tartışılmıyor, konuşulmuyor. Bu, sistemin adı olsa yazboz sistemidir ve var olanı da daha çok bozmaktan başka işe yaramıyor. Bakın, bu sistem şimdi o kadar arızalarla dolu ki bu sistemle bizim gerçekten bilimsel sonuçlar almamız, elde etmemiz olanağı oldukça sınırlı Sayın Bakan.

Yine, bir talihsizlik mi bilmiyorum, sizin bu ifadeniz bence kamuoyu nezdinde çok ciddi bir talihsizlik, ciddi bir kuşku yaratıyor. Yani "nitelikli okul-niteliksiz okul" meselesi bir itiraf mıdır veya burada murat edilen nedir, bunu biraz daha net bir şekilde açmanızı bekliyoruz. Çünkü eğer okulların yüzde 90'ı niteliksiz ise buralara kimler gidecek veya ikamete bağlı eğer yapılacaksa bu 600 tane adı geçen okulun genelde zengin kesimlerin olduğu yerlerde olacağını düşünenecek olursak varoşlarda nüfusun yüzde 70'i, 80'i kendi kaderine mi terk edilecek?

Yine, sizi tenzih ederek bir şey sormak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEZGİN BOTAN (Van) – Özür diliyorum. Bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Soru kısmında söz vereceğim. Şimdi soru işlemine geçeceğiz zaten.

LEZGİN BOTAN (Van) – Hayır, lütfen, tamamlayayım.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun.

Süreniz on dakika.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, saygıdeğer bürokratlar, değerli basın mensubu meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, öncelikle güncel olması nedeniyle, pazar günü açıklamaya çalıştığımız ancak Millî Eğitim Bakanlığı çalışanları dâhil birçok kişinin anlamakta zorlandığı yeni sisteme yönelik eleştirilerimizle başlamak gerekir. Sizin ifadenizle “nitelikli” okullara kayıt yaptırmak istemeyenlerin girmek zorunda olmadığı bir sınavdan bahsediyorsunuz. Yani okullarımızı “nitelikli” ve “niteliksiz” diye ikiye ayırdığımızı ifade ediyorsunuz. Bu, bir bakanın -en azından- ağızıyla, bir bakanın ağzından geldiğimiz noktayı aslında en iyi özetleyen kelime. Okullarımızdaki niteliksizliğin bir bakan tarafından itirafı daha önce sık karşılaştığımız bir durum değil.

Ancak, şunun -tabii, herkes biliyor ama- bir kere daha vurgulanmasında fayda var: Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı da olan Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan “TEOG’un kaldırılması lazım.” cümlesini kurana kadar burada -daha önce Sayın Zekeriya Temizel de ifade etti- siz ve diğer bakanlık bürokratları -ama siz geçen yıllık bütçede- TEOG’un ne kadar mükemmel bir sistem olduğunu anlatageldiniz. Bizim bildiğimiz katılımcı demokrasilerde bir şey, bir sistem değiştirilecekse, örneğin temel eğitim sistemi değiştirilecekse önce bu işin mutfağındakiler çalışır, yani sizin bakanlığınızın bürokratlarının çalışması gerekir, daha sonra konuyu paydaşlarıyla tartışır, daha sonra size getirir ve sizin de Hükûmete ve partinizin genel başkanına sunum yapması gerekir. Ancak bu örnekte olduğu gibi, Türkiye’de AKP döneminde her şey tersinden işliyor. Bir tek adam “Kaldırın.” diyor kaldırılıyorsunuz, “Getirin.” diyor getiriyorsunuz, “Uygulayın.” diyor uyguluyorsunuz. Bu durumun en çok da eğitim sisteminde yaşanıyor olması bizi derinden yaralıyor. Bizi Erdoğan’ın sözlerinin ardından TEOG’a hazırlanan ve aradan geçen iki aya yakın bir süre belirsizlik içinde ne yapacağını bilemeyen çocuklarımızın ve onların ailelerinin durumu da üzmette. Ne yazık ki Bakanlığınız eğitim sisteminin asli unsurlarını hiçe sayan bir politika izlemeye devam ediyor.

Bu sisteme ilişkin bir diğer eleştirimiz de Sayın Bakan, “eve yakın okul” tanımlaması. Bu, ilerleyen süreçte de hep birlikte göreceğiz ya kent içi göçü tetikleyecek ya da velilerin ikamet değişikliği konusunda hileye, hülleye başvurmak zorunda kaldığı bir sürecin başlamasına neden olacak. “Eve yakın okul” tanımlaması nedeniyle endişe ettiğimiz bir diğer konu da, özellikle bazı semt ve ilçelerde çocuklarımızın sadece imam-hatip okullarına mahkûm bırakılması. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, imam-hatip okullarını kuran parti olarak imam-hatip okullarına karşı değiliz, onların öneminin, ihtiyacının farkındayız ancak eğitimin dinselleştirilmesine ve öğrencilerimizin iktidar tercihleriyle bazı yerlerde seçeneksiz bırakılarak imam-hatip okullarına mecbur bırakılmasına karşıyız. Bakanlığımıza ait son resmî rakamlar da aslında bu endişelerimizin haklılığına işaret ediyor. Son resmî rakamlara göre imam-hatip lise ve ortaokullarında okuyan öğrenci sayısı bir önceki yıla göre 75.767 artarak 1 milyon 155 bin 932’ye yükselirken yalnızca bir yılda 1.002 yeni imam-hatip okulu açıldı. Tabii, bir de, özel okulların kendi sınavını yapmasına cevaz verilmesi de aslında bir başka sıkıntı kaynağıdır.

Bakanlığımızca yayımlanan son okullaşma oranları da bir diğer endişe kaynağı. 4+4+4 eğitim sisteminin yürürlüğe girmesinin ardından ilkokullarda okullaşma oranının giderek düştüğü görülmekte. Bu sistem yürürlüğe girmeden önce, ilköğretim okullarında okullaşma oranı yüzde 98,67 iken bu sistem yürürlüğe girdikten sonra 2014-2015 yılında bu rakam yüzde 96,30'a, 2015-2016'da yüzde 94,87'ye, 2016-2017 yılında ise yüzde 91,18'e kadar düşmüş durumda. Yani ilkokul çağı gelen her 10 çocuğumuzdan 1'i ilkokula başlayamıyor. Bu önemli bir istatistik, bunun nedenlerinin araştırılması ve kamuoyuyla da bir an önce paylaşılması gerekiyor. İstatistik verilerinde 2002 kıyaslamalarıyla biz bu bütçelerde çok karşılaşıyoruz, partiniz de seviyor. Bu konudaki istatistik iktidarımızın 2002 yılında iktidara geldiğiniz dönemdeki istatistiklerin de gerisine düşmüş gözüküyor.

Sayın Bakan, burada YÖK'ün ve üniversitelerin de bütçesini görüşmekteyiz. Akademi ortamına yönelik olarak eleştirilerimizi de sıralamamız gerekiyor. 2002 yılında iktidara geldiğinizde YÖK'ün kaldırılacağını ifade ettiniz. Dün 12 Eylül darbesi ürünü olan yani bir darbe kurumu olan YÖK'ün kuruluş yıldönümüydü. Ancak iktidarınız, pek çok konu başlığında olduğu gibi, kurumları dönüştürdükten sonra verdiği sözleri unutmakta. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak sadece YÖK'ün kaldırılmasını değil, mevzuatımızın darbe hukuku kalıntılarından tamamen temizlenmesini istiyoruz. Sadece YÖK'ü dönüştürüp size itaat etmesini sağlamakla kalmadınız, üniversite rektörlerini de bir siyasi parti genel başkanının seçmesine olanak tanıyan bir düzenlemeyi hayata geçirdiniz. "Yasalaştırdınız" bile diyemiyorum çünkü o düzenleme Meclis Genel Kuruluna geldiğinde partinizin milletvekillerinin de direnciyle geri çekilmişti. Ancak OHAL hukukunun yarattığı iklimden faydalanarak bir gece yarısı KHK'sıyla yürürlüğe soktunuz. Bu, aslında, sadece tüm Meclise değil ama Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine ve tabii ki, tüm yasama organına da bir saygısızlıktan başka bir şey değildi. Önceki düzenlemeye yönelik de kısmi itirazlarımız bulunuyordu ancak en azından bir seçim yapılmaktaydı.

Az önce TEOG'la ilgili değindiğim gibi, parti genel başkanınız talep etti, anında sistemi değiştirdiniz. Daha sonra "Yardımcı doçentlik kaldırılınsın". dendi, henüz bu konuda galiba ağırdan alınıyor. Ama son durumu bizimle paylaşırınsanız seviniriz.

OHAL hukukunun yarattığı bir diğer sıkıntı da akademisyenlerimizin ihracı meselesi, yani emek verip yetiştirdiğimiz, bilim üreten, öğrenci yetiştiren akademisyenlerin. İhraç edilenler arasında kimler yok ki? Anayasa referandumu sürecinde "hayır" oyu verilmesi noktasında değerlendirmeleri olan ünlü anayasa hukuku profesörü İbrahim Kaboğlu var. Kaboğlu'nu ihraç ettiniz ancak hakkında hiçbir adli bir soruşturma yapılmamasına karşın, yurt dışına çıkış yasağı koydunuz. Bu ülkenin yetmişmiş kadrolarının önünü tıkayan, onlara engel koyan bir mekanizma yarattınız.

İhraç edilenler arasında kamuoyunda "barış bildirisi" olarak bilinen bir bildiriye imza atan akademisyenler de var. Bu bildiri, benim şahsen tam anlamıyla desteklediğim bir bildiri değil, taraflı bulduğum bir bildiridir ama bir ifade özgürlüğüdür. En aykırı düşüncelerin bile savunulabilmesi demokrasilerde gerekmektedir. Ancak bu bildiriye imza atan akademisyenlerin çok büyük bir bölümü ihraç edildi, bir bölümü de ihraç tehlikesiyle karşı karşıya. Bizdeki son rakamlar toplam 8.427 akademisyenin KHK'larla ihraç edildiği biçiminde. Özgür bir bilim ortamını, özerk bir akademiye tesis etmeden ülkemizin ilerlemesini sağlayamayız. O nedenle düşüncesi ya da ideolojisi ne olursa olsun, bilimin rehberliğinde çalışmalar yürüten akademisyenlerimizin sırf iktidarınızla aynı düşünmüyor diye kapının önüne koyulması anlayışına karşıyız Sayın Bakanım.

OHAL KHK'ları konusuna değinmişken iki ismi daha gündeme getirmemiz gerekiyor. Biri akademisyen, diğeri öğretmen olmasına rağmen bir türlü haklarına sahip çıkmadığınız 2 isim; biri Nuriye Gülmen, diğeri Semih Özakça. Her ikisi de OHAL KHK'larıyla ihraç edildi. İşlerini istedikleri için oturma eylemi başlattılar, ardından açlık grevine girdiler. İhraç edildiler, haklarında hiçbir

soruşturma dahi yoktu ihraç edilirken, açlık grevine başlayınca apar topar suçlu ilan edildiler, cezaevine atıldılar. Semih şu anda evinde, Nuriye ise hastanede açlık grevini sürdürüyor, tutukluluğu sürdürüyor. Artık sıkıntılı evrenin de ötesine geçilmiş durumda. Buradan bir kez daha Bakanlığımızın bir an önce devreye girmesi, bu 2 genç eğitimcinin açlık grevine son verilmesini sağlayacak koşulların yani işe iadelerinin sağlanması gerekiyor. En azından bu 2 öğretmen ve akademisyenin durumlarının kurulan OHAL komisyonu tarafından öncelikli olarak değerlendirilmesi konusunda sizin inisiyatif almanızı rica etmekteyiz.

Sayıştay raporlarına değinildi, ben de değinmek istiyorum. Özel okullarda okuyan öğrencilere verilen desteğe ilişkin bazı hatalar tespit edilmekte. Şimdi, bu destekten yararlanmak isteyen velilerin yanlış beyanda bulunduğu, bu beyanların doğruluğunun kontrol edilmediği, bu nedenle özel bir düzenleme yapılması gerektiği kaydedilmekte. Bu durum, normal koşullarda bu destekten yararlanabilecek bazı velilerin aslında destekten yararlanamaması, destekten yararlanamayacak bazı velilerin de aslında destekten yararlanması gibi adaletsiz bir sonucu doğurmuş durumda. Yine, aynı raporda bazı branşlarda norm fazlası öğretmenlerin maaş karşılığı ders saatini doldurmadan maaş aldıkları ve bu durumun da düzeltilmesi gerektiği talep edilmiştir.

Kalan zamanımda iktidarınız döneminde bir türlü sonu kesilmeyen tartışmalardan biri olan müfredatın değiştirilmesi konusuna da değinmek istiyorum. Müfredata “cihat” kavramı eklenmekte ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın, son cümlelerinizi alayım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - ... laik ve bilimsel eğitimin unsurları ayıklanmakta, Atatürk'e verilen yer azaltılmakta; bunu kabul edemiyoruz, çocuklarımız için kabul edemiyoruz, geleceğimiz için kabul edemiyoruz. Evrim Teorisi'nin müfredattan çıkarılmasına ilişkin açıklama yapan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanımız Evrim Teorisi'ni bir alet çantasına, bir tornavidaya benzetti. Siz de Bakan olarak aynı görüşte misiniz? Müfredatı oluştururken paydaşlarla, sendikalarla görüşmeden sadece belli bir ideolojiye uygun sivil toplum kuruluşlarıyla masaya oturmanız, eğitim sistemini belli bir ideoloji doğrultusunda dönüştürmeniz ne kadar doğrudur? Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bugün de Sayın Genel Başkanımız grup konuşmasında bir kere daha ifade etti, eğitimin sorunlarının tüm paydaşlardan yani hangi görüşten olursa olsun, hangi ideolojiye, hangi harekete mensup olursa olsun tüm paydaşlarla bir eğitim çalıştayını düzenlenerek konuşulmasından ve kararların bu şekilde alınmasından yanayız. Millî eğitim şûrasının acilen toplanması gerektiğini düşünüyoruz. Hazırlanan raporumuzda karma eğitimin fiilen sonlandığı, okulların hızla imam hatip okullarına dönüştürüldüğü, okul idarecilerinin atanmasında liyakatsizliklerin yapıldığı, bazı seçmeli derslerin zorunlu olarak dayatıldığı ortadadır.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, son cümlelerinizi alayım lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii.

Bakanlığımızı ilgilendiren bir başka konu da AİHM tarafından zorunlu din derslerine yönelik olarak verilen karar. Bu konuda da Bakanlığımız ve Hükümet gereken adımları henüz atmış değil. Bu konuda da önümüzdeki günlerde hangi adımları atacağımızın bizimle paylaşılması iyi olur.

Öğretmen ihtiyacı bulunmakta, atanamayan çok sayıda öğretmen bulunmakta. Bu konuda da kamuoyu sizlerden atama bekleyen öğretmenlerimizin içini rahatlatacak açıklamalar beklemekte. Bu net ihtiyaca rağmen bu kadar öğretmenin atama bekliyor olması da planlama konusunda yapılan eksikleri gözler önüne sermektedir.

Bakanlık bütçemizin hayırlı olmasını dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özgökçe...

Son konuşmacımız.

Buyurunuz.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önceki konuşmacıların da belirttiği gibi, gerçekten çok zor bir bakanlıktasınız ve bu ülkede en önemli sorun alanlarına sahip bir bakanlık, bizler de bu sorunları dile getirmeye çalışıyoruz. Öncelikle, 2018 bütçesinin herkesin ulaşabildiği, eşit, parasız, bilimsel eğitim bütçesi olmasını dileyerek başlamak istiyorum ben.

Sayın Bakan, tabii, bu kadar çok sorun alanının olması demek şunu aklımıza getiriyor: Bilim, eğitim alanındaki temel ilkeler sayılır herkes tarafından. İşte, siz de saydınız hatta, bilimsel, liyakate dayalı...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Demokratik, laik, eşitlik, fırsat eşitliği...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – ...laik, demokratik, eşitlikçi, fırsat eşitlikçi; siz de tamamlıyorsunuz. Doğrudur, bu temel ilkelere bizler de katılıyoruz, Türkiye toplumu da hemfikir ve hatta bunlar evrensel temel ilkeler. Ancak, bu ilkelere uzaklaştığımız her adım bize sorun alanı olarak geri dönüyor. İlk bakışta yani her bir birey, ortalama bir birey de dâhil, herkes 30'dan fazla sorun alanı sayabilir aslında, şu an içinde bulunduğunuz koşullar itibarıyla da bu böyle. Sabahki sunuşunuz, işte bu sorun alanlarının hiçbirine neredeyse değinmeden yapılmış bir sunuştu, özel olarak tebrik etmek gerekir. Yani, bu kadar çok sorun alanını görmeden yapılan bir sunuş, açıklama -hakikaten nasıl tarif edeceğimi bilememekle beraber- Türkiye toplumunun özellikle bugün bütçe sunuşunda beklediği açıklamalar bunlar değildi. Bu yaklaşım, Hükümetin bu tavrı aslında -diğer bakanlıklarda da aşağı yukarı karşılaştığımız tavrı bu- görmezden gelme anlayışına tekabül ediyor. Biliyorsunuz görmezden gelmek demek başka anlamlara da gelebilir yani görmezden geliyorsanız önemsemiyorsunuzdur. Bir sorunu çözmek onu görmekle başlar. Böyle bir çözüm niyetinizin olmadığı aslında anlaşılıyor. Bugün OHAL sebebiyle, OHAL koşullarının yarattığı iklim hakikaten bilimsel eğitiminden, liyakatten gittikçe uzaklaştığımızı açık seçik ortaya koyuyor. Özellikle, OHAL fırsat bilinerek üniversitelerden, akademi yuvalarından ihraç edilenlere, eğitim alanındaki ihraçlara baktığımızda ve ihraç profillerine baktığımızda aşağı yukarı bir resim çıkıyor ortaya, anlıyoruz ki böyle bir derdiniz yok. Yani, bugün Nuriye Gülmen ve Semih Özakça iki yüz kırk dört gündür açlık grevinde, bunun sebebi toplumu nefessiz bırakan OHAL uygulamalarına karşı bir güçlü itirazdan başka bir şey değildi; çok masum, çok insani bir talep. İşini o kadar çok seven, öğrencilerini o kadar çok seven Nuriye ve Semih meydanlara çıkarak "Ben işimi istiyorum." dedi ve başlarına gelmeyen kalmadı; yargılandılar, tutuklandılar, örgüt üyeliğiyle, terör örgütü üyeliğiyle vesaire bunlarla suçlandılar ve şu an Nuriye hâlâ hapiste sırf sözünü söylemeye devam ettiği için.

Ben de diğer arkadaşlar gibi, özellikle TEOG'a dair açıklamalarınıza değinmeden edemeyeceğim, bunu bireysel olarak tepki gösterdiğim için değil, tekrar etmek istiyorum. Normalde tekrara girmek istemiyordum, diğer konuşma başlıklarından farklı bir sunuş yapmayı planlamıştım. Ancak, hakikaten bu sunuşta, hafta sonu yaptığınız lise geçiş sistemine dair yeni sistemi açıklamaya çalıştınız diyebilirim. Çünkü, siz de çok zorluk çektiniz, bunu anladık, ekran karşısında sizi izlerken de bunu anlayabildim, oldukça zor bir durumdaydınız. Çünkü, hemen bu sistemin değişmesinin öncesinde Sayın Cumhurbaşkanının bir röportajında dile getirdiği bir cümleden sonra alelacele değişti. Bir ülkede

sistem hele hele milyonları ilgilendiriyorsa, milyonlarca öğrenciyi, veliyi, yakınlarını ilgilendiriyorsa ve hatta bütün toplumun eğitim konusuna olan güveni sarsılıyorsa bu konuda tek bir kişinin isteğiyle sistem değişikliği söz konusu olmaması gerekir, demokratik ülkelerde böyle olmaması gerekir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, çok uğultu var, lütfen...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Ve siz açıklamanızı yaparken bütün okullarda nitelikli eğitim ve niteliksiz eğitim tartışması... Yani “Yüzde 90 niteliksiz okullar var.” demiş oldunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Demedim de, siz demiş gibi...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Demiş oldunuz Sayın Bakan. Yüzde 10 nitelikli yani bir ayırım yaptığınız zaman....

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sınavla öğrenci alması... Dediğiniz doğru değil. Sizin konuştuğunuz...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Şimdi, ben sözümü bitireyim müsaadenizle.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Bakan, hepsi eşitse o zaman sınav yapmayalım, onlar da mahalleden yerleşsinler.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Yani, atılan bir “tweet” de var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz Sayın Özgökçe konuşuyor.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Evet, süremden gidiyor Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

Evet, eşitlikçi bir eğitim modeli sağlamakla sorumlu olan birinci şahıs sizsiniz aslında Sayın Bakan. Yani, bu okulların, bütün okulların niteliğinden öncelikle siz sorumlusunuz; bunu söylemek istiyorum. On beş yılda geldiğimiz sonuç ve eğitim sistemini getirmiş olduğunuz seviyenin hesabını kim verecek o zaman? Biz bunu anlamaya çalışıyoruz.

Evet, OECD, PISA, UNICEF tarafından belirtilen, açıklanan sonuçlar sayıldı; bunlar hakikaten ülkemiz açısından son derece utanç verici. Türkiye, eğitim kategorisi listesinde 41 ülkeden 41’inci olmuş UNICEF tarafından çocukların yaşam koşullarına yönelik birkaç kategoride hazırlanan bir performans raporu var. Ve siz sunuşunuzda şöyle bir açıklama yaptınız: Özel okulları ve imam-hatip okullarını önceleyen politikalar sonucunda –yani açıklamanız böyle değil de benim çıkarımım bu- yüzde 7 olan özel sektör payını, OECD ortalaması olan yüzde 15’in de üzerine çıkararak yüzde 25 yapma niyetinde olduğunuzu açıklamış oldunuz. Bu alan, eğitimin ticarileştirilmesi, ticari alana terk edilmesi, piyasalaştırılması anlamına gelir ve aynı zamanda bu açıklama o yoksul halkın çocuklarını, yoksul halkı o kastettiğiniz niteliksiz okullara mahkûm etme anlayışını doğurur, açıkça bu sonucu doğurmaktadır. Bunu yapacağımıza altyapıyı güçlendirin, öğretmenlerin niteliğini artırın, liyakatli eğitime öncelik verin, eğitimin odağına çocuğu ve öğrenciyi alın ve bilimsel standartların olduğu bir politikayı hayata geçirin ve biz bunu hep birlikte yapabiliriz. Talep eden, beklenti içerisinde olan milyonların sesine kulak verin, tek taraflı bir sistemi dayatmaktansa halkın beklentilerine kulak verirsiniz bence çok daha başarılı olursunuz.

Şimdi, müfredat değişti, bu konuda herkesin şikâyetleri var. Özellikle, oyun çağındaki çocuklara ders kitaplarındaki önermeleri gördünüz mü bilmiyorum ama ben birkaçını söylemek istiyorum, sürem hâlâ var. Örneğin: “Bekârlık sultanlık değil henüz karar verilememiş bir sürecin sancılı bekleyişidir. Evlilik, zihni sürekli meşgul eden gönülün sesini dindirmektir. Erkekler güç ve kuvvet yönünden daha ileri olduğundan ailenin sorumluluğu birinci derecede onlara yüklenmiştir. Kadın kocasına karşı görevlerinde titiz davranmalı, evine ve çocuklarına sahip çıkmalı, sabırlı ve kanaat ehli olmalı, israftan

kaçınılmalı. İslam, erkeğin üstlendiği mesuliyetlere karşılık kadının da kocasına itaat etmesini istemiş ve bu itaati ibadet saymıştır.” gibi birçok önerme var. Şimdi, bu önermeler tek tipleştirmeden başka bir önermesi olmayan bir müfredat anlayışıdır ve açıkça tek tipleştirmez. Yani 5-6 yaşındaki çocuklar bu öğrendiklerinden hareketle anne babalarına “Ben günahkâрім, ölmem lazım.” demeye başlamışlar yani bu çok vahim bir sonuçtur Sayın Bakan.

Eğitim ticarileştirilmiştir, onu söyledim. Bu alanda, özellikle en mutlu kesim yine bu işin ticaretini yapan kesim olmuştur. “Paran kadar eğitim” şeklinde tezahür ediyor çünkü topluma, getirilen sistem. Çünkü, ailelerin eğitim harcamaları zaten artmışken özel okul, özel derslane, özel öğretmen gibi harcamalar artmışken bir de bu yeni sistemle özellikle, yeni açıkladığımız sistemle herkes kendini yüzde 10 içerisinde görüyor Sayın Bakan ve çocuğunu o yüzde 10 içerisinde görmek zorunda kalıyor. Ve yarattığı stresle daha çok para kaynağı bulma, daha çok çalışma ve daha çok sıkıntısını yaşama anlamına gelecek. Yani bunun tek sonucu var: “Paran kadar eğitim” şeklindedir ve bu asla eşitlikçi, parasız eğitim anlayışıyla örtüşmeyen bir yaklaşımdır. O yüzden uyarılarımızı yapmak istiyoruz.

Hâlâ eğitim kurumlarındaki sorunlar çözülebilmiş değil. Özellikle, evvelce de çok sorunluymuştu, 4+4+4...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgökçe, son cümlelerinizi alalım.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – O sisteme dair eleştirilerimizi çokça söyledik, özellikle kız çocuklarının eve mahkûm olması ya da potansiyel çalışma gücünün ele geçirilmesi anlamına gelen birçok eleştiri yapmıştık.

Son olarak şunu söyleyeyim: Özellikle, cinsel istismar vakalarının eğitim kurumlarında yaygınlaşması ve Sayın Bakanın, Bakanlığımızın bu konuda hiçbir söz sarf etmemesi gerçekten kaygı vericidir. Bu, son dönem, 2017 yılının ilk beş ayında eğitim kurumlarında cinsel istismara uğradığı tespit edilebilen 182 çocuk olmuştur, bunlar sadece tespit edilebilen. Cezasızlık, yaklaşım, işte bu cinsel istismarla anılan vakıfların Hükümet tarafından ısrarla korunması ve onlarla anlaşmalar imzalanmaya devam edilmesi karşısında, istismar vakaları karşısında susan çok daha fazla insan olduğunu da biliyoruz.

Özellikle cezasızlık konusu çok yakıcı. Yakın zamanda, yine bahsetmiştim, Erciş’te 10 çocuğun istismarından tutuklanan bir öğretmen ilk duruşmada tahliye edildi, buna başka örnekler de katıldı. Bu kesimler korunuyor, çocuklar korumasız yaşamaya devam ediyorlar ve ne yazık ki mahkûm hâldeler. Bu konularda hangi tedbirleri aldınız, alıyorsunuz, bu anlamdaki politikanız nedir? Buna da cevap vermenizi bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Bütçeler ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Sayın milletvekillerimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi soru bölümüne geçiyoruz.

Soru sormak isteyen arkadaşlar lütfen sisteme girsinler. Sayın Komisyon üyelerimiz için on dakika, değerli milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika soru taleplerini karşılayacağım. Soru sormak isteyen arkadaşlar girdiler mi sisteme? Peki.

Söz taleplerini istem sırasına göre karşılayacağım.

Sayın Aydemir, sıra sizin, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Bakanım, ben bu açık öğretim fakülteleriyle ilgili, son yıllarda uygulanan, problem olan bir sistemi dile getirmek istiyorum, sual babında da size tevcih ediyorum. Şimdi, dört yanlış bir doğruyu götürür gibi, sınavlarda yeni bir sistem oluşturulmuş. Bizim Atatürk Üniversitesi bağlamında ben biliyorum ki 201 öğrencinin neredeyse yarıya yakını üniversiteyle, açık öğretim münasebetiyle dondurmuş durumda. Özellikle, bu ara sınıflarda böyle. Bunun ne faydası var? Bir faydası olduğunu şahsen ben düşünmüyorum. Varsa nedir? Biz bunu bilmek, öğrenmek istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, 2018 bütçe sunuş kitapçığınızda 186 yükseköğrenim kurumunuzun olduğunu, öğrenci sayısının 7 milyonu aştığını, Avrupa ülkeleri arasında 2'nci sırada olduğumuzu söylediniz. Üniversite mezunlarında yüzde 30'a varan işsizlik yaşanmaktadır. Bu durum karşısında Avrupa'da üniversite mezunu işsizlik sırasında kaçınıcıyız?

2) Atanamayan öğretmenlerimiz ne zaman atanacaktır? Sözleşmeli ve ücretli öğretmen dönemine ne zaman son vereceksiniz?

3) Liselere giriş sınavıyla ilgili yeni sistem çok derin endişeler taşımaktadır. Adrese dayalı yerleştirmelerde beş tercih üzerinden oluşturulacak eğitim bölgeleri nasıl belirlenecektir?

4) Beş tercihle de yerleşemeyen öğrencilerin durumu ne olacaktır?

5) İlçe ya da mahallesinde Anadolu lisesi olmayan, fen lisesi olmayıp da sadece imam-hatip olan öğrenciler mecburen bu okullara mı kaydolacaktır.?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, öğretmen maaşlarıyla ilgili bilgiler verdiniz, 2002'yle karşılaştırdınız her zamanki gibi ve yüzde 469 artışla, 3.618 TL maaş aldığımı söylediniz. Soru: Sayın Bakanım 2016'yla bir karşılaştıralım, 2016 ile 2017 arasında ne fark var? Ve bu maaşla İstanbul'da, Ankara'da dört kişilik bir öğretmen ailesi nasıl geçinir?

Sayın Bakanım, “Öğretmen Strateji Belgesi” diye, gerçekten çok güzel bir belge hazırlamışsınız, birçok konuda da bu yapılıyor. İşte 35 eylem var, hepsi çok güzel. Fakat, bunun etki değerlendirmesi nasıl olacak? O konuyla ilgili bir bilgi yok yani uygulayacağımız bu strateji belgesinin yararlı olup olmadığını neyle ölçeceksiniz?

Bir başka sorum: Biz de gittiğimiz zaman görüyoruz okullarda ama eğitim reformu girişimi bir araştırma yapma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitirelim ya sorumuzu Başkanım ya.

BAŞKAN – Birer dakikayla sınırladım, çünkü 20 kişi.

Sorun abi sorunuzu, hadi sorunuzu sorun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya üç dakika fazla olsun ne olur yani Başkanım ya? Şey kesildiniz, nedir bu yaptığımız ya? Sormayacağız. “Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.” bitti ya.

BAŞKAN –Sayın Bekaroğlu, birer dakikaya organize ettim, birer dakika olarak ayarladım.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Fazlasınız, çoğunlusunuz, bastırın gidin ya, bu ne ya! O zaman, “faşist” dediğimiz zaman kızılıyorsunuz, mahkemelere gidiyorsunuz.

BAŞKAN – Kızımıyorum, güliyorum zaten öyle söylediğiniz zaman.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu nasıl bir yönetim ya! Sormuyoruz, sizin olsun!

BAŞKAN – Sayın Karabıyık, buyurun.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bu nasıl bir kibirdir ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, güçsünüz, nice güçleri gördük, güçlülere gördük, nice kralları gördük bu ülkede, hepsini gördük, sırayla gördük, sizi de göreceğiz. Ayıp ya! Bu ne be!

BAŞKAN – Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – İşiniz gücünüz kibir.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Eşleri sözleşmeli...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl bir kibir ya, nasıl bir yönetim, nasıl bir demokrasi, nasıl bir Türkiye Büyük Millet Meclisi bu, nasıl bir Parlamento!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Bu hareket çok doğru bir tavır mı şimdi?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Açikkapı, siz lütfen... Sayın Açikkapı, Bekaroğlu ile Divan arasında, lütfen...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Pişmiş kelle gibi sırtıma oradan!

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Doğru konuş ya, düzgün konuş ya!

BAŞKAN – Siz buyurun Sayın Karabıyık.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Bakan, eşleri sözleşmeli öğretmen olan sözleşmeli öğretmenlere eş durumu yer değiştirme hakkı tanınmıştır. Eşleri başka kurumlarda çalışan sözleşmeli öğretmenlere tayin hakkı verilecek midir?

Şimdi, TEOG’la ilgili ya da bir okul tercih eden başarılı öğrenci sayısı çok olduğunda ne olacak? Bu okulları tercih edemeyenler veya yerleşemeyenler ne olacak, ikili öğretime mi geçecek, bunu öğrenmek istiyorum.

Geçen yıl kanun hükmünde kararnameyle özel okulların Türkiye genelinde merkezî bir sınav yapma yetkisini ellerinden aldılar, peki özel okullar öğrenciyi nasıl seçecek? Eskisi gibi merkezî sınav yapılacak mı ya da özel yetenekli ve zeki çocuklar, özel okulların öğrencileri nasıl seçilecek? KHK’nin doğruluğu tekrar kontrol edilecek mi? Eğitim-istihdam ilişkisi bağlamında kaç ortaöğretim ders programının ulusal meslek standartları ve yeterlilik çerçevesinde geliştirildiğini öğrenmek istiyorum. Amaç kaliteli eğitimi artırmaksa yaklaşık 9 bin liseden yalnızca 600’ü mü niteliklidir? Peki, geri kalan 8.400 okulun kaliteli olması nasıl sağlanacak? Bu okulların yöneticileri kim? Yöneticileri nasıl seçilecek? Yerleştirme programları, yetiştirme programları var mı? Sizin, 8.400 nitelikli olmayan okulların okul yöneticilerini seçme ve geliştirmede neler yapacağınız şu an için belirli midir? Yetenekle alınan devletin spor ve güzel sanatlar liselerine nasıl öğrenci yerleştirilecek, bu da önemli bir soru. Ve eğitim-istihdam ilişkisi bağlamında kaç ortaöğretim programının ulusal meslek standartları ve yeterlilikleri çerçevesinde geliştirildiğini... Aslında tam olarak listeyi alabilirsek iyi olur. Bir de Sayın Bakan, az önce de sorularımı yöneltmiştim size, o soruların da yanıtlanmasını istiyorum; özellikle teknik okulların öğretmen yetiştirme konusundaki yetersizliklerinden bahsetmiştim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, üç sorum var. Bunlardan birincisi şu: İzmir Karaburun’da çok programlı Anadolu lisesinde “Bu dönem seçmeli ders olarak okulunuza Kur’an eğitimi dersini uygun gördük. Bu dersin konulmasını ister benim zorumla isterseniz İlçe Millî Eğitimin zoruyla olduğunu adlandırın, fark etmez, bu ders okutulacak.” diyor İlçe Millî Eğitim Müdürü. Veliler de Kur’an eğitimine kesinlikle karşı olmadıklarını, bu eğitimin yazın okullar kapandıktan sonra verilmesi durumunda çocuklarını seve seve göndereceklerini fakat üniversite sınavına girecek çocukların bir soru fazla yaptığı takdirde binlerce öğrencinin önünde yer alabileceğini, bu nedenle üniversite sınavında öğrencilere katkısı olabilecek bir dersin seçmeli ders olarak verilmesini istemektedirler. Bu konuyla ilgili ne düşünüyorsunuz?

İkinci sorum: Sayın Bakan, 65.793 okul, 17 milyon öğrenci olduğunu söylediniz, farz edin ki bu okulların tamamını imam-hatip yaptınız; 186 üniversite, 7 milyon üniversite öğrencisi olduğunu söylediniz, bunun da tamamını ilahiyat fakültesi yaptınız; Türkiye’yi nereye taşıyacaksınız?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Öyle bir şey olmaz Musa Bey, rahat olun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Son sorum Sayın Bakan: Allah bağışlasın, Allah uzun ömür versin, 3 çocuğunuz var, Sayın Müsteşarın da 3 çocuğu var; çocuklarınız ve torunlarınız arasında imam-hatibe giden var mıdır, öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

İzcilik, millî eğitimin ülkemizde, ülkemizin muhtelif yerlerinden gelen çocukları kaynaştıran, onlara çok küçük yaşta yurt sevgisini, dayanışmayı, paylaşmayı, zor koşullarda yaşamayı öğreten bir eğitimin tamamlayıcı bir unsuruydu, bunu Gençlik ve Spor Bakanlığına devretti Millî Eğitim Bakanlığı. Bu konuda on binlerce öğretmeni ve yetmiş elemanı var iken -o projenin şu anda da amacına uygun hizmet etmediğini yanılmıyorsam siz de görüyorsunuz- yeniden şiddetle ihtiyaç olan bu projenin Millî Eğitim Bakanlığı bünyesine alınmasını düşünüyor musunuz?

İkinci sorum: Tokat Yeşilyurt ilçemizde çok fonksiyonel, bir kampüs gibi, yatılı bölge okulumuz vardı, bunun akıbeti ne olacak? Bu konuda sağlıklı bilgi istiyorum çünkü yörenin çok önemli bir dinamiği, kırsal kesimden gelen çocukların olmazsa olmaz bir ihtiyacıydı.

Yine, 2017-2018 yılında basılan bir grup kitap toplatıldı. Bu denetim ve kontrolü yeteri kadar yapmayan kişilere bu maliyete yönelik bir soruşturma ya da bir bedel rücu edecek mi? Ayrıca çocukların eğitim ve öğretimini engellediği için bu anlamda da bu hizmet kusurunu yapanlara gereğinin yapılması konusunu da bilgilerinize arz ediyorum.

Son sorum: Dar gelirli aile çocuklarının eğitimlerinin yetersizliği ortada. Bunlar hâlâ, 21’inci asırda, cemaat yurtlarına Hükümet eliyle birer ikişer gönderiliyor. Hükümetin on beş yıllık iktidarını gördük. Bundan sonraki birkaç yıl içerisinde bir hedefiniz var mı; hiçbir cemaat, vakıf yurduna bu vatanın çocuklarını muhtaç etmeden Türk Millî Eğitimi bünyesinde yurtlarda barındıracağız diye?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

2018 bütçenizde personel giderleri ve sigorta primleri dışında kalan yatırım planlamasının yüzde 35'inin Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne ayrılması normal midir, diğer genel müdürlüklerle kıyaslandığında bu normal midir? Eskişehir merkezde yıkım kararı alınan okulların bundan sonra neler yapılacağı konusuna ilişkin kararlar Bakanlık bürokrasisi yüzünden geç tebliğ edilmiştir. Öğrenci ve veliler mağdur olmuştur. Bu mağduriyetler nasıl giderilecektir? Okullarda, Eskişehir'de 335 öğretmen ihtiyacımızı nasıl karşılayacaksınız? Yeni sınav sisteminde, özellikle sosyal bilimler alanında, sosyal dersleri veren öğretmenlerin ve başta felsefe öğretmenlerinin kaygısı vardır ihtiyaç duyulmayacağı yönünde. Bu ihtiyaçlar nasıl giderilecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kavcıoğlu...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sayın Bakanım, ben öncelikle bu taşımayla ilgili bir konuda bir soru sormak istiyorum.

Şimdi, biraz önce de ifade edildi konuşmalarda falan; taşımının o anlamda, nüfusun göç etmesi anlamında veya nüfus kaybı anlamında köylere biraz zararı oldu. Ortaöğretimde de yine, taşımayla ilgili, bizim oralarda özellikle, Bayburt özelinde ama Doğu Anadolu'da; şimdi, Millî Eğitim Bakanlığı bir genel mektup çıkarıyor veya genelge çıkarıyor, her yeri aynı kabul ederek çıkarıyorlar. Şimdi, orada mesela taşımada, diyorlar ki “Bütün yurtlar doldu mu o zaman taşımaya...” Yani yurtlar dolana kadar köylerden taşımaya, şartların durumuna göre müsaade etmiyorlar. O zaman bizim kendi içimizde, mesela 30 kilometre kuralı koyuyorlar. 30 kilometrenin üzerinde olan yerlerde, işte şeyine göre, taşımaya müsaade ediyorlar. Ama bizim oralarda şimdi adam kız çocuğunu göndermiyor yani “Sabah gitsin, akşam gelsin.” diyor, yurttan kalmasına müsaade etmiyor. Artı, bir sektör yani taşımayla ilgili, bu (S) otobüsleri, minibusleri diyorlar, tabii, birden pansiyonlara geçince onlar boşta kalıyorlar, onlara iş verme anlamında sıkıntı oluyor. Yani biraz yerelde, burada millî eğitim müdürü mü yetkili olur, vali mi yetkili olur, biraz oranın şartlarına göre değişiklik yapılması konusunda bizim oralarda bu anlamda çok sıkıntı var.

İkinci sorum: Bu, özel okullara destek anlamında. Şimdi, 5 bin lira gelir şeyi gibi bir şey var -öğrenebildiğim kadarıyla, yanlış biliyor olabilirim- işte, her aileden iki çocuk falan, böyle kurallar; bu, her yere göre... Şimdi, Bayburt gibi veya Doğu Anadolu'daki yerlerde zaten fakir aileler çalışkan çocuklarını özel okullara gönderemiyorlar. Şimdi bir de 5 bin gelir bandı konulduğu zaman, normal, anne babası memur olan çocuklar da gidiyor, diğerleri çocuklarını veremiyorlar veya destek alamıyor. Destek alamayınca da o çocukları özel okuldan alıyorlar.

BAŞKAN – Sayın Kavcıoğlu, soruya gelelim lütfen.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Soruyu soruyorum: Yani burada biraz daha fakir çocukların o özel okullarda okutulması için... Çünkü öbür türlü okullar gelip oralarda -gelir seviyesi düşük olduğu için- özel okul açmıyorlar. Özel okul açmayınca da çocukların eğitim anlamında diğer bir fırsat eşitliği ortadan kalkmış oluyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özgökçe...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, ben ana dilde eğitim hakkında siyasi saikleri ve ideolojinizi bir kenara bırakarak samimiyetle cevap vermenizi istiyorum. Evrensel Bildirge'de de tanımlanan ana dilde eğitim hakkında ne düşünüyorsunuz? Eğitim yöneticilerinin üyesi oldukları sendikalara göre dağılımı nedir diye sormak istiyorum. Tamamının EĞİTİM BİR-SEN'li olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

Bir de biz sizin Sayın Bakan, her gün, mümkün olan bütün zamanlarda dezavantajlı okulları ziyaret etmenizi istiyoruz. Çünkü ziyaretinizde millî eğitim müdürlükleri âdeta teyakkuza geçip bütün fiziksel donanım veya eksikliklerini bir anda tamamlıyorlar. Bunu ziyaret ettiğiniz okulların hemen öncesinde neler yaptığına bakarak bulabilirsiniz. Soru şu: Bu okulların fiziki ve donanımsal eksikliklerinin giderilmesi, alt yapı sorunlarının çözülmesi için sizin ziyaretiniz şart mı? Lütfen her gün, her saniye bu dezavantajlı okulları ziyaret edin.

Bu kadar, Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kavaklıoğlu...

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Sayın Bakanım, hayırlı akşamlar.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesine bağlı Bor'da dericilik meslek yüksekokulu vardı fakat öğrenci noksanlığından kapandı. Türkiye'nin önemli deri sanayisi Bor OSB'de. Deri sanayicilerimiz çırak veya kalfa bulamıyorlar. Orada büyük bir tesis var, üniversitenin tesisi var, deri tesisleri boş duruyor. Acaba endüstri meslek lisesinde bir dericilik bölümü açılması mümkün olabilir mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kısa iki sorum var Sayın Bakanım. 1'incisi: Bu sene içinde yaşadığımız depremler veya potansiyel depremler söz konusu olduğunda, bu sene art arda depremlerin yaşanmış bulunduğu bölgedeki okullarla ilgili bir kontrol yapılmış mıdır veya önümüzdeki süreçte başta İstanbul olmak üzere gündemde olan deprem beklentilerine cevap verecek hazırlık eğitim yuvalarında sağlanmış mıdır?

2'nci sorum da: Bu, öğrencilerin oturdukları ikametgâh adresi ile okudukları okullar arasındaki istatistiksel bilgi açısından bir sonuç elinizde var mıdır? Madem 5 okul seçilecek, öğrencilerin şu anki mevcut oturma ve eğitim adresleri arasındaki korelasyonu ortaya koyan bir istatistik var mıdır, onu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan, buyurun.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, KPSS ve mülakattan geçtiği hâlde atanamayan, hatta atandığı hâlde ataması iptal edilen öğretmenler var. Bunların atamasının iptal edilmesinin nedeni olarak da güvenlik soruşturması gösteriliyor. Bu güvenlik soruşturmasına neden olan somut durumlar nelerdir? Yani, bir öğretmenin, aday bir öğretmenin atanmamasına neden olabilecek somut durumlar nelerdir?

2'ncisi: Adalet Bakanlığının verilerine göre, geçen gün bir soru önermesine vermiş olduğu cevapta, cezaevlerinde 69 bin üniversite öğrencisinin olduğunu söylemişti. Bu öğrenci sayısı içerisinde 14 ile 24 yaş arasında olan öğrenci sayısı kaç, bu sorunun cevabını almak istiyorum.

Teşekkürler, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu sınavda hangi branşlar ve kaçar soru olarak değerlendirilecek? Derslerin soru sayısı ve cevapların değerlendirilmesinde katsayılar aynı mı kalacak? Okul başarı puanı yerleştirmede ne kadar etkili olacak? Sosyal etkinlikler eklenecek mi? Hangisi ve hangi kriterlere göre?

Bir de, konuşmamın başında vermiştim, imam hatip ortaokulları bir sınava, bir başarı sıralamasına veya sınava tabi olmuşlar mıydı, yani bir ön sınav yapıldı mı onlara?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Yapılmadı, yapılmadı.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Yapılmadı, tamam.

Diğer soruların cevaplarını alırsam çok memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi kuruldu, biliyorsunuz. Bu üniversiteler kamu üniversitesi olarak birçok haktan yararlanıyor ancak Anayasa'ya aykırı şekilde denetlenmiyor ve sorumluluk yüklenmiyor. Ki akademik unvanları belirlerken dahi kendi bağımsız karar veriyor ki Türkiye'deki, bizim ülkemizdeki bütün üniversitelerin bu yöndeki kararı YÖK'e aittir. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Yine, özerk kurum olan ve bugün Sayın Bakanımız Temizel'in çok önemli tespitleri olan Türkiye Maarif Vakfı için de bu geçerli; özerk, bağımsız ve Millî Eğitim Bakanına paralel bir yapılanma. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Nitelikli okullarla ilgiliyse bu 600 sayısını siz telaffuz ettiniz. Bu okullar belirli mi? Hangi okullara, okul türlerine göre bir dağılım olacak ya da isimleri ne zaman belirlenecek?

Bir de, sözleşmeli öğretmenler, Sayın Bakanım; eğer eşi sözleşmeli öğretmen ise eş durumundan yararlanıyor. Bu konuda birçok soru geldi bize. Bu konuda bir değişiklik olacak mı? Yani, eğer eşi sözleşmeli öğretmen değilse bir hak talep etme olacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Okul öncesi eğitime katılıma baktığımız zaman, en yoksul yüzde 20'lik dilimde 4 yaşta katılım oranı yüzde 17'yken en yüksek geliri olan yüzde 20'likte 4 yaşta okul öncesi eğitime katılım yüzde 77. Bir uçurum var, bu uçurumu nasıl kapatmayı düşünüyorsunuz? Yüzde 77'ye yüzde 17'lik bir uçurumdan bahsediyoruz.

Ayrıca, bu okul öncesi eğitime çözüm olarak toplum temelli kurumların sayısında görülen ciddi bir artış var. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olan 4-6 yaş arası ve belediyelere bağlı olan derneklere açılan kreşler var; bunların sayısı 600'den yaklaşık 1.448'e yükseldi ve öğrenci sayısı da gittikçe artıyor. 2016-2017'de 46 bine yakın öğrenci vardı. Bu okullardaki denetimi nasıl sağlamayı düşünüyorsunuz? Bu konuda bir gelişme var mı? Çünkü yoksul çocukları yoksul aileler özellikle sübyan mekteplerine yönlendiriyorlar.

Son bir sorum var: Özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesine baktığımız zaman -kız öğrencilerin eğitime katılım oranında zaten Türkiye son sırada- Güneydoğu'da da çok daha düşük bu oran, yüzde 65,8. Ben burada katılımdan çok bir de bu katılımın sürdürülebilir olmasını önemsiyorum. Yani, bu kız çocukları okula başlıyorlar Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ama bunların ne kadarı devam ediyor? Bunun sürdürülebilir olabilmesi için nasıl bir çalışmanız var?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akaydın...

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Sayın Bakanım, konuşmanızda bazı çelişkiler var: Öğretmenlerin üçte 2'sinin son on beş yılda atandığını söylüyorsunuz ama öğretmen sayılarına bakıldığında sadece 1/2'sinin atandığı anlaşılıyor. Öğretmen sayısı da toplamda bir yerde 1 milyon, öbür yerde 904 bin gibi geçiyor; bunun sebebini bilemiyorum.

Sormak istediğim bir diğer soru: FATİH Projesi'nde bugüne kadar tablet anlamında kaç tablet dağıtıldı öğrencilere veya yüzde kaçına dağıtılabildi? Bu tabletler hâlen teknolojik olarak ömürlerini sürdürebilmekteler mi yoksa teknoloji dışı mı kaldılar?

Sözleşmeli öğretmen sayımız net olarak ne kadardır? Bendeki bilgi: 60 bin civarında.

Tam gün eğitime geçmek için, Orta Vadeli Program'da Sayın Başbakanımız iki yılda geçmeyi vadetmişti. Kaç derslik ihtiyacı vardır? Net rakamlarla bunun için ne kadar bütçeye gerek vardır? Şu andaki bütçenin “Yatırım” bölümündeki kısım buraya harcandığında kaç yılda bu sayı tamamlanabilecektir ve iki yılda tamamlanması mümkün müdür?

Derslik başına öğrenci sayıları da sayfa 5 ve 7'de çelişmektedir birbiriyle; birisinde öğretmen başına 17, öbüründe 23 öğrenci gibi iki farklı rakam verilmiştir, dikkatinize. Belki ben yanılıyorum ama 5 ve 7'nci sayfalarda net gözüküyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Botan...

LEZGİN BOTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, özellikle şeyi sormak istiyorum: Son zamanlarda özellikle bölgede okullarda siyasi sembollerle, elinde idam ipiyle derslere giren veya Kürtçeyi yasaklayan, belli siyasi partilerin işaretlerini yapan öğretmenleri görüyoruz. Bunlar hakkında bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz? Özellikle burada, Şırnak'ta okulda 1'nci sırada “Çevremi temiz tutacağım.” sözü yerine “Kürtçe konuşmayacağım.” gibi laflar ettiren personel hakkında bir soruşturma yürütmeyi düşünüyor musunuz?

Bunun dışında, özellikle Türkiye'de hatırı sayılır engelli çocuklarımız var, down sendromlu çocuklar var, konuşma bozukluğu olan çocuklar var; üniversitelerimizde bunlara yönelik dil terapisti bölümlerinin yaygınlaştırılıp çoğaltılması konusunda bir çalışmanız var mı?

Yine, ders saatleri, biliyorsunuz, on iki saatle sınırlıydı bu engelli çocukların; bunu yirmi saate çıkarmak mümkün mü, bu yönde bir çalışmanız var mı?

Yine, biliyorsunuz, bu eğitim ve öğretim yılında Kürtçe, Zazaki ve Kurmanci lehçelerinde seçmeli kaç öğrenci tercihte bulundu? Atama, biliyorsunuz, geçen dönem 3 kişiyle sınırlıydı. 20 milyon insanın olduğu bir yerde bu dönem kaç kişilik atama planlamayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Botan, son sorunuzu alayım.

LEZGİN BOTAN (Van) – Son sorumu şöyle sorayım: Yine, biliyorsunuz Sayın Bakan, birçok öğretmenin lisansı iptal edildi. Bu öğretmenlerin sayısı ne kadar? Bunu da, bu bilgiyi de verirsiniz memnun olurum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın İrgil...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, çok kısa kısa soracağım; hemen, çok da net yanıt vererseniz çok memnun olurum: Bu KPSS'nin iki ya da üç yıl geçerli olması için herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?

2018 yılında toplam kaç öğretmen ataması düşünüyorsunuz ve mülakat sisteminde bir değişiklik olacak mı? Çünkü mülakatta, biliyorsunuz, çok büyük şikâyetler var; siz de bunu kabul etmişsiniz.

Öğretmen maaşları konusunu konuştunuz ama asıl suistimal edilen ve en çok sömürülen öğretmen grubu Millî Eğitim Bakanlığında değil, özel okullarda çalışanlar ve o insanlar çok daha fazla suistimale uğruyor. Bu özel okul öğretmenlerinin maaşının en az devlet öğretmenleri kadar olması konusunda bir girişimde bulunacak mısınız, bu sömürüye son verecek misiniz?

2010 yılında en başta olmak üzere KPSS’de çalışan sorular ve o hırsızlıkla, çalışan sorularla devlet kadrolarına yerleşen ama bugüne kadar hiçbir işlem yapılmayan kişiler hakkında herhangi bir işlem yapılacak mı? ÖSYM’de bu konuda bugüne kadar kaç kişi soruşturuldu ve savcılığa sevk edildi çünkü bu çok önemli bir hırsızlıktı.

Yeni sistemde, TEOG’da biliyorsunuz bazı ilçelerde okullar dönüştürüldü. Bizim Bursa’da da mesela bir okulu imam-hatibe dönüştürmek için “Talep var.” dendi, Millî Eğitim Müdürüne gidildi, bütün mahalle imza topladı. Aileler, veliler istemiyorsa o negatif taleplere hiç kulak verilmiyor. Bunlara ne zaman kulak vereceksiniz çünkü insanların seçme hakkı var.

BAŞKAN - Sayın İrgil, son sorunuzu alayım.

CEYHUN İRGİL (Bursa) - Bir sorum, daha doğrusu bir ricam var. Mümkün olursa -iki buçuk yıldır Millî Eğitim Komisyonu üyeliği yapıyorum- Bursa Millî Eğitim Müdürüyle bir randevu ayarlar mısınız? Çünkü iki buçuk yıldır kendisiyle muhalefet milletvekili olarak hiçbir görüşme şansımız, defalarca gitmemize rağmen... Hele bir gün bir cuma günü gittik, “Cuma git.” dediler, akşama kadar bekledik, artık bütün kazaları mı kıldı, gelmedi.

BAŞKAN - İlave beş dakika daha veriyorum size ben, buyurun.

CEYHUN İRGİL (Bursa) - Onunla da bir randevu ayarlarsanız çok memnun oluruz, görüşmek istiyoruz. Adını bile bilmiyoruz yani Millî Eğitim Müdürünün.

BAŞKAN - Sayın Demir...

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Bakan, üniversitelerin özellikle beş milyar liralık borcunu nasıl ödeyeceksiniz? Genel bütçede göremedik, kalemlerde göremedik, örtülü ödenekten mi sağlayacaksınız, nasıl yapacaksınız?

Bu engellilerle ilgili çok büyük sorunlar var. Bu engellilerin aileleri perişan. 100 öğrenci var ama maalesef okul açılmıyor. Örnek söylüyorum, Fethiye’de.

Yatağan Yüksekokulu, on beş yıl oldu, temeli bitti ama öğrenciler üç bölümlü sanayinin içerisinde çok kötü koşullarda okuyor 500 öğrenci. Lütfen, YÖK Başkanından da rica ediyoruz, Yatağan Yüksekokuluna -3 trilyon eski parayla- 3 milyar liralık bir kaynak gerekiyor. Artık buranın temel eskidi, gitti maalesef.

Bu süt konusu devam ediyor mu Sayın Bakan? Yani biz göremiyoruz ama sütle ilgili eğer iyi bir politika yürütülmüş olsaydı biz dana almak, et almak zorunda kalmazdık. Biliyorsunuz, süt veren analar kesildi.

Son sorum da bu 350-400 bin civarında Suriyeli çocuk gidemiyor Sayın Bakan. Bu, bizim ayıbımız yani bunu çözmek lazım. Bunların hepsi, bu çocuklar ileride başımıza bela olacak. Yani bak, peşin söylüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kadri Yıldırım...

KADRİ YILDIRIM (Siirt) - Ben de Sayın Bakanımıza iki üç soru soracağım. Gerçi 2 arkadaşımız da değindi bunlardan iki tanesine, ben farklı açıdan belki pekiştireceğim.

Bir tanesi şimdiye kadar sorulmayan... Yıllarca eğitim öğretim emekçisi olarak çalıştıkları eğitim kurumlarından ihraç edilenden bir daha o kurumlara ve o kurumların kampüslerine sokulmaması gibi gayriinsani bir uygulama şu anda vardır. Buna ilaveten bunların yurt dışına çıkışları da yasaklanmıştır ki bunlardan benim üniversiteye almış olduğum bir öğretim görevlisi yurt dışında doktora yapıyor ve tez aşamasında, daha doğrusu aşamayı da bitirmiş, savunma aşamasında ama yurt dışı yasağı konulduğu için gidip doktora savunmasını yapamıyor. Bu, gayriinsani her iki unsuru da yani hem yurt dışına çıkışı hem de o kurumlara ve kampüslere bir daha sokulmaması gibi. Gerçekten 21'inci yüzyılda kabul edilemez bu uygulamaları siz nasıl buluyorsunuz? Eğer doğru bulmuyorsanız bir çabanız olacak mıdır bunun en azından ortadan kaldırılması için.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, evrim teorisini eğitim müfredatından çıkarmakla ne gibi bir fayda murat ettiniz?

İkinci sorum: 2018'de kaç öğretmen atanacak, sorulmuştur belki ama kaç öğretmen açığınız var?

Üçüncü sorum: Azınlık okullarının statüsünün sağlanması için bir adım atacak mısınız? Konuşmamda da belirtmiştim. Devlet desteğinin sağlanması anlamında, maddi desteğin sağlanması anlamında bu yasal değişiklikte bir adım olacak mı devlet desteği konusunda?

Sonra, Talim ve Terbiye Kurulunun ismi ve misyonunu değiştirme konusunda ne düşünüyorsunuz, bunu merak ediyorum.

Son sorum da, Sayın Bakan, konuşmamda belirttim ama bir daha vurgulamak istiyorum son olarak. 2 eğitimci Nuriye ve Semih ölüm sınırındalar biliyorsunuz. Onların yaşaması için gerçekten sizin bir adım atmanıza ve Hükûmetinizin bir adım atmasına ihtiyaç var çünkü ölüm sınırındalar. Göz göre göre Nuriye ve Semih ölsünler. Bununla ilgili bir adım atmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eskişehir'de Hızırbey İmam Hatip Ortaokulu yönetimi tarafından 5'inci sınıfa kayıt yaptıran öğrenciler 23 Ağustos 2017 tarihinde seçme sınavı yapıldı. Bu sınava giren her öğrenciden 20 lira para alındığı ve bu öğrencilerden bu parayı ödeyenlerin okula yerleştiği, ödemeyenlerin yerleştirilmediği iddiaları vardır. Bunların doğruluğu konusunda bizleri bilgilendirirseniz seviniriz.

İkincisi: Yine sendikalar ve velilerden gelen bilgilere göre hijyen sorunu çok büyüktür. Yeterli ödenek ve personel olmamasından dolayı bazı okullar Eskişehir'imizde salgın tehlikesiyle karşı karşıyadır. Aşılatılmayan çocuklar bulunmaktadır. Halk sağlığı hizmetleri aksamaktadır. Sağlık Bakanlığıyla koordineli bir çalışma yürütülmekte midir?

Adrese dayalı sistemde bazı okullara kayıt yaptırabilmek için metruk binalardan tutun da inşaat hâlindeki binalar bile adres gösterilmektedir. Mesela bu yıl Şehit Piyade Astsubay Çavuş Soner Özübek Ortaokulunda bu nedenle eğitim öğretim başında 48 kişilik sınıflar kontrplakla bölünerek sınıf oluşturulmuştur. Bu konuda bir çözümünüz var mıdır?

Bir de Karaman'da bulunan Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi İslami İlimler Fakültesine şeytanla mücadele edecek insan eğitimi üzerine çalışmaları bulunan yardımcı doçent ilanının verilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ayhan...

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) - Sayın Bakan, şu anda öğretmen açığı sayınız kaçtır ve ücretli öğretmen sayısı ne kadardır? Artı son bir yıl içerisinde açığa alınan öğretmen sayısı ne kadardır? Açığa alındığı hâlde hâlen başlatılmayan öğretmen sayısı ne kadardır?

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, soru işlemi bitmiştir.

Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakana söz vereceğim ama öncesinde şu bilgiyi paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekillerimiz, bütçe görüşmeleri başlamadan önce yaklaşık on beş gün kadar biz torba tasarı üzerinde Komisyon olarak bir çalışma yaptık. Bütçe görüşmelerimiz de bir günden ibaret değil, 23 Kasım'a kadar sürecek olan bir maraton. Bu maraton içerisinde de bütçe görüşmelerine başlamadan önce Komisyonca almış olduğumuz karar doğrultusunda konuşmalarla ilgili ve sorularla ilgili belli süreler belirledik ve bu sürelerin içerisinde kalmaya gayret ediyoruz. Sizler de haklısınız, geliyorsunuz, burada fikirlerinizi, düşüncelerinizi paylaşmak istiyorsunuz ancak tabii ki takdir edersiniz ki biz bunun ucunu aşacak olursak bu süreci bitirmemiz mümkün değil. Bugün 17 Komisyon üyemiz söz aldı, 18 dışardan gelen milletvekillerimiz, Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimiz söz aldı, toplam 35 milletvekilimiz konuştu. Bu, üç yüz on beş dakika sürdü. Soru kısmı otuz dakika sürdü ki bunu sınırlamamıza rağmen, ucunu bıraksak daha da fazla alırdı. Sayın Bakanın da kırk yedi dakikalık bir başlangıç sunumu oldu yani böyle baktığınızda aşağı yukarı yedi saate varan fiili olarak bir çalışma sürecinden ve temposundan bahsediyoruz. Yarın tekrar iki bakanlığımız var ve bu tempo içerisinde günlük iki iki ,sabah bir grup öğlen bir grup... Dün çalışmaların bittiği saat bir buçuk. Onun için, bütün milletvekili arkadaşlarımızdan da rica ediyorum yani Plan ve Bütçe Komisyonunu bu konuda mazur görmelerini rica ediyorum.

Tekrar da teşekkür ediyorum hepinize.

Sayın Bakanım süreniz kırk beş dakika, onu da uzatmayacağım.

Ricam, lütfen direkt olarak sorulardan başlarsanız zamanı daha efektif olarak kullanmış oluruz diyorum.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Başkanım, öncelikle gerçekten hepsine teşekkür ediyorum. Hepsiyle katıldığım ilkeler bazında bütün milletvekillerimizle aynı görüşte olduklarımız var.

“Eğitime siyaset karıştırılmasın.” Kesinlikle siyasetin karıştırılmasını istemiyoruz. Eğitim hepimizin ortak sorumluluğudur, aynen katılıyorum. “Eğitimde Türkiye’yi ekonomik olarak işte ilk 10 arasına -bak milletvekillerimiz de diyor- gireceğiz.” İnadık ama nasıl gireceğiz? “Biraz daha ilave gayret çaba göstermemiz gerekir.” diyor. Ona biz de inanıyoruz ve milletin hepsi inandı. Buna inanmak için diyoruz ki: Eğitimde başarıyı yakalayacaksak... Yani eğitimde başarıyı yakalamamız lazım,

bunun için kaliteli ve fırsat eşitliğini sağlamamız lazım herkese. Biz bunu sağlarsak bilgi ekonomisine geçiş için beşerî sermayenin bu geçişi kolaylaştıracak şekilde yetiştirilmesini de ancak eğitimle sağlarız, birinci husus bu. Mutlaka bilgi ekonomisini biz insanla sağlayacağız. Aslında Sibel Hanım da, Emine Hanım da aynı şeyi söyledi, dedi ki: “Bütün bakanlıkların ihtiyacı nitelikli personel.” Bu “nitelikli personel” hep benim söylediğim yani aynı şeyleri düşünüyoruz hiç farklı değil. Nitelikli personelin bütün kaynağı da eğitimidir. Varsa sizde eksiklik o eksiklik bütün kurumlara gider. Varsa sizde iyi bir artı durum o artı durum da diğer kurumlara gider. Diyoruz ki: Türkiye’de ne eksiklik varsa bunun bütün sorumlusu Millî Eğitim Bakanlığı. Bunu kabul ediyoruz. Sağlıkta memnuniyet oranı yüzde 73, içimizde sağlıkla ilgilenenler var; 73, 74, 75 diyen var dediği gibi, 70’in üstünde bir rakam var. Bunu eğitime borçluyuz. Niçin? Doktorlar bizim eğitim sistemimizden çıktı, hemşireler bizim eğitimimizden çıktı, hasta bakıcılar bizim eğitimimizden çıktı, hastane yöneticileri bizim eğitimimizden çıktı ya tıp fakültesinden ya hemşirelik fakültesinden ya meslek yüksekokulundan ya lisesinden. Dolayısıyla, burada bir başarı varsa Millî Eğitimden. Ama şunu söylerseniz: Ya, memnuniyet oranı yüzde 73, niye yüzde 83 değil? O da eğitimden. Buradaki eksiklik nedense buna aynen katılıyorum. Türkiye’nin ihracatı 36 milyar dolardan 154 milyar dolara çıktı son on iki aylık. İsmet Bey, burada bir başarı varsa eğitimden.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – On senedir değişiyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ona katılıyorum.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – O ölçümler eski bakanların...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Hayır, hayır. Yok, yok.

En son ihracat rakamına bakın...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – On sene sonra belli olacak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Olabilir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, ithalatı da söyleyin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam, on yıl önce olsun, on yıl önce, bakın, geldiğimiz zamanki ortaokuldakilerini hangi seviyeye getirdik, arasına bir 15 koyun, üniversite mezunlarını koyun, dolayısıyla, biz şunu söylüyoruz...

MUSA ÇAM (İzmir) – İthalatı, cari açığı söyleyin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Biz şunu söylüyoruz, yine, Muhterem Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; eğitim sadece ekonomiyi ileri götürmeyecek yani refahı artırmayacak, aynı zamanda demokrasinin gelişmesi ve kökleşmesi, her bir bireyin kendi hakkında verdiği kararları daha yetkin olarak verebilmesine bağlıdır. Bu yetkinlik de ancak kaliteli bir eğitimle sağlanır. O hâlde eğitimle ekonomiyi iyileştireceğiz, demokrasinin de çitasını yükselteceğiz. Kaliteli eğitim sunma ekonomik faydanın çok ötesinde toplumsal faydalar da getirmektedir.

Şimdi, Allah için, hep burada konuşuluyor, ben inandığımı söylüyorum, eğitim iyiye gidiyor diyorum, bütün arkadaşlar herhâlde benim konuşmalarımı izlemiştir, âdeta bizi desteklediğini söyleyenler bile “İsmet Bey böyle diyor ama doğruyu, gerçeği ifade etmiyor.” şeklinde yaklaşıyor. Ben de o zaman diyorum ki: Allah için, eğitimin kötüye gittiğini nereden çıkardınız, unsurlarımız nedir?

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Bakan, Cumhurbaşkanı söyledi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ya, efendim durun durun onu da söyleyin, güzel. Efendim, durun öyle.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – “...çok kötü” dedi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim ben söyleyim, ondan sonra... Lütfen. Bak, sizi dinledim, siz de beni dinleyin. Olabilir ki İsmet Bey de, Bakan burada da eksik düşünebiliyor denilebilir.

Bakın, bir tanesi şu TIMSS, 2015’te yapıldı. PISA’yla aynı dönemde yapıldı. İkisi de 2015’in Nisanında, Martında yapıldı aynı öğrencilere. Birisi öğrendiğiniz bilgilerin hayata uygulanmasını ölçer, diğeri müfredatta ne var, onu ölçer. 1999’dakine bakın, 429. Devamlı ileri gitti, en son ölçüm bu uluslararası TIMSS. Dolayısıyla da hâlâ yükseldik mi? Burada bir başarı gözüküyor mu?

Bir cümleyle çok net olarak söylüyorum: Bakın, bu değerle, TIMSS’teki başarıyla Fransa’yla aşağı yukarı aynıyız. Fransa öğrenci başına 15 bin dolar harcıyor biz 3 bin dolar harcıyoruz. 3 bin dolar harcamakla Fransa’nın yakaladığı başarıyı yakalıyoruz, bu büyük bir başarıdır. Birinci cümle. Çok net, aynen TIMSS’e herkes baksın. Bizim bir iddiamız şu: Biraz önce dedik ya, İbrahim Bey de söylemiş olabilir: İnsan dediğinde noksan da olur, o Mevlâna’nın sözü var ya “Yüzde ısrar etme doksan da olur; insan dediğinde noksan da olur.” E, bizim de noksanlığımız, eksiklerimiz olabilir. Ama iddiamız şu: Allah için, Türkiye’nin bugünü dünden daha iyi. Bakın, 1999’daki seviyesine bakın, şimdiki seviyesine bakın. Bu TIMSS ortaokuldaki...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – PISA?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Güzel, şimdi de PISA’ya, hiç merak etmeyin, PISA’ya geldim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sorularınızı sordunuz, şimdi cevaplarınızı alıyorsunuz, lütfen.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bize soruyor biz de ona söylüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel, lütfen, böyle bir usul yok. Siz başka komisyonda nasıl yapıyorsunuz bilmiyoruz ama Plan Bütçede böyle bir usul yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, herkes istediği gibi konuştu, ben onlara müdahale etmedim. Bir hanımefendiye cevap verdim, onu da özür diledim. Dolayısıyla, dinlemek lazım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz buyurun, siz devam edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Şimdi, PISA’da üç tane öğrencinin öğrendiklerini hayata uygulanması konusunda soru grupları var. Okuma becerileri, matematik okuryazarlığı ve fen okuryazarlığı. 2000’de okuma becerileri ağırlıklı sınav yapıldı –üç yılda bir yapılıyor- 2003’te matematik okuryazarlığı, 2006’da fen okuryazarlığı, böyle dönüşümlü olarak gidiyor. En son, 2015’te yapılan fen okuryazarlığının bir önce fen okuryazarlığı 2006’da yapıldı. Kimse buna bir şey diyebilir mi? Rapordan alınan rakam. Peki, fen okuryazarlığı ağırlık PISA’da. Bütün PISA’ya katılan ülkelerin ortalaması düştü, tüm ülkelerin ortalaması düştü, bir ülkenin ortalaması düşmedi, Türkiye’ninki bir de arttı. 2006’da Türkiye’nin ortalaması 424’ken şimdi 425’e çıktı.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Bakan, kaçınıcı sıradaydı?

MURAT EMİR (Ankara) – Kaçınıcı sıradaydı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, onu söyleyeyim, sıralaması 54’üncü sırada. Önce 47’ydi. Artan diyerekten...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Matematik biliyoruz Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Biz de biliyoruz, sen de biliyorsun, 57 kişinin arasından 47'nci olmuşsun, sizden sonra kaç kişi geliyor? 10 kişi geliyor. Şimdi, de 72 kişi katılmış 54'üncü. Bakın, benim PISA'ya bakışım belli. PISA'ya bakışım nedir o? PISA'ya diyorum ki: Burada Vietnam Amerika'nın kat kat önünde. PISA'da önde olmak eğitimde çok ileri gittiğinin anlamına gelmez. Vietnam'ın Amerika'dan daha iyi bir eğitim verdiğini söyleyebilir misiniz?

MURAT EMİR (Ankara) – Söyleyebiliriz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani Vietnam, bakın, daha gelişmekte olan ülkeler, orta gelişmişlik seviyesini bile yakalamamış bir ülke. Herhâlde yoksullukta eşitlediği için diyebilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz de soru sorup tartışmaya yol açıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Peki, özür diliyorum efendim, belki de...

Ben şunu söylüyorum: Türkiye'de eğitim iyiye gidiyor. Bakın, 1980'li yıllarda millî gelirden eğitime yüzde 1,2 ayırıyorduk. Almanya biz 1,2 ayırırken 4,8 ayırıyordu. Ha, bu rakamlar nereden alındı? Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı var, kalkınma programının her yıl yayınlanan İnsani Gelişmişlik Raporu var. Lütfen, İnsani Gelişmişlik Raporuna bakın, oradaki Türkiye'nin 1980'de kaç ayırdığı, 1990'da kaç ayırdığı, tek tek... Bugün Türkiye millî gelirinden –onu da biraz önce arkadaşlarım da dile getirdi- biz diyoruz ki bakın, 2015 yılı millî gelirden eğitime ayrılan pay Kalkınma Bakanlığı istatistikleri tarafından yayınlandı. Kamu harcamaları yüzde 5,1, özel sektör 0,7; 5,8 ayırıyoruz. OECD ülkelerinin ortalaması 5,2 bizim 5,8 ama buna iki rakamı daha eklemek lazım, iki değil belki birkaç rakamı. Nedir o rakamlardan bir tanesi -büyük şehir dışında- il özel idarelerinin bütçesinden eğitime pay ayrılır, bunun eklenmesi lazım. Vatandaşların hibeleri var, doğru mudur, bunun eklenmesi lazım. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından -biraz önce gördük- hem şartlı eğitim yardımı hem de ücretsiz kitap dağıtımı bunların eklenmesi lazım. İşte 60 bine yakın hem güvenlik hem de temizlikçi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından bize aktarılmakta bunu buraya eklemek lazım. Tarım Bakanlığının bütçesinden öğrencilerimize süt dağıtımı yapıyoruz, üzüm dağıtımı yapıyoruz. Bunların eklenmesi lazım. Dün Avrupa ülkelerinin gerisinde eğitime pay ayrılırken bugün onlardan kat kat fazla ayırıyoruz. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 17'ye düşüyse bu değeriyle İngiltere, Japonya ve Güney Kore'yle aynıyız, Fransa'dan da daha iyiyiz. Ortaöğretimde bütüt okullaşma oranı yüzde 100 olduysa bu değeriyle İsviçre'yle aynı, ABD ve Güney Kore'den daha iyiyiz. Bu rakamları nereden aldınız İsmet Bey dersiniz Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın 2016 İnsani Gelişmişlik Raporu. Bir cümle, Sayın Başbakanımızın doğru bir tespiti var: Uluslararası raporlar Türkiye hakkında yazarken değerlerini inan ki onlar da sağlıklı bir şekilde almıyor. En son işte OECD'nin genel eğitime bakış monitörünü gözlemlemeyle ilgili bir raporu yayınlandı. Gerçek bilgiyi bilmiyor, işte bağımsız yerlerden diyor ki: Engelliler Türkiye'de eğitimden en fazla yani belli bir süre ayrılan, eğitime devam etmiyor. Arkadaşlara soruyorum nasıl oluyor? “Öyle” diyor. Bizim engellilerimiz 300 binin üzerinde engellimiz var, 200 binin üzerinde engelli kaynaştırma eğitimine gidiyor. Takip etmediğinden bunların kaynaştırma eğitimine gittiğini, eğitime devam ettiğini bilmiyor. Dolayısıyla bakıyor ki ilk okuldan sonra hemen bir öbür taraftaki öğrenci sayısında azalma olduğunda bunu Türkiye'nin bir başarısızlığı olarak görüyorlar. Bakın bu uluslararası raporlarda bir cümle söyleyeyim, bazen bir cümleyi buluyor arkadaşlarım, kardeşlerim veya vatandaşlarımız, bizim önümüze geliyorlar “Bakın, Türkiye'nin böyle bir eksiği varmış.” diyerek. Eğer öyle eksikliklere bakarsanız yine Birleşmiş Milletlerin raporunda diyor ki: “Amerika'da 32 milyon fonksiyonel olarak okur yazar olmayan var.” Allah göstermesin, böyle bir cümle Türkiye'de olsa yani her 7 kişiden 1'isi 320 milyonsa 10 milyon ama bazı istatistiklerde “7 kişiden 1'i” deniyor. “İngiltere'de 8 milyon fonksiyonel olarak okur yazar olmayan var.” diyor.

Raporları da kendileri hazırlıyor, biz hazırlamıyoruz. İçinden bir iki tane danışmanlık alıyor ama böyle. Bir başka rapor daha yine böyle. Bakın, yine o İnsani Kalkınmışlık Raporu'nda ülkelerdeki intihar oranını belirtiyor. Niçin belirtiyor? Yeni, 2016'da var, eskide yok da. Yani, eğitimin insana umut vermesi lazım, gelecek yaşama bağlatması lazım, hayata hazırlaması lazım, sorundan ziyade. Kore'deki intihar oranı Türkiye'nin 4 katı, Japonya'daki intihar oranı 2 katı. O zaman sormaz mısınız "Nasıl bir eğitiminiz var ki insanların hayata bağlayamıyorsunuz?" diye.

Peki, sorarım size, intihar oranı sizden daha fazla olanın mı eğitimi daha iyidir yoksa sizin mi? Hayata bağlıyor...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakanım, uçmuşuz biz ya.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Veya elektrikler karardığında, kesildiğinde bir yerde yağma yapılıyorsa...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Yakında o da olacak merak etmeyin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bir ülkeyi özellikle çok söylerler. Allah için hangi eğitimi istersiniz siz? Öyle elektrikler kesildiğinde, karardığında soygun yapıldığını, dükkânınızdan mal çalındığını, işte eşyalarımızın riskte olduğunu düşündüğünüz bir eğitim sisteminde mi yoksa elektrik ister açılınsın... Bazı ilçelerimizde dükkânın kilidi bile yok, kapatılmıyor bile, üzerine sadece perde açılıp gidiliyor. Yani, biz Türkiye'yi bakın... Her şeyi yapmadık ama inanın ki Türkiye iyi bir durumda. Onun üzerinde çok güzel söyledi yani çok fazla kendimizi yerlerde süründürmemek lazım. Eksiklerimiz de yok, eksiklerimiz de var, onları da görmek lazım.

"Yükseköğretimde brüt okullaşma oranı yüzde 79." diyor. Kim diyor? UNDP raporunda. Ama biz biliyoruz ki bu brüt, 103,6; böyle bir rakam yok ama yüzde 79'da dahi o Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı bu değeriyle Almanya, İngiltere ve İsveç'ten daha iyi Türkiye." diyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nitelik...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, şimdi ona da geliyorum.

Velileri ders kitabı alma yükünden kurtardık. Velileri, evlatlarını dershaneye gönderme baskısından ve yükünden kurtardık. Biraz önce bir kardeşim sordu... "Evladımız bu yıl üniversite sınavına girecek. TEOG'a da girdi. TEOG'da dershaneye göndermişim ama şimdi dershaneye gitmiyor." Dedim ki: "Arkadaşlarınızın arasında dershaneye giden var mı?" diye siz de sorun lütfen evlatlarınıza "İnanın ki yok." dedi.. Arkadaşlara sordum: Biz geldiğimizde dershaneye giden öğrenci sayısı ne kadardı? "4 milyondur." Şimdi ne kadar? "15 bin." Yani dershanede büyük bir başarı...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Kapanan dershaneye nasıl gidecek öğrenciler Sayın Bakan?

MUSA ÇAM (İzmir) – Kapandı Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 15 bin nasıl gidiyorsa... Bakın, tek bilim dalından dersaneler açık, devam ediyor. Dolayısıyla eskiden 4 milyon nasıl gidiyorsa...

Özel okullara giden öğrencilerin eğitim giderine katkıda bulunuyoruz. Üniversite öğrencilerimizi öğrenim harcı yükünden kurtardık. Bugün Türkiye'de eğitimde kalite konuşuluyorsa bu eğitimde altyapının büyük ölçüde tamamlanmış olmasından kaynaklanıyor. Siz hiç hastanesi olmayan bir yerde beyin cerrahı yok denildiğini duydunuz mu, çocuk doktoru talep edildiğini duydunuz mu?

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Çok...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bugün sağlıkta memnuniyet yüzde 71’in üstünde; bu değeriyle Japonya ve Finlandiya’yla aynı. Yani, o raporda yüzde 71 diyor, gerçekte yüzde 73 veya daha fazla. İspanya’da bu değer yüzde 66, İtalya’da yüzde 49; onlardan daha iyiyse Türkiye sağlıkta iyiye gidiyor.

Türkiye’de enerji...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Siz, Sağlık Bakanı mısınız?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bunların hepsi eğitime bağlı ya, biraz önce Sibel Hanım söyledi, hepsi eğitime bağlı. Siz öyle deyin.

Türkiye’de enerji tüketimi artmasına rağmen elektrikler kesilmiyorsa enerji iyiye gidiyor. Şehirlerin nüfusu artmasına rağmen hava kirliliği artmıyorsa çevre iyiye gidiyor. Köyde yaşayan nüfusumuz azalmasına rağmen süt ve et üretimi artmışsa, tarım ürünleri ihracatımız artmışsa, tarımsal millî gelirden Avrupa birincisi...

MUSA ÇAM (İzmir) – Etme eyleme ya, gözünüzü seveyim, Sırbistan’dan et alıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tüketim arttı da ondan karşılayamıyoruz, tüketim arttı.

Türkiye’de seksen yılda yapılmış bölünmüş yolun 3 katından fazlası bu dönemde yapılmışsa, seksen yılda yapılan havaalanından fazlası yine bu dönemde yapılmışsa, seksen yılda 50 kilometre tünel yapılmış ve bu dönemde 350 kilometre tünel yapılmışsa...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, sorularımıza cevap verir misiniz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dolayısıyla bir cümle daha, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 2016 İnsani Gelişmişlik Raporu...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, sorularımıza cevap verecek misiniz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bütün soruların temeli burada. Eğitimde aksama var mı? Yok. Ben söylüyorum, eğitimde bir aksama yok, eksiklerimiz var ama geçmişten iyi bir noktadayız; onu da söyleyeyim.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 2016 İnsani Gelişmişlik Raporu’na göre “Satın alma gücü paritesi bakımından millî gelirden -o raporda söylüyor- Türkiye 1 milyar 491 milyon dolara ulaştı.” diyor o rapor. Hollanda 785 milyon dolar, İsviçre 456 milyon dolar ve İsveç’in de önündeyiz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sorularımıza cevap verir misiniz?

MURAT EMİR (Ankara) – Başbakanın notları, Başbakanın okuyacağı şeyler onlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen.

Sayın Arslan, Sayın Bakana nasıl konuşacağını da öğretecek hâlim yok.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ama sorulara cevap...

BAŞKAN – Sorularda eksik varsa yazılı gönderecektir bir hafta içinde.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Fakıbaba’yı arıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, zorunlu eğitimle ilgili sorulara geliyorum. Bunların hepsi sorunun içinde.

“Zorunlu eğitim sekiz yıldan on iki yıla çıkardık, eğitim reformu oldu da ne oldu?” deniliyor. 2002-2013 eğitim öğretim yılında uygulamaya geçti. Ortaokulda net okullaşma oranı yüzde 93,09’dan yüzde 95,68’e çıktı. Ortaöğretimde net okullaşma oranı yüzde 70,06’dan, yüzde 82,54’e çıktı.

BAŞKAN – Efendim, bu sayıların hepsini arkadaşlarımız biliyorlar Sayın Bakanım. Siz direkt sorulara cevap verseniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, işte bu da sorular anlamında yani eğitimde, yok şu söyleniyor...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sorulara cevap veremediği için.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bakın, “Siz eğitimde reforma geçtiniz, kızlar okula gitmiyor, kızları erken evlendiriyorsunuz.” Biz de diyoruz ki: Kızlarımızın reformdan sonra okullaşma oranı arttı.

BAŞKAN – İşte Sayın Bakanım, soru soru cevaplarsanız arkadaşlarımız daha iyi anlarlar diyorum ben.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bakın, çok net: Okul öncesi eğitimde 2012-2013'te 5 yaş net yüzde 38,33 iken, geçen yıl yüzde 57,40 kızlarımızın okul öncesi okullaşma oranı. İlkokulda 98,92, şimdi 91,24'e düştü. Bu düştü ama neden? İstatistik değerinin daha sağlıklı olmasından; ölenler düşmüyor, yurt dışına çıkanlar düşmüyor, başka yere gidenler düşmüyor, ondan dolayı.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, atanamayan öğretmenler ne zaman atanacak?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, söyleyeceğiz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ücretli öğretmenliğe, sözleşmeli öğretmenliğe ne zaman son verilecek?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ortaokul okullaşma oranı, kızlar için 92,98 iken şimdi 95,76'ya çıktı. Liselerde kızlarda okullaşma oranı arttı, ortaokul da öyle. Ortaöğretimde 69,31 iken, şimdi 82,38'e çıktı; erkeklerle aynı.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Bakan, bunlar...

BAŞKAN – Sayın İrgil, bir müsaade edin lütfen, bir müsaade edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yükseköğretimde ise 2012-2013'te kadınlar için, kızlarımız için okullaşma oranı yüzde 38,61 iken şimdi yüzde 44,41'e çıktı ve şu anda yükseköğretimde kızlarımızın okullaşması erkeklerin önünde.

Okul öncesi eğitimi sordular: Okul öncesi eğitimi yaygınlaştırıyoruz. Okul öncesi eğitim kavramı Türkiye'ye ilk defa 5'inci Millî Eğitim Şûrası'nda 1953'te Tevfik İleri'nin Millî Eğitim Bakanı olduğu zaman gündeme gelmiş. O Millî Eğitim Şûrası'nda “Okul öncesi eğitimin yönetmeliğini ve materyalini hazırlayalım.” diyorlar. Biz 2002'ye gelene kadar okul öncesi eğitim Türkiye'de yüzde 10 civarındaydı. Geçen yıl 5 yaş için brüt yüzde 74'e çıktı ve bu yıl 37 tane pilot il belirledik ve okul öncesi eğitime giden öğrencilerin bütün kırtasiye masraflarını Bakanlık olarak biz karşılıyoruz. En son Erzincan'daydım. Erzincan'da okul öncesi 5 yaş yüzde 80'in üzerine çıkmış.

BAŞKAN – Isparta'da durum nasıl efendim?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, ona da bakılır.

Bir başka husus: “Peki İsmet Bey, böyle iyi de niçin eleştiriler yapılıyor?” denilebilir. Her yerde, bu eğitim, her zaman yapılır. Amerika'ya bakın “Bir millet riskte.” diye raporu var. Finlandiya'ya bakın adım başı her gün eğitimle ilgili bir rapor.

Ben size iki tane millî eğitim şûrasındaki kararı okuyorum. Bakın, millî eğitim şûrasında Sayın Bakanın konuşması: “Ortaokul öğretmenleri ilkokuldan gelen çocukların zayıf olduğunu söylüyorlar. Lise öğretmenleri aynı şikâyetleri ortaokula yüklüyorlar. Üniversite ve yüksekokullar ise liseden gelen

çocuklarımızın şu veya bu noktadaki kuvvetsizliğinde ısrar ediyorlar. Üniversite ve yüksek mektebin verdiği mezundan da hayat şikâyet ediyor.” Bugünü anlatıyor değil mi? “Mevcut öğretim bünyesini nasıl kuralıyız ki her parçası birbirinden haberli olarak işleyebilsin.” Bakan, Hasan Ali Yücel. Yıl, 1939.

MURAT EMİR (Ankara) – CHP'nin suçu bu zaten!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) –1'inci Millî Eğitim Şûrası. Gündem ne? “Bütün müfredat programını güncelleylim, yenileyelim.” diyor.

Şimdi, 4'üncü Millî Eğitim Şûrası'na geliyoruz, Ağustos 1949'da. Yine, Millî Eğitim Bakanının konuşmasından alıyorum, Tahsin Banguoğlu -öbürü müfredatı güncelleştirdi ya- diyor ki: “Okuttuğumuz maddelere gelince, bunlar da ihtiyaca uygun değildir, hayatla ilgisi olmayan birçok maddeler okutuyoruz, memleketin realitesinde bulunmayan birtakım şeyleri öğretiyoruz. Memleket mevzularını, çocuğun muhitindeki mevzuları ders konusu yapıp öğretmiyoruz, öğrettiğimiz konular hayati değildir.” Dolayısıyla bu eleştiriler her dönemde yapılır, her döneme de uyar. On yıl sonra, yirmi yıl sonra, otuz yıl sonra, kırk yıl sonra bu dönem için de yapılacaktır.

Bir başka husus: “Kahkaha Gülleri” adlı kitap bir ders kitabı değildir; dolayısıyla Bakanlığımızda ders kitabı olanlar...

BAŞKAN – Efendim bir de soruları kim sormuş, onların isimleri yok mu üzerlerinde Sayın Bakanım?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, Muğla Milletvekilimizin. Açıklama...

BAŞKAN – Biz de bilelim yani.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Sayın Bakanım, uyuşturucu gibi bunlarla zehirleniyorlar, Hükümetin Bakanı olarak tedbir alın. İçişleri Bakanlığı mı, Kültür Bakanlığı mı...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok yok. Tamam, söyleyeyim. Efendim, okuyalım, ondan da yani...

Kahkaha Gülleri adlı kitap ders kitabı değildir, Bakanlığımızla herhangi bir şekilde ilişkisi yoktur. Zaten böylesi bir içeriği onaylamamız da mümkün değildir. Böyle bir olay çıktıktan sonra yayıncıyla arkadaşlarımız görüştü. Yayıncı şu bilgiyi veriyor: Bir süre Özbekistan'da görev yapmış bir edebiyat öğretmeni farklı ülkelerden masal derlemeleri yapmış. Bu, o öğretmen tarafından hazırlanmış bir masal derlemesi. Bizim coğrafyaya da ait değil, Özbekistan, o civardan. Kitabı bir masal kitabı olarak yayınlamışlar. Editörün kararı ve yönlendirmesiyle ikinci ve üçüncü sınıflar düzeyi olarak tasnif etmişler o dönemlerde belki yardımcı kitap olarak ama bizde bilin ki yardımcı kitap diye bir konsept de yok. Ancak sonradan bu kitabın bu seviye için de uygun olmadığı görüldüğünden yayıncı tamamen toplatmış ve bir daha basmamış, yıl 2009. Şimdi sayın vekilimizin dediği şey... Efendim satılıyorsa toplatmış yani okullardan, satılmaması lazım, birisi de bu.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sizin bir bakanınız önermemiş mi bunu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Yok yok hayır, önermemiş.

BAŞKAN – Önerilmemiş kitabı nasıl satıyorlar okulda?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, her kitap bizden değil. Bütün romanlar bizden geçmez ki kırtasiyede satılır, okulda satılmıyor.

BAŞKAN – Okulu sordum, okulda satılmış anladım da.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Hayır, okulda satılmaz efendim.

2010 kamu personeli seçme soruşturması kapsamında 2.371 kişinin ilişiği kesilmiştir savcılık soruşturması nedeniyle.

Bir başka sayın vekilimiz dedi ki: “Bu evlatlarımızı tarikatlara diğer şeylere emanet etmeyin, yurtlarımızın kapasitesini artırın.” Allah için bu konuda elimizden geleni yapıyoruz, aynen, anahtarı birisinden alıp da diğerine verme gibi bir durum olmaz. Gerçekten bu milletin 80 milyonunu da hepsini eşit derecede görüp gerekeni yapmaya çalışıyoruz, imkânları gerçekten en üst şekilde. Ama bakın Kredi Yurtlar Kurumunda 282 bin kapasite var 2002’ye kadar yani hangi dönemde başladı siz bakın, ama biz bulunduğumuzda 182 bin kapasite vardı. 182 bin kapasiteyi şimdi 622 bine çıkarmışız. Biraz da insaf denen bir şey var ya. Geçmiştekiler ne yaptı, bize ne bıraktı ki, on beş yılda veya otuz yıldaki, ondan sonra da buraya gelelim.

Yine, bizim yurtlarda 349 bin kapasitemiz varken de 536 bin kapasiteye geçtik. Bizim yurtların doluluk oranı da yüzde 70 civarında, onu da çok net olarak söyleyeyim.

Yine, bir başka sayın vekilim -belki Botan olabilir- “15 Temmuz darbe girişiminden sonra özel öğretim yurtlarında kaç personelin çalışma izni iptal edildi?” diye sordu. Bu terör örgütüne iltisaki olan, olduğu düşünülen kapsamda 22.474 personelin çalışma izni iptal edildi. Daha sonra dedik ki valilikler ola ki yani çalışmıştır doğrudur da, o yapıyla bir alakası yoktur, hizmet yani bir şekilde mecbur kalmıştır çalışmaya, gönüllü değildir. Valiliklere müracaat ederek bir komisyon oluşturuldu. Dolayısıyla da bu kapsamda o grupla iltisaki olmayan 2.522 kişinin çalışma izni de -22 binden 2.500’ü de- geri iade edildi ve bu da devam ediyor, kapatılmadı. Hâlâ birisi gerçekten bir haksızlık yapıldıysa oradaki komisyona aynen devam edebilir.

Şimdi, gerçekten özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde engelli -benim de bir yakınım var dolayısıyla iyi bilirim hangi durumu olduğunu- ders saatinin artırılması. Bu, Başbakanımıza da iletildi. “Mümkünse artıralım.” denildi. Maliye Bakanlığıyla Aile ve Sosyal Politikalar... Talimat o, “Mutlaka arttırın.” Diye, ortak bir çalışmamız var. Ancak işte Türkiye’nin de ekonomisiyle birlikte uygun bir kaynak ayrılmasıyla birlikte biz arttırmaya çalışıyoruz.

Özel eğitim okullarıyla özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine verilen destek eğitimi almaları uygun görülen görme, işitme, dil, konuşma, spastik, zihinsel, ortopedik veya ruhsal özürü bireylerin eğitim giderleri her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarı Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanmaktadır. Bunun inşallah Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının da görüşü alınmak suretiyle yönetmelikle belirlenmektedir kapsamı ve eğitim süreleri ancak ortak bir çalışmamız var, bu süreyi arttırmak istiyoruz.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sayın Başkan, dil bozuklukları...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) - İnşallah ona da bakalım, onu yükseköğretim de duydu, down sendromlu kişiler için de, dil bozukluklarını gidermek için de.

Yine, KPS’yle ilgili adli makamlarca soruşturma devam etmektedir.

“Ne kadar sözleşmeli öğretmen atanmıştı?” diye bir soru -Musa Bey’in herhâlde- vardı. 39.300 öğretmen ataması yapılmış, bunlardan 200’ünde henüz daha başlanmamış, bir şekilde güvenliği neticelenmemiş, geri kalan hepsi başladı.

Yine, sayın vekilimizin... İşte bu cinsel taciz suçundan devlet memurluğundan 165 kişiyi çıkarmışız, kademe ilerlemesinin 16’sını durdurmuşuz, 101 kişiyi de aylıktan kesme cezası vermişiz.

Bir başka sayın vekilimiz imam-hatiplere 35 küsurat gibi bir farkla bir rakam söylemişti. Yatırım ödenekleri: İmam-hatip liseleri yüzde 17, mesleki ve teknik liseler yüzde 32. Bizim meslek liselerinin bütçesi geçen yıl 13 milyarın üzerindeydi. Bakın, 2002 yılında Eğitim Bakanlığının toplam bütçesi

10,5 milyardı. Toplam eğitime -üniversiteler dâhil- 2002 yılında ayırdığımızın daha fazlasını biz geçen yıl sadece mesleki eğitime ayırdık. Mesleki ve teknik liselere yüzde 32 ayırıyoruz. Dolayısıyla bakan bütçenizden neye fazla kaynak ayırırsanız ona öncelik vermişsiniz demektir. Bizim Bakanlığın önceliği mesleki eğitim, meslek eğitimi memleket meselesi olarak görüyoruz.

Ortaöğretim yüzde 18, ilköğretim yüzde 17, diğerleri yüzde 36.35 rakamı söylenmiş, onun doğru olmadığını söyleyeyim.

“Eğitim ve öğretim desteği verilecek öğrencilerin belirlenmesinde hangi kriterler oluyor?” şeklinde bir soru vardı. Eğitim ve öğretim desteği verilecek öğrencilerin tespitinde öğrencilerin bir önceki yıldaki başarı durumu, ulusal düzeyde yapılan yarışmalarda aldığı başarı, ülkemize uluslararası olimpiyatlarda temsil etmesi, il genelinde yapılan yarışmalarda aldığı başarı, ailesinin aylık geliri, ailede öğrenim gören kardeş sayısı, anne, babanın durumu, anne, baba, kardeş ve öğrencinin yüzde 50 ve üzeri engelli olması durumu, vazife başında vefat etmiş Millî Eğitim Bakanlığı personeli çocuğu, kanununun 13’üncü maddesinde belirtilen harp veya vazife malulü sayılanların ilk ve ortaöğretim çağındaki çocuklarıyla, haklarında koruma bakım ve barınma kararı verilen çocuklar ve öğrencinin aldığı disiplin cezaları belirleyici olmaktadır.

Yine, Tokat Yeşilyurt ilgili Kadim Bey sormuştu. Yeşilyurt’taki YİBO öğrenci azlığı dolayısıyla kapatıldı. Üniversiteye veriyoruz, meslek yüksek okulu yapacak.

KADİM DURMAZ (Tokat) - YİBO olarak...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Üniversite isterse, yaparsa mümkün olabilir diye düşünüyorum.

İzmir Karaburun’da zorla bir seçmeli ders yani Kur’ın okutulduğu... Böyle bir şey... İl müdürüyle de görüşüldü bu arada. Denildi ki: “Bizim böyle bir talebimiz yok.” Zorlayabilmek mümkün değil, hangi ülkede yaşıyoruz yani çocuklarınıza zorla bir şey...

MUSA ÇAM (İzmir) - Zorluyorlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Yani ben il müdürüne... Doğru olmadığını söylüyorum. Eğer zorlama varsa çok net soruşturmayı açarız.

MUSA ÇAM (İzmir) - Getireceğiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Bir başka husus, bu müfredat değişikliğiyle ilgili olarak Atatürk’le ilgili işte azaltılma yapıldığı. Bakan Atatürk’le ilgili olarak beden eğitimi ve spor dersinde, coğrafyada, çağdaş Türk ve dünya tarihinde, fen liselerinin fiziği, kimyası ve matematiğinde -Atatürk’ün geometri üzerinde yaptığı çalışmalar da dâhil olmak üzere- var. Fizikte var, görsel sanatlarda var. “Atatürk’ün sanata ve sanat eğitimine verdiği önem, Atatürk’ün müzelerimizin kurulmasındaki katkıları, Atatürk’ün Türk tekstilinin gelişimine katkılarını açıklar.” diye var. Kimyada var, müzikte var, Türk kültür ve medeniyet tarihinde var, Türkçede var. Türkçe dersinde her sınıf düzeyinde -birden başlıyor sekize kadar- sekiz temanın işlenmesi zorunludur. Bu sekiz temanın da üç tanesi her yıl işlenecektir. Üç temadan birisi Millî Mücadele ve Atatürk. Hayat bilgisi, ilkökul 1’de var, 2’de var, 3’te var. İlkokul 1’e giden çocuğun evinin adresini bilmesi beklenmiyor. Diyor ki: “Çocuğun cebine evinin adresini koyun, telefon numarasını da koyun.” Çocuğun 2’nci sınıfa geçtiğinde ancak evinin adresini, telefonunu bilebileceği düşünülüyor. İlkokul 1’deki hayat bilgisinde Atatürk’ün hayatını bilir -bunları kazansın diyoruz, öğretmene talimat- görsel ve işitsel materyallerle Atatürk’ün doğum yeri, anne, babasının adı, ölüm yeri ve Anıtkabir üzerinde durulur. Hayat bilgisi 2’nci sınıf; Atatürk’ün çocukluğunu araştırır, Atatürk’ün başarılı bir öğrenci olması, ailesine değer vermesi ve çocukluk anıları üzerinde durulur. Üçüncü sınıf, Atatürk’ün kişilik özelliklerini araştırır. Atatürk’ün arkadaşlarıyla iş

birliği içerisinde çalışması, başkalarının görüşlerine değer vermesi, kararlılık, akıl yürütme, inandırıcılık ve insan sevgisi üzerinde durulur. Sosyal bilgilerde var, müzikte var. Birisi gazetede yazdı, âdeta biz olmayanların olmadığını ispat etmek durumunda... “Atatürk Vardar Ovası”nı çok severdi, bunu niye kaldırdınız?” diyor. Vardar Ovası da var, Estergon Kalesi de var, Kırmızı güllün adı da var. “Atatürk”ün bütün sevdiği şarkılardan bir repertuar oluşturulur.” diyor. Kaldı ki bu Atatürkçülük dersinde de, inkılap tarihinde de ayrı. İnkılap tarihinde Atatürk’ün bütün o değerleri, işte altı ok dâhil olmak üzere Türkiye’nin çağdaşlaşmasına, demokratikleşmesine ne kadar katkısı, önemi olduğu ve ne kadar da vazgeçilmez olduğunun mutlaka öğrencilere öğretilmesi isteniyor. Allah için böyle bir şey olduktan sonra “Atatürk azaltıldı, Atatürk çıkarıldı.” denir mi? Denmez ama diyor. Biz bunu söylediğimizde tekrara düşüyoruz ama öbür taraf yok diyor, o tekrara düşmüyor. Biz de bazı aynı şeyleri söylemekten inanın ki pek memnun değiliz.

Zazaca, Kurmanccayla ilgili olarak. Bingöl ve Batman İl Millî Eğitim Müdürlüklerince hazırlanmış olan materyal Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylandı. 2016-2017 eğitim öğretim yılında yaşayan diller ve lehçeler dersi kapsamında dil ve lehçelerden Kurmanccayı 17.294 kişi, Zazacayı da 2.034 kişi seçti.

Yine Sayın Kuşoğlu, Sayın Cevheri, Sayın İbrahim Aydemir de dâhil olmak üzere, hepsi çok doğru, mutlaka olması gereken bir şey. Güneydoğuda ve doğudaki öğretmenlerimizin lojman, kalacak yer sorununun mutlaka çözülmesi gerektiğini ifade ettiler, aynen katılıyoruz. 2018 yılı Merkezî Bütçeden öğretmen lojmanlarının bakım, onarım, tadilatı için 40 milyon lira ödenek tahsis edildi. Ayrıca yeni öğretmen lojman yapımı için de 60 milyon TL ödenek tahsis edildi, bunu muhakkak ki daha da artırmamız lazım.

Bir başka husus, özür diliyorum, yine bir başkası: Bu protokolleri yapıyorsunuz, diğer STK’ları... Allah için STK’ları öncelikle bir genel demokratik yaklaşım bakımından tehlikeli, suçlu, zararlı gibi görmek, doğru değildir bu anlayış. Varsa bir suçu savcılıklar kapatır, idari makamlar kapatır ama kapatılmamışsa... Biz Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğiyle protokol yaptık geçmişte. Hangisi bizimle çalışmak istiyorsa yapıldı. Bu hangi kapsamda? Genelde bütün yapılan protokollerin çoğunluğu hayat boyu eğitim kapsamında. Zaten halk evlerine gelse 10 kişi, 15 kişi, 20 kişi “Biz saz kursu istiyoruz.” dediğinde vermek durumundasın, “Biz torna istiyoruz.” dediğinde vermek, “Biz elişi...” dediğinde vermek durumundasın.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Denetlemeniz gerekmez mi kim olursa olsun?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Aynı fikirdeyiz. Şu ana kadar hep bizim istediğimiz... Yani onların istediklerini yapmak durumunda değil, hangi programı yapacaklarsa bize sunacaklar, bizim onayımızdan geçtikten sonra yapacaklar. Şu ana kadar Arçelikle protokol yaptık, BORUSAN’la yaptık, Bosch’la yaptık, Bursa Ticaret ve Sanayi Odasıyla yaptık, Colgate’le yaptık -daha çok var da- Doğuş Otomotivle yaptık, Eczacıbaşıyla yaptık, Elginkan Vakfıyla yaptık, Gürbüz Sağlık ve Eğitim Vakfıyla yaptık, Ayvansaray Üniversitesiyle yaptık, Bahçeşehirle yaptık, İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliđiyle, İstanbul Sanayi Odasıyla, İzocamla, Marshall Boyayla. Dolayısıyla her bölgede var. Bunlar için de sivil toplumdan korkmamak lazım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Reklama giriyor efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani ne diyeyim? Reklam başka şey.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siyasi dernek değil ama.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, diğeri de siyasi dernek değil. Siz diyorsunuz ama kendisi ona şey etmiyor yani.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Bakanım, onları denetlemek yerine...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, aynı fikirdeyiz, orada bir sıkıntı yok.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz devam edin lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Süt dağıtımı başlayacak mı?” Evet, ikinci bölüm başlayacak.

BAŞKAN – Sayın İrgil, Sayın Bakanı, Millî Eğitim Komisyonuna bir davet edin, orada bol bol sohbet edin, tartışın bu konuları.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum efendim, sağ olarsınız.

Efendim, bir başka husus... Şunları da, özür diliyorum, söyleyeyim... Atatürkçülüğü söyledik. Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, laiklik ve inkılapçılık ilkelerini açıklarız.

Bir başka husus: Şimdi, Onuncu Kalkınma Planı, 2012 yılında çalışmalarına başlandı, 2 Temmuz 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildi, 6 Temmuz 2013'te Resmî Gazete'de yayımlandı. Bu kalkınma planının aynı zamanda ihtisas komisyonu raporları da var. İhtisas komisyonu raporlarında hemen hemen eğitime katılma süresini artıralım, okullaşma oranını artıralım, fırsat eşitliğini artıralım, derslik başına düşen öğrenci sayısını düşürelim, öğretmen başına düşen öğrenci sayısını -o zaman 20'ymiş- düşürelim. Ne söylediye hemen hemen yapılmış. Yapılmayan çok istisna bir iki madde kalmış. Onlardan bir tanesi de şu: “Her çocuğun kendi muhitinde eğitim almasının sağlanması gerekir.” diye -lütfen bir bakın- 2010 Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda. Dolayısıyla bu yeni gelen bir olay değildir. Bir hususu söyleyelim: Kendi muhitinde olması.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Muhitte sadece imam-hatip var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ama kelimeyi öyle yazmış da ondan, “muhitinden” .

Bir başka husus burada: Eğitimin her kademesinde öğrenciye beceriler katmak, analiz ve sentez yapabilme becerisi kazandırmak çağdaş eğitimin amacıdır. Öğrencilerimizi sınava değil, hayata hazırlamak gerektiğini söylüyoruz. Mevcut sistemde öğrenci 8'inci sınıfta girilecek bir sınav için, 6, 7'nci ve 8'nci sınıflarda bu sınav için hazırlık yapmaktadır. Ama şunu da net söyledim: Şu ana kadar gelmiş diğerlerinden yani SBS'den, OKS'den ve ondan öncekilerden daha iyi olduğunu söyledim, bugün de söylüyorum. Ama inanıyoruz ki bu getirdiğimizde şu sakıncaları kaldıracağını düşünerek söylüyoruz: Bu dönem gençlerin fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan gelişme dönemidir. En yüksek beceri kazanma dönemi olan 13-16 yaş arası gençler sadece bu sınavla uğraşmakta, sınav sorusu çözme dışında bir şey yapmadan yaşamaya mecbur bırakılmaktadır. Siz evladınıza bu konuda farklı bir destek vermezseniz, bir başkası verirse mahalle baskısı altında kaldığımızı hissedip evladınıza karşı görevinizi, vazifenizi hakkıyla yerine getirmemiş bir aile bireyi durumuna düşüyorsunuz. İşte bu baskıyı kaldırmak için diyoruz ki: Bu sistem...

Ben “Algı var.” diyerek bazen böyle, kelimeleri yumuşatarak söylüyorum ama bilin ki bununla ilgili tespitleri Sakarya Üniversitesinin bir araştırmasından aldık, Sakarya Üniversitesi, herkes gidip alabilir. Sakarya Üniversitesi diyor ki: “Bu sınav yarışının okul dışı kaynaklara talebi artırdığı görülmüştür.” İki: Sınav günlerinde diğer çocukların okula gelmemesi, eğitimi aksatmak devamsızlığı artırmakta; gerçek bir durum. Toplumda özel okullarda yüksek not verildiği şeklinde bir algı var, “hormonlu not, yüksek not” deniyor; Sakarya Üniversitesi. “8'inci sınıf öğrencileri sosyal ve kültürel çalışmalara katılmamaktadır.” diyor. Sınav olunca diğerine vakit ayırmıyor.

Yine, ortaöğretim son sınıf öğrencileri, bu aynı zamanda lise son öğrencileri için de geçerli, “Lise sonlar üniversiteye hazırlık için, orta sondaki öğrenciler için de bu sınava hazırlık için okula dahi devam etmemektedir.” diyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sınavlar kaldırıldı mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, söyleyeceğiz.

Bu sakıncaları gidermek için, eğitim sistemini değiştirilmiyor, farklı bir ölçme ve değerlendirmeyle öğrencilerimizin...

BAŞKAN – Sayın Bakan, son on dakikanız. Vakti ona göre kullanırsanız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam efendim.

...liseye kayıtlarının yapılmasının daha iyi olacağını değerlendirdik.

Şu bilimsel bir gerçektir: Ölçme, değerlendirme eğitim sisteminin vazgeçilmez bir unsurudur. Ölçemediğiniz şeyi yönetemezsiniz. Nesnel ve objektif bir değerlendirmeye ihtiyaç vardır. Temel eğitimden ortaöğretime geçiş için bir sınav uygulanması genel kabul görmektedir. Bu sınavın fırsat eşitliğini de sağlaması gerekir. Önceliğimiz eğitimde fırsat eşitliğidir. “Temel eğitimden ortaöğretime geçişte uygulanacak olan bir sınava katılım için öğrencilerin, herhangi bir kısıtlama olmaksızın, bir ön değerlendirme sürecinden de geçmeksizin, -bazıları “85 ve üstü olan veya 90 ve üstü olanları çağırın bu sınava.” demişti- böyle bir ön değerlendirme sürecinden geçmeksizin sınava özgür iradeleri ve hedefleri doğrultusunda katılmalarının daha adil olacağını değerlendirdik.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sınav kalkmıyor o zaman.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Önümüzdeki süreçte öğrencinin yetenek, ilgi ve başarısını ilkokuldan başlayarak, izleyerek, okullar arası kalite farkını da ortadan kaldırarak liselere sınavsız geçişi amaçlıyoruz.

Şimdi, burada arkadaşlarımız sordular, bizim çocuklarımızı belli bir süreç içerisinde, işte, belli bir süreç içerisinde... Bir, nitelikli okullar. Nedir niteliği? Öğrenciyi sınavla almış olması. Bu, diğerlerinin niteliksiz olduğu tanımını getirmez. O zaman, eğer illa dersiniz buna nitelikli, diğerleri daha nitelikli. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel, müsaade edin. Sayın İrgil...

Ya söylüyor, müsaade edin ya. Yani, böyle bir usul, öyle bir üslup yok.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – “Sınavsız” diye niye ifade ediyorsunuz o zaman?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, bakın...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Fen liselerine, sosyal bilimler lisesine ve proje okullarına sınavla öğrenci alan okullar var. Dolayısıyla da bunlar için herkesin... Ama bunların oranı yüzde... Zorunlu değil. Bir önceki sınav zorunluymuştu. 1 milyon 200 bin öğrencimiz var. Herkes mutlaka bir okula yerleşebilmek için sınava girmek zorundaydı. Yeni olan sistemde, sadece bu belirlediğimiz...

SALİH CORA (Trabzon) – İhtiyari.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İhtiyari, seçecek kendisi. İsterse girer isterse girmez. O zaman neyle girecek? Evinin yanındaki tercih ettiği okula. Tercihle serbestlik mi olur? Evet, tercihinizi serbest iradeyle yaparsanız pekâlâ, işte, hem tercih ettiğiniz hem de serbest istediğiniz

yere girin. “Hiç kimseyi istemediği bir bölüme göndermeyeceğiz.” dememize rağmen herkes, yine, bütün basında da gazetelerde de... Önemli olan bir tepki oluşturmak. “Bizim çocuklarımızı zorla imam-hatibe göndereceksiniz. Bizim çocuklarımızı zorla meslek liselerine...” Böyle bir şey yok. Daha eğitim bölgelerini çalıştırıyoruz. Eğitim bölgelerinde, o bölgede olan öğrencilerin hepsini alacak kadar birimler oluşturacağız.

Bir başka husus, yine, bir başka soru da...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ne zaman oluşturacaksınız?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Hiç merak etmeyin, en kısa zamanda. Arkadaşlar çalışıyorlar. Zaten mayısta açıklayacağımızı söyledik. Dolayısıyla hiç kimse merak etmesin.

Bir başkası diyor ki: “Şimdiden göçler başladı. Şimdiden taşınmalar başladı. ‘Güzel okulun yanında kiralık ev var.’ diye...” Biz şu anda ortaokulu adrese dayalı olarak yapıyoruz. Ortaokulda adrese dayalı olarak yaptığımız hâlde evini kilitleyip satıp başka yere taşınanı gördünüz mü? Bir iki tane. Hiç merak etmeyin, ilkokul da aynıdır, ortaokul da aynıdır, lise de aynıdır. Önümüzdeki dönemde biz evlatlarımızı çok daha iyi bir eğitim sistemine kavuşturacağız.

“Öğretmen açığı sayısı ne kadar?” denildi. Yaklaşık, yani norm kadroya bakarsak 100 bine yakın öğretmen var. “Önümüzdeki dönemde ne kadar öğretmen alımı yapacaksınız?” 20 bin öğretmen alımı yapacağımızı söylüyoruz. Bunların duyurusunu 2018’in Şubatında yapacağız. 2017 KPSS’sini esas alarak atamayı yapacağız. Dolayısıyla o KPSS...

GARO PAYLAN (İstanbul) – 20 bin öğretmen mi alacaksınız?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 20 bin öğretmen gibi bir rakamda alıyoruz, onu da söyleyeyim.

Yine, Suriyelilerin eğitimi konusunda da... Bakın, Suriyelilerin eğitimi konusunda... Dünyada bu kadar ülke var. Bu, herkesin ortak sorumluluğu olması gerekirken... En son UNESCO’ya da katıldık, o toplantısına da. Genel Direktörü Irina Bokova: “Türkiye’den fazla bunlara özel ilgi, destek veren hiçbir devlet olmadı ve bunu da çok açık şekilde dile getirdim.” dedi, biz de çok “Doğruyu yapmışsın.” dedik.

1’inci sınıftaki çocukların okullaşma oranı yüzde 90’ın üzerinde, 2’nci sınıftaki çocukların oranı yüzde 90’ın üzerinde. Gidemeyenler, lise bölümünde olanlar daha fazla çünkü bunların kısa bir sürede gelip geri gideceği düşünülmüştü. Bunlar için iki eğitim sistemi uygulanıyor. Geçici eğitim kamplarında Arapça eğitimi alıyorlar, on beş saat Türkçe dersi veriyoruz. Düşünülmüyordu ki kısa bir süre sonra bunlar ülkelerine dönecek, bu süre içinde eğitimden mahrum kalmasın, ancak belli ki bu dönüş süreci uzun olacağından kendi okullarımıza alarak kendi eğitim sistemimize entegre etmemizin daha doğru olacağını söyledik.

“İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır.” Aynen, biz de katılıyoruz.

Eğer bizim öğretmenlerimizin ikisi de sözleşmeliyse aile bütünlüğünü daha doğuda olan yerde sağlayacağımızı açıkladık ve arkadaşlar tercihleri aldı, muhtemelen gereğini de yapmış veya yapacaklardır, talimatımız odur. Ancak, burada sorulan soru şuydu: “Diğer kamu kuruluşlarında çalışanlar için de bunu düşünür müsünüz?” diye. Onu düşünmüyoruz. Bakın, buradan güneydoğudan milletvekili arkadaşlarımız da var, ben çoğunu da gördüm, diyorlar ki: “Bu sözleşmeli öğretmenlikte ilk defa güneydoğuda öğretmen doluluk oranı yüzde 90’ın üzerine çıktı, eğitimin kalitesinde kısmi bir artış var.” Gelen öğretmen bir yıl sonra gideceğini değil, en az altı yıl burada kalacağını düşünüyor. Bu, eğitimin kalitesini artırır. İnanın Lezgin Bey, ben bir çoğuyla görüştim, buna “Kesinlikle iyi ki geldi.” diyorlar.

Bakın, bu ülke bizim, bu evlatlar bizim. PISA'yı getiriyorsunuz, PISA'da bölgelere göre de başarı durumu var. En düşük sonuç nereden alındı? Güneydoğudan alındı. Niye böyle? Birer yıllık öğretmen kalıyorsunuz. Birer yıllık öğretmenlerle siz eğitimin kalitesini nasıl artıracaksınız? Dolayısıyla iyi bir yöndeyiz. Diyor ki: “Öğretmen bir yıl kaldı da her yıl kaygısı var, ne olacağını bilmiyor.” Geçen yılki öğretmenlerden bu yıl öğretmen... Geçen yıl başlattık, bu yıl birinci yılları geçti onların yani üç yıl sonra kadroya alacağız. Tek bir kimseyi dışarıda bıraktık mı? Bırakmadık.

Ana dilde eğitim... Ana dil herkesin hakkı, buna kimse bir şey der mi? Zaten annesinden öğreniyor, seçmeli dersi her türlü sağlamışız. Bu millet neyi kabul ederse bizim başımızın gözumüzün üstünde.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Eyvallah, beraberce bu adımı atalım Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Amenna; milleti ikna edelim, millet için çalışalım, milleti ikna edelim. Orada hiçbir sıkıntımız yok.

Bu arada, demokratikleşme arasında insanların haklarını, hukukunu teslim etme aşamasında gerçekten büyük bir mesafe katettik, daha yapılması gerekenler ama biz bu milletle beraber giderek...

Yine “Yatağan Yüksekokuluna ödenek.” denildi. Hocam, bunu dikkate alıyoruz.

Kız öğrencilerin eğitiminin her zaman arttığını söyledik.

Tabii, öğretmenlerin siyasi, ideolojik yaklaşımı...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Nuriye ve Semih?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Diğer iki eğitim görevlisi hakkında... Hiç kimsenin bunların bu eylemini desteklememesi lazım. Eğer bunların eylemini desteklerseniz bunları ölüme sürüklersiniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman görevlerine iade edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bakın, mücadele doğrudur ama mücadele demokratik yapılmalıdır, hak hukuk içerisinde. Hiç kimsenin kendisini öldürme hakkı dahi yoktur dolayısıyla burada bir haksızlık yapılmaktadır. Öğretmenler o haksızlığı önce kendisine yapmakta. Bunun yanlış olduğunu ben söylüyorum, herkesin de söylemesi lazım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Görevlerine iade edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Orada komisyon var, komisyona başvursunlar.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Çalışmıyor ki komisyon.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Tam gün eğitime geçmek için ne kadar...” 58 bin derslik ihtiyacımız var.

LEZGİN BOTAN (Van) – Bunlar kimin eseri?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İşte onları söyleyeyim, doğru değil, kabul etmiyoruz. Yani oradaki amaç da şuydu, valiliğin soruşturmasında gelen şeyde diyor ki: “Öğrenciler birbirine Kürtçe küfür ediyorlardı, dolayısıyla bundan sonra Kürtçe küfür etmeyin, konuşmayın anlamında sınıfta sessizliği sağlamak için yapılmış.” Yoksa, her dil kutsaldır, her dil önemlidir, herkesin kişiliği Türkiye’de birinci sınıf vatandaşır. O, sınıftaki düzeni sağlamak açısından söylenmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İkili eğitimi ortadan kaldırmak için...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, süreniz tamamlandı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam, bitiriyorum.

58 bin derslik ihtiyacımız var, 45 bin derslik şu anda yapılıyor. 13 bin derslik daha yaptığımızda ikili eğitimi kaldırabiliriz. İkili eğitimin en son ve en zor kaldırılacağı yer İstanbul'dur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Burada cevaplayamadığım sorular mutlaka olmuştur, onları da mutlaka yazılı olarak...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Göndermiyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bak yazısını çıkarır, söylerim İrgil. Sen hiçbir zaman hakkı teslim etmeyen birisin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, geçen yıldansa bu cevaplar, gelmedi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ben imzaladığımızı biliyorum da efendim. Ben de kayıtlarıma bakayım efendim. Peki, göndereceğim, Komisyon üzerinden göndereyim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Komisyon üzerinden lütfen bize gönderin, biz dağıtımını yapalım.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim. Sayın Bakanım, özür dilemenizi bekliyorum, bana haksızlık ettiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İrgil, ben göndermediysem özür dilerim, hiç merak etme.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, zaten şöyle: Komisyon üyelerimize geliyor, Sayın İrgil'e gitmemesi normal.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sınavın kalkmadığını itiraf ettiniz yani sınav devam ediyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İsteyen girecek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır Sayın Bakanım, TEOG'dan önce de isteyen giriyordu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Hayır, TEOG'da herkes girmek zorunda.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, TEOG'dan önce de isteyen giriyordu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – O zaman “Bu sistemi bilmiyorduk...” Yabancı değil, demek ki bu milletin bildiği, tanıdığı bir sistem. Doğru mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sınav kalkmıyor sonuç olarak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yüzde 8 için kalkmadı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şu konuda da kamuoyunu rahatlatmadınız: Sonuç olarak “Yüzde 10 nitelikli” diye tanımladığımız okullara...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Diğeri daha nitelikliydi.” Der, öyle dersen, bak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Oraya koşmak için gene o sınavlara girecekler, yüzde 90...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Garo Paylan, biri nitelikli, diğeri daha nitelikli. Eğer birini nitelikli, diğeri benim kullanmadığım bir şeyi söylersen...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müzakereler tamamlanmıştır. Teşekkür ediyorum bütün arkadaşlara.

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Millî Eğitim Bakanlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Yükseköğretim Kurulu ve üniversitelerin bütçelerini sizlere de az önce dağıtılmış olan bütçe kanun tasarisına ekli (A) işaretli cetvelde gösterildiği şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumu ve üniversitelerin gelir cetvellerini (B) işaretli cetvelde gösterildiği şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu ve üniversitelerin kesin hesaplarını Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'na ekli şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu ve üniversitelerin kesin hesap (B) cetvellerini Kesin Hesap Kanun Tasarısı'na ekli şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle, gündemimizde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı olsun.

Sayın Bakan, hayırlı olsun.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 8 Kasım Çarşamba günü saat 10.00'da görüşmelere devam etmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.40

